

**ODGOVORI NA MIŠLJENJA, PRIMJEDBE I PRIJEDLOGE NA NACRT
PRIJEDLOGA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM U GRADU ZAGREBU
DO 2015. GODINE I STRATEŠKU STUDIJU O UTJECAJU NA OKOLIŠ
PRIJEDLOGA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM U GRADU ZAGREBU
DO 2015.**

Zagreb, 8.9.2014.

SADRŽAJ

Uvod.....	3
Odgovori na pitanja, prijedloge i mišljenja iznesene tijekom javnih izlaganja	4
Odgovori na primjedbe, mišljenja i prijedloge upisane u knjigu primjedbi	53
Odgovori na primjedbe, mišljenja i prijedloge pristigle elektroničkom poštom	54
Odgovori na primjedbe, mišljenja i prijedloge zaprimljene poštom.....	113
Odgovori na primjedbe, mišljenja i prijedloge nadležnih tijela i vijeća gradskih četvrti	201

Uvod

U sklopu javne rasprave o Prijedlogu plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. godine i Strateške studije o utjecaju Prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš, koja je održana od 8. srpnja do 6. kolovoza dostavljene su primjedbe, mišljenja i prijedlozi. Tijekom javne rasprave javnost i zainteresirana javnost mogla je dobiti uvid u spomenute dokumente na internetskoj stranici Grada Zagreba, kao i u mjestima javnog uvida na četiri lokacije u Gradu Zagrebu (predvorje zgrade Gradske uprave, Trg Stjepana Radića 1; u Područnom uredu Trešnjevka, Park stara Trešnjevka 2; u Područnom uredu Peščenica, Zapoljska 1 i Područnom uredu Novi Zagreb, Avenija Dubrovnik 12). Mišljenja, prijedloge i primjedbe javnost i zainteresirana javnost mogla je dati:

- Upisom u knjigu na mjestima javnog uvida – čitko i u roku
- U pisanom obliku na adresu: Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj, Sektor za zaštitu okoliša i gospodarenje otpadom, Park stara Trešnjevka 2, Zagreb.
- Elektronskim putem na elektroničku adresu: okolis@zagreb.hr
- Tijekom javnih izlaganja koja su održana:
 - 14. srpnja 2014. u Staroj gradskoj vijećnici, Ulica sv. Ćirila i Metoda 5/I., u dvorani "A", s početkom u 17 sati;
 - 15. i 16. srpnja 2014. u Tribini Grada Zagreba, Kaptol 27, s početkom u 17 sati

U nastavku se iznose odgovori na dostavljene primjedbe, mišljenja i prijedloge pristiglih u predviđenom roku kako slijedi:

- Odgovori na primjedbe, mišljenja i prijedloge iznesene tijekom javnih izlaganja
- Odgovori na primjedbe, mišljenja i prijedloge upisane u knjigu primjedbi
- Odgovori na primjedbe, mišljenja i prijedloge pristigle elektroničkom poštom
- Odgovori na primjedbe, mišljenja i prijedloge pristigle poštom
- Odgovori na primjedbe, mišljenja i prijedloge institucija i nadležnih tijela

Odgovori na pitanja, prijedloge i mišljenja iznesene tijekom javnih izlaganja

datum	ime i prezime	pitanje	odgovor
14.7.2014.	Ratko Bedeković	Ističe kako se u Europskoj direktivi o odlagalištima preporuča udaljenost lokacije odlagališta neobrađenog komunalnog otpada na minimalno 750 m od stambenih objekata, a u slučaju odlagališta Jakuševac ta udaljenost iznosi samo 110 m. Naglašava kako je u posljednjih 20 godina 68 ljudi s područja Jakuševca obolilo i umrlo od karcinoma.	Prema članku 178. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/2013) sva postojeća neusklađena odlagališta za komunalni otpad zatvorit će se u roku do 12 mjeseci od dana puštanja u rad Centra za gospodarenje otpadom na kojem se zbrinjava komunalni otpad iz jedinice područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalazi odlagalište. Izgradnjom Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom i početkom rada Postrojenja za termičku obradu otpada, zatvorit će se i sanirati postojeće odlagalište Prudinec-Jakuševac, a nakon njegovog zatvaranja daljnjih 30 godina provodit će se propisani monitoring, otplinjavanje i obrada odlagališnog plina uz monitoring, kao i pročišćavanje nastalih procjednih voda. Direktiva o odlagalištima (<u>1999/31/EZ</u>) u Aneksu 1 u općim uvjetima određuje da se prilikom odabira lokacije za bilo koju vrstu odlagališta, između ostalog, mora voditi računa o udaljenostima između granice zahvata do stambenih i rekreacijskih područja, plovnih putova, vodnih objekata i ostalih poljoprivrednih i urbanih površina, ali pritom ne navodi minimalne udaljenosti. Pravilnik o dopuni Pravilnika o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada u članku 1. propisuje sljedeće: U Pravilniku o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada („Narodne novine“, br. 117/07, 111/11) u Dodatku 1, točki 1. Podtočki 1.1. iza riječi: „stalno borave ljudi“ dodaje se zarez i riječi: „osim lokacije centra za gospodarenje otpadom“. Ovaj je Pravilnik donio ministar zaštite okoliša i prirode 29. siječnja 2013.
14.7.2014.	Branka Genzić Horvat (Udruga Uzor)	Postavlja pitanje na temelju kojeg je zakona donijet Plan gospodarenja otpadom. Smatra kako se isti nije mogao donijeti temeljem odredbi starog Zakona o otpadu jer Zakon o održivom gospodarenju otpadom iz 2013. u sebi ima inkorporiranu EU Direktivu kojom je uspostavljena hijerarhija gospodarenja otpadom po principu sprečavanje nastanka otpada, odvojenog sakupljanja i	Postupak izrade Nacrta prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb do 2015. započeo je 2009. godine kad je na snazi bio Zakon o otpadu (NN, 178/04, 111/06, 60/08, 87/09). U međuvremenu je 2013. donesen novi Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN, 94/13) koji je u svojim prijelaznim i završnim odredbama propisao da 'će se postupci započeti po odredbama Zakona o otpadu (NN, br. 178/2004, 111/2006, 60/2008, 87/2009) dovršiti prema odredbama tog Zakona'. (http://www.mzoi.hr/doc/Propisi/Nacrtprijedloga_Zakona_17_05_2013.pdf) Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb do 2015. koji se radi u skladu s odredbama Zakona o otpadu (NN, 178/04, 111/06, 60/08, 87/09) ne može biti suprotan EU direktivama, jer, dok je bio na snazi predstavljao je temeljni pravni dokument kojim je definirana politika, mjere i uvjeti za gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj. Ovaj Zakon,

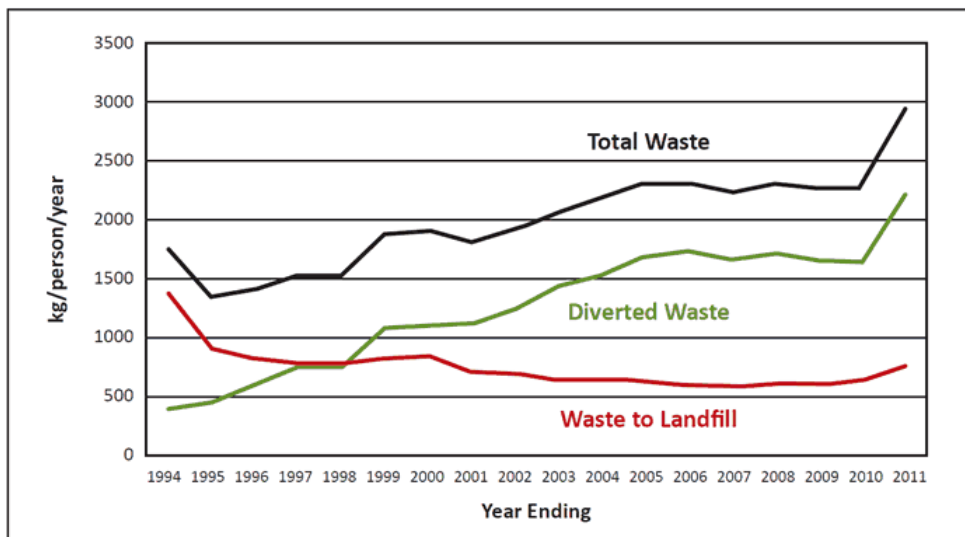
	<p>recikliranja na mjestu nastanka. Ističe kako je Plan gospodarenja otpadom suprotan EU Direktivama jer se, prema istima, 80% otpada mora odvojeno sakupiti. Navodi primjer gradova sjeverne Italije koji su uspjeli postići i 85% recikliranja otpada te smatra da postrojenja za termičku obradu otpada nisu potrebna nigdje u Republici Hrvatskoj. Smatra da su takva postrojenja opasna za zdravlje i okoliš te su financijski neisplativa a još k tome se i planiraju na vodozaštitnom području. Postavlja pitanje koji su koncepti, koja skladišta, spalionice i MBO-i u skladu s ekološkim principima gospodarenja otpadom? Traži kemijski sastav mulja sa CUPOVZ-a i tko je radio analizu. Postavlja pitanje uključivanja akademske zajednice u izradu Plana i Strateške studije. Traži da se točno i detaljno obrazloži koje su zdravstvene studije o utjecaju spalionica izrađivači uzimali kao referentne i mjerodavne u donošenju zaključka Studije utjecaja na okoliš. Koji su pravnici sudjelovali u izradi PGO jer nije točan podatak da RH ima strategiju</p>	<p>kao i svi provedbeni propisi doneseni temeljem ovoga Zakona, uredili su gospodarenje otpadom sukladno smjernicama iz Direktiva EU na području gospodarenja otpadom.</p> <p>Ministarstvo zaštite okoliša i prirode u lipnju 2013. izrađuje Prijedlog zakona o održivom gospodarenju otpadom, s konačnim prijedlogom Zakona u kojem navodi da je cilj njegovog donošenja daljnja obveza usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije vezano za sljedeće propise: Direktiva 2008/98/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o otpadu i ukidanju određenih direktiva (SL L 312, 22. 11. 2008.), Direktiva 2010/75/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17.12. 2010.), utvrđivanje pravnog okvira za provedbu sljedećih akata Europske unije: Uredba (EZ-a) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 190, 12. 7. 2006.), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Uredbom Komisije (EU-e) br. 664/2011 (SL L 182, 12.07.2011.), Odluka Komisije 2000/532/EZ koja zamjenjuje Odluku 94/3/EZ koja donosi popis otpada u skladu s člankom 1. točkom (a), Direktive Vijeća 75/442/EEZ o otpadu i Odluku Vijeća 94/904/EZ koja donosi popis opasnog otpada u skladu s člankom 1. stavkom 4., Direktive Vijeća 91/689/EEZ o opasnom otpadu (SL L 226 ,6.9.2000.), Odluka Komisije 2011/753/EU o uspostavi pravila i metoda izračuna za provjeru poštivanja ciljeva iz članka 11(2) Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 310, 25.11.2011.). Ovim Prijedlogom Zakona prenesene su gore navedene Direktive i pravni okvir za njihovu primjenu, detaljnije je propisan i uređen sustav i odgovornosti u gospodarenju otpadom, a posebice komunalnim otpadom kroz obveze jedinica lokalne uprave i samouprave u svrhu dostizanja ciljeva iz pristupnog ugovora koji se odnose na biorazgradivi otpad i smanjenje količine odloženog neobrađenog otpada na odlagališta otpada. Prijedlog zakona uveo je nove definicije i pojmove u gospodarenju otpadom kao što su nusprodukt, utvrdio je osnovne kriterije kada neka tvar ili proizvod više nije otpad, propisao osnovne ciljeve reciklaže za određene vrste otpada kao korisnih sirovina (papir, plastika, staklo).</p> <p>Vlada Republike Hrvatske je u Poglavlju 27 - okoliš (<i>Environment implementation plan (updated) for council Directive 1999/31/EC of 26 April 1999 on the landfill of waste</i>) prikazala da je očekivano vrijeme početka rada PTOO-a u Zagrebu 2018.</p> <p>Također, Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) u članku 83. stavak 3. navodi: „3) Građevina za gospodarenje otpadom od državnog značaja je centar za gospodarenje otpadom, spalionica otpada i odlagalište opasnog otpada. Znanstvena zajednica svojim je</p>
--	--	--

		<p>gospodarenja otpadom do 2025. nego je ista donijeta za razdoblje od 2005. - 2015. Smatra kako posljedica ekološkog sustava zbrinjavanja komunalnog otpada ne može biti spalionica kapaciteta 400.000 t/god. Iznosi primjedbu kako se u Planu gospodarenja otpadom spominju lokacije koje su utvrđene izmjenama GUP-a i Prostornog plana, a te izmjene GUP-a i Prostornog plana su još u postupku donošenja i ne zna se hoće li ikada biti donesene. Svrha GUP-a je unaprjeđenje kvalitete života građana Grada Zagreba. Iznosi primjedbu kako se u Planu gospodarenja otpadom spominju lokacije koje su utvrđene izmjenama GUP-a i Prostornog plana, a te izmjene GUP-a i Prostornog plana su još u postupku donošenja i ne zna se hoće li ikada biti donesene. Dodaje kako je svrha GUP-a unaprjeđenje kvalitete života građana Grada Zagreba te pita na temelju kojeg se Plana gospodarenja otpadom spalionica uvrstila u GUP i Prostorni plan.</p>	<p>zaključkom Okruglog stola Cjelovit sustav gospodarenja otpadom od 24. veljače 2013. navela da „cjelovitost sustava gospodarenja otpadom obuhvaća i termičku obradu otpada koja je četvrti korak u sustavu“.</p> <p>Okvirna direktiva o otpadu (2008/98/EC) određuje osnovne koncepte i definicije u području upravljanja otpadom, uključujući i definicije otpada, recikliranja i oporabe, a od država članica se zahtijeva da do 2013. pokrenu nacionalne programe za sprječavanje nastajanja otpada te predviđa hijerarhiju u gospodarenju otpadom (http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/hr/displayFtu.html?ftuId=FTU_5.4.7.html).</p> <p>Direktiva određuje da svaka država članica do 2015. mora organizirati odvojeno sakupljanje barem ovih vrsta otpada: papir, metal, plastika i staklo i postavlja obavezne ciljeve do 2020. Države članice tako do 2020. moraju ostvariti sljedeće ciljeve:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje otpadnih materijala poput papira, metala i plastike, kao i ostalog otpada iz domaćinstva ili sličnog otpada u minimalnom udjelu od 50% mase otpada b) Osigurati pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje i drugu materijalnu oporaba neopasnog građevinskog otpada u minimalnom udjelu od 70% mase otpada <p>Iz navedenog je vidljivo da Okvirna direktiva o otpadu kao cilj ne navodi 80% odvojeno sakupljanje otpada koji bi bio pravno obvezujući za države članice EU.</p> <p>Planirani kapacitet PTOO-a u Nacrtu prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb do 2015. preuzet je iz Studije o utjecaju na okoliš Postrojenja za termičku obradu otpada u Gradu Zagrebu iz 2006. Tada CUPOVGZ još nije bio u pogonu, pa je kapacitet PTOO-a procijenjen na temelju tada utvrđenih količina komunalnog otpada od 300.000 t/god i procijenjenih količina otpadnog mulja od 69.000 t/god, te ostataka od čišćenja rešetki i sita od 16.000 t/god. U međuvremenu je CUPOVGZ počeo s radom i godišnje proizvodi oko 50.000 t mulja, odnosno manje od procijenjene količine, ali zato će 2018. godine kad bi PTOO trebao početi s radom u privremene lagune biti odloženo oko 540.000 t otpadnog mulja. Ova količina odloženog mulja postaje odlučujuća za odabir tehnologije spaljivanja jer kad bi se mulj spaljivao u zasebnim spaljivačima, za pogon bi se koristilo fosilno gorivo (plin ili loživo ulje). Naime, mulj nakon provedene digestacije kojom se sadržaj organske tvari u suhoj tvari</p>
--	--	--	---

			<p>smanjuje za oko 50%, nema više sposobnost samogorenja. Pogonski trošak takvog spaljivanja bio bi jako visok te je u odabiru tehničko-tehnološkog rješenja preuzeto jedno od varijantnih rješenja iz Studije o utjecaju na okoliš kojim je predviđeno suspaljivanje mulja s preostalim komunalnim otpadom, kojeg se ni na koji drugi način ne može materijalno oporabiti, u spaljivačima s vrtložnim slojem, bez dodatnog korištenja fosilnih goriva. Postrojenja poput PTOO-a grade se za životni vijek od 30 godina što će se svakako uzeti u obzir u izradi studije izvodljivosti uzimajući u obzir dosadašnje i buduće trendove rasta u proizvodnji otpada u Gradu Zagrebu po glavi stanovnika. Planirani kapacitet PTOO postrojenja ne može stoga biti odraz trenutne dugogodišnje recesije u Hrvatskoj, već odraz stvarnih i budućih potreba i pronalaženja optimalne kombinacije, ekološki i ekonomski opravdanih, različitih postupaka gospodarenja otpadom, uz najmanje štetnih utjecaja na ljudsko zdravlje i okoliš.</p> <p>Koncept 'nula otpada' korjenito mijenja pristup resursima i proizvodnji, odnosno ovaj koncept ne uključuje samo recikliranje i izbjegavanje odlaganja i spalionica, već traži restrukturiranje sustava proizvodnje i distribucije kako bi se spriječilo nastajanje otpada. Njegova primjena pretpostavlja redizajn proizvoda i pakiranja tako da se proizvod dizajnira za okoliš a ne za odlaganje. Pritom proizvođači moraju preuzeti odgovornost za otpad i štetu koju njihov proizvod uzrokuje, umjesto da je prebacuju na potrošače. Zagovaratelji 'nula koncepta' otpada također se zalažu za efikasnije provođenje recikliranja, sortiranja otpada te sakupljanja zelenog otpada po kućanstvima, umjesto izgradnje odlagališta i spalionica, odnosno ukidanje subvencija industrijskim postrojenjima koja značajno zagađuju okoliš i stvaraju otpad.</p> <p>Svjetska praksa pak upućuje da nije moguće odvojeno sakupiti sav iskoristivi otpad, niti je moguće sav odvojeno sakupljeni otpad reciklirati. Mnogi iskoristivi sastojci otpada nakon što se pomiješaju s mokrim otpadom (ostaci voća, povrća, hrane i dr., a koji sudjeluju s oko 26% u komunalnom otpadu) ili se infektivno, kemijski i drugačije kontaminiraju (bojom, uljima, masti i dr.), ne mogu se reciklirati. Osim toga ne može se reciklirati metaliziran i plastificiran papir, višeslojna papirna ambalaža, fotografije te vrlo široka paleta higijenskog papira i higijenskih proizvoda iz papira (npr. pelene za djece i odrasle koje čine gotovo 12.000 t od ukupne mase skupljenog komunalnog otpada). Isto tako se ne može reciklirati većina obuće, stiropor, mnogi proizvodi i dijelovi ambalaže iz plastike uključivo zaprljane PVC vrećice, mnogi predmeti od gume i sličnih sintetskih materijala, mnogi predmeti slijepljeni od raznorodnih materijala, mnogi gorivi materijali koji se koriste u građevinarstvu (npr. pjene, podne i zidne obloge i dr.),</p>
--	--	--	--

razni gorivi dijelovi vozila, elektroničkih uređaja, kućanskih aparata te mnogi drugi gorivi sastojci otpada.

Na Sveučilištu Lincoln iz Novog Zelanda trogodišnjom studijom proučavan je globalni okvir za primjenu koncepta 'nula otpada'. Provedena je kvalitativna analiza primjene politika i perspektiva različitih skupina, kao i kvantitativna analiza izvještaja o proizvodnji otpada kroz vremensko razdoblje. Istraživanjem su obuhvaćeni gradovi koji su provodili kampanje usmjerene na postizanje koncepta 'nula otpada', odnosno proučavani su primjeri Canberre u Australiji, Christchurcha u Novom Zelandu, Toronta u Kanadi i San Franciska u SAD-u. Istraživanje je pokazalo da svi ovi gradovi bilježe uzastopne neuspjehe, s obzirom da ni jedna od kampanja ni blizu nije uspjela omogućiti prestanak odlaganja otpada na odlagalištima. Rezultati su različiti, ali svi slijede isti obrazac, kao što ilustrira primjer Canberre:

Zaključak istraživanja je da koncept 'nula otpada' traži uklanjanje problematičnih materijala i dizajn proizvoda koji isključuju mogućnost odlaganja ili planiranu zastarjelost. Također se zaključuje da se investicije i energija moraju usmjeriti u ova specifična područja, umjesto da se usmjeravaju na strategije poput recikliranja, kojima se ne rješava ovisnost o odlaganju otpada. Ovaj pristup zahtjeva ogromne napore u stjecanju specijalističkih vještina i koordiniranih napora i ima potencijal potaknuti ekonomski razvoj u područjima koja proaktivno primjenjuju

			<p>koncept 'nula otpada'. Ističe se također da lokalne jedinice gotovo da i nemaju kontrolu nad tokovima otpada koji ulaze u njihove zajednice, s obzirom na različitost i porijeklo proizvoda iz cijelog svijeta. Te bi zajednice mogle primijeniti koncept 'nula otpada' samo radikalnom lokalizacijom: potpunim isključivanjem iz mreže globalnog tržišta. Ovo je potpuno stran pristup ima li se na umu prevladavajuća gospodarska, politička i kulturna paradigma, što samo pokazuje zahtjevnost primjene koncepta 'nula otpada'. U sadašnjim okolnostima, potpuno je nerealno očekivati da lokalne zajednice same mogu riješiti ovaj problem.</p> <p>Tako je ministar Teritorija glavnog grada Australije Canberra, Jon Stanhop, u siječnju 2009. za ABC izjavio da su pokrenuli kampanju <i>No Waste by 2010</i> kako bi potaknuli zajednicu na recikliranje i dodao „nikad nećemo dostići stanje u kojem nećemo odlagati otpad na odlagališta i to nikad, apsolutno nikad, neće biti ostvarivo“.</p> <p>Također, primjer pojedinih pokrajina i općina koje u sjevernoj Italiji primjenjuju koncept 'nula otpada' kao što je na primjer prvi slučaj primjene 'Strategije nula otpada' u Italiji u općini Capannori u prvom redu pokazuje da je ova općina, za razliku od grada Zagreba, smještena u ruralnom području Toscanne i da je 2010. imala 45.662 tisuća stanovnika, od čega je ¼ bila starija od 64 godina. Prema Izvještaju <i>UCLG Committe on Social Inclusion, Participatory Democracy and Human Rights</i> Toscana proizvodi velike količine otpada u odnosu na druge dijelove Italije. Tako je u Toscani 2006. proizvedeno 704 kg otpada po glavi stanovnika, 2007. 694 kilograma, dok je 2008. proizvedeno 686 kilograma. Istih godina je reciklirano 30,9%, 31,3%, i 33,65% otpada. U razdoblju od 2004. do 2007. općina Capannori je slijedom okolišne politike započela niz aktivnosti usmjerenih na odvojeno sakupljanje otpada od vrata do vrata, kampanju o 'zelenoj javnoj nabavi' i smanjenje takse za otpad. Tijekom 2004.-2005. započela je informativna kampanja koja je uključila stanovnike dva zaselka u kojima je počelo provođenje pilot projekta. Izvještaj također navodi da je primjena okolišne politike u Capannoriu započela 2004. i to u zaselku Guamo s 600 stanovnika gdje je stopa recikliranja komunalnog otpada iznosila 37%. Tada su s javnih površina uklonjeni spremnici za otpad kako bi se lokalno stanovništvo prisililo na novu metodu odvojenog sakupljanja otpada. U drugoj fazi, pilot projekt je 1.2.2006. proširen na dva nova zaselka, Marlia i Lammari, s 10.000 stanovnika, gdje je navodi se u izvještaju, nakon devet mjeseci stopa recikliranja skočila na 82%. U trećoj fazi općina je usvojila 'Strategiju nula otpada', pa je tako u ožujku 2008. primjena usluge od vrata do vrata obuhvatila 26.000 stanovnika, dok je stopa recikliranja povećana na 82% u 18 zaselaka (od ukupno 40) te 65% na razini cijele općine.</p>
--	--	--	---

			<p>Dugi izvori o ovom projektu, poput <i>Zero Waste Europe</i> navode pak da je usluga od vrata do vrata uvedena postupno u općini Capannori između 2005. i 2010. u malim zaselcima i da je 2010. obuhvatila cijelo područje općine. Navodi se također da je cijela općina 2010. na mjestu nastanka odvojeno sakupljala 82% otpada, odnosno ova se stopa u tabličnom prikazu izjednačuje sa stopom recikliranja, iako se u studiji slučaja nigdje ne navode dodatni podaci o udjelima pojedinih vrsta odvojeno sakupljenog otpada kao i načinu uporabe tako odvojeno sakupljenog otpada. Ovi prikazi također nisu usporedivi sa standardnom metodologijom Europske agencije za zaštitu okoliša koja razlikuje materijalno i organsko recikliranje i u izvještajima za svaku zemlju članicu EU donosi podatke o odvojenom sakupljanju različitih frakcija otpada poput papira, stakla, plastike, metala, drva, biootpada, elektroničkog otpada, tekstila... Još jedan izvor informacija ovom projektu, <i>Zero Waste Research Center Capannori</i> pak iznosi podatak da je u općini Capannori, gdje je primijenjena usluga odvojenog prikupljanja otpada od vrata do vrata dosegla udio od preko 75% odvojenog sakupljanja otpada.</p> <p>Izveštaj Europske agencije za zaštitu okoliša iz veljače 2013. <i>Municipial Waste Management in Italy</i> daje pregled učinka gospodarenja otpadom u Italiji i upućuje na izuzetno velike razlike u proizvodnji komunalnog otpada i gospodarenju otpadom po regijama. Tako je primjerice u pokrajini Molise 2010. proizvedeno 413 kg otpada, a u Emilia Romagna 667 kg otpada po stanovniku godišnje. Iako Italija tradicionalno većinu svog otpada odlaže na odlagalištima i tu su primjetne velike razlike među regijama. U 2010. Lombardija je odlagala 8% otpada, a odvojeno je sakupljeno 48,5% od ukupno proizvedenog otpada, dok je Sicilija odlagala 93% otpada. U ovom se izvještaju također navodi da s obzirom da ne postoje podaci o stvarnom recikliranju, za procjenu ukupnog recikliranja, materijalnog i organskog recikliranja koriste se podaci o odvojenom sakupljanju komunalnog otpada koji se uspoređuju se s podacima o ukupnoj proizvodnji komunalnog otpada. U tri usporedne tablice o odvojenom sakupljanju otpada i recikliranju u talijanskim regijama u razdoblju od 2006.-2010. vidljivo je da postoje velike razlike, pa tako je stopa ukupnog recikliranja iznosila 9% na Siciliji do 59% u Venetu, materijalno recikliranje (recikliranje papira, stakla, plastike i drva), iste je godine iznosilo 6% na Siciliji i 37% u Trentino Alto Adige, odnosno recikliranje papira se kretalo od 3% na Siciliji do 16% u Trentino Alto Adige, dok je najveća stopa recikliranja stakla u Venetu 10%, a najmanja na Siciliji 1%. Organsko recikliranje se kretalo 1% u Basilicatu do 26% u Venetu. Iz tablice je također vidljivo da je 2010. u Toscani odvojeno sakupljeno nešto više od 35%</p>
--	--	--	---

			<p>komunalnog otpada, odnosno da je materijalno recikliranje u Toscani iznosilo nešto više od 20%, odnosno da je reciklirano nešto više od 12% papira, manje od 4% stakla, manje od 2% plastike i oko 3% drva.</p> <p>Kvaliteta otpadnog mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda sustavno se prati i ispituje od veljače 2007. kad su proizvedene i odložene prve količine mulja u lagune za privremeno odlaganje. Mulj se ispituje na parametre koji su preuzeti iz Pravilnika o zaštiti poljoprivrednog zemljišta (NN 5/92), Pravilnika o gospodarenju muljem iz UPOV u poljoprivredi (NN 38/08), Studije o utjecaju CUPOVGZ-a na okoliš i Pravilnika o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja (NN 32/10). Ispitivanje prisutnosti teških metala u mulju provodi laboratorij CEMTRA, dok sve ostale analize provodi ZZJZ Grada Zagreba.</p> <p>Postupak izrade i donošenja Plana gospodarenja otpadom i izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba provode se paralelno i to prvenstveno iz razloga što su ta dva važna dokumenta, temeljem propisa iz područja gospodarenja otpadom, zaštite okoliša i prostorno-planske dokumentacije, međusobno povezana i moraju se donijeti istovremeno. U Planu gospodarenja otpadom Grada Zagreba navode se lokacije koje je Zavod za prostorno uređenje grada Zagreba, temeljem Odluke o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba (Sl/gl 17/10 i 5/12) predložio da se preispitaju sa stanovišta gospodarenja otpadom.</p> <p>Lokacija PTOO-a određena je Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. - 2015. (NN 85/07, 126/10 i 31/11), na temelju Programa gospodarenja otpadom Grada Zagreba kojeg je izradio IGH d.d. Zavod za ekološki inženjering iz 2006. godine (Sl/gl 7/06), a predložena je Višekriterijalnom analizom za odabir jedne od dviju predloženih lokacija za izgradnju PTOOZ-a (Savica –Šanci i Zagreb – istok, Resnik) koju je izradio konzorcij NOVUM/UTW-EPZ, 2001. Tom je analizom lokacija Zagreb–istok (Resnik) ocijenjena pogodnom za izgradnju građevine za termičku obradu otpada vezano uz zahtjeve klimatskih parametara, strukture naseljenosti, udaljenosti naselja i sl. Rezultati ove analize bili su uporište da se lokacija Zagreb-istok (Resnik) ucrtka kao 'lokacija u istraživanju' u Prostorni plan Grada Zagreba 2003. (Sl/gl 11/03). Izmjenama i dopunama Prostornog plana Grada Zagreba iz 2006. (Sl/gl 2/06) lokacija građevine za termičku obradu otpada u istraživanju utvrđuje se kao lokacija za postrojenje za termičku obradu otpada.</p> <p>Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99 i 84/13) dokument je prostornog uređenja državne razine kojim je propisano da svi planski dokumenti moraju biti usklađeni s</p>
--	--	--	--

			<p>njime. Prostorni plan Grada Zagreba je prostorni plan područne (regionalne) razine, a Generalni urbanistički plan grada Zagreba je prostorni plan lokalne razine, s tim da GUP mora biti u skladu s PPGZ-om. To ujedno znači da se oznaka lokacije građevine za termičku obradu otpada iz PPGZ-a samo prenosi u GUP grada Zagreba, ali se ona ne određuje GUP-om, jer nije predmet GUP-a nego PPGZ-a.</p> <p>Za potvrdu ispravnosti i zakonitosti ovakvog postupka, prije upućivanja oba dokumenta na razmatranje i odlučivanje Gradskoj skupštini Grada Zagreba, prethodno će se pribaviti konačne suglasnosti nadležnih ministarstava slijedom kojih će se moći dovršiti postupke usvajanja jednog i drugog dokumenta na temelju odgovarajućih odluka. Donošenje (usvajanje) ovih dokumenata ujedno je i osnovna pretpostavka za unapređenje kvalitete života građana grada Zagreba, zaštitu njihova zdravlja i kakvoće okoliša jer se njima omogućuje zatvaranje i sanacija odlagališta Jakuševac.</p>
<p>14.7.2014.</p>	<p>Stjepan Horvat</p>	<p>Zabrinut je za svoju budućnost kao proizvođač povrća, proizvodnje oko 500 t/god. Pita koji je problem danas s otpadnim muljem da se on ne može zbrinuti na neki drugi način npr. upotrebom u građevinarstvu jer je svjedokom da se u prošlosti normalno ispuštao u Savu i da to nije negativno utjecalo na vodeni ekosustav.</p>	<p>Od veljače 2007. kad su proizvedene i odložene prve količine otpadnog mulja iz CUPOVGZ-a u lagune za privremeno odlaganje mulja, sustavno se prati i ispituje kvaliteta mulja. Mulj se ispituje na parametre koji su preuzeti iz Pravilnika o zaštiti poljoprivrednog zemljišta (NN 5/92), Pravilnika o gospodarenju muljem iz UPOV u poljoprivredi (NN 38/08), Studije o utjecaju CUPOVGZ-a na okoliš i Pravilnika o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja (NN 32/10). Ispitivanje prisutnosti teških metala u mulju provodi laboratorij CEMTRA, dok sve ostale analize provodi ZZJZ Grada Zagreba.</p> <p>Ekološku i zdravstvenu prihvatljivost prijedloga da se otpadni mulj iz CUPOVGZ-a, osim spaljivanja, može odlagati na poljoprivredne površine treba sagledati u svjetlu Pravilnika o gospodarenju muljem iz UPOV u poljoprivredi (NN 38/08). Naime, odlaganje mulja iz uređaja za obradu otpadnih voda na poljoprivredne površine u Republici Hrvatskoj regulirano je Pravilnikom o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08) koji je propisao strože uvjete primjene od EU direktive (<i>Directive on the protection of the environment, and in particular of the soil, when sewage sludge is used in agriculture</i> (86/278/EEC), dopunjene Direktivom 91/692/EEC, i Regulation (EC) No 807/2003; Regulation (EC) No 219/2009)).</p> <p>Pravilnikom su definirani uvjeti koje otpadni mulj koji se može odložiti na poljoprivredne površine mora zadovoljiti kao što je sadržaj teških metala, sadržaj organske tvari i odsustvo patogenih organizama. Pravilnikom je propisana i kvaliteta tla odnosno dopušten sadržaj teških metala u tlu na koje bi se primijenio navedeni mulj. Pri tome je zabranjeno korištenje</p>

			<p>mulja koje bi moglo prouzrokovati prekoračenje dopuštenih vrijednosti teških metala u tlu. Ovim Pravilnikom ograničene su i potencijalne poljoprivredne površine na koje se mulj može primijeniti pa je tako zabranjeno korištenje mulja na: travnjacima i pašnjacima koji se koriste za ispašu stoke; površinama na kojima se uzgaja krmno bilje najmanje dva mjeseca prije žetve, tlu na kojem rastu nasadi voća i povrća, uz iznimku voćaka, tlu namijenjenom uzgoju voća i povrća koje može biti u izravnom dodiru sa zemljom i koje se može jesti sirovo, u razdoblju od barem 10 mjeseci prije datuma početka berbe ili žetve, tlu na kojem postoji opasnost od ispiranja mulja u površinske vode, tlu čija je pH vrijednost niža od 5, tlu krških polja, plitkom ili skeletnom tlu krša, tlu zasićenom vodom, pokrivenim snijegom i na smrznutom poljoprivrednom tlu i u priobalnom i vodozaštitnom području. Iz svega navedenog je vidljivo da je prije korištenja mulja u poljoprivredi potrebno dodatno utvrditi potencijalne površine za korištenje mulja, veličinu tih površina, ali i spremnost vlasnika ili tvrtki koje upravljaju takvim površinama da ga koriste. Analize sastava mulja iz Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Grada Zagreba (CUPOVGZ) koje se redovno provode upućuju da je moguća njegova primjena u poljoprivredi. Međutim, stupanjem na snagu Pravilnika o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja (NN 09/14) koji je definirao maksimalne dopuštene koncentracije onečišćujućih tvari u tlu (teških metala, PAH-ova, PCB-a, pesticida...) upotreba mulja s CUPOVGZ-a postaje vrlo upitna upravo po sadržaju teških metala kao što su Zn i Cu čije količine u otpadnom mulju i do 5 puta (500 %) premašuju dopuštenu MDK ovih metala u poljoprivrednom tlu.</p> <p>"Članak 4.</p> <p>Poljoprivredno zemljište smatra se onečišćenim kada sadrži više teških metala i potencijalno onečišćujućih elemenata od maksimalno dopuštenih količina (MDK), izraženo u mg kg-1:</p> <table border="1" data-bbox="1048 997 2105 1324"> <thead> <tr> <th>mg kg-1</th> <th>Cd</th> <th>Cr</th> <th>Cu</th> <th>Hg</th> <th>Ni</th> <th>Pb</th> <th>Zn</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pjeskovito tlo</td> <td>00-0,5</td> <td>0-40</td> <td>0-60</td> <td>0,0-0,5</td> <td>0-30</td> <td>0-50</td> <td>0-60</td> </tr> <tr> <td>Praškasto – ilovasto tlo</td> <td>0,5-1,0</td> <td>40-80</td> <td>60-90</td> <td>0,5-1,0</td> <td>30-50</td> <td>50-100</td> <td>60-150</td> </tr> <tr> <td>Glinasto tlo</td> <td>1,0-2,0</td> <td>80-120</td> <td>90-120</td> <td>1,0-1,5</td> <td>50-75</td> <td>100-150</td> <td>150-200</td> </tr> </tbody> </table>	mg kg-1	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn	Pjeskovito tlo	00-0,5	0-40	0-60	0,0-0,5	0-30	0-50	0-60	Praškasto – ilovasto tlo	0,5-1,0	40-80	60-90	0,5-1,0	30-50	50-100	60-150	Glinasto tlo	1,0-2,0	80-120	90-120	1,0-1,5	50-75	100-150	150-200
mg kg-1	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn																												
Pjeskovito tlo	00-0,5	0-40	0-60	0,0-0,5	0-30	0-50	0-60																												
Praškasto – ilovasto tlo	0,5-1,0	40-80	60-90	0,5-1,0	30-50	50-100	60-150																												
Glinasto tlo	1,0-2,0	80-120	90-120	1,0-1,5	50-75	100-150	150-200																												

			<p>Stupanj onečišćenja zemljišta teškim metalima i potencijalno onečišćujućim elementima izračunava se prema sljedećoj jednadžbi:</p> $\text{So (\%)} = \text{ukupni sadržaj teških metala u zemljištu} / \text{maksimalno dopuštena vrijednost} \times 100$ <p>Za interpretaciju onečišćenja koristite se sljedeći kriteriji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čisto, neopterećeno zemljište do 25 %; - zemljište povećane onečišćenosti 25 -50 %; - zemljište velike onečišćenosti 50 – 100%; - onečišćeno zemljište 100 – 200 %; - zagađeno zemljište više od 200% <p>od graničnih vrijednosti.</p> <p>Također, Pravilnikom o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN, 38/08) dopušteno je godišnje koristiti najviše 1,66 tona suhe tvari mulja po hektaru poljoprivrednog tla.</p> <p>Ovim prijedlogom se također problem rješavanja otpadnog mulja nastoji riješiti izvan teritorijalnih granica Grada Zagreba. Nacrt prijedloga PGO za Grad Zagreb do 2015. temelji se na konceptu uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom unutar teritorijalnih granica Grada Zagreba, čime se ispunjavaju načela blizine i samodostatnosti Strategije gospodarenja otpadom EU koja naglašava potrebu gospodarenja otpadom što je više moguće na lokaciji njegovog nastanka i gospodarenja otpadom unutar vlastitih granica.</p> <p>Vezano uz pitanje mogućih utjecaja na poljoprivrednu proizvodnju, pa čak i u slučaju postupaka registracije poljoprivrednih gospodarstava za ekološku proizvodnju, ne spominje se nikakva udaljenost od nekog objekta, pa tako ni uz udaljenost Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom i površina na kojima se provodi ili se namjerava provoditi proizvodnja proizvoda biljnog i životinjskog porijekla, uključujući i ekološku.</p>
<p>14.7.2014.</p>	<p>Dario Čalušić</p>	<p>Nakon izlaganja g. Vlaha o dioksinima i furanima, traži da mu dostavi dokumente iz kojih je g.</p>	<p>U pripremi prezentacije Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom i PTOO postrojenja korišteni su sljedeći stručni radovi <i>Dioxine und dioxinähnliche PCB in Umwelt und Nahrungsketten</i>, Umwelt Bundesamt, siječanj 2014. i <i>Thermische Abfallbehandlung in</i></p>

		Vlah izdvojio podatke	<i>Österreich, Weißbuch</i> , listopad 2009. Iz tih su radova također izdvojeni podaci o kretanjima emisija dioksina i furana u Austriji i Švicarskoj te kontroli dimnih plinova prilikom spaljivanja otpada na primjeru postrojenja RVL Lenzing koje je u pogonu od 1998. Također, iz Direktive 2010/75/EU su izdvojeni podaci o dopuštenim vrijednostima emisija u Hrvatskoj i Europskoj uniji koji su uspoređeni s izmjerenim emisijama u Austriji i Švicarskoj od 1970. do 2000, dok su iz stručnog rada <i>State of the Art for Waste Incineration Plants</i> , studeni 2002. izdvojeni podaci o emisiji štetnih tvari za austrijske spalionice otpada.
14.7.2014.	Josipa Juričev Sudac	TCDD (skupina dioksina) smatra se najopasnijom molekulom koja postoji na kugli zemaljskoj. Ističe da je zavaravanje javnosti pozivanje na dopuštene granice i mjerenja koja se mjere dva puta godišnje ili kasnije i jednom godišnje u spalionicama. Dioksini izazivaju karcinome, malformacije ploda u trudnoći i to vrlo izražene jer su mala djeca i nerođena djeca izuzetno osjetljiva na dioksine. Radi toga je Amerika već 90-ih godina uvela moratorij na gradnju planiranih 246 spalionica radi dioksina. Dioksini nisu zanemarena kategorija jer ostaju i u pepelu i u šljaki. Cijela sjeverna Italija je prešla na Zero waste ili ekološki sustav zbrinjavanja otpada i sramotno je da se ovdje govori o jedinoj opciji premda EU preporučuje više mogućih planova gospodarenja otpadom i bilo bi uredu da javnost bude upoznata da je spalionički koncept samo jedan koncept od	Kad se spomenu dioksini i furani misli se na veliki broj po otrovnosti izrazito različitih polihalogeniranih dibenzodioksina i dibenzofurana. Dioksini i furani su postojane klorirane organske tvari koje nastaju kao neželjeni sporedni produkti u različitim industrijskim procesima prerade i proizvodnje te pri izgaranju organskih tvari u prisutnosti klora, a posebno u uvjetima nekontroliranog i nepotpunog izgaranja kao što su šumski požari i požari na odlagalištima. Dioksini i furani nastaju u svim energetske postrojenjima na fosilna goriva, u proizvodnji željeza i obojenih metala, u proizvodnji mineralnih proizvoda (cement, vapno i dr.), u motorima s unutrašnjim izgaranjem pri izgaranju benzina i dizel goriva te u raznim kemijskim reakcijama (npr. kloriranje fenola, reakcije organskih tvari s aktivnim klorom poput izbjeljivanja, fotokemijske reakcije uslijed djelovanje UV zračenja na dioksin prekursore, u biološkim procesima npr. iz klorfenola). Upravo zbog toga UNEP-ova studija <i>Dioxin and Furan Inventories, National and Regional Emissions of PCDD/PCDF</i> iz 1999. u uvodnom dijelu ističe „ <i>da je nemoguće eliminirati dioksine i furane kao neželjene nusprodukte u mnogim industrijskim procesima i procesima izgaranja zabranom proizvodnje</i> “.
			Dioksin 2,3,7,8-TCDD (Tetraklordibenzo-p- dioksin) je za ljudsko zdravlje jedan od najštetnijih spojeva radi izražene toksičnosti, kancerogenosti, mutagenosti i teratogenosti te svojstvom biokumulacije i biomagnifikacije kroz hranidbeni lanac. Istraživanja o onečišćenju okoliša dioksinima i furanima započela su ranih sedamdesetih godina, a u svibnju 1998. Svjetska zdravstvena organizacija evaluirala je rizike koje dioksini mogu prouzročiti ljudskom zdravlju. Dvije godine kasnije stručnjaci Svjetske zdravstvene organizacije odredili su dnevni unos dioksina koji se može tolerirati na 10pg/TCDD/kg bw, a kako su se u međuvremenu počeli pribavljati novi podaci, posebno vezano u neurotoksikološki razvoj i endokrini sustav, naposljetku je Svjetska zdravstvena organizacija utvrdila nove vrijednosti dnevnog unosa koji se može tolerirati i to od 1 do 4 pikograma po kilogramu tjelesne težine na dan. Spomenuta UNEP-ova studija također ističe da, iako se posebna pozornost pridaje

kojeg se u svijetu dosta odustaje, a kod nas se želi ponuditi kao jedino rješenje. Cijela sjeverna Italija – ekološki koncept, pokrajine Treviso, di Roma, di Parma, di Savona prelaze već 75 posto prikupljanja otpada. Kozorcij Priula prikuplja 83,41 posto otpada. Profesor Slaven Dobrović sa strojarškog fakulteta, koji je genijalac i koji radi te studije ekološke, međutim njega nema, njega se nije niti konzultiralo, ali zato imamo druge ljude koji sebe smatraju vrhom znanstvenika. Nisu uključeni eminentni znanstvenici iz Hrvatske koji puno više znaju o problemima dioksina i spalionica nego što je rečeno. Nezadovoljna je što se stalno spominje Beč kad

postrojenjima za termičku obradu otpada, upravo ovaj sektor prolazi kroz najdramatičnije promjene u tehnologiji, emisijskim faktorima i dopuštenim razinama emisija dioksina i furana što kao posljedicu ima izrazite trendove smanjenja emisija u zemljama koje primjenjuju moderne tehnologije i stroge propise, poput zemalja Europske unije:

Table 2. PCDD/PCDF trends in emissions from municipal solid waste incineration (MSWI)

	Concentration (ng I-TEQ/m ³)	Flux (mg I-TEQ/h)
MSWI of the 1970s	50	5
MSWI around 1990	5	0.5
Modern MSWI	0.1	0.01

U Njemačkoj je primjerice godišnji udio postrojenja za termičku obradu komunalnog otpada u ukupnim emisijama plinova od 1988./89. do 1997. smanjen s 400 g TEQ godišnje na manje od 4 g TEQ.

Europska unija je svojom Direktivom 2010/75/EU koja je na snazi od siječnja 2011. također definirala dopuštene vrijednosti u mg/Nm³ (11% O₂, suho), za PCCD/F u ng/Nm³ (11% O₂, suho).

postoje svijetli primjeri poput Italije, Camberre, San Franciska...

	Prašina	Cd	HCl	SO ₂	NO _x	Hg	Dioksini i furani
Prosječne dnevne vrijednosti	10	10	10	50	200	0,05	0,1

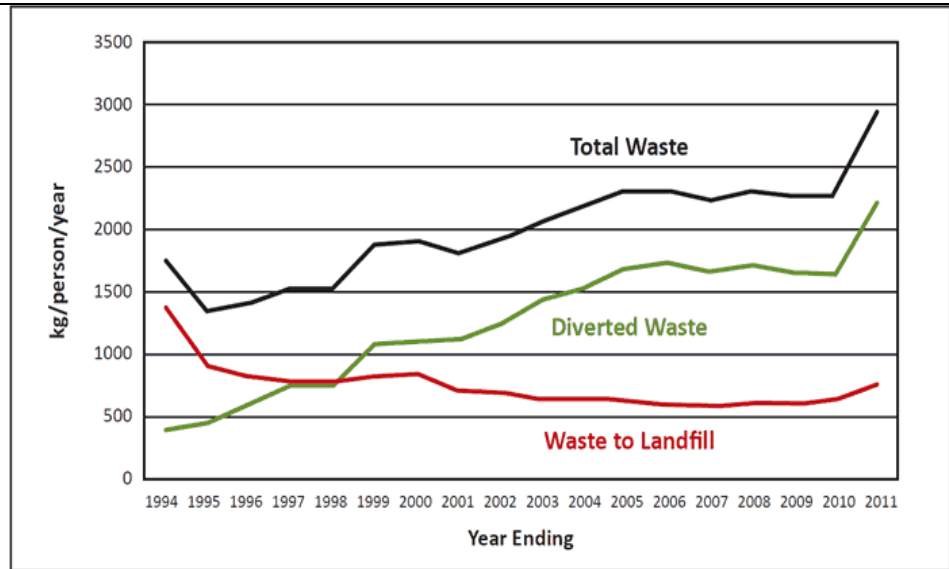
U hrvatskom zakonodavstvu ona je ugrađena u Uredbu o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 117/12). Dopuštene emisije dioksina i furana iz postrojenja za spaljivanje otpada su najviše do 0,1 ng/Nm³ u dimnom plinu u razdoblju uzimanja uzoraka ne manjem od 6 sati i ne većem od 8 sati. Ove granične vrijednosti emisija kao i propisani uvjeti rada i tehnološki zahtjevi za postrojenja za termičku obradu otpada, definirani su kako bi se osigurala visoka zaštita okoliša i ljudskog zdravlja.

Znanstvena zajednica uključena je u projekte gospodarenja otpadom kroz različite oblike angažmana, npr. sudjelovanjem u radu Sekcije za gospodarenje otpadom Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode HAZU. Upravo je znanstvena i akademska zajednica jednim od zaključaka okruglog stola Cjelovit sustav gospodarenja otpadom održanog 24. veljače 2014. ustvrdila da *"Cjelovitost sustava gospodarenje otpadom obuhvaća i termičku obradu otpada koja je četvrti korak u sustavu."*

Znanstvenici su također uključeni u problematiku gospodarenja otpadom sudjelovanjem u stručnim povjerenstvima u postupku procjene utjecaja na okoliš u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i novim Zakonom o zaštiti okoliša (NN 80/13) i Popisom osoba koje se mogu imenovati za članove i zamjenike povjerenstva u postupcima strateške procjene, procjene utjecaja zahvata na okoliš i utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 126/09, 65/12). Jedno takvo Stručno povjerenstvo pozitivno je ocijenilo Studiju o utjecaju na okoliš Postrojenja za termičku obradu otpada na lokaciji Resnik i donijelo Rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš (KI:UP/I 351-03/06-02/0068, Urbr:531-08-3-1-06-4 od 21. srpnja 2006. godine) koje je izdalo nadležno Ministarstvo (tada Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva) u skladu s tada važećim Zakonom o zaštiti okoliša (NN 82/1994, 128/99).

Koncept 'nula otpada' korjenito mijenja pristup resursima i proizvodnji, odnosno ovaj koncept ne uključuje samo recikliranje i izbjegavanje odlaganja i spalionica, već traži restrukturiranje sustava proizvodnje i distribucije kako bi se spriječilo nastajanje otpada. Njegova primjena pretpostavlja redizajn proizvoda i pakiranja tako da se proizvod dizajnira za okoliš a ne za

			<p>odlaganje. Pritom proizvođači moraju preuzeti odgovornost za otpad i štetu koju njihov proizvod uzrokuje, umjesto da je prebacuju na potrošače. Zagovaratelji 'nula koncepta' otpada također se zalažu za efikasnije provođenje recikliranja, sortiranja otpada te sakupljanja zelenog otpada po kućanstvima, umjesto izgradnje odlagališta i spalionica, odnosno ukidanje subvencija industrijskim postrojenjima koja značajno zagađuju okoliš i stvaraju otpad.</p> <p>Svjetska praksa pak upućuje da nije moguće odvojeno sakupiti sav iskoristivi otpad, niti je moguće sav odvojeno prikupljeni otpad reciklirati. Mnogi iskoristivi sastojci otpada nakon što se pomiješaju s mokrim otpadom (ostaci voća, povrća, hrane i dr., a koji sudjeluju s oko 26% u komunalnom otpadu) ili se infektivno, kemijski i drugačije kontaminiraju (bojom, uljima, masti i dr.), ne mogu se reciklirati. Osim toga ne može se reciklirati metaliziran i plastificiran papir, višeslojna papirna ambalaža, fotografije, te vrlo široka paleta higijenskog papira i higijenskih proizvoda iz papira (npr. pelene za djece i odrasle koje čine gotovo 12.000 t od ukupne mase skupljenog komunalnog otpada). Isto tako se ne može reciklirati većina obuće, stiropor, mnogi proizvodi i dijelovi ambalaže iz plastike uključivo zaprljane PVC vrećice, mnogi predmeti od gume i sličnih sintetskih materijala, mnogi predmeti slijepljeni od raznorodnih materijala, mnogi gorivi materijali koji se koriste u građevinarstvu (npr. pjene, podne i zidne obloge i dr.), razni gorivi dijelovi vozila, elektroničkih uređaja, kućanskih aparata, te mnogi drugi gorivi sastojci otpada.</p> <p>U okviru Sveučilišta Lincoln iz Novog Zelanda trogodišnjom studijom proučavan je globalni okvir za primjenu koncepta 'nula otpada'. Provedena je kvalitativna analiza primjene politika i perspektiva različitih skupina, kao i kvantitativna analiza izvještaja o proizvodnji otpada kroz vremensko razdoblje. Istraživanjem su obuhvaćeni gradovi koji su provodili kampanje umjerene na postizanje koncepta 'nula otpada', odnosno proučavani su primjeri Canberre u Australiji, Christchurcha u Novom Zelandu, Toronta u Kanadi i San Franciska u SAD-u. Istraživanje je pokazalo da svi ovi gradovi bilježe neuspjehe, s obzirom da ni jedna od kampanji ni blizu nije uspjela omogućiti prestanak odlaganja otpada na odlagalištima. Rezultati su različiti, ali svi slijede isti obrazac, kao što ilustrira primjer Canberre:</p>
--	--	--	--

Zaključak istraživanja je da koncept 'nula otpada' traži uklanjanje problematičnih materijala i dizajn proizvoda koji isključuju mogućnost odlaganja ili planiranu zastarjelost. Također se zaključuje da se investicije i energija moraju usmjeriti u ova specifična područja, umjesto da se usmjeravaju na strategije poput recikliranja, kojima se ne rješava ovisnost o odlaganju otpada. Ovaj pristup zahtjeva ogromne napore u stjecanju specijalističkih vještina i koordiniranih napora i ima potencijal potaknuti ekonomski razvoj u područjima koja proaktivno primjenjuju koncept 'nula otpada'. Ističe se da lokalne jedinice gotovo da i nemaju kontrolu nad tokovima otpada koji ulaze u njihove zajednice, s obzirom na različitost i porijeklo proizvoda iz cijelog svijeta. Te bi zajednice mogle primijeniti koncept 'nula otpada' samo radikalnom lokalizacijom: potpunim isključivanjem iz mreže globalnog tržišta. Ovaj pristup je potpuno radikaln, ima li se na umu prevladavajuća gospodarska, politička i kulturna paradigma, što samo pokazuje zahtjevnost primjene koncepta 'nula otpada'. U sadašnjim okolnostima, potpuno je nerealno očekivati da lokalne zajednice same mogu riješiti ovaj problem.

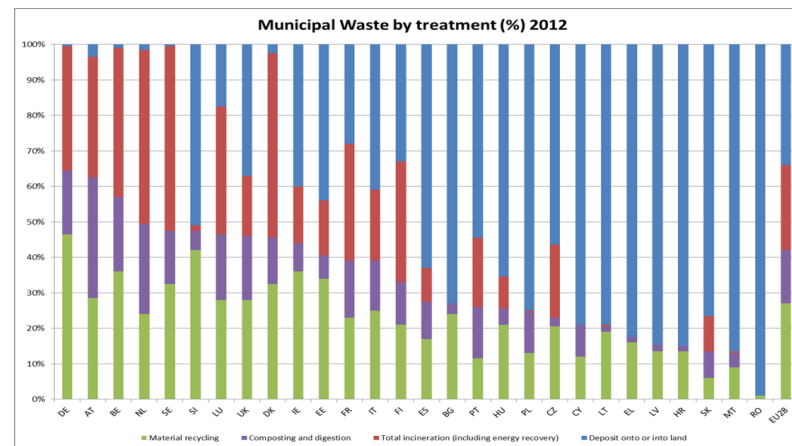
Tako je ministar Teritorija glavnog grada Australije Camberra, Jon Stanhop, za ABC u siječnju 2009. izjavio da su pokrenuli kampanju *No Waste by 2010* kako bi zajednicu potaknuli na recikliranje i dodao da „nikad nećemo dostići stanje u kojem nećemo odlagati otpad na odlagališta i to nikad, apsolutno nikad, neće biti ostvarivo“.

14.7. 2014.	Ivica Hader	<p>Ističe kako se u mulju sa CUPOVGZ-a nalazi 35% organske tvari, a ostalo je anorganska tvar. Pita kakva je energetska učinkovitost i ekonomska isplativost spaljivanja takve tvari i koliko će pepela nastati njegovim spaljivanjem pita kakva je logika spaljivanja 500.000 t mulja da bi se dobilo 80% pepela i još se uz to mora utrošiti energija za njegovo spaljivanje.</p>	<p>Anaerobnom digestijom prepolovljuje se sadržaj organske tvari u mulju iz CUPOVGZ-a. Nakon dodavanja vapna ovaj mulj sadrži oko 33% suhe tvari i ima procijenjenu donju ogrjevnu vrijednost od oko 1,6 MJ/kg. Ta ogrjevna vrijednost nije dovoljna za samogorenje jer je minimalna donja ogrjevna vrijednost potrebna za samogorenje oko 2 MJ/kg. Stoga se planira suspaljivanje mulja s komunalnim otpadom u spaljivaču s vrtložnim slojem, pri čemu nije potrebno dodatno korištenje fosilnih goriva. Procjenjuje se da će se uz planirani kapacitet PTOO-a nakon suspaljivanja otpada i mulja godišnje proizvoditi oko 97.000 t neopasnih ostataka termičke obrade, koji će se nakon odgovarajuće obrade, izdvajanja magnetskom separacijom željeznih ostataka koji se recikliraju i solidifikacije/stabilizacije cementom, odlagati na uređeno i usklađeno odlagalište. Godišnje se na CUPOVGZ-u proizvodi oko 50.000 t mulja, odnosno u ovom trenu je u lagunama odloženo oko 340.000 t mulja. Količina tako odloženog mulja kroz sljedeće četiri godine će narasti na oko 540.000 t.</p> <p>Mogućnost odlaganja otpadnog mulja iz uređaja za obradu otpadnih voda na poljoprivrednim površinama treba sagledati u svjetlu Pravilnika o gospodarenju muljem iz UPOV u poljoprivredi (NN 38/08). Naime, odlaganje mulja iz uređaja za obradu otpadnih voda na poljoprivredne površine u Republici Hrvatskoj regulirano je Pravilnikom o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08) koji je propisao strože uvjete primjene od EU direktive (<i>Directive on the protection of the environment, and in particular of the soil, when sewage sludge is used in agriculture (86/278/EEC), dopunjene Direktivom 91/692/EEC, i Regulation (EC) No 807/2003; Regulation (EC) No 219/2009</i>)).</p> <p>Pravilnikom su definirani uvjeti koje otpadni mulj koji se može odložiti na poljoprivredne površine mora zadovoljiti kao što je sadržaj teških metala, sadržaj organske tvari i odsustvo patogenih organizama. Pravilnikom je propisana i kvaliteta tla odnosno dopušten sadržaj teških metala u tlu na koje bi se primijenio navedeni mulj. Pri tome je zabranjeno korištenje mulja koje bi moglo prouzrokovati prekoračenje dopuštenih vrijednosti teških metala u tlu. Ovim Pravilnikom ograničene su i potencijalne poljoprivredne površine na koje se mulj može primijeniti pa je tako zabranjeno korištenje mulja na: travnjacima i pašnjacima koji se koriste za ispašu stoke; površinama na kojima se uzgaja krmno bilje najmanje dva mjeseca prije žetve, tlu na kojem rastu nasadi voća i povrća, uz iznimku voćaka, tlu namijenjenom uzgoju voća i povrća koje može biti u izravnom dodiru sa zemljom i koje se može jesti sirovo, u razdoblju od barem 10 mjeseci prije datuma početka berbe ili žetve, tlu na kojem postoji opasnost od</p>
-------------	-------------	---	---

			<p>ispiranja mulja u površinske vode, tlu čija je pH vrijednost niža od 5, tlu krških polja, plitkom ili skeletnom tlu krša, tlu zasićenom vodom, pokrivenim snijegom i na smrznutom poljoprivrednom tlu i u priobalnom i vodozaštitnom području. Iz svega navedenog je vidljivo da je prije korištenja mulja u poljoprivredi potrebno dodatno utvrditi potencijalne površine za korištenje mulja, veličinu tih površina, ali i spremnost vlasnika ili tvrtki koje upravljaju takvim površinama da ga koriste.</p> <p>Stupanjem na snagu Pravilnika o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja (NN 09/14) koji je definirao maksimalne dopuštene koncentracije onečišćujućih tvari u tlu (teških metala, PAH-ova, PCB-a, pesticida...) upotreba mulja iz CUPOVGZ-a postaje vrlo upitna upravo zbog sadržaja teških metala kao što su Zn i Cu čije količine u otpadnom mulju i do 5 puta (500 %) premašuju dopuštenu MDK-ovu metala u poljoprivrednom tlu.</p> <p>"Članak 4. Poljoprivredno zemljište smatra se onečišćenim kada sadrži više teških metala i potencijalno onečišćujućih elemenata od maksimalno dopuštenih količina (MDK), izraženo u mg kg-1:</p> <table border="1" data-bbox="1048 852 2123 1177"> <thead> <tr> <th>mg kg-1</th> <th>Cd</th> <th>Cr</th> <th>Cu</th> <th>Hg</th> <th>Ni</th> <th>Pb</th> <th>Zn</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pjeskovito tlo</td> <td>0,0-0,5</td> <td>0-40</td> <td>0-60</td> <td>0,0-0,5</td> <td>0-30</td> <td>0-50</td> <td>0-60</td> </tr> <tr> <td>Prškasto – ilovasto tlo</td> <td>0,5-1,0</td> <td>40-80</td> <td>60-90</td> <td>0,5-1,0</td> <td>30-50</td> <td>50-100</td> <td>60-150</td> </tr> <tr> <td>Glinasto tlo</td> <td>1,0-2,0</td> <td>80-120</td> <td>90-120</td> <td>1,0-1,5</td> <td>50-75</td> <td>100-150</td> <td>150-200</td> </tr> </tbody> </table> <p>Stupanj onečišćenja zemljišta teškim metalima i potencijalno onečišćujućim elementima izračunava se prema sljedećoj jednadžbi:</p> <p>So (%) = ukupni sadržaj teških metala u zemljištu/maksimalno dopuštena vrijednost x 100</p>	mg kg-1	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn	Pjeskovito tlo	0,0-0,5	0-40	0-60	0,0-0,5	0-30	0-50	0-60	Prškasto – ilovasto tlo	0,5-1,0	40-80	60-90	0,5-1,0	30-50	50-100	60-150	Glinasto tlo	1,0-2,0	80-120	90-120	1,0-1,5	50-75	100-150	150-200
mg kg-1	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn																												
Pjeskovito tlo	0,0-0,5	0-40	0-60	0,0-0,5	0-30	0-50	0-60																												
Prškasto – ilovasto tlo	0,5-1,0	40-80	60-90	0,5-1,0	30-50	50-100	60-150																												
Glinasto tlo	1,0-2,0	80-120	90-120	1,0-1,5	50-75	100-150	150-200																												

			<p>Za interpretaciju onečišćenja koristite se sljedeći kriteriji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čisto, neopterećeno zemljište do 25 %; - zemljište povećane onečišćenosti 25 -50 %; - zemljište velike onečišćenosti 50 – 100%; - onečišćeno zemljište 100 – 200 %; - zagađeno zemljište više od 200% od graničnih vrijednosti. <p>Također, Pravilnikom o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN, 38/08) dopušteno je godišnje koristiti najviše 1,66 tona suhe tvari mulja po hektaru poljoprivrednog tla. Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom temelji se na konceptu uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom unutar teritorijalnih granica Grada Zagreba, čime se ispunjavaju načela blizine i samodostatnosti Strategije gospodarenja otpadom EU koja naglašava potrebu gospodarenja otpadom što je više moguće na lokaciji njegovog nastanka i gospodarenja otpadom unutar vlastitih granica.</p>
<p>14.7.2014.</p>	<p>Ibro Humić</p>	<p>Koje su mane i nedostaci spalionica a koje recikliranja?</p>	<p>Cjelovito gospodarenje otpadom obuhvaća komplementarnu (dopunsku) primjenu različitih postupaka gospodarenja otpadom radi sigurnog i djelotvornog upravljanja tokom krutog komunalnog otpada, uz najmanje štetnih utjecaja na ljudsko zdravlje i okoliš. Sustav cjelovitog gospodarenja otpadom sadrži sve ili neke od navedenih komponenti: smanjenje količina otpada na izvoru, recikliranje materijala i kompostiranje, spaljivanje otpada uz korištenje otpadne energije i odlaganje otpada. Hijerarhijski pristup gospodarenju otpadom kao temeljeno načelo gospodarenje otpadom u EU naglasak stavlja na prevenciju nastajanja otpada, odnosno poduzimanje određenih mjera prije nego što proizvod postane otpad. Primjenom ovog pristupa količine otpada se smanjuju već na 'izvoru' i to prilikom proizvodnje (dosljedna primjena koncepta 'nula otpada' i promjena paradigme linearne u cirkularnu ekonomiju). Iako nastajanje otpada nikad ne možemo u potpunosti spriječiti, jako puno stvari koje sad bacamo možemo ponovno koristiti. Dio otpada može se obraditi na način da se iz njega izdvoje korisne sirovine od kojih će nastati novi proizvod, odnosno možemo ga reciklirati ili kompostirati. Onaj dio otpada koji se ne može ponovno koristiti ili reciklirati u nekim se zemljama EU koristi za dobivanje toplinske ili električne energije, što zovemo energetska uporaba. Tek se kao krajnji korak prihvaća sigurno odlaganje isključivo obrađenog otpada, i to samo ako nije bilo moguće provesti sve prethodne korake.</p> <p>Zemlje članice EU primjenjuju ovo hijerarhijsko načelo gospodarenja otpadom primjenom različitih metoda obrade otpada a tablica prikaza komunalnog otpada po vrstama obrade</p>

Eurostata iz 2012. upućuju da među članicama EU postoje velike razlike. Najrazvijenije zemlje gotovo pa uopće više ne odlažu otpad (Njemačka odlaže 0% otpada, Švedska i Belgija 1%, Nizozemska 2% , Austrija, 3%...) već uglavnom kombiniraju različite metode poput recikliranja, kompostiranja i termičke obrade otpada (energetsku oporabu). Zemlje u koje se ubraja i Hrvatska, u najvećoj mjeri odlažu neobrađeni otpad. U odnosu na 2011. Hrvatska je povećala udio recikliranja otpada s 8 na 14%, a 2012. po prvi je put zabilježen i udio od 2% kompostiranja. Međutim, Hrvatska i dalje odlaže 85% neobrađenog otpada na odlagalištima, što je u smislu hijerarhije gospodarenja otpadom po okoliš najmanje odgovarajuća metoda zbrinjavanja otpada zbog emisija metana, negativnih utjecaja na tlo i podzemne vode, kao i očuvanja dragocjenih resursa.

Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu, u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom Europske unije, posredstvom Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom oživotvoruje cjeloviti sustav gospodarenja otpadom predviđajući kombinaciju različitih metoda obrade i oporabe otpada poput recikliranja, kompostiranja i termičke obrade otpada. Ovaj Plan predviđa nadopunjavanje sustava primarnog sakupljanja otpada u Gradu Zagrebu – od povećanja broja spremnika kojih trenutno više od 4.000 na javnim površinama za odvojeno sakupljanje iskoristivog otpada (papir, staklo, plastika, staklena ambalaža) na zelenim otocima; uspostava sustava informatičkog praćenja odvojenog sakupljanja otpada, kao i povećanje broja reciklažnih dvorišta kojih trenutno ima devet, a do kraja 2015. planira se

			<p>izgradnja barem jednog reciklažnog dvorišta u svakoj gradskoj četvrti, odnosno ukupno 17. Budući da sav otpad, pa tako ni odvojeno sakupljeni otpad, nije moguće reciklirati, primjerice određene frakcije papira i kartona infektivno kontaminiranih te mokar, zaprljan, zauljen, metaliziran i plastificiran papir, kao ni višeslojnu ambalažu, sav higijenski papir, pelene za djece i odrasle koje čine gotovo 12.000 t od ukupne mase skupljenog komunalnog otpada, a također i tekstil koji je infektivno kontaminiran, zaprljan ili zauljen, većinu obuće, stiropor, fotografije, mnoge proizvode i dijelove ambalaže iz plastike uključivo zaprljane PVC vrećice, mnoge predmete od gume i sličnih sintetskih materijala, predmete slijepljene od raznorodnih materijala, mnoge gorive materijale koji se koriste u građevinarstvu, razne sastavne dijelove vozila, elektroničkih uređaja, kućanskih aparata i još mnoge druge gorive sastojke otpada, Plan kombinira različite metode obrade i oporabe otpada, a sve u cilju prestanka odlaganja neobrađenog komunalnog otpada na odlagalištu kao najmanje prihvatljivog rješenja predviđenog hijerarhijom gospodarenja otpadom. EU propisi obvezuju obradu otpada prije odlaganja. Na taj se način smanjuje potreba za novim odlagalištima i izbjegavaju opasnosti za zdravlje i okoliš koje nastaju pri odlaganju neobrađenog otpada. Recikliranje je postupak kojim se omogućava ponovna uporaba otpada u proizvodnom procesu. Obuhvaća preradu već korištenih materijala u nove proizvode pa se na taj način potencijalno korisni materijali ne bacaju već se koriste u novoj proizvodnji. Recikliranje ima višestruke koristi za više ekonomskih kategorija – osigurava sirovine i materijale, otvara radna mjesta i potiče razvoj i ulaganja i inovacije. Sirovine koje se najčešće recikliraju su papir, staklo, plastika i metal. Iako svaki kilogram recikliranog papira znači četiri kilograma manje stakleničkih plinova u atmosferi i iako tona prikupljenog i recikliranog papira spašava 20 stabala, a recikliranjem jedne staklene boce uštedi se energija koja je dovoljna da žarulja od 100 W svijetli četiri sata, kao što je već spomenuto, ne može se sav otpad reciklirati. Da bi se reciklirao neki proizvod za to mora postojati ekološko i ekonomsko opravdanje. Ekonomsko opravdanje recikliranja je mogućnost da se iz iskorištenog izvuče maksimalna moguća dobit, uz razumne troškove i što manje opterećenje okoliša. U nedovoljno razvijenim ekonomijama to nije moguće. Primjerice, naknada za staro staklo je 20 EUR/t dok je trošak prijevoza nekoliko puta veći, veći čak i od troškova odlaganja. Za razliku od recikliranja, oporaba je svaki postupak ponovne obrade otpada, radi njegove primjene u materijalne i energetske svrhe. Dio otpada koji se ne može reciklirati koristi se u energetske svrhe, a odlaže se samo mali dio neopasnih ostataka termičke obrade. Termička obrada podrazumijeva tretman otpada toplinom i omogućava rješavanje velike količine otpada različitog sastava i iskorištavanje njegove energetske vrijednosti u obliku toplinske i električne energije.</p>
--	--	--	--

14.7.2014.	Tomislav Čolakić	<p>Postavlja pitanje g. Vlahu može li nekom znanstvenom studijom potkrijepiti da je pepeo koji će se odlagati potpuno inertan. Spominje i studiju koju je Josipa Juričev Sudac spomenula, a rađena je u Velikoj Britaniji, koja govori o povezanosti pojave raka koji žive u blizini spalionica. Također, daje prijedlog da se prilikom odgovaranja na pitanja pisanim putem umjesto spominjanja studija, točno navedu nazivi i reference studija. Pita stručnjake jesu li spremni prihvatiti drugi prijedlog plana gospodarenja otpadom s kojim će izaći u rujnu, a koji ne uključuje spalionicu, ako se pokaže boljim od ovog.</p>	<p>Tijekom predstavljanja Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom i PTOO postrojenja na javnom izlaganju nije rečeno da su ostaci termičke obrade otpada, pepeo s dna i leteći pepeo, "potpuno inertni" ostaci. Istaknuto je da se mineralizirani ostaci termičke obrade, nakon izdvajanja magnetskom separacijom željeznih sastojaka pogodnih za recikliranje, obrade i solidifikacije/stabilizacije, klasificiraju kao neopasni za odlaganje na uređeno i usklađeno odlagalište. Štetne tvari prisutne u mineraliziranim ostacima (teški metali, dioksini i furani), posebno u letećem pepelu, obradom, solidifikacijom/stabilizacijom postaju prikladni za odlaganje na uređenom i usklađenom odlagalištu. Ova obrada također onemogućuje njihovo raznošenje vjetrom i onečišćenje okoliša. Prednost odlaganja mineraliziranih obrađenih i solidificiranih/stabiliziranih ostataka u usporedbi s odlaganjem neobrađenog otpada je u tome, što mineralizirani ostaci ne sadrže organsku tvar i stoga nisu biološki aktivni (ne proizvode odlagališni plin ni otrovne lužnate vode).</p> <p>Zaključak studije <i>Spatial analysis of health effects of large industrial incinerations in England, 1998-2008: a study using matched case-control areas</i> objavljena u British Medical Journalu 2012. kojom je obuhvaćeno pet područja u radijusu od 10 kilometara blizu industrijskih postrojenja za termičku obradu otpada u Engleskoj, kao i pet kontrolnih područja, a istraživači su uzeli u obzir sve vrste bolesti od interesa u tom području, ukazuje da ne postoji dokaz o postojanju povećanog rizika incidencije obolijevanja od karcinoma ili smrtnosti u neposrednom okruženju velikih industrijskih postrojenja za termičku obradu otpada. U studiji se također ističe da, iako su studije o starijim postrojenjima za termičku obradu otpada pronašle dokaze o negativnom utjecaju na zdravlje, izvještaji koji se temelje na podacima o novim postrojenjima pokazuju malu poveznicu, dok se najnovijim ocjenama utvrđuje da „blizina stanovanja postrojenjima za termičku obradu otpada predstavlja mali rizik od negativnih utjecaja na zdravlje te da bilo koji utjecaj vjerojatno nije mjerljiv. Ove ocjene se temelje na procjenama učinka zagađivača zraka na zdravlje i činjenici da moderna postrojenja za termičku obradu samo u malim količinama doprinose zagađenju zraka u lokalnim zajednicama“. (izvori: COC, Committee on Carcinogenicity of Chemicals in Food, Consumer Products and the Environment Update Statement on the Review of Cancer Incidence near Municipal Waste Incinerations i The Impact on Health of Emissions to Air from Municipal Waste Incinerations, Health Protection Agency, London i Directive 2000/76/EC)).</p>
14.7.2014.	Petar Stojanović	<p>Spominje da studija koju su spominjali Josipa Juričev Sudac i Tomislav Čolakić provedena na</p>	<p>Spalionice spadaju u industrijska postrojenja što uključuje i mogućnost industrijskih nesreća pa tako i požara u postrojenju. Do požara u postrojenju Spittelau došlo je 1988. jer je radnik prilikom montaže novog postrojenja za čišćenje otpadnih plinova ostavio halogenku (lampu)</p>

		<p>više od 2 milijuna ljudi kroz cijelu Veliku Britaniju i da je bila objavljena u British Journal of Cancer. Ističe kako spalionice u Beču nisu dobar primjer funkcioniranja jer je jedna od njih izgorjela u požaru 1998. godine, prije nego li je postala turistička atrakcija, dok su kod druge, osim nekoliko požara, utvrđena 2004. godine i višestruka prekoračenja graničnih vrijednosti.</p>	<p>upaljenu na plastičnoj cijevi na koju je zaboravio. Tada u postrojenju nije bilo uređaja za otkrivanje i gašenje požara, odnosno sigurnosne mjere bile su nedovoljno razvijene. Od tada su uloženi značajni naponi u unapređenje sigurnosnih standarda pa tako mjere zaštite od požara koje se danas primjenjuju obuhvaćaju automatske sustave za otkrivanje i gašenje požara kao i niz drugih kontrolnih mehanizama čime je mogućnost pojave ovakvih nesreća bitno smanjena na najmanju moguću mjeru.</p> <p>Zaključak studije <i>Spatial analysis of health effects of large industrial incinerations in England, 1998-2008: a study using matched case-control areas</i> objavljena u British Medical Journalu 2012. kojom je obuhvaćeno pet područja u radijusu od 10 kilometara blizu industrijskih postrojenja za termičku obradu otpada u Engleskoj, kao i pet kontrolnih područja, a istraživači su uzeli u obzir sve vrste bolesti od interesa u tom području, ukazuje da ne postoji dokaz o postojanju povećanog rizika incidencije obolijevanja od karcinoma ili smrtnosti u neposrednom okruženju velikih industrijskih postrojenja za termičku obradu otpada. U studiji se također ističe da, iako su studije o starijim postrojenjima za termičku obradu otpada pronašle dokaze o negativnom utjecaju na zdravlje, izvještaji koji se temelje na podacima o novim postrojenjima pokazuju malu poveznicu, dok se najnovijim ocjenama utvrđuje da</p> <p><i>„blizina stanovanja postrojenjima za termičku obradu otpada predstavlja mali rizik od negativnih utjecaja na zdravlje te da bilo koji utjecaj vjerojatno nije mjerljiv. Ove ocjene se temelje na procjenama učinka zagađivača zraka na zdravlje i činjenici da moderna postrojenja za termičku obradu samo u malim količinama doprinose zagađenju zraka u lokalnim zajednicama“.</i> (izvori: COC, Committee on Carcinogenicity of Chemicals in Food, Consumer Products and the Environment Update Statement on the Review of Cancer Incidence near Municipal Waste Incinerations i <i>The Impact on Health of Emissions to Air from Municipal Waste Incinerations</i>, Health Protection Agency, London i Directive 2000/76/EC)).</p>
<p>14.7.2014.</p>	<p>Valentin Topolovec</p>	<p>Pita gdje će se odlagati opasni ostatak iz vrećastog filtra koji nastaje spaljivanjem? Također, navodi kako zbog nepostojanja graničnih vrijednosti za dioksine,</p>	<p>Opasni ostaci termičke obrade, tj. prašina izdvojena iz vrećastog filtra, odlažu se na odgovarajuće uređeno i usklađeno odlagalište za opasni otpad. Člankom 84. stavkom 9. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) određeno je da djelatnost zbrinjavanja opasnog otpada postupkom odlaganja obavlja trgovačko društvo koje osniva Vlada Republike Hrvatske, te da ova djelatnost uključuje samo opasni otpad nastao na</p>

		<p>koji se kontroliraju u samoj spalionica, otvara pitanje manipulacije u mjerenjima.</p>	<p>teritoriju Republike Hrvatske. Grad Zagreb će izvoziti sve opasne ostatke termičke obrade.</p> <p>Europska unija je svojom Direktivom 2010/75/EU koja je na snazi od siječnja 2011. definirala dopuštene vrijednosti u mg/Nm³ (11% O₂, suho), za PCCD/F u ng/Nm³ (11% O₂, suho).</p> <table border="1" data-bbox="1144 316 2040 472"> <thead> <tr> <th></th> <th>Prašina</th> <th>Cd</th> <th>HCl</th> <th>SO₂</th> <th>NO_x</th> <th>Hg</th> <th>Dioksini i furani</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prosječne dnevne vrijednosti</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>50</td> <td>200</td> <td>0,05</td> <td>0,1</td> </tr> </tbody> </table> <p>U hrvatsko zakonodavstvu ona je ugrađena u Uredbu o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 117/12). Dopuštene emisije dioksina i furana iz postrojenja za spaljivanje otpada su najviše do 0,1 ng/Nm³ u dimnom plinu u razdoblju uzimanja uzoraka ne manjem od 6 sati i ne većem od 8 sati. Ove granične vrijednosti emisija kao i propisani uvjeti rada i tehnološki zahtjevi za postrojenja za termičku obradu otpada, definirani su kako bi se osigurala visoka zaštita okoliša i ljudskog zdravlja. Bojazan vezano uz moguće manipuliranje rezultatima <i>monitoringa</i> emisija iz PTOO nije utemeljena, jer Pravilnik o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN, 129/12, 97/13) propisuje obavezu kontinuiranog mjerenja određenih parametara, automatski prijenos podataka u Informacijski sustav zaštite zraka što ga vodi AZO, izradu mjesečnih/godišnjih izvještaja, objavljivanje podataka, povremeno mjerenje dioksina i furana i dr.</p>		Prašina	Cd	HCl	SO ₂	NO _x	Hg	Dioksini i furani	Prosječne dnevne vrijednosti	10	10	10	50	200	0,05	0,1
	Prašina	Cd	HCl	SO ₂	NO _x	Hg	Dioksini i furani												
Prosječne dnevne vrijednosti	10	10	10	50	200	0,05	0,1												
<p>14.7.2014.</p>	<p>Ivan Novak</p>	<p>Pita gdje u Europi postoji grad koji na jednom mjestu ima sličan centar za gospodarenje otpadom, gdje su na jednom mjestu skoncentrirani opasni otpad, građevinski otpad, otpadne vode, komunalni otpad, spalionica, pepelišta...Pita po čemu je zrak iz spalionice dobar za građane i njihovo potomstvo.</p>	<p>Svaka lokacija ima svoje specifičnosti pa ih je nemoguće uspoređivati. U Nacrtu prijedloga PGO u Gradu Zagrebu do 2015. i čiji je utjecaj na sve sastavnice okoliša i zdravlje obrađen Strateškom studijom o utjecaju na okoliš Nacrta prijedloga PGO navode se lokacije koje je Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba, temeljem Odluke o izradi Izmjena i dopuna prostornog plana Grada Zagreba (Sl/gl 17/10 i 5/12) predložio da se preispitaju sa stanovišta gospodarenja otpadom.</p> <p>Podaci Eurostata upućuju da države članice EU primjenjuju različite metode obrade otpada predviđene hijerarhijskim pristupom, pa je tako 2012. na razini EU28 udio recikliranja i kompostiranja iznosio 42% (od čega je 27% otpada reciklirano, a 15% kompostirano), udio termičke obrade otpade 24%, dok je 34% otpada odloženo na odlagalištima. Njemačka ima najveći udio recikliranja (47% otpada), dok se 35% otpada termički obrađuje, Nizozemska reciklira i kompostira 50% otpada, a 49% termički obrađuje. Pritom Njemačka odlaže 0%, a Nizozemska 2% otpada. Slovačka pak reciklira samo 6% otpada, 77% odlaže, a 10% termički</p>																

			<p>obrađuje. Rumunjska je jedina zemlje EU koja odlaže 99% otpada, a samo 1% reciklira.</p> <p>Slično se u europskim metropolama koriste različite metode obrade otpada, a posebno veliki gradovi poput Londona, Pariza, Kopenhagena, Berlin, Zuricha, Amsterdama primjenjuju i metode termičke obrade i/ili energetske uporabe otpada. Primjer Austrije i Švicarske o kretanju emisija iz postrojenja za termičku obradu otpada pokazuje da su već 90-tih godina prošlog stoljeća bile daleko niže od onih koje je Europska unija definirala svojom Direktivom 2010/75/EU, a koja je na snazi od siječnja 2011. Tako su emisije dioksina i furana u postrojenjima u Austriji i Švicarskoj iznosile 0,05 ng/Nm³, a Direktiva propisuje 0,1, a emisije prašine 1 mg/Nm³, dok Direktiva propisuje 10 mg/Nm³. Izvor ovih podataka su Direktiva 2010/75/EU i stručni radovi <i>Dioxine and dioxinähnliche PCB im Umwelt und Nahrungsketten</i>, Umwelt Bundesamt, siječanj 2014. i <i>Thermische Abfallbehandlung in Österreich, Weißbuch</i>, listopad 20, kao i <i>State of the Art for Waste Incineration Plants</i>, studeni 2002. Iz koje izdvojeni podaci o emisiji štetnih tvari za austrijska postrojenja za termičku obradu otpada.</p> <p>U hrvatskom zakonodavstvu ova je Direktiva ugrađena u Uredbu o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 117/12). Zakonskim propisima dopuštene su emisije dioksina i furana iz postrojenja za spaljivanje otpada najviše do 0,1 ng/Nm³ u dimnom plinu u razdoblju uzimanja uzoraka ne manjem od 6 sati i ne većem od 8 sati. Ove granične vrijednosti emisija kao i propisani uvjeti rada i tehnološki zahtjevi za postrojenja za termičku obradu otpada, definirani su kako bi se osigurala visoka zaštita okoliša i ljudskog zdravlja.</p>
<p>14.7.2014.</p>	<p>Bernard Ivčić</p>	<p>Ističe kako se 83% sredstava od ukupne procjene potrebnih ulaganja odnosi na izgradnju spalionice. Dakle, Plan gospodarenja otpadom se i u financijskom smislu temelji na izgradnji spalionice otpada. Prema analizi koju je napravila Čistoća, količine otpada koje su se odlagale na Jakuševcu 2011. godine, iznosile su 245.000 t. Iz svih podataka dobivenih tijekom</p>	<p>Navedeni planirani kapacitet PTOO u Nacrtu prijedloga Plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb do 2015., preuzet je iz Studije o utjecaju na okoliš Postrojenja za termičku obradu otpada u Gradu Zagrebu iz 2006. Tada još CUPOVGZ nije počeo s radom, pa je kapacitet procijenjen na temelju tada utvrđenih količina komunalnog otpada od 300.000 t/god, i procijenjenih količina otpadnog mulja od 69.000 t/god i ostataka od čišćenja rešetki i sita od 16.000 t/god.</p> <p>Situacija se u međuvremenu promijenila, CUPOVGZ je počeo s radom i godišnje proizvodi oko 50.000 t mulja, odnosno manje od procijenjene količine, ali zato će 2018. godine kad bi PTOO trebao početi s radom, u privremene lagune biti odloženo oko 540.000 t. Ova količina odloženog mulja postaje odlučujuća za odabir tehnologije spaljivanja jer kad bi se mulj spaljivao u zasebnim spaljivačima, za pogon bi se koristilo fosilno gorivo (plin ili loživo ulje).</p>

		<p>izlaganja razvidno je da količina otpada, ukupno s muljem koji bi se spaljivao, ne bi prelazila 350.000 t. Dakle, dolazi se do zaključka kako kapacitet spalionice od 400.000 t ne bi bio popunjen u potpunosti što bi rezultiralo smanjenjem stope odvojenog sakupljanja otpada jer količine otpada za spaljivanje ne bi bile dostatne.</p>	<p>Naime, mulj nakon provedene digestacije kojom se sadržaj organske tvari u suhoj tvari smanjuje za oko 50% više nema sposobnost samogorenja. Pogonski trošak takvog spaljivanja bio bi jako visok, te je u odabiru tehničko-tehnološkog rješenja preuzeto jedno od varijantnih rješenja iz Studije o utjecaju na okoliš kojim je predviđeno suspaljivanje mulja s preostalim komunalnim otpadom, kojeg se ne može ni na koji drugi način materijalno oporabiti, u spaljivačima s vrtložnim slojem, bez dodatnog loženja fosilnog goriva. Isto tako je važno napomenuti da se postrojenja poput PTOO grade na životni vijek od 30 godina, što će se svakako uzeti u obzir u izradi studije izvodljivosti, uzimajući u obzir dosadašnje i buduće trendove rasta u proizvodnji otpada Gradu Zagrebu.</p> <p>Drugim riječima, studija izvodljivosti, koja se izrađuje radi optimiziranja svih kapaciteta Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom, treba dati i konačnu procjenu kapaciteta PTOO-a. Bez jedne takve studije nije moguće ishoditi sufinanciranje projekta sredstvima EU. Tu će studiju verificirati i ovlašteni stručnjaci Europske komisije (Jaspers).</p>
--	--	---	--

<p>15.7.2014.</p>	<p>Josipa Juričev Sudac</p>	<p>Međunarodno udruženje za registar karcinoma, dijagram na kojem je prikazana Danska kao vodeća zemlja u spaljivanju otpada, a ujedno je Danska i vodeća zemlja po karcinomu u svijetu, umire 338 ljudi na 100.000 i to bez kožnih oboljenja. Prema tome zemlje koje su vodeće u spaljivanju otpada su vodeće i po umiranju od karcinoma. Trebate uzeti i tu činjenicu u obzir i konzultirati se s liječnicima. Kod spaljivanja mulja spominju se teški metali, teški metali kao olovo, živa, kadmij se ne uništavaju spaljivanjem te dopijevaju u atmosferu ili se koncentriraju u ostacima spaljivanja. Metali koji lako isparavaju, živa, kadmij, bez problema isparavaju i prolaze kroz filtere jer su u plinovitom stanju, dok olovo, krom i arsen dolaze u atmosferu vezani za submikronske čestice. Mikročestice se zabijaju u pluća te tako u njih direktno unose teške metale i dioksine i ponašaju se slično česticama azbesta. Postojanost i toksičnost metala je također poznata, nošeni ovim česticama teški metali i dioksini ugrožavaju ne samo stanovnike neposredno uz spalionicu nego i šire. Izvor:</p>	<p><i>World Cancer Research Fund (WCRC) u svojoj objavi za medije iz siječnja 2011. navodi da je Danska vodeća zemlja po broju karcinoma, odnosno da svake godine 326 ljudi na 100.000 stanovnika oboli od karcinoma. Fond kao razlog u svojoj objavi navodi da Danska ima dobru dijagnostiku za otkrivanje karcinoma, a navode si razlozi poput visoki postotak pušača u ženskoj populaciji te visoka razina konzumiranja alkohola, što je također jedan od velikih faktora rizika za obolijevanje od karcinoma. Tablica oboljenja po zemljama pokazuje da zemlje s visokim prihodima imaju značajno veće stope obolijevanja od karcinoma od zemalja s niskim prihodima. Na primjer, među vodećih 20 zemalja po najvećoj stopi obolijevanja od karcinoma nalaze se i Australija, Novi Zeland, Amerika, Kanada, Izrael i Urugvaj. Zemlje s visokim prihodima imaju bolju dijagnostiku u otkrivanju novih oboljenja od karcinoma, a ostali značajni uzroci su visoka stopa pretilosti, konzumiranje alkohola i niža razina fizičke aktivnosti. Medicinski i znanstveni savjetnik WCRC-a, prof. Martin Weisman: „Poznato je da su ljudi u zemljama s visokim prihodima skloniji pretilosti, konzumiranju velikih količina alkohola i neaktivnosti. Postoje jaki znanstveni dokazi da ovi čimbenici povećavaju rizik obolijevanja od nekoliko uobičajenih vrsta karcinoma i ovi podaci u visoko razvijenim zemljama pokazuju njihov učinak. Uvid u tablicu pokazuje da se zemlje koje imaju jače izražene ove čimbenike, nalaze na vrhu liste“.</i></p> <p>Mikročestice su zaista najopasniji dio emitiranih čvrstih čestica, posebno što se tiče kroničnog izlaganja, ali usporedba s azbestom nije utemeljena. Mikronska vlakna azbesta se zaista zabijaju u tkivo pluća i nije ih moguće izbaciti, dok je kod ostalih mikročestica problem nakupljanje i izazivanje kroničnih plućnih bolesti. Međutim, za većinu nema nikakvih pokazatelja da bi mogli izazvati i karcinom. Raspravljati o teškim metalima ili dioksinima i njihovom mogućem štetnom djelovanju na zdravlje nemoguće je bez izračuna mogućih emisija na temelju sastava ulaznih sirovina. Također treba voditi računa o tome da otrovnost ovisi o dozi i vremenu izlaganja a ne samo o svojstvima opasne tvari.</p> <p>Europska unija je svojom Direktivom 2010/75/EU koja je na snazi od siječnja 2011. također definirala dopuštene vrijednosti u i u mg/Nm³ (11% O₂, suho), za PCCD/F u ng/Nm³ (11% O₂, suho).</p> <table border="1" data-bbox="1097 1212 2083 1356"> <thead> <tr> <th></th> <th>Prašina</th> <th>Cd</th> <th>HCl</th> <th>SO₂</th> <th>NO_x</th> <th>Hg</th> <th>Dioksini i furani</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prosječne dnevne vrijednosti</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>50</td> <td>200</td> <td>0,05</td> <td>0,1</td> </tr> </tbody> </table>		Prašina	Cd	HCl	SO ₂	NO _x	Hg	Dioksini i furani	Prosječne dnevne vrijednosti	10	10	10	50	200	0,05	0,1
	Prašina	Cd	HCl	SO ₂	NO _x	Hg	Dioksini i furani												
Prosječne dnevne vrijednosti	10	10	10	50	200	0,05	0,1												

		<p>Hrvatski liječnički zbor na 21. Stručnom zboru. Postavila je pitanje koji profesor iz akademske zajednice stoji iza projekta?</p>	<p>U hrvatskom zakonodavstvu ona je ugrađena u Uredbu o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 117/12). Dopuštene emisije dioksina i furana iz postrojenja za spaljivanje otpada su najviše do 0,1 ng/Nm³ u dimnom plinu u razdoblju uzimanja uzoraka ne manjem od 6 sati i ne većem od 8 sati. Ove granične vrijednosti emisija kao i propisani uvjeti rada i tehnološki zahtjevi za postrojenja za termičku obradu otpada, definirani su kako bi se osigurala visoka zaštita okoliša i ljudskog zdravlja.</p> <p>U prezentaciji Centra za gospodarenje otpadom prikazano je da moderna postrojenja za termičku obradu otpada ostvaruju znatno niže vrijednosti emisije štetnih tvari od graničnih vrijednosti koje su dopuštene Uredbom (prezentirani su rezultati mjerenja za austrijske spalionice iz stručnog rada "State of the Art for Waste Incineration Plants" Vienna, 2002).</p> <p>Znanstvena zajednica uključena je u projekte gospodarenja otpadom kroz različite oblike angažmana, npr. sudjelovanjem u radu Sekcije za gospodarenje otpadom Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode HAZU. Upravo je znanstvena i akademska zajednica kao jedan od zaključaka okruglog stola Cjelovit sustav gospodarenja otpadom održanog 24. veljače 2014. ustvrdila da <i>"Cjelovitost sustava gospodarenje otpadom obuhvaća i termičku obradu otpada koja je četvrti korak u sustavu."</i> Znanstvenici su također uključeni u problematiku gospodarenja otpadom sudjelovanjem u stručnim povjerenstvima u postupku procjene utjecaja na okoliš u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN, 110/07) i novim Zakonom o zaštiti okoliša (NN, 80/13) i Popisom osoba koje se mogu imenovati za članove i zamjenike povjerenstva u postupcima strateške procjene, procjene utjecaja zahvata na okoliš i utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN, 126/09, 65/12). Jedno takvo Stručno povjerenstvo pozitivno je ocijenilo Studiju o utjecaju na okoliš Postrojenja za termičku obradu otpada na lokaciji Resnik i donijelo Rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš (Kl:UP/I 351-03/06-02/0068, Urbr:531-08-3-1-06-4 od 21. srpnja 2006. godine) koje je izdalo nadležno Ministarstvo (tada Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva) u skladu s tada važećim Zakonom o zaštiti okoliša (NN 82/1994, 128/99).</p>
--	--	--	--

<p>15.7.2014.</p>	<p>Ibro Humić</p>	<p>Kako ćemo objasniti pojavljivanje karcinoma povezanih sa spalionicom? Što se događa u u slučajevima neočekivanih nezgoda poput požara i potresa, jer je Zagreb trusno područje i postoji mogućnost da dođe do potresa. Koja je evakuacijska zona oko spalionice? Tko je odgovorna osoba u slučaju havarije?</p>	<p>Dioksini i furani su postojeane klorirane organske tvari koje nastaju kao neželjeni sporedni produkti u različitim industrijskim procesima prerade i proizvodnje, te pri izgaranju organskih tvari u prisutnosti klora, a posebno u uvjetima nekontroliranog i nepotpunog izgaranja kao što su šumski požari i požari na odlagalištima.</p> <p>Dioksini i furani nastaju u svim energetske postrojenjima na fosilna goriva, u proizvodnji željeza i obojenih metala, u proizvodnji mineralnih proizvoda (cement, vapno i dr.), u motorima s unutrašnjim izgaranjem pri izgaranju benzina i dizel goriva, te u raznim kemijskim reakcijama (npr. kloriranje fenola, reakcije organskih tvari s aktivnim klorom poput izbjeljivanja, fotokemijske reakcije uslijed djelovanje UV zračenja na dioksin prekursore, u biološkim procesima npr. iz klorfenola).</p> <p>Upravo zbog toga UNEP-ova studija <i>Dioxin and Furan Inventories, National and Regional Emissions of PCDD/PCDF</i> iz 1999. u uvodnom dijelu ističe „<i>da je nemoguće eliminirati dioksine i furane kao neželjene nusprodukte u mnogim industrijskim procesima i procesima izgaranja.</i>“ UNEP-ova studija također ističe da, iako se posebna pozornost pridaje postrojenjima za termičku obradu otpada, upravo ovaj sektor prolazi kroz najdramatičnije promjene u tehnologiji, emisijskim faktorima i dopuštenim razinama emisija dioksina i furana što kao posljedicu ima izrazite trendove smanjenja emisija u zemljama koje primjenjuju moderne tehnologije i stroge propise, poput zemalja Europske unije, što ilustrira i ova tablica iz UNEP-ovog izvještaja :</p> <p>Table 2. PCDD/PCDF trends in emissions from municipal solid waste incineration (MSWI)</p> <table border="1" data-bbox="1052 965 1908 1069"> <thead> <tr> <th></th> <th>Concentration (ng I-TEQ/m³)</th> <th>Flux (mg I-TEQ/h)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>MSWI of the 1970s</td> <td>50</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>MSWI around 1990</td> <td>5</td> <td>0.5</td> </tr> <tr> <td>Modern MSWI</td> <td>0.1</td> <td>0.01</td> </tr> </tbody> </table> <p>Europska unija je svojom Direktivom 2010/75/EU koja je na snazi od siječnja 2011. također definirala dopuštene vrijednosti u i u mg/Nm³ (11% O₂, suho), za PCCD/F u ng/Nm³ (11% O₂, suho).</p> <table border="1" data-bbox="1120 1228 2065 1364"> <thead> <tr> <th></th> <th>Prašina</th> <th>Cd</th> <th>HCl</th> <th>SO₂</th> <th>NO_x</th> <th>Hg</th> <th>Dioksini i furani</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prosječne dnevne vrijednosti</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>50</td> <td>200</td> <td>0,05</td> <td>0,1</td> </tr> </tbody> </table> <p>U hrvatskom zakonodavstvu ona je ugrađena u Uredbu o graničnim vrijednostima emisija</p>		Concentration (ng I-TEQ/m ³)	Flux (mg I-TEQ/h)	MSWI of the 1970s	50	5	MSWI around 1990	5	0.5	Modern MSWI	0.1	0.01		Prašina	Cd	HCl	SO ₂	NO _x	Hg	Dioksini i furani	Prosječne dnevne vrijednosti	10	10	10	50	200	0,05	0,1
	Concentration (ng I-TEQ/m ³)	Flux (mg I-TEQ/h)																													
MSWI of the 1970s	50	5																													
MSWI around 1990	5	0.5																													
Modern MSWI	0.1	0.01																													
	Prašina	Cd	HCl	SO ₂	NO _x	Hg	Dioksini i furani																								
Prosječne dnevne vrijednosti	10	10	10	50	200	0,05	0,1																								

			<p>onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 117/12). Zakonskim propisima dopuštene su emisije dioksina i furana iz postrojenja za spaljivanje otpada najviše do 0,1 ng/Nm³ u dimnom plinu u razdoblju uzimanja uzoraka ne manjem od 6 sati i ne većem od 8 sati. Ove granične vrijednosti emisija kao i propisani uvjeti rada i tehnološki zahtjevi za postrojenja za termičku obradu otpada, definirani su kako bi se osigurala visoka zaštita okoliša i ljudskog zdravlja.</p> <p>Izveštaj Svjetske zdravstvene organizacije s radionice održane 2007. godine (<i>Report on WHO Workshop, Rome Italy, 29-30 March 2007 Population health and waste management: Scientific Data and Policy Options</i>) kao zaključak o utjecaju spalionica na zdravlje navodi sljedeće: "Studije koje ukazuju na povećanje STS (Soft Tissue Sarcoma - tumori mekih tkiva) i NHL (Non Hodgkin's Lymphomas - ne-Hodgkins limfom) podržavaju moguću ulogu 2,3,8,8 T4CDD-a. Dokaz je nedovoljan da bi se mogli izvući valjani zaključci za donošenje zakonodavnog okvira za spalionice: postoji samo nekoliko relativno kvalitetnih studija koje se uglavnom odnose na stariju generaciju spalionica. U nekim studijama u kojima je nađen povećan rizik, isto se tako navodi i alternativno objašnjenje, odnosno uključuju se i naglašavaju drugi mogući izvori. Naglašava se da su emisije iz modernih postrojenja znatno smanjenje u usporedbi sa starijim postrojenjima. Nekoliko studija koje su provedene na novim postrojenjima ne mogu se uspoređivati sa starijima zbog razlike u tehnologijama. Primjena NRT (najboljih raspoloživih tehnika) u EU, rezultira podacima koji ukazuju da je pojava</p>
--	--	--	--

		<p><i>mjerljivih utjecaja na zdravlje stanovništva u samoj blizini novih postrojenja malo vjerojatna, ali da njihov ukupan utjecaj na okoliš i ljudsko zdravlje kroz indirektno mehanizme još nije procijenjen."</i></p> <p>Prilikom projektiranja postrojenja za termičku obradu otpada uzima se obzir i djelovanje potresa kao elementarne nepogode, jednako kao i pri projektiranju svih ostalih građevina kako bi se i u tim izvanrednim okolnostima očuvala njihova stabilnost i sigurnost. Za izvanredne slučajeve poput nekontroliranog oslobađanja opasnih tvari, elementarnih nepogoda ili zlonamjernog (subverzivnog) djelovanja izrađuju se interventni planovi kako bi se što učinkovitije djelovalo u ovakvim situacijama. Interventni planovi uključuju analizu opasnosti, zone ugroženosti za stacionarne i pokretne izvore opasnosti, ovlaštenja na raspolaganju osobama koje djeluju u slučaju opasnosti, organizaciju djelovanja (planirano i operativno), komunikaciju (način razmjene informacija), resurse na raspolaganju (oprema, osoblje, pristupne prometnice mjestu nesreće i dr.) te razrađene planove za slučaj nesreće. Evakuacija neposrednog susjedstva ovisno o smjeru vjetra, teoretski je moguća protumjera samo u slučaju nekontroliranog oslobađanja opasnih tvari, poglavito u slučaju požara u bunkeru za prihvatanje otpada. Vjerojatnost nastanka požara u bunkeru za prihvatanje otpada u modernim postrojenjima za termičku obradu otpada je svedena na najmanju moguću mjeru pogonskim i projektantskim mjerama. Pogonskom mjerom se onemogućuje nakupljanje metana u bunkeru (neprekidnim premještanjem otpada i periodičkim pražnjenjem dijelova bunkera), a projektantska mjera je ugradnja detektora plina i druge nadzorne opreme u bunker te ugradnja stabilnog sustava za automatsko gašenje požara.</p>
--	--	--

15.7.2014.	Stjepan Nikolić	Strateška procjena ima nedostatke (mane). Naime, kad je Grad Zagreb dobio sredstva iz Europske unije za sanaciju odlagališta Jakuševac, tražili su da saniramo i vodonosnik koji zagađuje 2 km nizvodno prema Črnkovcu i Kosnici, ali se u Strateškoj studiji ne spominje sanacija vodonosnika, kada se zna da je odlagalište Jakuševac saturirao podzemne vode. Predlaže da se u tom smislu studija nadopuni.	Prema članku 178. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/2013) sva postojeća neusklađena odlagališta za komunalni otpad zatvorit će se u roku do 12 mjeseci od dana puštanja u rad Centra za gospodarenje otpadom na kojem se zbrinjava komunalni otpad iz jedinice područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalazi odlagalište. Izgradnjom Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom i početkom rada Postrojenja za termičku obradu otpada, zatvorit će se i sanirati postojeće odlagalište Prudinec-Jakuševac, a nakon njegovog zatvaranja daljnjih 30 godina provodit će se propisani monitoring, otplinjavanje i obrada odlagališnog plina uz monitoring, kao i pročišćavanje nastalih procjednih voda. Stoga se Plan i strateška studija nisu bavile problematikom sanacije vodonosnika nizvodno u odlagališta Prudinec-Jakuševac, što je tema koju treba sagledati u okviru posebnog projekta.
15.7.2014.	Anto Stanić	Iznosi podatak da u važećem Generalnom urbanističkom planu Grada Zagreba (GUP) (Službeni glasnik Grada Zagreba 16/2007, 8/2009 i 7/2013) energana nije ni spomenuta, te je pitao koja je Kozari bok vodozaštitna zona i to pitanje uputio je g. Fanjeku. Na svim znakovima u Kozari boku piše da je to II. vodozaštitna zona. Postavlja pitanje kako to ako su spalionice dosegle tako visoku razinu sigurnosti, da se na udaljenosti od sat vremena od Beča se nalazi spalionica oko koje se uzgaja uljana repica, a ne ništa od hrane (kukuruz, pšenica).	Kozari bok je u III. vodozaštitnoj zoni. U ovom postupku nisu mijenjane zone vodozaštite.

<p>15.7.2014.</p>	<p>Stjepan Horvat</p>	<p>Građane se krivo informira o koristi spalionice otpada, postavlja pitanje gdje su drugi stručnjaci koji bi nam pojasnili kakvih još ima alternativnih obrada otpada.</p>	<p>Znanstvena i akademska zajednica svojim je zaključkom Okruglog stola Cjelovit sustav gospodarenja otpadom održanog 24. veljače 2014. navela da <i>"Cjelovitost sustava gospodarenje otpadom obuhvaća i termičku obradu otpada koja je četvrti korak u sustavu."</i></p> <p>Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu, u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom Europske unije i konceptom cjelovitog gospodarenja otpadom , predviđa kombinaciju različitih metoda obrade i uporabe otpada poput recikliranja, kompostiranja i termičke obrade otpada. Tako je planirano nadopunjavanje sustava primarnog sakupljanja otpada u Gradu Zagrebu – od povećanja broja spremnika kojih trenutno ima više od 4000 na javnim površinama za odvojeno sakupljanje iskoristivog otpada (papir, staklo, plastika, staklena ambalaža) na zelenim otocima; uspostava sustava informatičkog praćenja odvojenog sakupljanja otpada, kao i povećanje broja reciklažnih dvorišta kojih trenutno ima devet, a do kraja 2015. planira se izgradnja barem jednog reciklažnog dvorišta u svakoj gradskoj četvrti, odnosno ukupno 17.</p> <p>Budući da sav otpad, pa tako ni odvojeno sakupljeni otpad, nije moguće reciklirati, primjerice određene frakcije papira i kartona infektivno kontaminiranih te mokar, zaprljan, zauljen, metaliziran i plastificiran papir, kao ni višeslojnu ambalažu, sav higijenski papir, pelene za djece i odrasle koje čine gotovo 12.000 tona od ukupne mase skupljenog miješanog komunalnog otpada, a također i tekstil koji je infektivno kontaminiran, zaprljan ili zauljen, većinu obuće, stiropor, fotografije, mnoge proizvode i dijelove ambalaže iz plastike uključivo zaprljane PVC vrećice, mnoge predmete od gume i sličnih sintetskih materijala, predmete slijepljene od raznorodnih materijala, mnoge gorive materijale koji se koriste u građevinarstvu, razne sastavne dijelove vozila, elektroničkih uređaja, kućanskih aparata i još mnoge druge gorive sastojke otpada, potrebno je kombinirati različite metode obrade i uporabe otpada kako je predviđeno u Nacrtu prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015.</p>
<p>15.7.2014.</p>	<p>Branka Genzić Horvat (Udruga Uzor)</p>	<p>Gdje piše da su spalionice ekološki način zbrinjavanja okoliša? Ističe da kad se već kombiniraju zakoni (stari i novi zakon o gospodarenju otpadom) i postavlja pitanje koji</p>	<p>Strateška studija o utjecaju na okoliš Nacrta prijedloga PGO u Gradu Zagrebu se na nekoliko mjesta navodi da se prilikom vrednovanja i utvrđivanja mogućih utjecaja na okoliš Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom, čiji je sastavni dio i Postrojenje za termičku obradu otpada na lokaciji Resnik, Studija temeljila na Rješenju o prihvatljivosti zahvata za okoliš (KI:UP/I 351-03/06-02/0068, Urbr:531-08-3-1-06-4 od 21. srpnja 2006. godine) koje je</p>

		je rok za donošenje plana gospodarenja otpadom u JLS?	izdalo nadležno Ministarstvo (tada Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva) u skladu s tada važećim Zakonom o zaštiti okoliša (NN 82/1994, 128/99). Izdavanje ovog Rješenje podrazumijeva da je izrađena Studija utjecaja na okoliš te da je proveden postupak procjene utjecaja na okoliš. Prema Zakonu o zaštiti okoliša (NN 82/1994, 128/99), vrednovanje i prihvatljivost zahvata na okoliš, na temelju Studije utjecaja na okoliš koju izrađuje ovlaštenik, ocjenjuje Stručno povjerenstvo čiji su članovi znanstveni, stručni djelatnici, članovi predstavničkih tijela i predstavnici tijela državne uprave i imenuje ih nadležno Ministarstvo. S obzirom da su u međuvremenu doneseni novi zakonski propisi, posebno Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepotrebnih izvora (NN 117/12) u koju su prenesene odredbe EU direktive o industrijskim emisijama (IED Directive 2010/75/EU) za ocjenjivanje utjecaja postrojenja PTOO korišten je dokument <i>European Commission Integrated Pollution and Prevention Control, Reference Document on Best Available Techniques for Waste Incineration</i> , August 2006. koji predstavlja osnovni dokument prilikom utvrđivanja uvjeta za izdavanje okolišne dozvole za ovu vrstu industrijskog postrojenja i koji je javno dostupan na internetskim stranicama: http://eippcb.jrc.es . Riječ je o službenom dokumentu EU koji je izrađen u skladu s člankom 13 spomenute Direktive, što podrazumijeva da u njegovu izradu uključeni predstavnici EU članica, industrije i nevladinih organizacija za zaštitu okoliša.
15.7.2014.	Tomislav Čolakić	Traži objašnjenje matematičkog izračuna po kojem, nakon spaljivanja ostaje 10% pepela. Navodi kako prema prikazanim podacima, od 300.000 t/god termički obrađenog otpada ostane 35.000 t pepela s dna, 62.000 t letećeg pepela i 10.000 t opasnih ostataka iz vrećastih filtara što ne odgovara iskazanom postotku od 10%. Pita na koji način, gdje i po kojoj cijeni će se zbrinjavati 10.000 t/god opasnog otpada i ističe kako je ta tematika nedovoljno obrađena u Strateškoj studiji.	Masa sirovog otpada se termičkom obradom smanjuje na oko 25%, a volumen na 10-15%. Tijekom predstavljanja PTOO-a na javnom izlaganju istaknuto je da spaljivanjem oko 385.000 t/god. otpada i mulja, nastaje oko 100.000 t/god.ostataka termičke obrade. Opasni ostaci termičke obrade, tj. prašina izdvojena iz vrećastog filtra, trebaju se odložiti na odgovarajuće uređeno i usklađeno odlagalište za opasni otpad. Člankom 84. stavkom 9. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) određeno je da djelatnost zbrinjavanja opasnog otpada postupkom odlaganja obavlja trgovačko društvo koje osniva Vlada Republike Hrvatske te da ova djelatnost uključuje samo opasni otpad nastao na teritoriju Republike Hrvatske. Grad Zagreb će izvoziti opasne ostatke termičke obrade.

15.7.2014.	Ivica Hader	Postavlja pitanje postoje li u Hrvatskoj ovlaštenici za gospodarenje opasnim otpadom koji bi mogli prihvatiti toliku količinu opasnog otpada	Članak 84. stavak 9. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) propisuje da djelatnost zbrinjavanja opasnog otpada postupkom odlaganja obavlja trgovačko društvo koje osniva Vlada Republike Hrvatske te da ova djelatnost uključuje samo opasni otpad nastao na teritoriju Republike Hrvatske. Podaci o ovlaštenim sakupljačima opasnog otpada mogu se pronaći na više od 400 stranica <i>Pregleda podataka iz registra dozvola i potvrda za gospodarenje otpadom</i> koji je dostupan na internetskoj stranici Agencije za zaštitu okoliša http://www.azo.hr/ .
15.7. 2014.	Mara Maras	Postavlja pitanje kako je moguće na ekološki način spaljivati mulj? Zašto svakodnevno postoje neugodni mirisi u Resniku?	Mulj iz gradskih područja sadrži visoke razine onečišćujućih tvari poput teških metala, organskih tvari koje nisu lako biorazgradive, patogene organizme i hormonski aktivne tvari koje su štetne za okoliš i zdravlje . Termička obrada otpadnog mulja iz pročištača voda, jednako kao i preostalog komunalnog otpada koji nije moguće reciklirati, provodi se u kontroliranim uvjetima i uz praćenje emisija štetnih tvari koje moraju biti ispod dopuštene granice. Spaljivanjem mulja koji sadrži teške metale jedan dio metala se izdvaja u postrojenju za pročišćavanje dimnih plinova u sustavu postrojenja za termičku obradu otpada, a jedan dio ostaje u mineraliziranim ostacima termičke obrede. Mineralizirani ostaci, pepeo s dna spaljivača i leteći pepeo iz kotla na dimne plinove i elektrostatskog filtra se klasificiraju kao neopasni, ali ne i kao inertni ostaci i odlažu se na uređeno i usklađeno odlagalište. Neugodni mirisi iz anaerobno digestiranog mulja s CUPOVGZ-a koji se odlaže u lagunama su posljedica bioloških procesa iz preostale organske tvari. Nakon što se ovaj mulj termički obradi u PTOO ovi će neugodni mirisi prestati.
16.7.2014.	Vlado Kolak	Pita zašto se nije išlo u izradu nove studije?	Osnova za korištenje Studije o utjecaju na okoliš Postrojenja za termičku obradu otpada u Gradu Zagrebu iz 2006., je pravomoćno Rješenje o prihvatljivosti zahvata Postrojenja za termičku obradu otpada u Gradu Zagrebu, Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva KLASA:UP/I-351-03/06-02/68 URBROJ:531-08-3-1-06-4 od 21.07.2006.
16.7.2014.	Milenka Petrović Šekoranja, predsjednica	Traži da postrojenje za termičku obradu otpada bude na drugoj	Uredbom o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 117/12), koja je preuzela sve relevantne odredbe EU Direktive o industrijskim emisijama

	<p>HSU za područje Peščenica-Žitnjak</p>	<p>lokaciji kojih ima dovoljno. Također napominje da je gospodin Vlah na primjeru naveo da su otrovne emisije 0,02%, ali je problem što je ukupna količina otrovnih tvari nepoznata.</p>	<p>IED Directive 2010/75/EU, određene su dopuštene granične vrijednosti emisija štetnih tvari u okoliš u mg/Nm³ (11% O₂, suho), za PCCD/F u ng/Nm³ (11% O₂, suho).</p> <table border="1" data-bbox="1115 280 2069 416"> <thead> <tr> <th></th> <th>Prašina</th> <th>Cd</th> <th>HCl</th> <th>SO₂</th> <th>NO_x</th> <th>Hg</th> <th>Dioksini i furani</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prosječne dnevne vrijednosti</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>50</td> <td>200</td> <td>0,05</td> <td>0,1</td> </tr> </tbody> </table> <p>Zakonskim propisima dopuštene su emisije dioksina i furana iz postrojenja za spaljivanje otpada najviše do 0,1 ng/Nm³ u dimnom plinu u razdoblju uzimanja uzoraka ne manjem od 6 sati i ne većem od 8 sati. Ove granične vrijednosti emisija kao i propisani uvjeti rada i tehnološki zahtjevi za postrojenja za termičku obradu otpada, definirani su kako bi se osigurala visoka zaštita okoliša i ljudskog zdravlja.</p> <p>Tijekom predstavljanja Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom prikazano je da moderna postrojenja za termičku obradu otpada ostvaruju znatno niže vrijednosti emisije štetnih tvari od graničnih vrijednosti koje su dopuštene Uredbom (prezentirani su rezultati mjerenja za austrijske spalionice iz stručnog rada <i>State of the Art for Waste Incineration Plants</i>, Vienna, 2002). Također je istaknuto je da uz kisik (6%), ugljični dioksid (9,6%), dušik (71%) i vodenu paru (13,6%), štetne tvari (čestice, živa, klorovodik, fluorovodik, sumpor dioksid, dušikovi oksidi, ugljični monoksid i ukupni organski ugljik) zajedno čine manje od 0,02 % ukupne mase dimnih plinova koji se iz postrojenja za termičku obradu otpada ispuštaju u okoliš. Ovaj je podatak preuzet iz stručnog rada <i>Thermische Abfallbehandlung in Österreich</i>, Weißbuch iz listopada 2009.</p>		Prašina	Cd	HCl	SO ₂	NO _x	Hg	Dioksini i furani	Prosječne dnevne vrijednosti	10	10	10	50	200	0,05	0,1
	Prašina	Cd	HCl	SO ₂	NO _x	Hg	Dioksini i furani												
Prosječne dnevne vrijednosti	10	10	10	50	200	0,05	0,1												
<p>16.7.2014.</p>	<p>Prof. Slaven Dobrović</p>	<p>Što je to što nije materijski moguće reciklirati a da bi spalili, a da toga ima 30.000 t u Zagrebu godišnje? Pita ima li takvog onečišćenog papira i tekstila 300.000 t. Želi znati postoje li bilance o planiranim ulazima</p>	<p>Nacrt prijedloga PGO za Grad Zagreb do 2015. u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom Europske unije i cjelovitim pristupom gospodarenju otpadom koji obuhvaća komplementarnu primjenu različitih postupaka gospodarenje otpadom radi sigurnog i djelotvornog upravljanja tokom krutog komunalnog otpada uz najmanje štetnih utjecaja na ljudsko zdravlje i okoliš, posredstvom Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom (ZCGO) oživotvoruje cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (CGO) predviđajući kombinaciju različitih metoda obrade i uporabe otpada poput recikliranja, kompostiranja i termičke obrade otpada. Osim toga,</p>																

		<p>materijala koji bi dolazio u sortirnicu. Smatra da je Prijedlog plana promašaj jer je postupak reciklaže u kontradikciji sa spaljivanjem zbog toga što su najvrjedniji materijali za reciklažu istovremeno i materijali pogodni za spaljivanje zbog velike ogrjevne vrijednosti. Smatra da ideja odvoženja prikupljenog komunalnog otpada s područja cijelog Zagreba, na samo jednu lokaciju (Resnik) nije dobra. Napominje da, ukoliko se slijedi hijerarhija gospodarenja otpadom, neće biti dovoljno materijala za spaljivanje. Pita koje aktivnosti je obuhvaćala edukacija u koju se utrošilo 2 milijuna kuna.</p> <p>Tvrdi kako nije točno da postoji toliko nerekiclabilnih materijala koje su istovremeno gorive. Smatra da ne bi bilo potrebe za spalionicom kada bi se u Gradu Zagrebu organizirale barem 4 lokacije sa sortirnim linijama. Navodi kako spaljivanje materijala s niskom ogrjevnom vrijednošću nije rješenje jer nastaju velike količine pepela te se mora povećavati temperatura gorenja. Pita jesu li predvidjeli promjenu</p>	<p>Nacrtom prijedloga PGO-a za Grad Zagreb predviđeno je i odvojeno prikupljanje štetnih sastojaka iz otpada (akumulatori i baterije, lijekovi, fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu i dr.) kako bi se taj otpad zbrinuo posebno prilagođenim tehnologijama i smanjio njegov štetni utjecaj pri daljnjoj obradi otpada.</p> <p>Svjetska praksa upućuje da sav iskoristivi otpad nije moguće odvojeno sakupiti, niti je moguće sav odvojeno prikupljeni otpad reciklirati. Mnogi iskoristivi sastojci otpada nakon što se pomiješaju s mokrim otpadom (ostaci voća, povrća, hrane i dr., a koji sudjeluju s oko 26% u komunalnom otpadu) ili se infektivno, kemijski i drugačije kontaminiraju (bojom, uljima, masti i dr.), ne mogu se reciklirati. Osim toga ne može se reciklirati metaliziran i plastificiran papir, višeslojna papirna ambalaža, fotografije, te vrlo široka paleta higijenskog papira i higijenskih proizvoda iz papira (samo pelene za djecu i odrasle sudjeluju u komunalnom otpadu Grada Zagreba s oko 5,5%, ili s gotovo 12.000 t). Isto tako se ne može reciklirati većina obuće, stiropor, mnogi proizvodi i dijelovi ambalaže iz plastike uključivo zaprljane PVC vrećice, mnogi predmeti od gume i sličnih sintetskih materijala, mnogi predmeti slijepljeni od raznorodnih materijala, mnogi gorivi materijali koji se koriste u građevinarstvu (npr. pjene, podne i zidne obloge i dr.), razni gorivi dijelovi vozila, električnih uređaja, kućanskih aparata, te mnogi drugi gorivi sastojci otpada. Sve ovo pokazuje da tvrdnja da u Gradu Zagrebu godišnje nije moguće prikupiti više od 30.000 t otpada koji se ne može reciklirati nije utemeljena.</p> <p>Nacrt prijedloga PGO predviđa značajna financijska sredstva u svrhu edukacije građana i komunikacija s javnošću sa sljedećim ciljevima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Unaprijediti razinu svijesti građana o cjelovitom gospodarenju otpadom, koje sve korake uključuje i njihov prioritetni red u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom EU; potrebi uspostavljanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom - Unaprijediti razinu svijesti o njihovoj ulozi u održivom gospodarenju otpadom i poticati građane na aktivno sudjelovanje u praksama smanjivanja otpada i povećanja udjela odvojeno sakupljenog otpada - Pružiti zainteresiranoj javnosti i javnosti pravovremene, relevantne i razumljive informacije o sastavnicama cjelovitog planiranog sustava za gospodarenja otpadom i mogućim utjecajima na zdravlje i okoliš u skladu s načelima Aarhuške konvencije <p>Naime svjetska praksa upućuje da je daleko intenzivnije nego što je to do sad bio slučaj potrebno osvijestiti poveznicu između zaštite okoliša i zdravlja na načelnoj razini i</p>
--	--	--	---

		<p>procesnih parametara poput temperature ovisno o kvaliteti ulaza tj. mora li se podići temperatura u slučaju da se spaljuje više organskog otpada.</p>	<p>svakodnevnog ponašanja. Građani se u pravilu rado izjašnjavaju da im je zaštita okoliša i zdravlja važna, ali ta načelna opredijeljenost dolazi u pitanje kad iziskuje promjene u ponašanju (fenomen 'divljih odlagališta', svijest o važnosti odvojenog sakupljanja otpada koja nužno ne vodi do razdvajanja odvajanja i odnošenja pojedinih vrsta otpada poput papira, stakla, plastike i metala u posebne spremnike postavljene na javnim površinama i/ili reciklažna dvorišta). Informiranje i edukacija građana isto tako nisu samo po sebi dovoljne i građane također treba aktivno poticati na sudjelovanje u praksama smanjivanja i odvojenog sakupljanja otpada. Istraživanje GfK provedeno u lipnju 2014. pokazalo je da građani ne odvajaju otpad zbog nedostatka vremena za razvrstavanje i iznošenje otpada, nedostatka motivacije i svijesti o potrebi odvajanja otpada ili pak smatraju da je odvajanje otpada komplicirano i zahtjevno. S druge strane, na odvajanje otpada bi ih potaknulo uvođenje obaveze razvrstavanja otpada, kažnjavanje i veći broj spremnika za odvajanje koji bi im bili dostupni u blizini domova.</p> <p>Planirani kapacitet PTOO-a u Nacrtu prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb do 2015. preuzet je iz Studije o utjecaju na okoliš Postrojenja za termičku obradu otpada u Gradu Zagrebu iz 2006. Tada CUPOVGZ još nije bio u pogonu, pa je kapacitet PTOO-a procijenjen na temelju tada utvrđenih količina komunalnog otpada od 300.000 t/god i procijenjenih količina otpadnog mulja od 69.000 t/god i ostataka od čišćenja rešetki i sita od 16.000 t/god. U međuvremenu je CUPOVGZ počeo s radom i godišnje proizvodi oko 50.000 t mulja, odnosno manje od procijenjene količine, ali zato će 2018. godine kad bi PTOO trebao početi s radom u privremene lagune biti odloženo oko 540.000 t otpadnog mulja. Ova količina odloženog mulja postaje odlučujuća za odabir tehnologije spaljivanja jer kad bi se mulj spaljivao u zasebnim spaljivačima (najčišće tehničko-tehnološko rješenje), za pogon bi se koristilo fosilno gorivo (plin ili loživo ulje). Naime, mulj nakon provedene digestacije kojom se sadržaj organske tvari u suhoj tvari smanjuje za oko 50%, nema više sposobnost samogorenja. Pogonski trošak takvog spaljivanja bio bi jako visok te je u odabiru tehničko-tehnološkog rješenja preuzeto jedno od varijantnih rješenja iz Studije o utjecaju na okoliš kojim je predviđeno suspaljivanje mulja s preostalim komunalnim otpadom, kojeg se ni na koji drugi način ne može materijalno oporabiti, u spaljivačima s vrtložnim slojem, bez dodatnog korištenja fosilnih goriva.</p> <p>Postrojenja poput PTOO-a grade se na životni vijek od 30 godina što će se svakako uzeti u obzir u izradi studije izvodljivosti uzimajući u obzir dosadašnje i buduće trendove rasta u</p>
--	--	--	---

			<p>proizvodnji otpada po glavi stanovnika u Gradu Zagrebu. Planirani kapacitet PTOO postrojenja stoga ne može biti odraz trenutne dugogodišnje recesije u Hrvatskoj, već odraz stvarnih i budućih potreba i pronalaženja optimalne kombinacije, ekološki i ekonomski opravdanih, različitih postupaka gospodarenja otpadom, uz najmanje štetnih utjecaja na ljudsko zdravlje i okoliš. Iako najveći dio investicije predviđene Nacrtom prijedloga PGO za Grad Zagreb otpada na izgradnju PTOO, čiji iznos uvjetuje primjena takvog tehničko-tehnološkog rješenja koje će osigurati visoku razinu sigurnosti u razinu i visoke standarde zaštite okoliša, veliki dio investicije odnosi se i na širenje infrastrukture za odvojeno prikupljanje otpada u iznosu od 70 milijuna kuna, povećanje kapaciteta zagrebačkih kompostana - infrastrukture potrebne za zbrinjavanje biorazgradivog otpada za što se planira uložiti više od 150 milijuna kuna, izgradnju sortirnice i otpremnog skladišta za izdvajanje i otpremanje korisnih komponenti otpada u iznosu od 80 milijuna kuna, dok će u sanaciju odlagališta biti uloženo 90 milijuna kuna.</p> <p>Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom kakav se uvodi u Gradu Zagrebu kojim je predviđeno odvojeno sakupljanje otpada rizičnog za termičku otpadu, a posebno plastike koja u formi PVC-a sadrži visoke udjele klor, osigurava se prisutnost manje od 1% halogenih organskih tvari izraženih kao klor u sastojcima otpada koji se termički obrađuju u PTOO na temperaturama od 850 do 950 °C. Temperatura je preuzeta iz varijantnih rješenja analiziranih u Studiji o utjecaju na okoliš Postrojenja za termičku obradu otpada u Gradu Zagrebu iz 2006. godine. Ova je Studija bila usklađena s Direktivom Europskog parlamenta i Vijeća o spaljivanju otpada 2000/76/EC.</p> <p>Temperatura spaljivanja određena na minimalno 850 °C, uz zadržavanje plinova u ložištu minimalno dvije sekunde, održava se pomoću dva ugrađena plamenika, a plamenici se automatski uključuju kad temperatura plinova koji izgaraju nakon zadnjeg dovoda svježeg zraka za izgaranje padne ispod 850 °C. Plamenici se također koriste tijekom pokretanja i gašenja rada postrojenja kako bi se osiguralo održavanje temperature na minimalno 850 °C sve dok u spaljivaču ima nespaljenog otpada. Prijedlog da spaljivači „u hodu“ mijenjaju temperaturu spaljivanja ovisno o kvaliteti otpada i udjelu u njemu pojedinih sastojaka i štetnih tvari, tehnički je neostvariv. Temperaturu spaljivanja određuje niz parametara uključivo i temperatura taljenja pepela i nju u pogonu nije moguće mijenjati po volji. Prethodnim izdvajanjem štetnih tvari iz otpada osigurava se da u otpadu ne bude više od 1% halogenih organskih tvari izraženih kao klor. Kako bi se izbjeglo ubacivanje samo jedne vrste</p>
--	--	--	--

			<p>otpada u spaljivač provodit će se mjera neprekidnog miješanje otpada u bunkeru za prihvata otpada. Osim što se ovom mjerom ujednačuje kvaliteta otpada prije spaljivanja, sprječava se i lokalna koncentracija metana u bunkeru za prihvata otpada.</p> <p>Nakon usvajanja Plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb provest će se temeljita ispitivanja donje ogrjevne vrijednosti mulja, kako svježe proizvedenog, tako i onog privremeno odloženog; ispitat će se temperatura tališta pepela iz mulja i prikupiti svi drugi potrebni podaci za izradu studije izvodljivosti za Zagrebački centar za gospodarenje otpadom, uključujući PTOO. Studija izvodljivosti će optimizirati kapacitet PTOO-a, te dati preporuke za temperaturu spaljivanja, organizaciju spaljivanja, specifičnu konstrukciju spaljivača, tehnologiju čišćenja dimnih plinova i obrade pepela s dna i letećeg pepela prije odlaganja na usklađeno i uređeno odlagalište. Studiju izvodljivosti za Zagrebački centar za gospodarenje otpadom mora se izraditi jer ona predstavlja podlogu za projektiranje ZCGO-a i PTOO-a kao njegovog dijela, već i da bi se osiguralo sufinanciranje ovog izuzetno značajnog kapitalnog projekta za Grad Zagreb sredstvima EU. Nju će verificirati i ovlaštene stručnjaci Europske komisije, čime će se dobiti potvrda njene stručne utemeljenosti. Svrha Plana gospodarenja otpadom nije detaljno utvrditi sve tehničke parametre pojedinih sastavnih dijelova ZCGO-a, pa je tako ni PTOO-a (PTOO je prezentiran kao izgledno idejno rješenje koje se u daljnjem postupku projektiranja treba tehnički razraditi).</p>
<p>16.7.2014.</p>	<p>Prof. Stanko Uršić</p>	<p>Želi znati stvarnu količinu otpada koja će pristizati u spalionicu jer se u Studiji navodi samo okvirna količina od 300.000-400.000 t/god. Smatra nekompetentnim osobe koje tvrde da 2.000.000–3.000.000 t dima nisu kemijski otpad. Tvrdi kako je i leteći pepeo opasan. Također kao problem spominje i udio otrovnih emisija od 0,02% jer sami podatak o postotku ne znači ništa ako građani ne znaju stvarnu količinu koja će se ispuštati iz postrojenja.</p>	<p>Planirani kapacitet PTOO-a u Nacrtu prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb do 2015. preuzet je iz Studije o utjecaju na okoliš Postrojenja za termičku obradu otpada u Gradu Zagrebu iz 2006. Tada CUPOVGZ još nije bio u pogonu, pa je kapacitet PTOO-a procijenjen na temelju tada utvrđenih količina komunalnog otpada od 300.000 t/god i procijenjenih količina otpadnog mulja od 69.000 t/god i ostataka od čišćenja rešetki i sita od 16.000 t/god. U međuvremenu CUPOVGZ je počeo s radom i godišnje proizvodi oko 50.000 t mulja, odnosno manje od procijenjene količine, ali zato će 2018. godine kad bi PTOO trebao početi s radom u privremene lagune biti odloženo oko 540.000 t otpadnog mulja. Ova količina odloženog mulja postaje odlučujuća za odabir tehnologije spaljivanja jer kad bi se mulj spaljivao u zasebnim spaljivačima (najčišće tehničko-tehnološko rješenje), za pogon bi se koristilo fosilno gorivo (plin ili loživo ulje). Naime, mulj nakon provedene digestacije kojom se sadržaj organske tvari u suhoj tvari smanjuje za oko 50%, nema više sposobnost samogorenja. Pogonski trošak takvog spaljivanja bio bi jako visok te je u odabiru tehničko-tehnološkog rješenja preuzeto jedno od varijantnih rješenja iz Studije o utjecaju na okoliš kojim je</p>

		<p>Tvrđi da se pri temperaturi od 850°C do 950°C tijekom procesa spaljivanja stvara maksimalna količina dioksina te je poznata temperatura na kojoj bi se stvarala manja količina dioksina. Smatra da materijalna bilanca jasno pokazuje da 120.000 t krutih ostataka može nastati od barem trostruko veće količine otpada. Ističe da se mulj, osim spaljivanja, može u kombinaciji s degradiranim biootpadom koristiti kao podloga za plantažne šume ili se pretvoriti u biodizel. Smatra da je ideja spaljivanja otpada najlošija, najštetnija i najskuplja opcija i predlaže da se razmotre i druge mogućnosti, osim što se nameće samo ideja o spaljivanju jer je to najlošija, najštetnija i najskuplja stvar.</p>	<p>predviđeno suspaljivanje mulja s preostalim komunalnim otpadom, kojeg se ni na koji drugi način ne može materijalno oporabiti, u spaljivačima s vrtložnim slojem, bez dodatnog korištenja fosilnih goriva. Postrojenja poput PTOO-a grade se na životni vijek od 30 godina što će se svakako uzeti u obzir u izradi studije izvodljivosti uzimajući u obzir dosadašnje i buduće trendove rasta u proizvodnji otpada u Gradu Zagrebu po glavi stanovnika. Planirani kapacitet PTOO postrojenja ne može stoga biti odraz trenutne dugogodišnje recesije u Hrvatskoj, već odraz stvarnih i budućih potreba i pronalaženja optimalne kombinacije, ekološki i ekonomski opravdanih, različitih postupaka gospodarenja otpadom, uz najmanje štetnih utjecaja na ljudsko zdravlje i okoliš.</p> <p>Nakon usvajanja Plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb provest će se temeljita ispitivanja donje ogrjevne vrijednosti mulja, kako svježeg proizvedenog, tako i onog privremeno odloženog; ispitat će se temperatura taljenja pepela iz mulja i prikupiti svi drugi potrebni podaci za izradu studije izvodljivosti za Zagrebački centar za gospodarenje otpadom, uključujući PTOO. Studija izvodljivosti će optimizirati kapacitet PTOO-a, te dati preporuke za temperaturu spaljivanja, organizaciju spaljivanja, specifičnu konstrukciju spaljivača, tehnologiju čišćenja dimnih plinova i obrade pepela s dna i letećeg pepela prije odlaganja na usklađeno i uređeno odlagalište. Studiju izvodljivosti za Zagrebački centar za gospodarenje otpadom mora se izraditi ne samo kao podlogu za projektiranje ZCGO-a i PTOO-a kao njegovog dijela, već i da bi se osiguralo sufinanciranje ovog izuzetno značajnog kapitalnog projekta za Grad Zagreb sredstvima EU. Nju će verificirati i ovlaštene stručnjaci Europske komisije, čime će se dobiti potvrda njene stručne utemeljenosti.</p> <p>Tijekom predstavljanja Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom i PTOO postrojenja na javnom izlaganju nije rečeno da su ostaci termičke obrade otpada, a posebno leteći pepeo potpuno inertni, već je istaknuto da se mineralizirani ostaci termičke obrade, nakon izdvajanja željeznih sastojaka pogodnih za recikliranje magnetskom separacijom, obrade i solidifikacije/stabilizacije, klasificiraju kao neopasni i prikladni su za odlaganje na odgovarajuće uređeno i usklađeno odlagalište.</p> <p>Prednost odlaganja mineraliziranih ostataka nakon termičke obrade, u usporedbi s odlaganjem neobrađenog otpada, leži u tome što mineralizirani ostaci gotovo i ne sadrže organsku tvar i stoga nisu biološki aktivni (ne proizvode odlagališni plin, kao ni otrovne lužnate vode).</p> <p>Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom kakav se uvodi u Gradu Zagrebu kojim je predviđeno</p>
--	--	---	--

			<p>odvojenog sakupljanje otpada rizičnog za termičku otpadu, a posebno plastike koja u formi PVC-a sadrži visoke udjele klor, osigurava se prisutnost manje od 1% halogenih organskih tvari izraženih kao klor u sastojcima otpada koji se termički obrađuju u PTOO na temperaturama od 850 do 950 °C. Temperatura je preuzeta iz varijantnih rješenja analiziranih u Studiji o utjecaju na okoliš Postrojenja za termičku obradu otpada u Gradu Zagrebu iz 2006. godine. Otpad i mulj koji se spaljuje sadrži manje od 1% halogenih organskih tvari izraženih kao klor. Ova je Studija bila usklađena s Direktivom Europskog parlamenta i Vijeća o spaljivanju otpada 2000/76/EC.</p> <p>Prijedlog da se otpadni mulj iz CUPOVGZ-a, osim spaljivanja, može odlagati zajedno s degradiranim biootpadom na šumske i poljoprivredne površine za proizvodnju biodizela, treba sagledati u svjetlu Pravilnika o gospodarenju muljem iz UPOV u poljoprivredi (NN 38/08). Naime, odlaganje mulja iz uređaja za obradu otpadnih voda na poljoprivredne površine u Republici Hrvatskoj regulirano je Pravilnikom o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08) koji je propisao strože uvjete primjene od EU direktive (<i>Directive on the protection of the environment, and in particular of the soil, when sewage sludge is used in agriculture (86/278/EEC), dopunjene Direktivom 91/692/EEC, i Regulation (EC) No 807/2003; Regulation (EC) No 219/2009</i>)).</p> <p>Pravilnikom su definirani uvjeti koje otpadni mulj koji se može odložiti na poljoprivredne površine mora zadovoljiti kao što je sadržaj teških metala, sadržaj organske tvari i odsustvo patogenih organizama. Pravilnikom je propisana i kvaliteta tla odnosno dopušten sadržaj teških metala u tlu na koje bi se primijenio navedeni mulj. Pri tome je zabranjeno korištenje mulja koje bi moglo prouzrokovati prekoračenje dopuštenih vrijednosti teških metala u tlu. Ovim Pravilnikom ograničene su i potencijalne poljoprivredne površine na koje se mulj može primijeniti pa je tako zabranjeno korištenje mulja na: travnjacima i pašnjacima koji se koriste za ispašu stoke; površinama na kojima se uzgaja krmno bilje najmanje dva mjeseca prije žetve, tlu na kojem rastu nasadi voća i povrća, uz iznimku voćaka, tlu namijenjenom uzgoju voća i povrća koje može biti u izravnom dodiru sa zemljom i koje se može jesti sirovo, u razdoblju od barem 10 mjeseci prije datuma početka berbe ili žetve, tlu na kojem postoji opasnost od ispiranja mulja u površinske vode, tlu čija je pH vrijednost niža od 5, tlu krških polja, plitkom ili skeletnom tlu krša, tlu zasićenom vodom, pokrivenim snijegom i na smrznutom poljoprivrednom tlu i u priobalnom i vodozaštitnom području. Iz svega navedenog je vidljivo da je prije korištenja mulja u poljoprivredi potrebno dodatno utvrditi potencijalne površine za</p>
--	--	--	--

			<p>korištenje mulja, veličinu tih površina, ali i spremnost vlasnika ili tvrtki koje upravljaju takvim površinama da ga koriste. Stupanjem na snagu Pravilnika o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja (NN 09/14) koji je definirao maksimalne dopuštene koncentracije onečišćujućih tvari u tlu (teških metala, PAH-ova, PCB-a, pesticida...) upotreba mulja iz CUPOVGZ-a postaje vrlo upitna upravo zbog sadržaja teških metala kao što su Zn i Cu čije količine u otpadnom mulju i do 5 puta (500 %) premašuju dopuštenu MDK-ovu metala u poljoprivrednom tlu.</p> <p>"Članak 4. Poljoprivredno zemljište smatra se onečišćenim kada sadrži više teških metala i potencijalno onečišćujućih elemenata od maksimalno dopuštenih količina (MDK), izraženo u mg kg-1:</p> <table border="1" data-bbox="1025 564 2123 879"> <thead> <tr> <th>mg kg-1</th> <th>Cd</th> <th>Cr</th> <th>Cu</th> <th>Hg</th> <th>Ni</th> <th>Pb</th> <th>Zn</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pjeskovito tlo</td> <td>0,0-0,5</td> <td>0-40</td> <td>0-60</td> <td>0,0-0,5</td> <td>0-30</td> <td>0-50</td> <td>0-60</td> </tr> <tr> <td>Prškasto – ilovasto tlo</td> <td>0,5-1,0</td> <td>40-80</td> <td>60-90</td> <td>0,5-1,0</td> <td>30-50</td> <td>50-100</td> <td>60-150</td> </tr> <tr> <td>Glinasto tlo</td> <td>1,0-2,0</td> <td>80-120</td> <td>90-120</td> <td>1,0-1,5</td> <td>50-75</td> <td>100-150</td> <td>150-200</td> </tr> </tbody> </table> <p>Stupanj onečišćenja zemljišta teškim metalima i potencijalno onečišćujućim elementima izračunava se prema sljedećoj jednadžbi:</p> $\text{So (\%)} = \frac{\text{ukupni sadržaj teških metala u zemljištu}}{\text{maksimalno dopuštena vrijednost}} \times 100$ <p>Za interpretaciju onečišćenja koristite se sljedeći kriteriji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čisto, neopterećeno zemljište do 25 %; - zemljište povećane onečišćenosti 25 -50 %; - zemljište velike onečišćenosti 50 – 100%; - onečišćeno zemljište 100 – 200 %; - zagađeno zemljište više od 200% <p>od graničnih vrijednosti.</p>	mg kg-1	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn	Pjeskovito tlo	0,0-0,5	0-40	0-60	0,0-0,5	0-30	0-50	0-60	Prškasto – ilovasto tlo	0,5-1,0	40-80	60-90	0,5-1,0	30-50	50-100	60-150	Glinasto tlo	1,0-2,0	80-120	90-120	1,0-1,5	50-75	100-150	150-200
mg kg-1	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn																												
Pjeskovito tlo	0,0-0,5	0-40	0-60	0,0-0,5	0-30	0-50	0-60																												
Prškasto – ilovasto tlo	0,5-1,0	40-80	60-90	0,5-1,0	30-50	50-100	60-150																												
Glinasto tlo	1,0-2,0	80-120	90-120	1,0-1,5	50-75	100-150	150-200																												

			<p>Također, Pravilnikom o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN, 38/08) dopušteno je godišnje koristiti najviše 1,66 tona suhe tvari mulja po hektaru poljoprivrednog tla.</p> <p>Prijedlog da se otpadni mulj koristi na poljoprivrednim površinama nastoji ovaj problem riješiti izvan teritorijalnih granica Grada Zagreba. Nacrt prijedloga PGO za Grad Zagreb do 2015. temelji se na konceptu uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom unutar teritorijalnih granica Grada Zagreba, čime se ispunjavaju načela blizine i samodostatnosti Strategije gospodarenja otpadom EU koja naglašava potrebu gospodarenja otpadom što je više moguće na lokaciji njegovog nastanka i gospodarenja otpadom unutar vlastitih granica.</p>
<p>16.7.2014.</p>	<p>Branka Genzić Horvat (Udruga Uzor)</p>	<p>Pita temeljem kojih propisa su doneseni Prijedlog plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba i Strateška studija utjecaja na okoliš s obzirom da se spominje i Zakon o otpadu iz 2004. godine i Zakon o održivom gospodarenju otpadom iz 2013. Ističe da su Strategija gospodarenja otpadom i Plan gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2007. – 2015. godine doneseni na bazi podataka iz 2003. i 2005. te da važe do 2015. godine. Naglašava da međunarodni ugovori imaju prednost pred nacionalnim zakonodavstvom.</p>	<p>Postupak izrade Nacrta prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb do 2015. započeo je 2009. godine, na temelju članka 10. Zakon o otpadu (NN, 178/04, 111/06, 60/08, 87/09). U međuvremenu je 2013. donesen novi Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN, 94/13) koji je u svojim prijelaznim i završnim odredbama propisao da 'će se postupci započeti po odredbama Zakona o otpadu (NN, br. 178/2004, 111/2006, 60/2008, 87/2009) dovršiti prema odredbama tog Zakona'.</p> <p>Temeljem članka 17. Zakona o održivom gospodarenju otpadom Prijedlog plana se donosi na razdoblje od šest godina. Strategija gospodarenja otpadom RH koja je usvojena 14. listopada 2005. utemeljena je na općim načelima EU-a u gospodarenju otpadom i „predstavlja realan okvir za uspostavu cjelovitog održivog gospodarenja otpadom u Hrvatskoj do 2025“. Ciljevi i mjere za gospodarenje otpadom u Hrvatskoj određeni su u skladu s praksom EU-a, vodeći računa o specifičnostima Hrvatske. Ciljevi za prioritetne tokove, usklađeni su s direktivama EU-a i pretpostavljenim vremenskim pomacima za Hrvatsku. Pregovori o Poglavlju 27 – okoliš vođeni su s EU komisijom koja je inzistirala na donošenju Strategije i Plana gospodarenja otpadom RH. O usklađenosti također govori i Operativni program „okoliš“ 2007. – 2013. (OPO) čija je jedna od prioritetnih osi Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom radi uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Hrvatskoj. Ova Prioritetna os</p>

		<p>Zanima ju temeljem kojih odredbi je rađen Plan, koje hijerarhije gospodarenja otpadom su usvojene i na temelju kojih propisa. Iznosi mišljenje da se iznošenjem informacija javnost obmanjuje budući da je istaknuto da se na razini Republike Hrvatske trenutno odvojeno prikuplja 26% otpada, a u Gradu Zagrebu 24% te da je Prijedlogom plana gospodarenja otpadom cilj postići 23% odvojenog prikupljanja otpada u 2015.</p> <p>Spominje kako je pronašla podatke Eurostata o odnosu spaljivanja i recikliranja koja je nešto svježija od one u prezentaciji. Moli da se stave novi podaci umjesto onih iz 2011. Postavlja pitanje gospođi Aleksandri Vučinić na koje se referentne radove i studije pozvala kad je obrazlagala utjecaj spalionica na zdravlje građana grada Zagreba? Postavlja pitanje je li Grad Zagreb podnio zahtjev za lokacijsku dozvolu za izgradnju spalionice i dodaje da je ovaj zahtjev Ministarstvu podnio gradonačelnik 27.12.2013.</p>	<p>financirat će se iz Kohezijskog fonda i podržavati aktivnosti razvoja nove infrastrukture za gospodarenje otpadom (centara za gospodarenje otpadom i vezane infrastrukture) za obradu i zbrinjavanje otpada, uključujući sanacije neuređenih odlagališta i visoko onečišćenih lokacija, kao i pripremu projekata iz tih područja.</p> <p>Operativni program „okoliš“ se oslanja na postojeće EU i nacionalne strategije i politike. Isto tako, OPO u obzir uzima nacionalne strategije i planove u području zaštite okoliša, poput Strategije održivog razvitka i Nacionalne strategije zaštite okoliša, kao i sektorske strategije kao što su Strategija gospodarenja otpadom i Plan gospodarenja otpadom. Uskoro će se donijeti i novi Operativni program iz područja konkurentnosti i kohezije s jednom od prioritetnih osi Zaštita okoliša, prilagodba klimatskim promjenama i održivost resursa. Jedan od investicijskih prioriteta je Ulaganje u sektor otpada Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom s ciljem uspostave integriranog sustava gospodarenja otpadom te smanjenja rizika vezanih uz otpad.</p> <p>Podaci Eurostata za 2012. pokazuju da je udio recikliranja u Republici Hrvatskoj u odnosu na 2011. porastao s 8% na 14% i po prvi je put zabilježen udio od 2% kompostiranja. Međutim, Hrvatska se i dalje, kao i 2011. godine, ubraja u zemlje koje u najvećoj mjeri odlažu otpad. Tako je Hrvatska 2011. odlagala 92% otpada, a prema Eurostatovim podacima za 2012. i dalje odlaže 85% otpada na odlagalištima, što je u smislu hijerarhije gospodarenja otpadom po okoliš najmanje odgovarajuća metoda zbrinjavanja otpada zbog emisija metana, negativnih utjecaja na tlo i podzemne vode, kao i očuvanja dragocjenih resursa.</p>
--	--	---	---

			<p style="text-align: center;">Municipal Waste by treatment (%) 2012</p> <p>Izveštaj Europske agencije za okoliš <i>Municipal Waste Management in Croatia</i> iz veljače 2013. pak navodi da je 2010. odvojeno sakupljeno 14% otpada, od ukupno 1.629.915 t miješanog komunalnog otpada, međutim da je samo manji dio tog odvojeno sakupljenog otpada oporabljen, dok je ostatak odložen na odlagališe. U Nacrtu prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb do 2014. navedeno je da se u Gradu Zagrebu odvojeno sakupi 26,5% otpada kroz različite sustava, dok se do 2020. planira postići 50% izdvojeno sakupljenog otpada .</p> <p>Grad Zagreb podnio je zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole do 31. prosinca 2013. u skladu s prijelaznim i završnim odredbama iz članka 272 Zakona o zaštiti okoliša (NN, 80/13).</p>
<p>16.7.2014.</p>	<p>Andreja Grgić Halić, predsjednica vijeća</p>	<p>Smatra da je projekt Centra za gospodarenje otpadom izuzetno</p>	<p>Znanstvena i akademska zajednica svojim je zaključkom Okruglog stola Cjelovit sustav gospodarenja otpadom održanog 24. veljače 2014. navela da "Cjelovitost sustava</p>

	<p>mjesni odbor Resnik</p>	<p>štetan; ekološki, zdravstveno i ekonomski. Postavlja pitanje zašto upotrebljive resurse spaljivati. Izražava nezadovoljstvo jer se govori o sigurnosti i pouzdanosti postrojenja, dok će se one tek naknadno definirati u Studiji. Nadalje, zanima ju kako su utvrdili da nema štetnih utjecaja na zrak, tlo i vodu ako još nije poznata tehnologija koja će se primjenjivati. Pita da joj se objasni zašto je Centar za gospodarenje otpadom sa spalionicom ekonomski isplativija varijanta od recikliranja. Konstatira da je na temelju Studije dobiveno rješenje o prihvatljivosti toga zahvata. Pita kako je takav zahvat prihvatljiv kad nakon spaljivanja ostaje 114.000 t opasnog otpada i izvjesna količina dimnih plinova te pita tko će preuzeti odgovornost za posljedice koje će biti vidljive u budućnosti na zdravlju ljudi. Također postavlja pitanje zašto se planira spalionica s tako velikim kapacitetom kad bilanca količina otpada pokazuje trend smanjenja u Gradu Zagrebu svakom godinom. Konstatira kako će nakon postupka termičke obrade</p>	<p>gospodarenje otpadom obuhvaća i termičku obradu otpada koja je četvrti korak u sustavu." Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) u članku 83. stavak 3. navodi: „3) Građevina za gospodarenje otpadom od državnog značaja je centar za gospodarenje otpadom, spalionica otpada i odlagalište opasnog otpada.</p> <p>Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom Europske unije posredstvom Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom oživotvoruje cjeloviti sustav gospodarenja otpadom tako što se njime predviđa kombinacija različitih metoda obrade i uporabe otpada poput recikliranja, kompostiranja i termičke obrade otpada. Ovaj Plan predviđa nadopunjavanje sustava primarnog sakupljanja otpada u Gradu Zagrebu – od povećanja broja spremnika kojih trenutno više od 4000 na javnim površinama za odvojeno sakupljanje iskoristivog otpada (papir, staklo, plastika, staklena ambalaža) na zelenim otocima; uspostava sustava informatičkog praćenja odvojenog sakupljanja otpada, kao i povećanje broja reciklažnih dvorišta kojih trenutno ima devet, a do kraja 2015. planira se izgradnja barem jednog reciklažnog dvorišta u svakoj gradskoj četvrti, odnosno ukupno 17. Budući da sav otpad, pa tako ni odvojeno sakupljeni otpad, nije moguće reciklirati, primjerice određene frakcije papira i kartona infektivno kontaminiranih te mokar, zaprljan, zauljen, metaliziran i plastificiran papir, fotografije, kao ni višeslojnu ambalažu, sav higijenski papir, pelene za djece i odrasle koje čine gotovo 12.000 t od ukupne mase skupljenog miješanog komunalnog otpada, a također i tekstil koji je infektivno kontaminiran, zaprljan ili zauljen, većinu obuće, stiropor, mnoge proizvode i dijelove ambalaže iz plastike uključivo zaprljane PVC vrećice, mnoge predmete od gume i sličnih sintetskih materijala, predmete slijepljene od raznorodnih materijala, mnoge gorive materijale koji se koriste u građevinarstvu, razne sastavne dijelove vozila, elektroničkih uređaja, kućanskih aparata i još mnoge druge gorive sastojke otpada, Plan kombinira različite metode obrade i uporabe otpada, a sve u cilju prestanka odlaganja neobrađenog komunalnog otpada na odlagalištu kao najmanje prihvatljivog rješenja predviđenog hijerarhijom gospodarenja otpadom.</p> <p>Stoga je neutemeljena bojazan da će se u PTOO-u spaljivati korisni sastojci iz otpada koji se mogu reciklirati. Isto tako neutemeljena je bojazan, da PTOO proizvodi visoke emisije štetnih tvari u zrak koje su neprihvatljive za okoliš. Emisije štetnih tvari u zrak iz PTOO-a je regulirana Uredbom o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 117/12), a ova Uredba je preuzela sve relevantne odredbe EU Direktive o industrijskim</p>
--	-----------------------------------	---	---

		<p>otpada ostati preko trećina krutih tvari (pepeo s dna, leteći pepeo, ostatak iz vrećastog filtra i željezni ostaci) i izvjesna količina dimnih plinova. Te postavlja pitanje zbog čega se ne usvoji rješenje po kojem će se 75% otpada reciklirati jer u tom slučaju ne bi bilo opasnoga pepela, ostatka iz vrećastog filtra koji je zatrovan teškim metalima, a željeni cilj bi se postigao.</p>	<p>emisijama IED Directive 2010/75/EU. Budući da je emisija štetnih tvari iz PTOO-a manja od dopuštenih graničnih vrijednosti, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva ocijenilo je ovaj zahvat svojim Rješenjem iz 2006. prihvatljivim za okoliš. Prihvatljivost ovog zahvata na okoliš dodatno će osigurati postupkom ishoda objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, odnosno okolišne dozvole za cijeli Zagrebački centar za gospodarenje otpadom.</p> <p>Planirani kapacitet PTOO-a naveden u Nacrtu prijedloga Plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb do 2015., preuzet je iz Studije o utjecaju na okoliš Postrojenja za termičku obradu otpada u Gradu Zagrebu iz 2006. Tada još CUPOVGZ nije počeo s radom, pa je kapacitet procijenjen na temelju tada utvrđenih količina komunalnog otpada od 300.000 t/god, i procijenjenih količina kanalizacijskog mulja od 69.000 t/god i ostataka od čišćenja rešetki i sita od 16.000 t/god. Situacija se u međuvremenu promijenila, CUPOVGZ je počeo s radom i godišnje proizvodi oko 50.000 t mulja, odnosno manje od procijenjene količine, ali zato će 2018. godine kad PTOO-a trebao početi s radom, u privremene lagune biti odloženo oko 540.000 t. Ova količina odloženog mulja postaje odlučujuća za odabir tehnologije spaljivanja jer kad bi se mulj spaljivao u zasebnim spaljivačima, za pogon bi se koristilo fosilno gorivo (plin ili loživo ulje). Naime, mulj nakon provedene digestacije kojom se sadržaj organske tvari u suhoj tvari smanjuje za oko 50% više nema sposobnost samogorenja. Pogonski trošak takvog spaljivanja bio bi jako visok, te je u odabiru tehničko-tehnološkog rješenja preuzeto jedno od varijantnih rješenja iz Studije o utjecaju na okoliš kojim je predviđeno suspaljivanje mulja s preostalim komunalnim otpadom, kojeg se ne može ni na koji drugi način materijalno oporabiti, u spaljivačima s vrtložnim slojem, bez dodatnog loženja fosilnog goriva. Isto tako je važno napomenuti da se postrojenja poput PTOO grade na životni vijek od 30 godina, što će se svakako uzeti u obzir u izradi studije izvodljivosti, uzimajući u obzir dosadašnje i buduće trendove rasta u proizvodnji otpada Gradu Zagrebu. Drugim riječima, studija izvodljivosti, koja se izrađuje radi optimiziranja svih kapaciteta Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom, treba dati i konačnu procjenu kapaciteta PTOO-a. Bez jedne takve studije ne moguće je ishoditi sufinanciranje projekta sredstvima EU. Nju će verificirati i ovlašteni stručnjaci Europske komisije (Jaspers).</p>
<p>16.7.2014.</p>	<p>Mara Maras</p>	<p>Na koji se način teški metali u mulju mogu na ekološki način</p>	<p>CUPOVGZ godišnje proizvodi oko 50.000 t mulja, odnosno, trenutno je u lagunama odloženo oko 340.000 t mulja. Količina tako odloženog mulja će kroz sljedeće četiri godine narasti na</p>

		<p>spaljivati te zašto se mulj drži na otvorenome od 2003. godine?</p>	<p>oko 540.000 t.</p> <p>S obzirom da mulj iz gradskih područja sadrži visoke razine onečišćujućih tvari poput teških metala, organskih tvari koje nisu lako biorazgradive, patogene organizme i hormonski aktivne tvari koje su štetne za okoliš i zdravlje prije korištenja mulja u poljoprivredi potrebno dodatno utvrditi potencijalne površine za korištenje mulja, veličinu tih površina, ali i spremnost vlasnika ili tvrtki koje upravljaju takvim površinama da ga koriste. Stupanjem na snagu Pravilnika o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja (NN 09/14) koji je definirao maksimalne dopuštene koncentracije onečišćujućih tvari u tlu (teških metala, PAH-ova, PCB-a, pesticida...) upotreba mulja iz CUPOVGZ-a postaje vrlo upitna upravo zbog sadržaja teških metala kao što su Zn i Cu čije količine u otpadnom mulju i do 5 puta (500 %) premašuju dopuštenu MDK-ovu metala u poljoprivrednom tlu.</p> <p>Spaljivanjem mulja koji sadrži teške metale jedan dio metala se izdvaja u postrojenju za pročišćavanje dimnih plinova u sustavu postrojenja za termičku obradu otpada, a jedan dio ostaje u mineraliziranim ostacima termičke obrade. Mineralizirani ostaci termičke obrade, nakon izdvajanja magnetskom separacijom željeznih sastojaka pogodnih za recikliranje, obrade i solidifikacije/stabilizacije, klasificiraju kao neopasni otpad i da se odlažu na uređeno i usklađeno odlagalište. Članak 53. Zakona o održivom gospodarenju otpada (NN, 94/13) otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ubraja u posebne kategorije otpada.</p>
<p>16.7.2014.</p>	<p>Ivica Hader</p>	<p>Gdje će odlagati mulj iz pročištača do izgradnje PTOO 2018. godine jer je do sad već popunjeno šest do sedam kazeta?</p>	<p>Nakon što svih sedam laguna za privremeno odlaganje mulja na lokaciji CUPOVGZ-a ili Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom bude popunjeno, otvorit će se nove lagune u koje će se odlagati mulj do početka rada postrojenja za termičku obradu otpada (PTOO).</p>

Odgovori na primjedbe, mišljenja i prijedloge upisane u knjigu primjedbi			
datum	ime i prezime	pitanje	odgovor
	Javna rasprava PU Peščenica nečitko	<p>U ime građanina iz Ivanje Reke ulažem prigovor na izgradnju bilo kakvog vida zbrinjavanja otpada u Resniku i mislim da ima imalo pameti da bi se spalionica ili skrivanje pod centrom za zbrinjavanje trebalo raditi bar 30 km od naselja samo da je pameti u gradu i da nema privatni interesa neka se vidi ko je vlasnik zemlje gdje se želi raditi i zbrinjavati otpad pa će se sve znati.</p>	<p>Trenutno se na odlagalištu Prudinec-Jakuševac odlaže komunalni i neopasni otpad Grada Zagreba i njegove okolice, čije je zatvaranje prvobitno bilo predviđeno 2010., a trenutno je odgođeno za 2015. Prestankom važenja sporazuma Grada Zagreba i Zagrebačke županije o deponiranju neopasnih ostataka termičke obrade (šljake i pepela, izuzetkom filtarskog pepela) na području Zagrebačke županije preinačen je koncept gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu i to način da se cjeloviti sustav gospodarenja otpadom mora uspostaviti unutar teritorijalnih granica Grada Zagreba. Stoga je pokrenuta procedura Izmjena i dopuna PP Grada Zagreba, a u lipnju 2014. Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba izradio je Prijedlog korekcija konačnog prijedloga izmjena i dopuna PPGZ-a kojim su definirane sljedeće lokacije i objekti bitni za cjelovito gospodarenje otpadom u Gradu Zagrebu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Resnik (centar za gospodarenje otpadom) 2. Resnik – Ostrovci (reciklaža građevinskog otpada) 3. Savica Šanci (zamjenska lokacija za termičku obradu otpada) 4. Prudinec (sadašnje odlagalište komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada) 5. Markuševac (kompostana) 6. Obreščica (kompostana) 7. Kostanjek (reciklažno dvorište za građevinski otpad) <p>Navedene lokacije analizirane su obzirom na glavne značajke okoliša (tlo, zrak, voda, biološka i krajobrazna raznolikost, područja Ekološke mreže, kulturno-povijesna baština) te s obzirom na upotrebljivost za predviđene funkcije u okviru cjelovitog sustava gospodarenja otpadom (trenutni način korištenja, raspoloživa površina, blizina naselja, prometno priključenje). Nakon provedenih analiza sve navedene lokacije ocijenjene su prihvatljivim za planirane sadržaje, uz ograničenja definirana ovom strateškom studijom ili drugim propisima i odlukama.</p>

Odgovori na primjedbe, mišljenja i prijedloge pristigle elektroničkom poštom			
datum	ime i prezime	pitanje	odgovor
4.8.2014.	Đulijano Grum, dipl.ing.kem. teh	<p>Dozvolite mi da se uključim u raspravu slijedećim prijedlozima:</p> <p>1) u svim dokumentima koristiti čim manje pojam „spalionica“: energana na otpad ili pogon za termičku obradu zvuči u javnosti bolje</p> <p>2) u javnosti je potrebno naglasiti korist od energane:</p> <p>a.topla voda za kućanstva b.para za industriju c.smanjenje emisija ugljičnog dioksida (predstaviti sadašnje stanje, usporediti sa budućim stanjem) d.prednosti korištenja obnovljivih izvora energije (komunalni otpad je obnovljivi izvor!) e.usporediti činjenice sa poznatim podacima (npr. osigurati će se 15 % energetske potrebe grada) f.mogućnosti zapošljavanja lokalnog stanovništva, posebice iz dijela grada gdje će se izgraditi energana g.investicije iz EU fondova</p> <p>3) mogućnost davanja stipendije studentima iz Zagreba koji žele studirati ekologiju, tehnologiju obrade otpada i si.</p>	Zahvaljujemo na vrijednim prijedlozima.

		<p>4) formirati nadzorne odbore, u kojima će sjediti vijećnici mjesne samouprave s područja pogona, već početkom projekta</p> <p>5) delegirati odgovornost na nadzorni odbori koji imaju funkciju monitoringa emisija, proizvodnje struje, pare, financiranja takvog projekta</p> <p>6) otpadni mulj iz pročištača otpadnih voda obraditi anaerobnom digestijom (proizvodnja komposta i metana)</p> <p>7) komunalni otpad bogat sadržajem organskih tvari (otpadna hrana, otpad sa gradskih tržnica, otpad iz hotela, javnih kuhinja, restorana; biljni otpad i si.) može se koristiti za dobivanje metana postupkom anaerobne digestije</p> <p>8) razmotriti poticaje u investicije u pogone za katalitičku depolimerizaciju polimernog otpada (prerade polimernog otpada u dizel gorivo)</p>	
--	--	--	--

<p>26.7.2014.</p>	<p>Toni Lugarić</p>	<p>Želim komentirati sljedeći citat iz PLANA GOSPODARENJA OTPADOM U GRADU ZAGREBU za razdoblje do 2015. .</p> <p>8.4.</p> <p>Za potrebe uspostave cjelovitog sustava za gospodarenje otpadom Grada Zagreba istražuju se sljedeće lokacije:</p> <p>.....</p> <p>(5.) Istražuje se lokacija Savica – Šanci uz postojeću TE-TO - kao rezervna lokacija u istraživanju za postrojenje za termičku obradu otpada</p> <p>Mislim da prije odluke o gradnji pogona za termičku obradu i ostalih objekata u Resniku treba obaviti citirano istraživanje jer je to moguća primarna lokacija za termičku obradu otpada. I bez detaljnog istraživanja jasno je sljedeće:</p> <p>1. Pojednostavljeno govoreći, u EL-TO je potrebno prilagoditi ložište, filterski sustav i osigurati odvoz pepela. Ovo, rješenje je bitno jeftinije od predloženog, a to je posebno važno jer pogon za termičku obradu predstavlja pojedinačno najveći trošak u planu.</p>	<p>Predloženo rješenje, ukoliko smo ga dobro razumjeli i protumačili, tehnički je nemoguće i neizvedivo. Postrojenja s kotlovima koja su projektirana i namijenjena za loženje plinom ili loživim uljem, kakva se nalaze u TE-TO Zagreb, nije moguće preinačiti prigradnjom spaljivača za komunalni otpad i filtarskog sustava, niti bi bilo moguće u nekom improviziranom postrojenju ostvariti spaljivanje komunalnog otpada uz zadovoljenje strogih odredbi Uredbe o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 117/12). Nacrtom prijedloga PGO za Grad Zagreb predviđena je energetska uporaba isključivo ostatnog otpada kojeg nije bilo moguće reciklirati kao i otpadnog mulja iz CUPOVGZ-a, a ne razvrstavanje i spaljivanje komunalnog otpada otprije zbrinutog na zagrebačkom odlagalištu Prudinec-Jakuševac.</p> <p>U Izmjenama i dopunama prostornog plana Grada Zagreba 2002. i 2003. (Sl. gl. Grada Zagreba 16/02 i 11/03) navodi se sljedeće: „Uzimajući u obzir naknadno provedeno istraživanje, tj. višekriterijalnu analizu za odabir jedne od dviju predloženih lokacija za izgradnju Postrojenja za termičku obradu otpada (Savica-Šanci i Žitnjak-istok), Konzorcij NOVUM/UTW-EPZ, 2001., kojom je utvrđena prednost lokacije Žitnjak – istok, uz centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, Izmjenama i dopunama Prostornog plana iz teksta, Odluke o donošenju kartografskih prikaza i kartograma, izbrisana je lokacija građevine za termičku obradu otpada Savica-Šanci.“</p>
-------------------	----------------------------	---	---

		<ol style="list-style-type: none">2. Ako bi se na postojećem terenu u Prudincu (Jakuševac) organiziralo razvrstavanje tekućeg i već odloženog otpada, odvoz bi se mogao odvijati željeznicom za što bi trebalo izgraditi nekoliko stotina metara pruge do obližnjeg željezničkog mosta preko Save odakle već postoji veza do EL-TO.3. Alternativno, moguća je i izgradnja pomične trake izravno iz Prudinca preko Save u EL-TO jer su te lokacije takoreći na susjednim obalama4. Otpada problem ekonomičnosti spalionice jer u slučaju nedostatnosti otpada za zbrinjavanje, za pogon EL-TO se koristi nafta kao i sada.5. I na kraju, ali ne i najmanje važno: stanovnici Resnika bi i dalje mirno živjeli. <p>Molim vas za komentar.</p>	
--	--	--	--

4.8.2014.	Milan Poljak	<p>Razmatrajući predloženi plan gospodarenja otpadom Grada Zagreba i provedenu javnu raspravu od 16. srpnja 2014. godine može se nedvojbeno uvidjeti da je planom predviđeno strateško zbrinjavanje otpadnih količina mulja na način da se isti koristi kao gorivo u PTOO koji se planira izgraditi u neposrednoj blizini CUPOVGZ-a. Ne ulazeći u rasprave o prednostima i nedostacima postupka termičke obrade, mogu ovim putem istaknuti činjenicu da su ovakve mjere za reduciranje količine proizvedenog ostatnog otpada (mulja) u „pravilu“ primjenjivane u slučajevima kada su ostale mjere bile neracionalne ili nemoguće. Smatram da se primarno određivanje Grada Zagreba za zbrinjavanje mulja putem PTOO bez sagledavanja drugih mjera zbrinjavanja mulja čini nelogičnim i neracionalnim . Za primjer navodim da se u nekim zemljama npr. SAD spaljivanjem zbrinjava 16% mulja dok mulj ima značajnu primjenu u poljoprivredi u prosjeku od 36% (EPA, 1993.). Isto tako prema izvješćima zemalja članica EU, količine mulja s uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda koje se koriste u poljoprivredne svrhe u prosjeku iznad 40%, a u</p>	<p>Mogućnost odlaganja otpadnog mulja iz uređaja za obradu otpadnih voda na poljoprivrednim površinama treba sagledati u svjetlu Pravilnika o gospodarenju muljem iz UPOV u poljoprivredi (NN 38/08). Naime, odlaganje mulja iz uređaja za obradu otpadnih voda na poljoprivredne površine u Republici Hrvatskoj regulirano je Pravilnikom o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08) koji je propisao strože uvjete primjene od EU direktive (<i>Directive on the protection of the environment, and in particular of the soil, when sewage sludge is used in agriculture (86/278/EEC), dopunjene Direktivom 91/692/EEC, i Regulation (EC) No 807/2003; Regulation (EC) No 219/2009</i>)).</p> <p>Pravilnikom su definirani uvjeti koje otpadni mulj koji se može odložiti na poljoprivredne površine mora zadovoljiti kao što je sadržaj teških metala, sadržaj organske tvari i odsustvo patogenih organizama. Pravilnikom je propisana i kvaliteta tla odnosno dopušten sadržaj teških metala u tlu na koje bi se primijenio navedeni mulj. Pri tome je zabranjeno korištenje mulja koje bi moglo prouzrokovati prekoračenje dopuštenih vrijednosti teških metala u tlu. Ovim Pravilnikom ograničene su i potencijalne poljoprivredne površine na koje se mulj može primijeniti pa je tako zabranjeno korištenje mulja na: travnjacima i pašnjacima koji se koriste za ispašu stoke; površinama na kojima se uzgaja krmno bilje najmanje dva mjeseca prije žetve, tlu na kojem rastu nasadi voća i povrća, uz iznimku voćaka, tlu namijenjenom uzgoju voća i povrća koje može biti u izravnom dodiru sa zemljom i koje se može jesti sirovo, u razdoblju od barem 10 mjeseci prije datuma početka berbe ili žetve, tlu na kojem postoji opasnost od ispiranja mulja u površinske vode, tlu čija je pH vrijednost niža od 5, tlu krških polja, plitkom ili skeletnom tlu krša, tlu zasićenom vodom, pokrivenim snijegom i na smrznutom poljoprivrednom tlu i u priobalnom i vodozaštitnom području. Iz svega navedenog je vidljivo da je prije korištenja mulja u poljoprivredi potrebno dodatno utvrditi potencijalne površine za korištenje mulja, veličinu tih površina, ali i spremnost vlasnika ili tvrtki koje upravljaju takvim površinama da ga koriste. Stupanjem na snagu Pravilnika o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja (NN 09/14) koji je definirao maksimalne dopuštene koncentracije onečišćujućih tvari u tlu (teških metala, PAH-ova, PCB-a, pesticida...) upotreba mulja iz CUPOVGZ-a postaje vrlo upitna upravo zbog sadržaja teških metala kao što su Zn i Cu čije količine u otpadnom mulju i do 5 puta (500 %) premašuju dopuštenu MDK-ovu metala u poljoprivrednom tlu.</p> <p>"Članak 4.</p>
-----------	---------------------	--	--

		<p>zemljama poput Engleske, Danske i Španjolske te količine prelaze 50%. Dakle nužno se nameće pitanje zašto je u tim zemljama moguća primjena znatnih količina mulja na poljoprivredne površine te kako je uređen taj sustav.</p> <p>Problem otpadnog mulja s CUPOVGZ-a datira još od dana izgradnje uređaja te izrada studije i elaborata koji su dali predviđanja za trenutna (privremena) kao i potencijalno trajna rješenje. Međutim, danas smo svi svjedoci da se godišnje količine mulja na privremenom odlagalištu u blizini CUPOVGZ-a gomilaju te se javljaju sva esencijalna pitanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kako trenutno zbrinuti količinu od cca 300-350.000 t mulja nakupljenih u 6-7 laguna (kazeta)? 2. Kako planirati zbrinjavanje mulja koji godišnje nastaje kao nusproizvod pri obradi otpadnih voda Grada Zagreba u količini od cca 50.000t? <p>Nadalje, procjenjuje se i rast količina mulja po prosječnoj godišnjoj stopi od 2.2% (Izvor: Plan gospodarenja otpadom Grada Zagreba, 2013) što nužno znači i veći problem za adekvatno zbrinjavanje</p> <p>Nadalje, procjenjuje se i rast količina</p>	<p>Poljoprivredno zemljište smatra se onečišćenim kada sadrži više teških metala i potencijalno onečišćujućih elemenata od maksimalno dopuštenih količina (MDK), izraženo u mg kg-1:</p> <table border="1" data-bbox="1052 271 2139 590"> <thead> <tr> <th>mg kg-1</th> <th>Cd</th> <th>Cr</th> <th>Cu</th> <th>Hg</th> <th>Ni</th> <th>Pb</th> <th>Zn</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pjeskovito tlo</td> <td>0,0-0,5</td> <td>0-40</td> <td>0-60</td> <td>0,0-0,5</td> <td>0-30</td> <td>0-50</td> <td>0-60</td> </tr> <tr> <td>Prškasto – ilovasto tlo</td> <td>0,5-1,0</td> <td>40-80</td> <td>60-90</td> <td>0,5-1,0</td> <td>30-50</td> <td>50-100</td> <td>60-150</td> </tr> <tr> <td>Glinasto tlo</td> <td>1,0-2,0</td> <td>80-120</td> <td>90-120</td> <td>1,0-1,5</td> <td>50-75</td> <td>100-150</td> <td>150-200</td> </tr> </tbody> </table> <p>Stupanj onečišćenja zemljišta teškim metalima i potencijalno onečišćujućim elementima izračunava se prema sljedećoj jednadžbi:</p> $So (\%) = \text{ukupni sadržaj teških metala u zemljištu} / \text{maksimalno dopuštena vrijednost} \times 100$ <p>Za interpretaciju onečišćenja koristite se sljedeći kriteriji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čisto, neopterećeno zemljište do 25 %; - zemljište povećane onečišćenosti 25 -50 %; - zemljište velike onečišćenosti 50 – 100%; - onečišćeno zemljište 100 – 200 %; - zagađeno zemljište više od 200% <p>od graničnih vrijednosti.</p> <p>Također, Pravilnikom o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN, 38/08) dopušteno je godišnje koristiti najviše 1,66 tona suhe tvari mulja po hektaru poljoprivrednog tla.</p> <p>Prijedlog da se otpadni mulj koristi na poljoprivrednim površinama nastoji ovaj problem riješiti izvan teritorijalnih granica Grada Zagreba. Nacrt prijedloga PGO za Grad Zagreb do 2015. temelji se na konceptu uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom unutar</p>	mg kg-1	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn	Pjeskovito tlo	0,0-0,5	0-40	0-60	0,0-0,5	0-30	0-50	0-60	Prškasto – ilovasto tlo	0,5-1,0	40-80	60-90	0,5-1,0	30-50	50-100	60-150	Glinasto tlo	1,0-2,0	80-120	90-120	1,0-1,5	50-75	100-150	150-200
mg kg-1	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn																												
Pjeskovito tlo	0,0-0,5	0-40	0-60	0,0-0,5	0-30	0-50	0-60																												
Prškasto – ilovasto tlo	0,5-1,0	40-80	60-90	0,5-1,0	30-50	50-100	60-150																												
Glinasto tlo	1,0-2,0	80-120	90-120	1,0-1,5	50-75	100-150	150-200																												

		<p>mulja po prosječnoj godišnjoj stopi od 2,2% (Izvor: Plan gospodarenja otpadom Grada Zagreba, 2013) što nužno znači i veći problem za adekvatno zbrinjavanje. U predmetnom dokumentu Jedan od preuvjeta za financiranje sredstvima EU je izrada prikladnog rješenja za gospodarenje muljem i njegovo zbrinjavanje. Napominjem da je od strane Hrvatskih voda s konzorcijem koji predvodi WYG International Limited UK ugovorena izrada tehno-ekonomske studije „Obrada i zbrinjavanje otpada i otpadnog mulja nastalog pročišćavanjem otpadnih voda iz sustava javne odvodnje gradova i općina županija RH" s ciljem da se razviju glavne strateške crte za obradu i zbrinjavanje mulja i pruži temelj za regulatorni okvir (podzakonski akti) kojim će se urediti gospodarenje i zbrinjavanje mulja u Hrvatskoj.</p> <p>Za pretpostaviti je da će se sukladno dosadašnjim iskustvima predviđati i primjena muljeva u poljoprivredi. Razlog tome može biti nekoliko činjenica koje se odnose na višestruke prednosti u primjeni mulja u poljoprivredne svrhe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - smanjuje se korištenje mineralnih („umjetnih“) gnojiva i moguće niži 	<p>teritorijalnih granica Grada Zagreba, čime se ispunjavaju načela blizine i samodostatnosti Strategije gospodarenja otpadom EU koja naglašava potrebu gospodarenja otpadom što je više moguće na lokaciji njegovog nastanka i gospodarenja otpadom unutar vlastitih granica.</p>
--	--	--	--

		<p>troškovi proizvodnje, -poboljšana plodnost i struktura tla, održavanje optimalne vlažnosti, poboljšanje propusnosti,</p> <ul style="list-style-type: none"> - obogaćivanje tla organskom tvari i recikliranje hranjiva, - može se koristiti zemljište u državnom vlasništvu itd. <p>Pored toga ne treba izostaviti niti činjenicu da postoji nekoliko politika u okviru strategije EU 2020 koje potiču dugoročno održivo korištenje mulja u poljoprivredi kao resursom (npr. fosfor i ostale hranjive tvari i kao poboljšivač tla) što je u skladu s inicijativom o učinkovitom korištenju resursa. U sklopu politike o otpadu, ukidanje statusa otpada je mogućnost da kompostirani mulj bude prepoznat kao korisno gnojivo. Svako je za razmotriti i održivo korištenje mulja u cilju proizvodnje bioplina što je u skladu s energetske ciljevima EU te otvara i nove mogućnosti za recikliranje mulja kroz primjenu u poljoprivredi i šumarstvu.</p> <p>Primjena mulja u poljoprivredi i istraživanja tog aspekta zbrinjavanja datiraju još od 1912. godine, a u kompjutorskim bazama npr. AGRICOLA možemo pronaći više od 2.500 objavljenih istraživanja u kojih</p>	
--	--	---	--

		<p>su ciljevi bili različiti sukladno razvoju tehnologija i znanja. Međutim, i danas pored svog tehničko-tehnološkog napretka interes za dodatnim istraživanjima na tom polju ne jenjava te je izazov i znanosti, struci i javnosti. Razlozi su višestruki jer se ukazuju nove potrebe za promjenom ili nadopunom postojećih zakonodavnih okvira (npr. nužnost izmjene pravilnika 38/2008 glede maksimalnih dozvoljenih količina primjene mulja) što postavlja nova pitanja na koje odgovore možemo dobiti primarno primjenom vlastitih istraživanja u našim uvjetima.</p> <p>U našim uvjetima se zahtjeva dodatna procjena sukladno propisima koji uređuju to područje, a uvažavajući agronomske kriterije i pravne temelje RH (Pravilnik o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja NN 009/14.; Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi NN 38/08.) i EU (Direktiva Vijeća 86/278/EEZ; 91/676/EEZ), strategije i planovi. Dakle zbrinjavanje mulja preko primjene mulja u poljoprivredi unatoč poznatim i prokušanim principima zahtjeva kontinuirano provođenje istraživanja s proširenim</p>	
--	--	--	--

		<p>zadacima i ciljevima praćenja utjecaja na okoliš (tlo, vode i zrak) i zdravlje ljudi i životinja. Na taj način bi se izbjegli nepoželjni i nenadzirani negativni učinci ali i uklonile predrasude javnosti.</p> <p>Pored svega treba u obzir uzeti i nedostatke primjene mulja. Pri procjeni potencijala za primjenu mulja u poljoprivredne svrhe, pored količine i kvalitete mulja mora se u obzir uzeti i raspoloživost poljoprivrednih površina na regionalnoj i lokalnoj razini kao i udaljenost tih površina od uređaja. Raspoložive baze podataka o raspoloživim poljoprivrednim površinama i njihova opterećenost štetnim i potencijalno štetnim tvarima na području grada Zagreba i Zagrebačke županije kao i njihovo stanje glede pogodnosti za određenu namjenu predstavlja vrijedan izvor informacija o mogućem rješenju. Naime, temeljem tih podataka moguće je utvrditi egzaktno raspoložive površine poljoprivrednog zemljišta pogodnog za primjenu mulja te se može dobiti pokazatelj o rentabilnosti i cjelovitostiovakvog načina zbrinjavanja mulja sa CUPOVGZ-a.</p>	
6.8.2014.	<p>UZOR, Udruga za zaštitu okoliša Resnik</p>	<p>1) Prijedlogom Plana nisu obrađena varijantna rješenja, niti</p>	<p>1. U Studiji o utjecaju na okoliš iz 2006. (SUO) za Postrojenje za termičku obradu otpada (PTOO)obrađena su tri jednakovrijedna varijantna tehničko-tehnološka rješenja, od</p>

	<p>Predsjednik: Branka Genzić-Horvat, v.r.</p>	<p>obrazloženja o odabiru koncepcije Prijedloga Plana gospodarenja otpadom.</p> <p>2) U odnosu na pravnu regulativu na koju se pozivate u Uvodnom dijelu, Polaznim osnovama i Zakonodavnom okviru Prijedloga Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. (u daljnjem tekstu: PGO), predlagatelj i izrađivač se poziva na Zakon o otpadu, koji nije na snazi i istodobno na Zakon o održivom gospodarenju otpadom? Naime, oba Zakona ne mogu istodobno biti podloga izradi PGO? Koji od ovih zakona je, tražimo izričiti odgovor, bio podloga za izradu Prijedloga Plana gospodarenja otpadom i obrazloženje?</p> <p>3) U uvodnim odredbama PGO pozivate se na članak 21. st 1. Zakona o održivom gospodarenju otpadom u pogledu obveznog sadržaja PGO? Zbog čega ste prešutjeli i ostale stavke istog članka, i niste postupili posebice po stavku 5, koji glasi:</p> <p>„Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba donosi se za</p>	<p>kojih je kao optimalno predloženo suspaljivanje otpada i mulja u vrtložnom sloju.</p> <p>2. Prvi Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb predan je Gradu Zagrebu 2009. koji je te iste godine pokrenuo i postupak njegovog usvajanja. Drugim riječima, izrada Nacrta rađena je u skladu s tada važećim propisom, odnosno Zakonom o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08, 87/09). Kako je u međuvremenu donesen novi Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) koji je u svojim prijelaznim i završnim odredbama propisao da 'će se postupci započeti po odredbama Zakona o otpadu (NN, br. 178/2004, 111/2006, 60/2008, 87/2009) dovršiti prema odredbama tog Zakona' kao podloga u izradi novog Nacrta prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb korišten je članak 184. ovog Zakona koji određuje da će se postupci pokrenuti po odredbama Zakona o otpadu do dana stupanja na snagu ovog Zakona dovršiti po odredbama Zakona o otpadu. http://www.mzoip.hr/doc/Propisi/Nacrt_prijedloga_Zakona_17_05_2013.pdf</p> <p>3. S obzirom da je Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb rađen sukladno odredbama Zakonom o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08, 87/09) koji propisuje da svi Planovi nižeg reda moraju biti usklađeni s planom višeg reda, a to ja Plan gospodarenje otpadom RH (NN, 85/07, 126/10, 31/11) i ovaj je Nacrt rađen do 2015. Prema Članku 7.</p> <p>(1) Planski dokumenti gospodarenja otpadom jesu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Strategija), - Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, - Županijski (regionalni) plan gospodarenja otpadom i Plan gospodarenja otpadom Grada Zagreba, - Gradski, odnosno općinski plan gospodarenja otpadom, te - Plan gospodarenja otpadom proizvođača otpada. <p>(2) Županijski, Grada Zagreba, gradski i općinski planovi gospodarenja otpadom moraju biti usklađeni sa Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, te sa Strategijom zaštite okoliša Republike Hrvatske i programima zaštite okoliša.</p> <p>(3) U izradi plana gospodarenja otpadom županija i Grad Zagreb surađuju s gradovima i općinama na svom području. Dvije ili više županija mogu donijeti zajednički plan gospodarenja otpadom.</p> <p>(4) Županijski, Grada Zagreba, gradski i općinski planovi gospodarenja otpadom donose se kao sastavni dio programa zaštite okoliša određenog posebnim zakonom ili kao</p>
--	---	---	--

		<p>razdoblje od šest godina, a njegove izmjene i dopune po potrebi.“</p> <p>Tražimo obrazloženje ove manipulacije, budući se PGO u gradu Zagrebu donosi do 2015.!</p> <p>4) Ako je Prijedlog PGO u gradu Zagrebu usklađen sa Strategijom RH i Planom gospodarenja otpadom RH, (kojima je predviđena spalionica i na koje se pozivate u točki D Polaznih osnova) na koje se pozivate, tada ne može biti usklađen s Direktivom EU o otpadu 2008/98/EC on waste od 19.11.2008, jer su isti zastarjeli kao na nivou ulaznih podataka, tako i u odabiru koncepcije (CGO) i nisu usklađeni s tom Direktivom. Naime akti su donijeti, 2005., odnosno 2007. godine. Sve to dokazuje da je u RH nema pravnog sustava koji regulira zbrinjavanje otpada, a pogotovo usklađenog s Direktivama EU. Zahtijevamo iscrpno obrazloženje!</p> <p>5) Zbog čega je odabran sustav gospodarenja koji se temelji na spalionici (energani, PTOO, kako god ju zvali, u daljnjem tekstu: spalionica), unatoč svim</p>	<p>posebni dokument. Kako je Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj donesen za razdoblje 2007. – 2015. tako i Plan gospodarenja otpadom za Grad Zagreb mora biti donijet za isto razdoblje, što je u skladu sa člankom 184. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) koji određuje da će se postupci pokrenuti po odredbama Zakona o otpadu dovršiti po odredbama toga Zakona.</p> <p>4. Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb usklađen je sa propisima RH i Direktivama EU i to Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, (NN 130/05) kao i Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015 (NN, 85/07, 126/10, 31/11). Strategija gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj između ostalog predviđa sljedeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupno organiziranje središta gospodarenja otpadom s postrojenjima za obradu, odlagalištima i drugim sadržajima u Zagrebu i županijama, uz postupnu sanaciju i zatvaranje većine postojećih odlagališta - sprječavanje ispuštanja otpada u jezera, rijeke i potoke - centar za gospodarenje opasnim otpadom s mrežom sabirališta - kontrolirane prioritete tokove otpada - visok stupanj sudjelovanja domaće industrije, opreme i usluga u projektima gospodarenja otpadom kao doprinos smanjivanju nezaposlenosti - angažman domaćih i stranih partnera i kapitala na temelju nezavisnih studija opravdanosti i potporu zajedničkim ulaganjima na osnovi javnog i privatnog partnerstva na bazi IPPC – BAT tehnologije - jačanje postojeće organizacije gospodarenja otpadom i osnivanje međuresorske koordinacije za gospodarenje otpadom, što bi osiguralo suradnju relevantnih ministarstava za pojedine tokove otpada - edukaciju javnosti, stručnjaka i upravnih struktura: programi i aktivnosti za podizanje razine znanja trebaju imati razvojni, istraživački i djelatni pristup. <p>Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj predstavlja osnovni dokument o gospodarenju otpadom u RH za razdoblje 2007. – 2015. godine. Temeljni zadatak Plana u navedenom razdoblju je organiziranje provođenja glavnih ciljeva Strategije postavljene za razdoblje od 2005. do 2025. na području gospodarenja otpadom u RH, i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom - sanacija i zatvaranje postojećeg odlagališta - sanacija „crnih točaka“ - lokacija u okolišu visoko opterećenih otpadom - razvoj i uspostava regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom, s
--	--	--	---

		<p>zakonskim i preuzetim obvezama po direktivama EU koje uspostavljaju upravo suprotnu po prioritetima piramide gospodarenja otpadom utvrđene Zakonom i direktivama EU, kao jedino rješenje za gospodarenje otpadom u Gradu Zagrebu?</p> <p>6) Na temelju kojih ekonomskih analiza isplativosti je odabran sustav gospodarenja otpadom baziran na spalionici i koje su druge usporedne analize isplativosti drugih sustava gospodarenja otpadom izrađene u tijeku postupka? Naime, čl. 28. st. 4. je propisano da je Jedinica lokalne samouprave dužna osigurati provedbu obveze iz stavka 1. ovoga članka na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada. Koju tehno-ekonomsku dokumentaciju i bilancu energije ste ugradili u Prijedlog Plana? Tražimo precizan odgovor!</p> <p>7) Na temelju kojih analiza o utjecaju na zdravlje je odabran način zbrinjavanja otpadom zastupljen u Prijedlogu Plana</p>	<p>predobradom otpada prije konačnog zbrinjavanja ili odlaganja</p> <ul style="list-style-type: none"> - uspostava potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom. <p>Direktiva na koju se Uzor poziva predstavlja daljnje usklađivanje s dokumentima zaštite okoliša EU, jer se u njejoj preambuli navodi: Direktivom o otpadu 2006/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2006. uspostavlja se zakonodavni okvir za postupanje s otpadom u Zajednici. Direktivom iz 2008. koja je zamijenila Direktivu iu 2006. definiraju se ključni pojmovi kao što su otpad, uporaba i zbrinjavanje i uvode osnovni zahtjevi za gospodarenje otpadom, posebice obveza da ustanova ili poduzeće koje provodi postupke gospodarenja otpadom mora za to imati dozvolu ili biti registrirano, i obveza država članica da izrade planove gospodarenja otpadom. Tom se Direktivom isto tako utvrđuju glavna načela, primjerice obveza da se s otpadom postupa na način koji nema negativan učinak na okoliš ili zdravlje ljudi, poticaj primjene hijerarhije otpada i, u skladu s načelom „onečišćivač plaća“, zahtjev da troškove odlaganja otpada mora snositi posjednik otpada, prethodni posjednici ili proizvođači proizvoda od kojih je otpad pristigao. O usklađenosti govori i Operativni program „okoliš“ 2007.-2013. (OPO) čija je jedna od prioritetnih osi Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom radi uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Hrvatskoj. Ova Prioritetna os treba se financirati iz Kohezijskog fonda i podržavati aktivnosti razvoja nove infrastrukture za gospodarenje otpadom (centara za gospodarenje otpadom i vezane infrastrukture) za obradu i zbrinjavanje otpada, uključujući sanacije neuređenih odlagališta i visoko onečišćenih lokacija, kao i pripremu projekata iz tih područja. Operativni program „okoliš“ se oslanja na postojeće EU i nacionalne strategije i politike. OPO uzima u obzir nacionalne strategije i planove u području zaštite okoliša, poput Strategije održivog razvitka i Nacionalne strategije zaštite okoliša, kao i sektorske strategije kao što su Strategija gospodarenja otpadom i Plan gospodarenja otpadom. Uskoro će se donijeti i novi Operativni program iz područja konkurentnosti i kohezije s jednom od prioritetnih osi Zaštita okoliša, prilagodba klimatskim promjenama i održivost resursa. Jedan od investicijskih prioriteta je Ulaganje u sektor otpada Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom s ciljem uspostave integriranog sustava gospodarenja otpadom te smanjenja rizika vezanih uz otpad za koje je predviđeno oko 500 milijuna eura.</p> <p>5. Nacrt prijedloga PGO za Grad Zagreb temelji se na hijerarhiji gospodarenja otpadom koja je Okvirnom direktivom o otpadu iz 2008. definirana kao jedno od osnovnih načela gospodarenja otpadom u EU. Zemlje članice EU primjenjuju ovo hijerarhijsko načelo</p>
--	--	---	---

gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015?

8) Na temelju kojih okolišnih analiza je odabran isti model gospodarenja otpadom?

9) Na temelju kojih analiza i dokaza ste opravdali opstojnost članka 10. Zakona o održivom gospodarenju otpadom koji glasi:

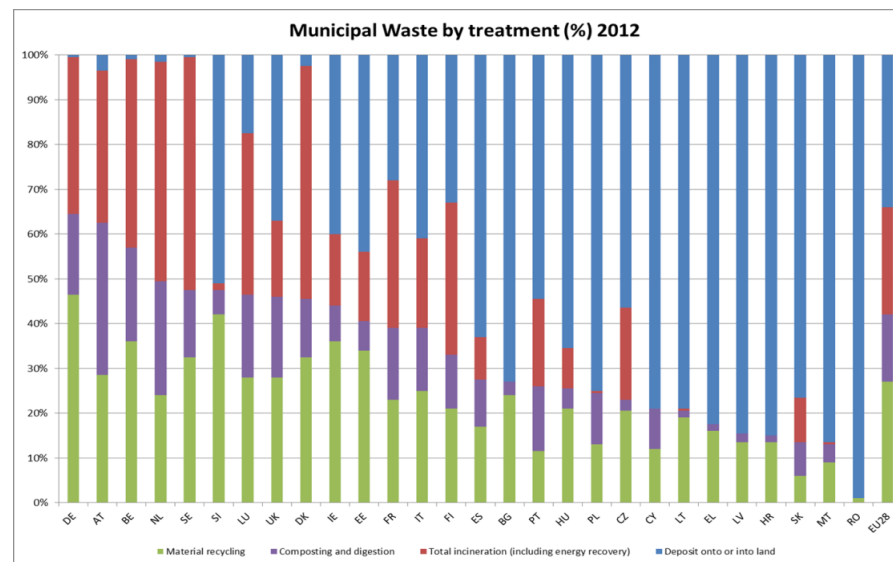
„Članak 10.

(1) Sakupljanje, prijevoz i obrada predmeta i/ili tvari koji se mogu smatrati otpadom u svrhu zaštite javnog interesa nužni su ako bi ne primjenjivanje istog moglo:

1. ugroziti zdravlje ljudi ili izazvati neprihvatljivo uznemiravanje ljudi,
2. izazvati rizik od onečišćenja voda, zraka, tla i/ili ugrožavanje životinja ili biljaka ili narušavanje njihovih prirodnih životnih uvjeta,
3. narušiti održivo korištenje voda ili tla,
4. onečistiti okoliš u većoj mjeri od neophodnog,
5. izazvati opasnosti od požara ili eksplozije,
6. izazvati prekomjernu buku,
7. pogodovati pojavi ili razmnožavanju uzročnika bolesti,
8. narušiti javni red i sigurnost ili
9. značajno narušiti izgled mjesta, krajolika i/ili kulturnog dobra.

(2) Sakupljanje, prijevoz i obrada iz

gospodarenja otpadom primjenom različitih metoda obrade otpada a tablica prikaza komunalnog otpada po vrstama obrade Eurostata iz 2012. upućuju da među članicama EU postoje velike razlike. Najrazvijenije zemlje gotovo pa uopće više ne odlažu otpad (Njemačka odlaže 0% otpada, Švedska i Belgija 1%, Nizozemska 2%, Austrija, 3%...) već uglavnom kombiniraju različite metode poput recikliranja, kompostiranja i termičke obrade otpada (energetsku oporabu). Zemlje u koje se ubraja i Hrvatska, u najvećoj mjeri odlažu neobrađeni otpad. U odnosu na 2011. Hrvatska je povećala udio recikliranja otpada s 8 na 14%, a 2012. po prvi je put zabilježen i udio od 2% kompostiranja. Međutim, Hrvatska i dalje odlaže 85% neobrađenog otpada na odlagalištima, što je u smislu hijerarhije gospodarenja otpadom po okoliš najmanje poželjna metoda zbrinjavanja otpada jer ona predviđa isključivo odlaganje obrađenog komunalnog otpada i to samo ako nije bilo moguće provesti sve prethodne korake gospodarenja otpadom. Odlaganje neobrađenog otpada je u također najgore moguće rješenje za okoliš i zdravlje ljudi zbog emisija metana, utjecaja na podzemne vode i tlo i očuvanja dragocjenih resursa.

U EU je isto izgrađeno ili je u izgradnji oko 450 postrojenja za termičku obradu otpada. U razdoblju od 2000.-2006. Europska investicijska banka financirala je ukupno 22 projekta

		<p>stavka 1. ovoga članka u svrhu zaštite javnog interesa nisu nužni ako se predmet ili tvar, prema općem shvaćanju, smatra novim ili se koristi u određenu svrhu.“</p> <p>Podastrite dokaz o tome!</p> <p>10) Člankom 53. ZOGO je propisano da se Posebnom kategorijom otpada smatra se: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili, a Gospodarenje otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, u suradnji s ministrom nadležnim za vodno gospodarstvo, propisuje ministar pravilnikom.</p> <p>Tražimo odgovor na koji način je inkorporirana ova odredba u Prijedlog PGO, kao i čl. 73. istog</p>	<p>izgradnje postrojenja za termičku obradu otpada. Nacrtom prijedloga PGO za Grad Zagreb, u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom Europske unije, oživotvoruje se cjeloviti sustav gospodarenja otpadom posredstvom Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom jer je njime predviđena kombinacija različitih metoda obrade i uporabe otpada poput recikliranja, kompostiranja i termičke obrade otpada. Ovaj Plan predviđa nadopunjavanje sustava primarnog sakupljanja otpada u Gradu Zagrebu – od povećanja broja spremnika kojih trenutno više od 4.000 na javnim površinama za odvojeno sakupljanje iskoristivog otpada (papir, staklo, plastika, staklena ambalaža) na zelenim otocima; uspostava sustava informatičkog praćenja odvojenog sakupljanja otpada, kao i povećanje broja reciklažnih dvorišta kojih trenutno ima devet, a do kraja 2015. planira se izgradnja barem jednog reciklažnog dvorišta u svakoj gradskoj četvrti, odnosno ukupno 17. Budući da sav otpad, pa tako ni odvojeno sakupljeni otpad, nije moguće reciklirati, primjerice određene frakcije papira i kartona infektivno kontaminiranih te mokar, zaprljan, zauljen, metaliziran i plastificiran papir, kao ni višeslojnu ambalažu, sav higijenski papir, pelene za djece i odrasle koje čine gotovo 12.000 t od ukupne mase skupljenog komunalnog otpada, a također i tekstil koji je infektivno kontaminiran, zaprljan ili zauljen, većinu obuće, stiropor, fotografije, mnoge proizvode i dijelove ambalaže iz plastike uključivo zaprljane PVC vrećice, mnoge predmete od gume i sličnih sintetskih materijala, predmete slijepljene od raznorodnih materijala, mnoge gorive materijale koji se koriste u građevinarstvu, razne sastavne dijelove vozila, elektroničkih uređaja, kućanskih aparata i još mnoge druge gorive sastojke otpada, Plan kombinira različite metode obrade i uporabe otpada, a sve u cilju prestanka odlaganja neobrađenog komunalnog otpada na odlagalištu kao najmanje prihvatljivog rješenja predviđenog hijerarhijom gospodarenja otpadom. EU propisi obvezuju obradu otpada prije odlaganja. Na taj se način smanjuje potreba za novim odlagalištima i izbjegavaju opasnosti za zdravlje i okoliš koje nastaju pri odlaganju neobrađenog otpada. Recikliranje je postupak kojim se omogućava ponovna uporaba otpada u proizvodnom procesu. Obuhvaća preradu već korištenih materijal u nove proizvode pa se na taj način potencijalno korisni materijali ne bacaju već se koriste u novoj proizvodnji. Recikliranje ima višestruke koristi za više ekonomskih kategorija – osigurava sirovine i materijale, otvara radna mjesta i potiče razvoj i ulaganja i inovacije. Sirovine koje se najčešće recikliraju su papir, staklo, plastika i metal. Iako svaki kilogram recikliranog papira znači četiri kilograma manje stakleničkih plinova u atmosferi i iako tona prikupljenog i recikliranog papira spašava 20 stabala, a recikliranjem jedne staklene boce uštedi se energija koja je dovoljna da žarulja od 100 W svijetli četiri sata, kao što je</p>
--	--	---	---

		<p>zakona u vezi čl. 53.!</p> <p>11) U pobrajanju referentnog Pregleda propisa, tražimo odgovor što to znači u korištenju propisa navođenje propisa sa „odnosno“, koji reguliraju isto područje, npr. „Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 23/07 i 111/07) , odnosno nakon 21. Veljače 2014. Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 23/14 i 1/14) ? Precizan odgovor!</p> <p>12) Gdje je u Prijedlogu PGO zastupljeno načelo „onečišćivač plaća“?</p> <p>13) Cijelo poglavlje 2.-3. Zahtijeva reviziju. Objasnite studiju izvodljivosti na koju se pozivate ARGE iz 1993. Godine. Zbog čega se pozivate upravo na ovu studiju, staru 21. Godinu?</p> <p>14) Točka 2.3.1. - Gospodarenje otpadom u temeljnim važećim dokumentima prostornog uređenja Grada Zagreba – čista je izmišljotina, a u nastavku postupka i više , jer lokacije nisu utvrđene prostorno planskom dokumentacijom grada Zagreba. U postupku su tek izmjene i dopune GUP-a i PP Grada Zagreba? Lokacija CGO u</p>	<p>već spomenuto, ne može se sav otpad reciklirati. Da bi se reciklirao neki proizvod za to mora postojati ekološko i ekonomsko opravdanje. Ekonomsko opravdanje recikliranja je mogućnost da se iz iskorištenog izvuče maksimalna moguća dobit, uz razumne troškove i što manje opterećenje okoliša. U nedovoljno razvijenim ekonomijama to nije moguće. Primjerice, naknada za staro staklo je 20 EUR/t dok je trošak prijevoza nekoliko puta veći, veći čak i od troškova odlaganja. Za razliku od recikliranja, uporaba je svaki postupak ponovne obrade otpada, radi njegove primjene u materijalne i energetske svrhe. Dio otpada koji se ne može reciklirati koristi se u energetske svrhe, a odlaže se samo mali dio neopasnih ostatak termičke obrade. Termička obrada podrazumijeva tretman otpada toplinom i omogućava rješavanje velike količine otpada različitog sastava i iskorištavanje njegove energetske vrijednosti u obliku toplinske i električne energije.</p> <p>6. Nacrt prijedloga PGO za Grad Zagreb se ne temelji na posebnim analizama isplativosti, jer je riječ o planskom i okvirnom dokumentu, koji predstavlja podlogu za izradu Studije izvodljivosti cjelovitog sustava gospodarenja otpadom koji će odrediti optimalnu tehnologiju i financijsku isplativost cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu. Tijekom pregovora s Europskom komisijom za Poglavlje 27 - okoliš Republika Hrvatska morala je donijeti nacionalni Plan gospodarenja otpadom koji je usvojen 19. srpnja 2007. Da nacionalni Plan gospodarenja otpadom nije usklađen s EU direktivama, pregovori ne bi bili završeni i Poglavlje 27 – okoliš bilo bi poslano na doradu.</p> <p>7. Već je istaknuto da je PGO planski i okvirni dokument, pa se shodno tome, ne temelji na posebnim zdravstvenim analizama, već na općeprihvaćenim načelima cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, pa tako i hijerarhije gospodarenja otpadom. Ova hijerarhija kao jedan od koraka predviđa energetska uporabu otpada, pa je tako sukladno direktivama EU predviđena i energetska uporaba otpada koji nije moguće reciklirati, što je s aspekta zaštite okoliša neusporedivo bolje rješenja od odlaganja neobrađenog otpada.</p> <p>8. Jednako kao i prethodnom odgovoru, kako je PGO planski i okvirni dokument, ne temelji se na posebnim okolišnim analizama, već na općeprihvaćenim načelima cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, pa tako i hijerarhije gospodarenja otpadom.</p> <p>9. PGO kao planski dokument ne bavi se posebnim analizama. PGO predstavlja podlogu na temelju koje će se izraditi studija izvodljivosti cjelovitog sustava gospodarenja otpadom koji će odrediti optimalnu tehnologiju i financijsku isplativost. Na temelju ove studije izradit će se odgovarajući elaborat o zaštiti okoliša. Sve navedeno usklađeno je s planom višeg reda, a to ja Plan gospodarenja otpadom RH (NN, 85/07).</p>
--	--	--	--

		<p>Resniku, nije određena kartografskim prikazima PP i GUP-a Grada Zagreba, nego se tek treba ucrtati prema prijedlozima izmjena tih planova. Tražimo obrazloženje u kontekstu donošenja PGO!</p> <p>15) Koje su ovlasti gradonačelnika i iz kojih pravnih temelja proizlaze, da svojim zaključkom mijenja lokacije za pojedine objekte iz PGO? Detaljno obrazloženje, tražimo!</p> <p>16) Država je odgovorna za spaljivanje opasnog otpada, a Uredbom o kategorizaciji otpada (NN 50/05 i 39/09) utvrđeno je da je kategorizacija otpada iz gradskih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Zahtijevamo obrazloženje u odnosu na zbrinjavanje mulja iz CUPOVZ- a spaljivanjem kojeg se određuje ovim Planom, pepela kao posljedice spaljivanja, te lebdećih čestica i plinova, te posljedice proizašle iz te činjenice, u odnosu na kategorizaciju i to pojedinačno?</p> <p>17) Zbog čega se u tokovima otpada uzima bilanca otpada tek na nivou 2011. i 2012. godine, koja ne uključuje 2013. i 6/12 mjeseci 2014.?</p>	<p>10. To je područje regulirano Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 23/07 i 111/07) do 21. veljače 2014. a nakon tog datuma ga regulira Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 23/14 i 1/14) koji navodi: (5) Gospodarenje otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, u suradnji s ministrom nadležnim za vodno gospodarstvo, propisuje ministar pravilnikom.</p> <p>11. Prihvaća se primjedba, pa će se navedeni propis brisati iz popisa dokumenata u Nacrtu prijedloga PGO za Grad Zagreb.</p> <p>12. Iako u Nacrtu prijedloga PGO za Grad Zagreb nigdje nije posebno navedeno ovo načelo, kako se radi o zakonskoj obavezi, on se temelji na ovom načelu.</p> <p>13. U ovom poglavlju dan je „Pregled važnijih provedbenih dokumenata na razini RH i Grada Zagreba: Studija izvodljivosti - Integrirani koncept gospodarenja otpadom i zbrinjavanja mulja otpadnih voda za Grad Zagreb - Hrvatska (ARGE, 1993.)“. Kako se radi o dokumentu izrađenom 1993. godine nema potrebe za njegovom revizijom.</p> <p>14. Postupak donošenja Plana gospodarenja otpadom i Izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba provode se paralelno i to prvenstveno iz razloga što su ta dva važna dokumenta, temeljem propisa iz područja gospodarenja otpadom, zaštite okoliša i prostorno-planske dokumentacije, međusobno povezana i moraju se paralelno izrađivati i donijeti istovremeno. Prijedlogom izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba (PPGZ) iz lipnja 2014. utvrđen Zaključkom gradonačelnika Grada Zagreba od 1. srpnja 2014. KLASA: 350-07/14-01/324, URBROJ: 251-03-02-14-2, (Službeni glasnik Grada Zagreba 15/14) određene su lokacije koje se istražuju za potrebe uspostave cjelovitog sustava za gospodarenje otpadom Grada Zagreba. Iste su prethodno Strateškom studijom analizirane, valorizirane i obrađene, razrađene su njihove okolišne značajke, preispitana je stručna utemeljenost načina korištenja predloženih lokacija, procijenjeni su mogući značajni utjecaji planiranih sadržaja na okoliš i ekološku mrežu te je na temelju rezultata obavljenih analiza ocijenjena podobnost razmatranih lokacija i lokacija u istraživanju. Predložene lokacije važne za uspostavu mreže građevina za zbrinjavanje otpada ugrađene su u Plan gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. Prostorni plan Grada Zagreba je prostorni plan područne (regionalne) razine, a Generalni urbanistički plan Grada Zagreba je prostorni plan lokalne razine, s tim da GUP mora biti u skladu s PPGZ-om, što znači da se lokacija građevine za termičku obradu otpada i lokacije u istraživanju iz PPGZ-a samo prenose u GUP Grada Zagreba, ali se ne određuju GUP-om.</p> <p>15. Ovlasti gradonačelnika u postupku izrade i donošenja prostornih planova određene su</p>
--	--	--	---

		<p>18) Zbog čega se u projekcijama kretanja količina otpada povećava, kad se moraju prema ZOGO i Direktivama EU poduzimati sve mjere radi prevencije i sprečavanja i smanjenja nastanka otpada?</p> <p>19) Što je sa projekcijom odvojenog prikupljnja od 4,1 %, koja u ukupnom postotku sadašnjeg odvojenog i planiranog po toj stopi prikupljanja ne ispunjava najmanje 50% do 2020., gdje i čime se osiguravaju mehanizmi radi postignuća navedene zakonske obveze?</p> <p>20) Zbog čega se Planom planira spaljivnje otpadnog mulja s CUPOVZ-a, kada je to prema Planu gospodarenja otpadom RH, kad se već na njega poziva, obveza pravne osobe koja vrši uslugu pročišćavanja?</p> <p>21) Što je to sadržajno pojam „neopasni ostaci termičke obrade otpada“ i po kategorizaciji otpada molimo broj kojem isti pripada?</p> <p>22) Zbog čega se na vodozaštitnom i u blizini naselja unutar grada planira takva koncentracija otpada (spalionica, odlagalište, skladište otpada i kućnog opasnog otpada, građevniskog otpada) na jednom mjestu, koje</p>	<p>Zakonom o prostornom uređenju (NN153/13). Prema spomenutom Zakonu nositelj izrade plana upućuje Nacrt konačnog prijedloga plana , Izvješće o provedenoj javnoj raspravi i mišljenja iz članka 94. Zakona, na razmatranje i utvrđivanje Konačnog prijedloga Plana gradonačelniku Grada Zagreba. Gradonačelnik Grada Zagreba razmatra i odlučuje o utvrđivanju Konačnog prijedloga plana. Nakon utvrđivanja Konačnog prijedloga plana on se upućuje Gradskoj skupštini Grada Zagreba na usvajanje.</p> <p>16. Uredbom o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada (NN, 50/05 i 39/09) otpadni mulj koji nastaje na CUPOVZ-u kategoriziran je kao neopasan otpad. Kao preporučeni postupak ove vrste otpada definirana je biološka ili termička obrada otpada. Stoga je Nacrtom prijedloga PGO Grada Zagreba predloženi način zbrinjavanja otpadnog mulja termička obrada. U Postrojenju za termičku obradu otpada (PTOO) provodi se energetska uporaba prikupljenog miješanog komunalnog otpada, proizvodnog otpada sličnog komunalnom, svježe izdvojenog kanalizacijskog mulja iz CUPOVGZ-a, prethodno izdvojenog i privremeno odloženog kanalizacijskog mulja na odlagalištima u CUPOVGZ-u, ostataka od čišćenja sita i rešetki kanalizacijskog sustava u CUPOVGZ-u i u gradu Zagrebu, ostataka od čišćenja ulica, ostataka nakon mehaničke obrade glomaznog otpada i otpada sa „divljih odlagališta“ te ostataka odvojeno sakupljenog otpada koji nije moguće reciklirati, a koji je pogodan za energetska uporabu.</p> <p>17. Nacrt prijedloga PGO za Grad Zagreb rađen je temelju službenih ulaznih podataka. Službeni podaci o količinama otpada nastalim na području Grada Zagreba za 2013. godinu i za prvu polovinu 2014. godine još uvijek ne postoje obzirom da su obveznici prijave sukladno Pravilniku o Registru onečišćavanja okoliša (NN, 35/08) dužni do 1. ožujka tekuće godine podatke o nastalim količinama otpada u prethodnoj godini dostaviti nadležnom tijelu. Tako obrađene podatke nadležno tijelo dužno je do 15. lipnja dostaviti Agenciji za zaštitu okoliša.</p> <p>18. Kao što je navedeno u tablici 4/1. količina otpada (ostatak za zbrinjavanje ili obradu) se minimalno smanjuje. Stvarno smanjivanje moći se će se predvidjeti tek nakon provedbe PGO, odnosno uspostavljanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom.</p> <p>19. Nacrt prijedloga PGO za Grad Zagreb rađen je u skladu s Planom gospodarenja otpadom RH (NN, 85/07) i sve projekcije su usklađene sa smjernicama iz Plana gospodarenja otpadom RH. Kako se plan donosi do 2015. nije potrebno raditi novu projekciju do navedene godine.</p>
--	--	---	--

		<p>su sigurnosne procjene pri planiranju korištene, obzirom na mogućnost nastanka katastrofe neslučenih razmjera u slučaju elementarne nepogode?</p> <p>23) Koja je evakuacijska zona spalionice otpada takvih kapaciteta i izvor propisa o tome? Na to pitanje nitko u 3 dana izlaganja nije znao odgovoriti?</p> <p>24) Iz kojih izvora crpite podatak da se u Zagrebu odvojeno prikuplja 26, 5% otpada, kojeg po strukturi i gdje isti završava?</p> <p>25) U poglavlju 5.1 Plana u prvoj rečenici stoji da je „izbjegavanje nastajanja otpada hijerarhijski najvažnija mjera za rješavanje problema otpada“. Već se u 4. rečenici tog poglavlja tvrdi da se „izbjegavanje i smanjenje otpada u praksi vrlo teško postiže“.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na osnovi kojih podataka izrađivači Plana temelje takvu tvrdnju? - Je su li u Planu, koji bi trebao biti stručno/znanstveno utemeljeni projekt, dozvoljene paušalne ocjene? - Zbog čega rezultati provedenih pilot-projekta opisani na str. 41-42. nisu 	<p>20. Prema Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje od 2007.-2015., gradovi i općine dužni su sakupiti i pročistiti komunalne otpadne vode prije njihova ispuštanja u prirodni prijamnik, te je otpadni mulj koji nastaje obradom komunalnih otpadnih voda u nadležnosti jedinica regionalne (lokalne) samouprave što uključuje i Grad Zagreb. Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) je otpadni mulj sad svrstao u posebne kategorije otpada Posebne kategorije otpada Članak 53. (1) Posebnom kategorijom otpada smatra se: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili. (5) Gospodarenje otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, u suradnji s ministrom nadležnim za vodno gospodarstvo, propisuje ministar pravilnikom. Pravilnik se još očekuje. Tamo će se vjerojatno definirati i nadležnost.</p> <p>21. Otpad koji nastaje u termičkim procesima, nakon njegove termičke obrade, prema Uredbi o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada (NN, 50/05) naveden je pod brojem 1901 - otpad od spaljivanja ili pirolize otpada, odnosno očekivani ključni brojevi su 190102 - željezni materijali izdvojeni iz šljake, 19 01 12 - pepeo i šljaka s dna koji nisu navedeni pod 19 01 11, 19 01 14 - lebdeći pepeo koji nije naveden pod 19 01 13.</p> <p>22. Na temelju raspoloživih podataka o okolišnim karakteristikama lokacije Resnik i infrastrukturnoj opremljenosti tog prostora ocijenjeno je da je, uz primjenu mjera zaštite okoliša na toj lokaciji, moguće planirati Zagrebački centar za gospodarenje otpadom. Prihvatljivost predložene lokacije za izgradnju centra za gospodarenje otpadom zajedno sa svim planiranim sadržajima dodatno će se provjeriti kroz postupak procjene utjecaja planiranog zahvata na okoliš, izradu studije izvodljivosti, idejne projekte i ostalu dokumentaciju koja prethodi izgradnji centra i upravo u tim postupcima se procjenjuje rizik planiranih postrojenja po okoliš i detaljno se analiziraju i razrađuju planovi i mjere u slučaju nastanka velikih nesreća.</p> <p>23. Za izvanredne slučajeve poput nekontroliranog oslobađanja opasnih tvari, elementarnih nepogoda ili zlonamjernog (subverzivnog) djelovanja izrađuju se interventni planovi kako bi se što učinkovitije djelovalo u ovakvim situacijama. Interventni planovi uključuju analizu opasnosti, zone ugroženosti za stacionarne i pokretne izvore opasnosti, ovlaštenja na raspolaganju osobama koje djeluju u slučaju</p>
--	--	--	---

		<p style="text-align: center;">pritom uzeti u obzir?</p> <p>Budući da je tekst Plana namijenjen za javnu raspravu, ovakav neutemeljeni „defetizam“ obeshrabruje građane da sudjeluju u primarnom razvrstavanju otpada i očigledno konvergira prema zaključku da je spalionica smeća (nastalog nerazvrstavanjem otpada, koje je, eto, teško) konačno rješenje problema otpada. Upravo suprotno prvoj rečenici poglavlja 5.1.</p> <p style="text-align: center;">- Budući da mnogi dijelovi Plana (ne)namjerno izvrću hijerarhiju mjera za gospodarenje otpadom, potrebno je isti Plan preurediti kako ne bi služio dezorijentaciji javnosti i političara.</p> <p>25) Potrebno je jasno i eksplicitno prikazati da upravo koncept spalionice smeća sadrži oba najnepoželjnija hijerarhijska koraka. „Energetska uporaba“ je zapravo „termička obrada otpada“ = spalionica, a „sigurno odlaganje inertnog otpada“ je neizbježni ostatak šljake i pepela (i do 25 % ulazne mase) nakon provedenog spaljivanja.</p> <p>Uporabu pojma „sigurno“ treba</p>	<p>opasnosti, organizaciju djelovanja (planirano i operativno), komunikaciju (način razmjene informacija), raspoložive resurse (oprema, osoblje, pristupne prometnice mjestu nesreće i dr.) te razrađene planove za slučaj nesreće. Evakuacija neposrednog susjedstva, ovisno o smjeru vjetra, teoretski je moguća protumjera samo u slučaju nekontroliranog oslobađanja opasnih tvari, poglavito u slučaju požara u bunkeru za prihvat otpada. Vjerojatnost nastanka požara u bunkeru za prihvat otpada u modernim postrojenjima za termičku obradu otpada je svedena na najmanju moguću mjeru pogonskim i projektantskim mjerama. Pogonskom mjerom se onemogućuje nakupljanje metana u bunkeru (neprekidnim premještanjem otpada i periodičkim pražnjenjem dijelova bunkera), a projektantska mjera je ugradnja detektora plina i druge nadzorne opreme u bunker te ugradnja stabilnog sustava za automatsko gašenje požara.</p> <p>24. Podaci o količinama otpada preuzeti su iz bilance o količinama otpada Grada Zagreba. Službeni podaci s internetskih stranica Agencije za zaštitu okoliša govore da se od 2010. do 2012. godine bilježi porast odvojeno skupljenog komunalnog otpada. Udio odvojeno skupljenog komunalnog otpada u 2012. godini iznosio je 23% što je za 7% više u odnosu na 2011. godinu odnosno za 9% više u odnosu na 2010. godinu. Navedenom porastu djelomično je pridonijelo i uključivanje u izračun količine komunalnog otpada iz uslužnog sektora. Najveći porast odvojenog skupljanja evidentiran je za papir, staklo i plastiku. Sukladno članku 55. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN, 94/13) koji prenosi odredbe Okvirne direktive o otpadu, RH je obvezna do 1. siječnja 2020. putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje sljedećih otpadnih materijala: papir, metal, plastika i staklo iz kućanstva, a po mogućnosti i iz drugih izvora ako su ti tokovi otpada slični otpadu iz kućanstva, u minimalnom udjelu od 50% mase otpada. Za izračun ostvarivanja navedenog cilja obavezno je primijeniti jednu od četiri predložene metode Odlukom Komisije 2011/753/EU o uspostavi pravila i metoda izračuna za provjeru poštivanja ciljeva iz članka 11. (2) Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća odnosno Okvirne direktive o otpadu. Korištenjem metode izračuna br. 2. iz Odluke Komisije 2011/753/EU, stopa recikliranja kućnog i sličnog otpada (papir, metal, plastika i staklo) za RH za 2012. godinu iznosi nešto više od polovice ciljanog udjela za 2020. godinu odnosno 26,2%.</p> <p>25. Nacrt prijedloga PGO za Grad Zagreb u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom Europske unije posredstvom Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom oživotvoruje cjeloviti sustav gospodarenja otpadom i to na način da predviđa</p>
--	--	---	--

		<p>izbaciti jer sugerira proceduru bez rizika. Takvu sigurnost nijedna statistika ne podnosi. Izrađivači Plana prečesto napuštaju struku i koriste se neprikladnim terminima. To izaziva sumnju da Plan nije objektivan, odnosno da služi nečijim interesima. Da bi se očuvali dobri dijelovi Plana, potrebno je izbjegavati netransparentnost dokumenta i podilaženje lošim mjerama gospodarenja otpadom.</p> <p>26) U poglavlju 5.2. u uvodnom dijelu sasvim jasno stoji da su „energetska oporaba“ i „sigurno odlaganje inertnog otpada“ najmanje poželjni koraci u gospodarenju otpadom. No, nejasno je na što se odnosi to što, dakle, treba izbjegavati.</p> <p>27) U poglavlju 5.3.5. koristi se pristrana terminologija i nepotpune informacije o spalionici.</p> <p>28) Tvrdnja da se spaljivanjem smanjuje volumen otpada ne govori ništa o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ulaznom volumenu otpada - o volumenu stvorenih (dimnih) plinova 	<p>kombinaciju različitih metoda obrade i oporabe otpada poput recikliranja, kompostiranja i termičku obradu. Pri tome je termička obrada otpada i s njom povezano odlaganje ostataka termičke obrada jedan od koraka predviđenih CSGO-a koji se zove energetska oporaba. Utoliko Nacrt prijedloga PGO ni na koji način ne izvrće hijerarhiju i usklađen je s propisima RH i direktivama EU, Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, (NN, 130/05) kao i Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015 (NN, 85/07, 126/10, 31/11). Strategija gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj između ostalog predviđa sljedeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupno organiziranje središta gospodarenja otpadom s postrojenjima za obradu, odlagalištima i drugim sadržajima u Zagrebu i županijama, uz postupnu sanaciju i zatvaranje većine postojećih odlagališta - sprječavanje ispuštanja otpada u jezera, rijeke i potoke - centar za gospodarenje opasnim otpadom s mrežom sabirališta - kontrolirane prioritetne tokove otpada - visok stupanj sudjelovanja domaće industrije, opreme i usluga u projektima gospodarenja otpadom kao doprinos smanjivanju nezaposlenosti - angažman domaćih i stranih partnera i kapitala na temelju nezavisnih studija opravdanosti i potporu zajedničkim ulaganjima na osnovi javnog i privatnog partnerstva na bazi IPPC – BAT tehnologije - jačanje postojeće organizacije gospodarenja otpadom i osnivanje međuresorske koordinacije za gospodarenje otpadom, što bi osiguralo suradnju relevantnih ministarstava za pojedine tokove otpada - edukaciju javnosti, stručnjaka i upravnih struktura: programi i aktivnosti za podizanje razine znanja trebaju imati razvojni, istraživački i djelatni pristup. <p>Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj predstavlja osnovni dokument o gospodarenju otpadom u RH za razdoblje 2007. – 2015. godine. Temeljni zadatak Plana u navedenom razdoblju je organiziranje provođenja glavnih ciljeva Strategije postavljene za razdoblje od 2005. do 2025. na području gospodarenja otpadom u RH, i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom - sanacija i zatvaranje postojećeg odlagališta - sanacija „crnih točaka“ - lokacija u okolišu visoko opterećenih otpadom - razvoj i uspostava regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom, s predbradom otpada prije konačnog zbrinjavanja ili odlaganja
--	--	---	--

		<p>Nejasno je zbog čega izrađivači Plana ulaze u spalionicu s masom otpada, a izlaze sa (smanjenim) volumenom. Koja je gustoća otpada?</p> <p>29) Netočno je da se spaljivanjem „uništavaju potencijalno opasne tvari iz otpada“. Takve navijačke izjave treba izbaciti iz Plana. Prvo, ne radi se o „potencijalno opasnim“ već o kemijskim spojevima poznatog ekotoksikološkog profila. Drugo, ako se neke tvari i „unište“, zbog čega izrađivači izbjegavaju navesti činjenicu da se druge tvari stvaraju spaljivanjem? Zbog čega parcijalni pristup spalionici smeća?</p> <p>30) U poglavlju se prilično detaljno prikazuje energijska bilanca PTOO kogeneracijskog postrojenja. Zbog čega je izostavljen kemijska bilanca postrojenja? Prikažite oba aspekta, ili uklonite „hvalospjeve“ o energijskom outputu.</p> <p>31) U nastavku poglavlja projekt se spalionice podupire primjerom 450 europskih postrojenja i navođenjem europskih gradova u kojima se spaljuje otpad. Kakvi su to dislocirani argumenti? Stručni? Zar je izgradnja spalionice u Linzu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uspostava potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom. <p>Plan gospodarenja otpadom za razdoblje od 2007. do 2015. sadrži sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrste količine i porijeklo otpada za koje treba osigurati gospodarenje - uvjete gospodarenja posebnim kategorijama otpada - razmještaj lokacija (mreža) građevina i uređaja za gospodarenje otpadom - procjenu i moguće izvore sredstava potrebnih za provođenje ciljeva u gospodarenju otpadom. <p>Prema Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje od 2007. do 2015 udio otpada koji je potrebno izdvajati iz komunalnog otpada primarnim izdvajanjem do 2015. iznosi 23%, Ovaj se postotak mora uskladiti sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom.</p> <p>26. Najmanje poželjan korak u hijerarhiji gospodarenja otpadom je odlaganje neobrađenog komunalnog otpada na odlagalištima. Utoliko su mnoge članice EU uvele naknadu za odlaganje, kao vrstu poticaja za skretanje tokova otpada u bolje načine gospodarenja otpadom.</p> <p>27. Molimo dodatna objašnjenja na što se točno misli vezano uz primjedbu da se u poglavlju 5.3.5. koristi pristrana terminologija i nepotpune informacije o spalionici.</p> <p>28. Masa je jedno od osnovnih svojstva tvari i jedno od glavnih pojmova u klasičnoj fizici, termodinamici i drugim granama znanosti. Stoga pri opisivanju procesa koji se zbivaju u PTOO-u nije moguće odstupiti od tehničke razločnosti korištenja mase kao elementarnog i općeprihvaćenog svojstva i pojma.</p> <p>29. Prema podacima Eurostata za 2012. udio termičke obrade na razini EU28 iznosi 24%. U mnogim europskim metropolama također se koriste različite metode obrade otpada, a posebno veliki gradovi poput Londona, Pariza, Kopenhagena, Berlin, Zuricha, Amsterdama primjenjuju i metode termičke obrade i/ili energetske uporabe otpada. Primjer Austrije i Švicarske o kretanju emisija iz postrojenja za termičku obradu otpada pokazuje da su već 90-tih godina prošlog stoljeća bile daleko niže od onih koje je Europska unija definirala svojom Direktivom 2010/75/EU, a koja je na snazi od siječnja 2011. Tako su emisije dioksina i furana u postrojenjima u Austriji i Švicarskoj iznosile 0,05 ng/Nm³, a Direktiva propisuje 0,1, a emisije prašine 1 mg/Nm³, dok Direktiva propisuje 10 mg/Nm³. Izvor ovih podataka su Direktiva 2010/75/EU i stručni radovi <i>Dioxine and dioxinähnliche PCB im Umwelt und Nahrungsketten</i>, Umwelt Bundesamt, siječanj 2014. i <i>Thermische Abfallbehandlung in Österreich, Weißbuch</i>, listopad 20, kao i <i>State of the Art for Waste Incineration Plants</i>, studeni 2002. Iz koje izdvojeni podaci o emisiji štetnih tvari za austrijska postrojenja za termičku obradu otpada. U hrvatsko</p>
--	--	---	---

		<p>znanstveno opravdanje za gradnju iste u Zagrebu? U istoj se Europi grade nuklearke, siju genetski modificirani (GMO) usjevi (Španjolska, Češka, Bugarska...), a prehrambeni proizvodi se impregniraju sintetskim azo-bojama... Takvi primjeri nikoga ne obvezuju. U Planu se ne bi smjeli koristiti kao sredstvo pritiska javnosti.</p> <p>32) Zbog čega se tako detaljno ne navode primjeri europskih gradova u kojima se provodi primarno razvrstavanje komunalnog otpada (i do 80 %)? Ta je mjera gospodarenja otpadom hijerarhijski najvažnija, ali se europski primjeri prešućuju u Planu. Stoga je potrebno korigirati Plan izbacivanjem primjera „uspješnih“ instalacija spalionica u Europi. Taj dio Plan čini neobjektivnim i sugestivnim.</p> <p>33) U poglavlju 5.3.5 (str. 48) nastavlja se prikaz stanja u Europi pa se navodi potpuno krivi podatak da se termičkom obradom u EU zbrinjava 40 % komunalnog otpada!!! Cijelo je ovo poglavlje upitne vrijednosti i izaziva sumnju da ima marketinšku funkciju koja nije u interesu javnosti.</p>	<p>zakonodavstvu ova je Direktiva ugrađena u Uredbu o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN, 117/12). Zakonskim propisima dopuštene su emisije dioksina i furana iz postrojenja za spaljivanje otpada najviše do 0,1 ng/Nm³ u dimnom plinu u razdoblju uzimanja uzoraka ne manjem od 6 sati i ne većem od 8 sati. Ove granične vrijednosti emisija kao i propisani uvjeti rada i tehnološki zahtjevi za postrojenja za termičku obradu otpada, definirani su kako bi se osigurala visoka zaštita okoliša i ljudskog zdravlja.</p> <p>30. PTOO je energetska postrojenja i u skladu s pravilima struke, opisuje se u energetskim bilanca, odnosno bilancama protoka mase i energije.</p> <p>31. Činjenica je da u EU ima oko 450 postrojenja za termičku obradu otpada i da je 2013. ugovorena izgradnja 13 novih postrojenja u zemljama EU. Činjenica je također da u EU postoje općine i pokrajine koje teže uvođenju koncepta 'nula otpada'. Dominantna paradigma linearne ekonomije je stvaranje problematičnih materijala, dizajn i marketing proizvoda koji je usmjeren na njihovu što češću zamjenu, pa tako i stvaranje otpada. Lokalne jedinice, s obzirom na različitost i porijeklo proizvoda iz cijelog svijeta, gotovo da nemaju nikakvu kontrolu nad tokovima otpada. Da bi se u Gradu Zagrebu mogao primijeniti koncept 'nula otpada' morao bi se potpuno isključiti iz mreže globalnog tržišta, što je potpuno nerealno očekivati.</p> <p>32. Odgovor na ovo pitanje dan je odgovoru pod rednim brojem 31.</p> <p>33. Prema podacima Eurostata za 2012. udio termičke obrade na razini EU28 iznosi 24%. Podatak naveden u Nacrtu prijedloga PGO odnosi se na razvijene zemlje Europske unije, i to za Dansku (54% udio termičke obrade), Švedsku (51% udio termičke obrade), Belgiju (42%), Luksemburg i Nizozemsku (38%), Njemačku (37%) te Francusku i Austriju (35%) i to su podaci Eurostata iz ožujka 2013.</p> <p>34. Ostaci termičke obrade otpada, nakon provedene obrade, odnosno solidifikacije/stabilizacije, smatraju se neopasnim u smislu da se mogu odlagati na uređeno i usklađeno odlagalište za takvu vrstu ostataka. Na površini 20,2 ha, primjereno konfiguraciji terena i organizaciji odlaganja, moguće je odlagati ostatke termičke obrade tijekom 10 godina.</p> <p>35. Odgovor na ovo pitanje može se pročitati u poglavljima 5.2, 5.4., 5.6., 5.7., 6 i 7. Nacrta prijedloga PGO za Grad Zagreb. U Gradu Zagrebu se također sakuplja biotpad sa 17 tržnica na području Grada Zagreba, kao i od građana na dijelu Sesveta, Donje Dubrave te područja Horvatovca i Voćarske. Spremnici za odvojeno sakupljanje tekstila postavljeni su u sva reciklažna dvorišta te na 37 zelenih otoka, a planira se i proširenje</p>
--	--	--	---

		<p>34) U poglavlju 5.3.6 navodi se da će se na odlagalište ostataka termičke obrade odlagati neopasni ostaci. Ovakvom čudnom tvrdnjom, suprotno svakoj znanstvenoj evidenciji, čitavo je poglavlje bezvrijedno. Isto proizlazi iz nejasne računice da je površina odlagališta (20,2 ha) dovoljna za odlaganje ostataka visine 10 metara kroz 10 godina. Ili je odlagalište predimenzionirano, ili autori Plana ne znaju gustoću šljake i pepela?</p> <p>35) Kojim sredstvima i mehanizmima, razložiti, je osigurana provedba odvojenog prikupljanja otpada u praksi?</p> <p>36) Na str. 56., tablica 5.7.3/1 U rubrici „gradonačelnik i nadležna gradska upravna tijela“ – molim utvrditi temeljem kojih propisa je stavljanje u funkciju ZCGO sa spalionicom, ostvarivanje predizbornih ciljeva upravnih tijela (!?), i gradonačelnika? Nije jasno koja je tu zakonita uloga i interes nadležnih upravnih tijela, o tome se treba očitovati nadležna upravna inspekcija? Priložiti novi dokaz o predizbornom interesu gradonačelnika i izvor, te tražimo</p>	<p>sustava. U tijeku je i postupak nabave 92 spremnika za odvojeno prikupljanje tekstila, kao i spremnika za miješani komunalni i biootpad i spremnika za odvojeno prikupljanje otpada:</p> <table border="1" data-bbox="1059 276 2074 932"> <thead> <tr> <th>Spremnici za miješani komunalni otpad i biootpad</th> <th>komada</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pokretni spremnik za sakupljanje komunalnog otpada s 2 kotača obujma 120</td> <td>18 000</td> </tr> <tr> <td>Pokretni spremnik za sakupljanje komunalnog otpada s 2 kotača obujma 240 l</td> <td>3 000</td> </tr> <tr> <td>Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m3) za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada (ostalog otpada)</td> <td>1 000</td> </tr> <tr> <td>Pokretni spremnik za sakupljanje bio otpada s 2 kotača obujma 120 l</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Pokretni spremnik za sakupljanje bio otpada s 2 kotača obujma 240 l</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m3) za odvojeno prikupljanje bio otpada (ostalog otpada)</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Kontejner metalni vruće cinčani 1100 litara</td> <td>200</td> </tr> <tr> <td>Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m3) za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada</td> <td>300</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1" data-bbox="1059 970 2074 1380"> <thead> <tr> <th>Spremnici za odvojeno prikupljanje otpada (papir, staklo, plastična i metalna ambalaža)</th> <th>komada</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Metalni četvrtasti kontejner 2 m3 za papir</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Metalni četvrtasti kontejner 3 m3 za papir</td> <td>244</td> </tr> <tr> <td>Kontejner 2,5 m3 za papir dvobojni</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Poliesterski četvrtasti kontejner 2 m3 za staklo</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Poliesterski četvrtasti kontejner 3 m3 za staklo</td> <td>244</td> </tr> </tbody> </table>	Spremnici za miješani komunalni otpad i biootpad	komada	Pokretni spremnik za sakupljanje komunalnog otpada s 2 kotača obujma 120	18 000	Pokretni spremnik za sakupljanje komunalnog otpada s 2 kotača obujma 240 l	3 000	Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m3) za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada (ostalog otpada)	1 000	Pokretni spremnik za sakupljanje bio otpada s 2 kotača obujma 120 l	50	Pokretni spremnik za sakupljanje bio otpada s 2 kotača obujma 240 l	50	Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m3) za odvojeno prikupljanje bio otpada (ostalog otpada)	50	Kontejner metalni vruće cinčani 1100 litara	200	Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m3) za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada	300	Spremnici za odvojeno prikupljanje otpada (papir, staklo, plastična i metalna ambalaža)	komada	Metalni četvrtasti kontejner 2 m3 za papir	30	Metalni četvrtasti kontejner 3 m3 za papir	244	Kontejner 2,5 m3 za papir dvobojni	30	Poliesterski četvrtasti kontejner 2 m3 za staklo	30	Poliesterski četvrtasti kontejner 3 m3 za staklo	244
Spremnici za miješani komunalni otpad i biootpad	komada																																
Pokretni spremnik za sakupljanje komunalnog otpada s 2 kotača obujma 120	18 000																																
Pokretni spremnik za sakupljanje komunalnog otpada s 2 kotača obujma 240 l	3 000																																
Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m3) za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada (ostalog otpada)	1 000																																
Pokretni spremnik za sakupljanje bio otpada s 2 kotača obujma 120 l	50																																
Pokretni spremnik za sakupljanje bio otpada s 2 kotača obujma 240 l	50																																
Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m3) za odvojeno prikupljanje bio otpada (ostalog otpada)	50																																
Kontejner metalni vruće cinčani 1100 litara	200																																
Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m3) za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada	300																																
Spremnici za odvojeno prikupljanje otpada (papir, staklo, plastična i metalna ambalaža)	komada																																
Metalni četvrtasti kontejner 2 m3 za papir	30																																
Metalni četvrtasti kontejner 3 m3 za papir	244																																
Kontejner 2,5 m3 za papir dvobojni	30																																
Poliesterski četvrtasti kontejner 2 m3 za staklo	30																																
Poliesterski četvrtasti kontejner 3 m3 za staklo	244																																

		<p>očitovanje u odnosu na zastupanje partikularnih interesa pojedinih političkih i inih grupacija, kako bi osigurali transparentnost postupka.</p> <p>37) U odnosu na financiranje: navesti konkretne izvore financiranja, obzirom na takav neekološki projekt, koji EU fondovi ne žele financirati? Koje mehanizme ste uzimali u obzir kako bi spriječili mogući bankrot grada?</p> <p>38) Koji su još usporedni prikazi troškova drugih sustava zbrinjavanja otpada rađeni, priložiti usporedne i obrazložene financijske efekte?</p> <p>39) Primjedba na zaključak: Gdje je i kada donijet i objavljen Plan gospodarenja otpadom u RH za razdoblje od 2007. do 2020. godine, na koji se pozivate? Točan podatak.</p> <p>40) U Stručno povjerenstvo za stratešku procjenu utjecaja Nacrta prijedloga .. imenovane su osobe koje nisu na popisu ovlaštenih osoba u trenutku imenovanja. Tražimo dogovor zašto i kako je to moguće?</p> <p>41) Iz obveznog sadržaja Zaključka o Strateškoj studiji.. , koju je donio Grad Zagreb od 1.7.2010., došlo</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="1055 165 1924 233">Kontejner 2,5 m3 za staklo</td> <td data-bbox="1924 165 2074 233">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1055 233 1924 300">Poliesterski četvrtasti kontejner 2 m3 za PET</td> <td data-bbox="1924 233 2074 300">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1055 300 1924 367">Poliesterski četvrtasti kontejner 3 m3 za PET</td> <td data-bbox="1924 300 2074 367">244</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1055 367 1924 432">Kontejner 2,5 m3 za PET ambalažu – dvobojni</td> <td data-bbox="1924 367 2074 432">30</td> </tr> </table>	Kontejner 2,5 m3 za staklo	30	Poliesterski četvrtasti kontejner 2 m3 za PET	30	Poliesterski četvrtasti kontejner 3 m3 za PET	244	Kontejner 2,5 m3 za PET ambalažu – dvobojni	30	<p>36. „Centri za gospodarenje otpadom jedan su od ključnih elemenata za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom“, ministar Mihael Zmajlović. Jedan od prioriteta Grada Zagreba u segmentu zaštite okoliša je provođenje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, odnosno sanacija Jakuševca sa planom cjelovitog zbrinjavanja otpada gradnjom odgovarajućeg Centra. Ovaj je prioritet u skladu s Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. - 2015. (NN 85/07, 126/10, 31/11) u kojem je u točki 5.6 Centri za gospodarenje otpadom-lokacije navedeno: Strategijom je dugoročno predviđeno osnivanje regionalnih i županijskih CGO-a.</p> <p>37. Operativni program „okoliš“ za vremensko razdoblje 2007-2013. kojem je jedan od glavnih ciljeva razvijanje infrastrukture i javnih usluga u području gospodarenja otpadom (Prioritetna os 1: Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom radi uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Hrvatskoj) predviđa korištenje Kohezijskog fonda (KF) Europske unije (EU) za sufinanciranje. Neki od očekivanih rezultata nakon proteka implementacijskog roka u 2016. su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 580.000 stanovnika bit će obuhvaćeno uslugom novih centara za gospodarenje otpadom - 70% smanjenja količina otpada odloženog na odlagališta (na razini županije) - 61.546 m² saniranih odlagališta otpad <p>Uskoro će se donijeti i novi Operativni program iz područja konkurentnosti i kohezije s jednom od prioriteta osi Zaštita okoliša, prilagodba klimatskim promjenama i održivost resursa. Jedan od investicijskih prioriteta je Ulaganje u sektor otpada Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom s ciljem uspostave integriranog sustava gospodarenja otpadom te smanjenja rizika vezanih uz otpad, za što je okvirno predviđeno 450 milijuna eura, kao i poboljšanje sustava gospodarenja otpadom s ciljem povećanja odvojenog prikupljanja i recikliranja/uporabe otpada, za što je okvirno predviđeno oko 50</p>
Kontejner 2,5 m3 za staklo	30											
Poliesterski četvrtasti kontejner 2 m3 za PET	30											
Poliesterski četvrtasti kontejner 3 m3 za PET	244											
Kontejner 2,5 m3 za PET ambalažu – dvobojni	30											

		<p>je do kršenja propisa – Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš, o obveznom sadržaju Studije, u dijelu u kojem se treba tražiti posebna skrb o odabiru tehnologija i rješenja (traži se posebna skrb o odabiru tehnologija, obrazloženje najprihvatljivijeg varijantnog rješenja, uključujući i poteškoće, tehničke nedostatke ili znanja i iskustva, ciljevi zaštite okoliša po međunarodnim ugovorima i sporazumima ..). Tražimo precizno obrazloženje.</p> <p>42) Rješenje o prihvatljivosti zahvata na okoliš za izgradnju spalionice –PTOO, donijeto je 2006. godine, a ista nije usklađena direktivom o procjeni određenih javnih i privatnih projekata na okoliš 2011/92/EU i 2014/52/EU. Osim toga, u međuvremenu je došlo do mnogih promjena u pogledu tehnologije. Tražimo odgovor: kako je moguće i iz kojih razloga pozivati se na to Rješenje?</p> <p>43) U studiji, Ciljevi zaštite okoliša: cilj zaštite voda, tla, biološke i krajobrazne raznolikosti, utvrđeni su Nacrtom prijedloga plana zaštite okoliša Grada Zagreba iz</p>	<p>milijuna eura. Predviđeni izvori financiranja uspostavljanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu navedeni su i poglavlju 6.1. i računa se na korištenje sredstava Europske unije. Konkretni odgovor o visini sredstava dati će Studija izvodljivosti i prijava za sufinanciranje Kohezijskom fondu EU. Isti dokumenti razmatrat će i mogućnost plaćanja za uslugu gospodarenja otpadom koju građani mogu platiti. Navedeni dokumenti odredit će vrstu tehnologije i cijenu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom Grada Zagreba.</p> <p>38. Nacrt prijedloga PGO za Grad Zagreb ne uspoređuje druge troškove s obzirom da mora biti usklađen s Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015 (NN, 85/07, 126/10, 31/11)., a usporedbu i odabir tehnologija dat će Studija izvodljivosti.</p> <p>39. Vlada RH je na svojoj sjednici održanoj 19. srpnja 2007. donijela Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.–2015.. Ovaj Plan objavljen je u Narodnim novinama, Klasa: 310-33/07-02/06, a donijet je na temelju članka 9. stavka 4. Zakona o otpadu (NN, br. 178/2004 i 111/2006).</p> <p>40. Pravilnik o povjerenstvu za stratešku procjenu (NN, 70/08) propisuje sastav stručnog povjerenstva kada se provodi strateška procjena plana i programa na područnoj razini. Njime je određeno da se u povjerenstvo imenuju predstavnici upravnih tijela i odijela nadležnih za pojedina područja, odnosno osobe koje obavljaju određene funkcije, predstavnik jedinice područne samouprave, predstavnik ministarstva, te po potrebi predstavnik jedinica lokalne samouprave, stručnjaci za pojedina područja, te po potrebi predstavnik jedinica lokalne samouprave, s objavljenog popisa osoba kojeg donosi ministar. Pravilnik također definira tko ne može biti član povjerenstva, ali ne zabranjuje da se pored članova iz članka 4. stavka 2. u povjerenstvo imenuju predstavnici jedinica lokalne samouprave i drugi stručnjaci imenovani od strane grada.</p> <p>41. U Studiji o utjecaju na okoliš i Rješenju o prihvatljivosti zahvata na okoliš za izgradnju PTOO-a iz 2006., analizirane su i razrađene tri jednako vrijedne konfiguracije spaljivača (tehničko-tehnološki koncepti) za koje su primijenjena tehnička rješenja dobro razvijena i ispitana u svijetu na velikom broju referenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koncept A koji uključuje 2 spaljivača s rešetkom kapaciteta 25 t/h za spaljivanje komunalnog otpada (uz dodatak najviše 10 % mulja) + 1 spaljivač s vrtložnim slojem kapaciteta 15 t/h za spaljivanje mulja (loženje mulja se podržava plinom kao primarnim ili loživim uljem kao pričuvnim gorivom) - koncept B koji uključuje 2 spaljivača s vrtložnim slojem kapaciteta 30 t/h (mulj i
--	--	--	--

		<p>2013., kojim će se utvrditi najznačajniji ciljevi zaštite svih sastavnica, dakle nepostojećim dokumentom. Znači da Grad Zagreb nema strateški dokument Programa zaštite...Tražimo obrazloženje ovog navoda i kako je moguće pozivati se na nepostojeći propis!</p> <p>44) Predviđene površine lokacija i zahvata za spalionicu i CGO, koji se u Studiji I prijedlogu PGO uzimaju utvrđenim, (utvrđene su prema Prijedlogu izmjena i dopuna PPGZ –a i GUP-a iz 2014., dakle s osnova nepostojećih akata), kao i površina za novopredloženu lokaciju Resnik, su nedostatne i nisu usklađene s važećim dokumentima prostornog uređenja grada Zagreba. Takvo rješenje je nezakonito. Zbog čega i kojih pošto - poto interesa su nepostojeći dokumenti prostorno planske dokumentacije uzimani kao podloga za opisane lokacije? Precizno obrazloženje, traži se.</p> <p>45) Za lokaciju izgradnje spalionice i napuštanje lokacije Savica, poziva se na studiju i Rješenje o prihvatljivosti zahvata Ministarstva, budući da nije precizirano, tražimo podatak, o</p>	<p>otpad se suspaljuju u bilo kojem omjeru)</p> <ul style="list-style-type: none"> - koncept C koji uključuje 2 spaljivača s rešetkom kapaciteta 25 t/h + postrojenje za potpuno sušenje mulja s 3 odvojene linije za isušivanje mulja do 95 % suhe tvari. <p>Od 2006. godine do danas ovi tehničko-tehnološki koncepti dodatno su potvrđeni brojnim novim uspješnim izvedbama, dok je daljnji tehnološki razvoj unaprijedio ove koncepte u mnogim izvedbenim detaljima. Kako u odnosu na tehničko-tehnološke koncepte iz 2006. do danas nije dizajniran napredniji koncept termičke obrade otpada koji bi svoju pogonsku pouzdanost i sigurnost mogao dokazati uspješnim izvedbama, u Nacrtu prijedloga PGO za Grad Zagreb preuzet je tehnološki koncept B za koji je ocijenjeno da najbolje odgovara pogonskim uvjetima suspaljivanja otpada i mulja u bilo kojim omjerima.</p> <p>Obavezni sadržaj strateške studije određen je u Prilogu I. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08) i u cijelosti je obuhvaćen Zaključkom o sadržaju strateške studije za procjenu utjecaja nacrta prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš KLASA: 351-03/09-07/2 URBROJ: 251-19-01-10-35 od 1.srpnja 2014 ., kojim se određuje konačni sadržaj strateške studije. Prema članku 6. stavku 3. spomenute Uredbe konačni sadržaj Strateške studije određuje nadležno tijelo u postupku sukladno odredbama Zakona i ove Uredbe. U provedenom postupku određivanja sadržaja strateške studije tijelima i/ili osobama određenim posebnim propisima i vijećima gradskih četvrti upućen je zahtjev za davanje mišljenja o sadržaju strateške studije Plana gospodarenja otpadom i razini obuhvata podataka za koje smatraju da se moraju obraditi u strateškoj studiji, a vezani su uz njihov djelokrug rada i temelje se na posebnim propisima. Također je zatraženo i mišljenje Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu prirode o potrebi provedbe postupka glavne ocjene o prihvatljivosti Plana za ekološku mrežu. Radi usuglašavanja dostavljenih mišljenja održana je rasprava o utvrđivanju sadržaja strateške studije na kojoj se je raspravljalo o zahtjevima, mišljenjima, temama i utjecajima koje bi trebalo obraditi u strateškoj studiji. Istovremeno sa Zaključkom o pokretanju postupka strateške procjene nacrta prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na službenim stranicama Grada Zagreba, u razdoblju od 28. rujna do 28. listopada 2009. bila je objavljena je i Informacija o izradi strateške studije nacrta prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. Spomenuta Informacija bila je namijenjena javnosti i zainteresiranoj javnosti koja je imala pravo u roku 30 dana od dana objave spomenute Informacije, nadležnom</p>
--	--	---	--

kom se točno rješenju radi? – vidjeti strana 39. točka 5. Tražimo opis studije i rješenja s naznakom klase.

46) Str. 66 i 67.- Hidrološke značajke – CGO sa spalionicom se nalazi na granici II i III vodozaštitnog područja, iznimno značajnom za vodoopskrbu Zagreba i šireg područja, 1100 m od najbližeg vodocrpilišta IVANJA REKA i u području crpilišta Mala Mlaka Velika Gorica, Šašnjak, Žitnjak, Ivanja Reka, Petruševac, Zapruđe., U skladu s kojim direktivama o vodama je utvrđen smještaj lokacije spalionice na III i granici II vodozaštitnog područja, i vodocrpilištima?

47) Postoje li pribavljene suglasnosti i uvjeti Grada Velika Gorica i Zagrebačke županije za zahvate u blizini njihovih vodocrpilišta i zaštićenih vrijednosti prema odredbama posebnih propisa ?

48) Zašto se Prijedlogom PGO obrađuju posebne vrste otpada i lokacije za iste, kojima po zakonu ne gospodari Grad Zagreb?

49) S obzirom na zahtjeve primarnog razvrstavanja, očigledno je da će udio kvalitetnih gorivih komponenti (plastika i papir) biti s godinama sve manji, a 2020.

tijelu , dostaviti mišljenja, primjedbe i prijedloge na obavezni sadržaj strateške studije propisan u Prilogu I ranije spomenute Uredbe. Građanima je bilo omogućeno da svoje primjedbe, prijedloge i mišljenja dostave poštom na navedenu adresu ili putem e-pošte. Na temelju propisanog obaveznog sadržaja, pribavljenih mišljenja i zahtjeva nadležnih tijela i osoba određenih posebnim propisima kao i tijela jedinica lokalne samouprave, te obavljenih javnih rasprava i javnog uvida određen je konačni sadržaj strateške studije i donesen Zaključak o sadržaju strateške studije za procjenu utjecaja nacrta prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš.

42. U Studiji o utjecaju na okoliš i Rješenju o prihvatljivosti zahvata na okoliš za izgradnju PTOO-a iz 2006. detaljno su ispitane sve poznate tehnološke mogućnosti termičke obrade, kao i u korelaciji s alternativnom mehaničko-biološkom obradom, na temelju kriterija ekološke prihvatljivosti, prihvaćenosti u svijetu, dokazane pouzdanosti i sigurnosti, te primjenjivosti za Grad Zagreb. Tako su ispitani sljedeći poznati postupci termičke obrade preostalog otpada:

Vrsta spaljivača	Razvijenost postupka	Reference postupka	Otpad	Prihvaćenost od drž. tijela	Primjenjiv. za Zagreb
Spaljivači s roštiljem	visoka	brojne	neobrađen H _D = 6 - 15 MJ/kg	da	da
Spaljivači s vrtložnim slojem	vrlo dobra	vrlo dobre	usitnjen H _D = 5 - 25 MJ/kg	da	da
Spaljivači s rotirajućom peći	visoka	brojne	usitnjen	da	ne
RCP	novo	oskudne	neobrađen H _D = 7,5 - 18 MJ/kg	uvjetna	ne

		<p>godine, prema Planu, plastike i papira neće biti u komunalnom otpadu. Plastika i papir čine preko 50 posto komunalnog otpada; kad njih izdvojite, što ćete spaljivati?</p> <p>50) Nigdje se u Planu ne razmatra ključni parametar spaljivanja: sastav otpada i dinamika promjene sastava komunalnog otpada. Tako se, na primjer, Planom uopće ne uvažava činjenica da je udio nanočestica sve veći u komunalnom otpadu. Godišnja stopa rasta uporabe nanomaterijala (ugradnja nanočestica u proizvode široke potrošnje) iznosi preko 25 posto! Sve to na kraju završava u smeću. Nanočestice je nemoguće izdvojiti iz smeća. Njihova prisutnost bitno mijenja energijsku bilancu spalionice, a posebno kemijski sastav dimnih plinova, šljake i pepela. Nanočestice znatno povećavaju i ubrzavaju formiranje polikloriranih dibenzofurana, PAH-ova i PM čestica. Znanstvena literatura iz tog područja datira iz 2013/2014 godine (izvor: prof.dr.sci. Valerije Vrčec), pa je tehnički i fizički nemoguće da su rezultati tih</p>	<table border="1"> <tr> <td>Thermoselect</td> <td>ново</td> <td>oskudne</td> <td>neobrađen H_D= min 5 MJ/kg</td> <td>uvjetna</td> <td>ne</td> </tr> <tr> <td>British Gas -Lurgi</td> <td>ново</td> <td>oskudne</td> <td>briketiran</td> <td>da</td> <td>ne</td> </tr> <tr> <td>Rasplinjavanje i taljenje pepela</td> <td>ново</td> <td>oskudne (u Japanu)</td> <td>usitnjen H_D= min 7 MJ/kg</td> <td>da (u Japanu)</td> <td>uvjetno</td> </tr> </table>	Thermoselect	ново	oskudne	neobrađen H _D = min 5 MJ/kg	uvjetna	ne	British Gas -Lurgi	ново	oskudne	briketiran	da	ne	Rasplinjavanje i taljenje pepela	ново	oskudne (u Japanu)	usitnjen H _D = min 7 MJ/kg	da (u Japanu)	uvjetno				
Thermoselect	ново	oskudne	neobrađen H _D = min 5 MJ/kg	uvjetna	ne																				
British Gas -Lurgi	ново	oskudne	briketiran	da	ne																				
Rasplinjavanje i taljenje pepela	ново	oskudne (u Japanu)	usitnjen H _D = min 7 MJ/kg	da (u Japanu)	uvjetno																				
		<p>Analizom je utvrđeno da su tehnologije spaljivača s roštiljem i spaljivača s vrtložnim slojem zadovoljavajuće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - s obzirom na visoku pouzdanost i sigurnost postrojenja potvrđenu na dovoljnom broju referentnih postrojenja u Europi i u svijetu - jer u potpunosti zadovoljavaju standarde Europske unije i propise Republike Hrvatske glede emisije štetnih tvari u okoliš - jer u pogledu investicijskih i pogonskih troškova, troškova održavanja, te pogonske pouzdanosti i sigurnosti su optimalne. <p>43. Nacrt prijedloga plana zaštite okoliša Grada Zagreba iz 2013., kao što i sam naslov kaže je Nacrt prijedloga koji je izrađen, ali još uvijek nije službeno usvojen. S obzirom da se prema članku 7. Zakona o otpadu (NN, 178/04, 111/06, 60/08, 87/09) "Županijski, Grada Zagreba, gradski i općinski planovi gospodarenja otpadom donose kao sastavni dio programa zaštite okoliša određenog posebnim zakonom ili kao posebni dokument" ova dva dokumenta čine jednu stratešku cjelinu. Dokument je krajem 2013. godine izradio ovlaštenik Oikon 2013. u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 80/13) te se u tom smislu pozvalo na ovaj dokument.</p> <p>44. Postupak izrade i donošenja Plana gospodarenja otpadom i izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba provode se paralelno i to prvenstveno iz razloga što su ta dva važna dokumenta temeljem propisa iz područja gospodarenja otpadom, zaštite okoliša i prostorno-planske dokumentacije međusobno povezana i moraju se donijeti istovremeno. U Planu gospodarenja otpadom Grada Zagreba navode se lokacije koje je Zavod za prostorno uređenje grada Zagreba, temeljem Odluke o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba (Sl/gl 17/10 i 5/12) predložio da se preispitaju sa stanovišta gospodarenja otpadom. Lokacija PTOO-a određena je Planom</p>																							

		<p>istraživanja uključeni u izradu Plana. Izrađivači Plana očigledno i sigurno nisu čuli za te najnovije rezultate. Zahtjevamo precizan osvrt obzirom na izloženi stav.</p> <p>51) Koji je utjecaj spalionice i koncentracije ovakvih objekata na jednom mjestu na zdravlje ljudi i gdje su u studiji obrađeni i pozivom na koja referentna istraživanja, iskustva drugih zemalja i bazne podatke?</p> <p>Naime, očigledno je da se utjecaj spalionica na zdravlje namjerno prešućuje. Prema rezultatima proučavanja povezanosti raka među stanovnicima koji žive u blizini spalionica smeća (14 španjolskih spalionica) uočen je povećan broj tumorskih oboljenja, te je utvrđena povećana koncentracija kadmija i žive u krvi ljudi (moderna verzija spalionice u Modeni), štetne emisije dovode se u izravnu vezu sa reproduktivnim funkcijama - učestalošću preranih poroda, posebno su ugrožena djeca (zaostali razvoj, osobito motorike). Znanstvenici (Kina) su dokazali da se u povrću i tlu u krugu od 20 km od spalionice nalazi znatno povišena</p>	<p>gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. - 2015. (NN, 85/07, 126/10 i 31/11), na temelju Programa gospodarenja otpadom Grada Zagreba kojeg je izradio IGH d.d. Zavod za ekološki inženjering iz 2006. godine (SI/gl 7/06), a predložena je Višekriterijalnom analizom za odabir jedne od dviju predloženih lokacija za izgradnju PTOOZ-a (Savica –Šanci i Zagreb – istok, Resnik) koju je izradio konzorcij NOVUM/UTW-EPZ, 2001. Tom je analizom lokacija Zagreb–istok (Resnik) ocijenjena pogodnom za izgradnju građevine za termičku obradu otpada vezano uz zahtjeve klimatskih parametara, strukture naseljenosti, udaljenosti naselja i sl. Rezultati ove analize bili su uporište da se lokacija Zagreb-istok (Resnik) ucrtta kao 'lokacija u istraživanju' u Prostorni plan Grada Zagreba 2003. (SI/gl 11/03). Izmjenama i dopunama Prostornog plana Grada Zagreba iz 2006. (SI/gl 2/06) lokacija građevine za termičku obradu otpada u istraživanju utvrđuje se kao lokacija za postrojenje za termičku obradu otpada. Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99 i 84/13) dokument je prostornog uređenja državne razine kojim je propisano da svi planski dokumenti moraju biti usklađeni s njime. Prostorni plan Grada Zagreba je prostorni plan područne (regionalne) razine, a Generalni urbanistički plan grada Zagreba je prostorni plan lokalne razine, s tim da GUP mora biti u skladu s PPGZ-om, što znači da se oznaka lokacije građevine za termičku obradu otpada iz PPGZ-a samo prenosi u GUP grada Zagreba, ali se ne određuje GUP-om, jer nije predmet GUP-a nego PPGZ-a. Za potvrdu ispravnosti i zakonitosti ovakvog postupka prije upućivanja oba dokumenta na razmatranje i odlučivanje Gradskoj skupštini Grada Zagreba prethodno će se pribaviti konačne suglasnosti nadležnih ministarstava slijedom kojih će se moći dovršiti postupke usvajanja jednog i drugog dokumenta na temelju odgovarajućih odluka. Donošenje (usvajanje) ovih dokumenata ujedno je i osnovna pretpostavka za unapređenje kvalitete života građana grada Zagreba, zaštitu njihova zdravlja i kakvoće okoliša jer se njima omogućuje zatvaranje i sanacija odlagališta Jakuševac.</p> <p>45. Rješenje Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva da je zahvat "Postrojenje za termičku obradu otpada u Gradu Zagrebu" prihvatljiv za okoliš uz primjenu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša, klasa: UP/I 351-03/06-02/0068, ur. broj: 531-08-3-1-06-4, od 21. srpnja 2006. godine je uzelo u obzir emisije na lokaciji u PTOO u Resniku.</p> <p>46. Lokacija PTOO-a određena je još 2007. u Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. - 2015. (NN 85/07, 126/10 i 31/11), na temelju Programa gospodarenja otpadom Grada Zagreba kojeg je izradio IGH d.d. Zavod za ekološki</p>
--	--	---	---

		<p>koncentracija „zloglasnih“ PCB-a i konzumacija takvog povrća rizična je za ljudsko zdravlje..., a u neposrednoj blizini planiranog CGZ sa spalionicom nalazi se tzv. „trbuh grada Zagreba“. (Izvori: prof.dr.sci. Valerije Vrčec, Environment International 2013,51,31; Environment International 2013.,61,88; Epidemiology 2013., 24,863; International Journal of Environmental Research and Public Health 2013,10,2241; World Health Organisation (1998): WHO experts re-evaluate health risks from dioxins.WHO/45,3, June 1998...). Tražimo izričito očitovanje na navedene podatke!</p> <p>52) Unatoč brojnim uočenim nedostacima na utjecaj Prijedloga PGP na ekološku mrežu, Studijom je utvrđeno da u glavnoj ocjeni u pogledu lokacija i tehnoloških rješenja nisu razmatrana daljnja varijantna rješenja i druge pogodne mogućnosti – jer su upravo predložena PGO najbolja, te se ne očekuju značajni kumulativni utjecaji na cjelovitost mreže. Na bazi kojih relevantnih ispitivanja</p>	<p>inženjering iz 2006. godine (SI/gl 7/06), a predložena je Višekriterijalnom analizom za odabir jedne od dviju predloženih lokacija za izgradnju PTOOZ-a (Savica –Šanci i Zagreb – istok, Resnik) koju je izradio konzorcij NOVUM/UTW-EPZ, 2001. Tom je analizom lokacija Zagreb–istok (Resnik) ocijenjena pogodnom za izgradnju građevine za termičku obradu otpada vezano uz zahtjeve klimatskih parametara, strukture naseljenosti, udaljenosti naselja i sl. Izmjenama i dopunama Prostornog plana Grada Zagreba iz 2006. (SI/gl 2/06) lokacija građevine za termičku obradu otpada u istraživanju utvrđuje se kao lokacija za postrojenje za termičku obradu otpada. Rezultati ove analize bili su uporište da se Prijedlogom izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba 2014. predloži sljedeće: "Na utvrđenoj lokaciji za postrojenje za termičku obradu otpada, uz Centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Grada Zagreba na Resniku te u istočnom produžetku te lokacije upotpunjuje se Centar za gospodarenje otpadom sukladno posebnim propisima o otpadu odnosno Planu gospodarenja otpadom." Odlukom o zaštiti izvorišta Stara Loza, Sašnjak, Žitnjak, Ivanja Reka, Petruševac, Zapruđe i Mala Mlaka (Službeni glasnik Grada Zagreba br. 9/07) u cilju osiguranja zaštite izvorišta od onečišćenja ili drugih utjecaja koji mogu nepovoljno utjecati na zdravstvenu ispravnost vode ili njezinu izdašnost, utvrđene su zone sanitarne zaštite izvorišta i propisane mjere zaštite i sanacije izvorišta, sanitarni i drugi uvjeti održavanja i druge zaštitne mjere. Ovom Odlukom člankom 23. na području III. zone zabranjuje se: građenje građevina za oporabu, obradu i odlaganje opasnog otpada, građenje kemijskih industrijskih postrojenja, obavljanje poslova oporabe, obrade i odlaganja opasnog otpada. Kako je u međuvremenu stupio na snagu novi Pravilnik o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11) te 2013. godine izmjene i dopune ovog Pravilnika (NN 47/13), ova Odluka trebat će se uskladiti s odredbama navedenog Pravilnika. Odlukom o Pravilniku o izmjenama Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 47/2013), člankom 1. Dopuštena je izgradnja centra za gospodarenje otpadom u III. Zoni sanitarne zaštite.</p> <p>47. Spomenute suglasnosti nisu potrebne za donošenje Plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba do 2015.</p> <p>48. Način rada s posebnim kategorijama otpada koje su regulirane Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, članak 53. odredit će Vlada RH Uredbom koja još nije donesena pa se u ovom trenutku ne može dati točan odgovor. U svakom slučaju će se rad s ovim kategorijama otpada uskladiti s zakonskim propisima RH.</p> <p>49. Svjetska praksa upućuje da nije moguće odvojeno sakupiti sav iskoristivi otpad, niti je</p>
--	--	--	--

		<p>i znanstvenih radova ste izveli takav zaključak?</p> <p>53) Str. 111- Studije – utvrđuju se „uobičajene emisije kao produkt spaljivanja u PTOO – spalionici“ najotrovniji spojevi. Prema izjavi gđe. Vadžić na javnom izlaganju u Starogradsnoj vijećnici, o čemu postoji i tonski zapis, takve emisije (nije slučajni termin) se ne smiju ni pojaviti u okolišu! Tražimo obrazloženje!</p> <p>54) Tko u RH vrši takva mjerenja, na koje spojeve ili elemente i koji su troškovi?</p> <p>55) Prema navodu na str 113. lokacije u Resniku i dr. nalaze se u „posebno osjetljivom području i aluvijalnom dijelu gdje je podzemni vodonosnik – šljunkovit prekriven relativno tankim slojem glinenog materijala u slučaju iznenadnog oštećenja ostavlja vrlo malo vremena za reakciju“. Obzirom na veliku mogućnost plavljenja i dugotrajnog visokog vodostaja Save, kako ste osmislili sprečavanje prirodne katastrofe, te nesagledivih posljedica u slučaju prirodne katastrofe, s mogućnošću koje treba ozbiljno računati?</p> <p>56) Tražimo posebno obrazloženje za</p>	<p>moguće sav odvojeno prikupljeni otpad reciklirati. Mnogi iskoristivi sastojci otpada ne mogu se reciklirati nakon što se pomiješaju s mokrim otpadom (ostaci voća, povrća, hrane i dr., a koji u komunalnom otpadu sudjeluju s oko 26%), ili se infektivno, kemijski i drugačije kontaminiraju (bojom, uljima, masti i dr.). Isto tako ne može se reciklirati metaliziran i plastificiran papir, višeslojna papirna ambalaža, fotografije, te sav higijenski papir (pelene za djece i odrasle u komunalnom otpadu sudjeluju s oko 5,5% , ili gotovo 12.000 t). Isto tako se ne može reciklirati većina obuće, stiropor, mnogi proizvodi i dijelovi ambalaže iz plastike uključivo zaprljane PVC vrećice, mnogi predmeti od gume i srodnih sintetskih materijala, mnogi gorivi materijali koji se koriste u građevinarstvu (pjene, podne i zidne obloge i dr.), te mnogi gorivi dijelovi u vozilima, elektroničkim uređajima, bijeloj tehnici i malim kućanskim aparatima. Termička obrada otpada predviđena je samo za ostatni otpad. U skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom Nacrtom prijedloga PGO za Grad Zagreb predviđeno je prvo sprječavanje nastanka otpada, pa nakon toga izdvajanje i na kraju obrada preostalog otpada. Obrada predviđa mehaničku i energetska obradu. Ostatni otpad će se odložiti u skladu s Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 117/07, 111/11, 17/13, 62/13).</p> <p>50. Udio produkata nanotehnologije (nanočestice i nanocjevčice) raste u industriji i domaćinstvu. Tvrdnja da udio nanomaterijala (nanočestice i nanocjevčice) raste 25% godišnje ništa ne znači bez podatka koliko je to stvarno proizvoda na hrvatskom ili nekom drugom tržištu. Ako je lanjske godine bilo 10 takvih proizvoda onda ove godine možemo očekivati 13, a ako ih je bilo 1000 onda će broj ove godine narasti na 1250. Drugo važno uvodno pitanje odnosi se na opasnost nanočestica za ljudsko zdravlje i okoliš. Nanotoksikologija je još uvijek prilično nerazvijena disciplina i tek se očekuju direktive s jasnim propisima o nanotoksikološkim ispitivanjima. Međutim, za sada se općenito korištene nanočestice ne smatraju opasnim za ljudsko zdravlje ili barem ne opasnijima od praškastih čestica istog materijala (npr. kod titanovog dioksida mogu se na radnom mjestu u radnika očekivati titanoze ili kod silicijevog dioksida silikoze). U Hrvatskoj postoji baza podataka Sigurnosno-tehničkih listova (STL), a među njima je određen broj proizvoda s ugrađenim nanomaterijalima. U apsolutnoj većini takvih dokumenata nanomaterijali su označeni kao neopasni za ljudsko zdravlje i okoliš. Naravno da se postavljaju brojna pitanja za budućnost, jer treba misliti na pravila predostrožnosti. Najvažnije je to što ne znamo koliko se nanomaterijala konačno može naći u otpadu. Količine nanomaterijala u proizvodima su u pravilu vrlo male, ali nitko ne</p>
--	--	--	--

		<p>„očekivani porast troškova nakon uspostave novog sustava gospodarenja otpadom i povećanja cijene komunalne naknade“ i koji je to porast, s obrazloženjem uzroka – str. 123. Studije?</p> <p>57) Kakav je odnos ulazne energije za pojedine varijante spaljivanja (termičke obrade) i izlazne energije koja će se dobivati pirolizom, te drugim oblicima spaljivanja, te kakav je enegetski odnos sastava otpada i mulja (koji će biti energent za rad spalionice PTOO) prema pojedinim tehnologijama spaljivanja? Tražimo analizu preciznih izračuna i financijske i ekonomske efekte za sve varijante!</p> <p>58) U odnosu na drugu mogućnost zbrinjavanja mulja s CUPOVZ-a: opciju biološkog zbrinjavanja, koja je, propisima utvrđena kao prioritetna, a o kojoj ni Prijedlog PGO ni Studija.. ne samo da je ne navode kao prioritetnu, već ju ni ne obrazlažu kao alternativu, pozivamo se na stručno mišljenje prof. dr. sc. Milana Poljaka, koje glasi:</p> <p style="text-align: center;"><i>„Smatram da se primarno</i></p>	<p>zna što to u konačnici zapravo znači zbog nepoznavanja ispravnih podataka o sastavu proizvoda s ugrađenim nanomaterijalima i njihovim ukupnim količinama na tržištu. Većina proizvoda namijenjenih kućanstvu uopće nema STL (npr. odjevni predmeti, različiti tiskani materijali itd.), pa je nemoguće saznati koliko je takvih proizvoda na tržištu. Ostaje još pitanje o mogućem negativnom utjecaju nanomaterijala na energijsku bilancu spalionice. Navodno ti materijali ubrzavaju nastajanje polihalogeniranih benzofurana (vjerojatno se radi o dibenzofuranima ali i dibenzodioksinima), PAH-ova itd. To je izrazito neozbiljna tvrdnja obzirom na činjenicu da su strukture nanomaterijala posve različite (npr. oksidi metala poput titana, elementi poput srebra, silicijev dioksid, ugljikovi derivati) i sasvim sigurno neće svi imati jednako djelovanje na bilo kojoj razini. Usput budi rečeno, najstariji prirodni nanomaterijal je čađa, koja je praktički sveprisutna, a do sad nisu opažena njezina opasna djelovanja. Uostalom, na koji način su znanstvenici dokazali da bilo koji od nanomaterijala ima katalitičku ulogu kod stvaranja polihalogeniranih dibenzofurana? Podatak o katalitičkom djelovanju je onda temeljito sumnjiv. Prema prof. dr. Vrčeku cijela stvar počinje se razvijati 2013./2014., međutim u Hrvatskoj se stručnjaci bave nanomaterijalima već nekih 15 ili više godina, što u nacionalnim okvirima, što na specijalizacijama u drugim zemljama, o čemu postoje i radovi objavljeni u različitim domaćim časopisima.</p> <p>51. Rješenje Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva da je zahvat "Postrojenje za termičku obradu otpada u Gradu Zagrebu" prihvatljiv za okoliš uz primjenu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša, klasa: UP/I 351-03/06-02/0068, ur. broj: 531-08-3-1-06-4, od 21. srpnja 2006. godine je uzelo u obzir utjecaj PTOO na zdravlje okolnog stanovništva. U primjedbi su izabrani epidemiološki radovi koji se odnose na neke spalionice u Španjolskoj, a da nema riječi o kakvim se objektima i tehnologiji radi. U svijetu postoji izrazito velik broj spalionica uz koje se ne vežu ovakvi učinci, a u tome je važna uloga projektiranja. Rasprava o ovom problemu nije moguća bez detaljnijih podataka o svakoj od promatranih spalionica. O utjecaju na zdravlje ljudi govore brojne studije, neke o negativnom, ali te se studije u pravilu odnose na razdoblje prije nego što je Europska unija uvela strože norme vezano uz emisije, a druge o nepostojanju rizika po zdravlje, u slučaju novih postrojenja u kojima se primjenjuje moderna tehnologija i strogi propisi. Jednu je u obliku Nadopune mišljenja u ožujku 2009. objavio <i>Committee on Carcinogenicity of Chemicals in Food, Consumer Products and the Environment Update Statement on the Review of Cancer</i></p>
--	--	--	--

		<p>određivanje Grada Zagreba za zbrinjavanje mulja putem PTOO bez sagledavanja drugih mjera zbrinjavanja mulja čini nelogičnim i neracionalnim. Za primjer navodim da se u nekim zemljama npr. SAD spaljivanjem zbrinjava 16% mulja dok mulj ima značajnu primjenu u poljoprivredi u prosjeku od 36% (EPA, 1993). Isto tako prema izvješćima zemalja članica EU, količine mulja s uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda koje se koriste u poljoprivredne svrhe u prosjeku iznose 40%, a u zemljama poput Engleske, Danske i Španjolske te količine prelaze 50%. Dakle nužno se nameće pitanje zašto je u tim zemljama moguća primjena znatnih količina mulja na poljoprivredne površine te kako je uređen taj sustav.</p> <p><i>Problem otpadnog mulja s CUPOVGZ-a datira još od dana izgradnje uređaja te izrade studija i elaborata koji su dali predviđanja za trenutna (privremena) kao i potencijalno trajna rješenja. Međutim, danas smo svi svjedoci da se godišnje količine mulja na privremenom odlagalištu u blizini CUPOVGZ-a gomilaju te se javljaju dva esencijalna pitanja:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kako trenutno zbrinuti količinu od cca 300-350.000 t 	<p><i>Incidence near Municipal Waste Incinerations i The Impact on Health of Emissions to Air from Municipal Waste Incinerations, Health Protection Agency, London, nakon što je pregledao izvještaje i epidemiološke studije u učestalosti karcinoma u blizini postrojenja za termičku obradu otpada od 2000. i ustvrdio da je „bilo koji potencijalni rizik od karcinoma zbog blizine stanovanja postrojenjima za termičku obradu otpada (za razdoblja dulja od 10 godina) izuzetno nizak i vjerojatno nemjerljiv bilo kojom modernom epidemiološkom metodom“.</i> Studija iz Francuske, koju je proveo Odjel za epidemiologiju Rhône-Alpes u razdoblju od pet godina (od 2002. do 2006.) upravo zbog iskazane zabrinutosti stanovništva za njihovo zdravlje, pokazala je da „ne postoji nikakav statistički pojačan rizik od karcinoma u području obuhvaćenom studijom, bilo za sve karcinome ili za one najčešće prijavljene da su povezani izloženosti spalionicama ili dioksinima“. Upućujemo također na rezultate UNEP-ove studije <i>Dioxin and Furan Inventories, National and Regional Emissions of PCDD/PCDF</i> iz 1999.</p> <p>52. Prema mišljenju Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Uprave za zaštitu prirode, KLASA: 351-01/13-02/48, URBROJ: 517-06-2-1-14-6 od 4. kolovoza 2014., sukladno članku 50. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine 80/2013), predmetni Plan prihvatljiv je za ekološku mrežu uz predviđene mjere ublažavanja za ekološku mrežu i mjere zaštite okoliša iz Strateške studije. U studiji Glavne ocjene razmatrana je razina samostalnog i kumulativnog utjecaja prijedloga Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže kao posljedice provedbe aktivnosti definiranih Planom. Studijom su obuhvaćena područja ekološke mreže unutar ili u blizini obuhvata Plana. Nadležno Ministarstvo smatra da je, s obzirom na ciljeve Plana i uvažavajući mišljenje Državnog zavoda za zaštitu prirode (KLASA: 612-07/14-42/13, URBROJ: 366-07-3-14-2 od 25. srpnja 2014.) Glavna ocjena primjereno sagledala i procijenila moguće samostalne i kumulativne utjecaje na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te da je predmetni Plan prihvatljiv za ekološku mrežu uz predviđene mjere ublažavanja za ekološku mrežu koje su ujedno i mjere zaštite biološke raznolikosti i mjere zaštite okoliša predložene predmetnom studijom.</p> <p>53. Uredbom o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 117/12), koja je preuzela sve relevantne odredbe EU Direktive o industrijskim emisijama IED Directive 2010/75/EU, određene su dopuštene granične vrijednosni emisija štetnih tvari u okoliš. Dopuštene emisije dioksina i furana iz postrojenja za termičku obradu otpada su najviše do 0,1 ng/Nm³ u otpadnom plinu u razdoblju uzimanja uzoraka ne manjem od 6 sati i ne većem od 8 sati. Ove granične</p>
--	--	---	---

		<p><i>mulja nakupljenu u 6-7 laguna (kazeta)?</i></p> <p><i>2. Kako planirati zbrinjavanje mulja koji godišnje nastaje kao nus proizvod pri obradi otpadnih voda Grada Zagreba u količini od cca 50.000 t?</i></p> <p><i>Nadalje, procjenjuje se i rast količina mulja po prosječnoj godišnjoj stopi od 2,2% (Izvor: Plan gospodarenja otpadom Grada Zagreba, 2013) što nužno znači i veći problem za adekvatno zbrinjavanje. U predmetnom dokumentu Jedan od preduvjeta za financiranje sredstvima EU je izrada prikladnog rješenja za gospodarenje muljem i njegovo zbrinjavanje. Napominjem da je od strane Hrvatskih voda s konzorcijem koji predvodi WYG International Limited UK ugovorena izrada tehno-ekonomske studije „Obrada i zbrinjavanje otpada i otpadnog mulja nastalog pročišćavanjem otpadnih voda iz sustava javne odvodnje gradova i općina županija RH“ s ciljem da se razviju glavne strateške crte za obradu i zbrinjavanje mulja i pruži temelj za regulatorni okvir (podzakonski akti) kojim će se urediti gospodarenje i zbrinjavanje mulja u Hrvatskoj.</i></p>	<p>vrijednosti emisija kao i propisani uvjeti rada i tehnološki zahtjevi za postrojenja za termičku obradu otpada definirani su upravo na način kako bi se osigurala visoka zaštita okoliša i ljudskog zdravlja. S obzirom da su emisije štetnih tvari iz PTOO-a manje od dopuštenih graničnih vrijednosti, PTOO je prihvatljiv za okoliš. U Strateškoj studiji se U Strateškoj studiji se navodi da su uobičajene emisije kao produkt termičke obrade u primarnom procesu PTOO-a emisije NOx spojeva, SO₂, čestice, CO i HOS, HCl, HF, teški metali, Hg, dioksini i furani. Prema članku 148. Uredbe o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 117/12), SO₂, NOx ,CO, ukupne praškaste tvari HOS, HCl i HF utvrđuje se kontinuiranim mjerenjem. Emisija teških metala te dioksina i furana u otpadnim plinovima kod postrojenja za spaljivanje otpada i postrojenja kod kojih se suspaljuje otpad utvrđuje se povremenim mjerenjem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u prvoj godini rada nepokretnog izvora najmanje četiri puta godišnje u razmaku od tri mjeseca, - nakon isteka razdoblja iz alineje 1. ovoga stavka dva puta godišnje u razmacima od šest mjeseci. <p>Prema istoj Uredbi za sve uređaje za loženje ukupna granična vrijednost GVE (C) dioksina i furana u otpadnom plinu pri suspaljivanju otpada iznosi 0,1 ng/m³. S obzirom na niske koncentracije dioksina i furana iz postrojenja za termičku obradu otpada, Uredbom o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12) za dioksine i furane ne propisuju se granične vrijednosti (GV) i ciljne vrijednosti (CV).</p> <p>54. Mjerenja emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora u Republici Hrvatskoj provode isključivo ovlaštene tvrtke koje posjeduju ovlaštenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode te su ujedno akreditirane od strane Hrvatske akreditacijske agencije (HAA), odnosno posjeduju ISO 17025 akreditaciju. Ove tvrtke podliježu stalnoj obvezi reakreditacije. Način praćenja emisija (prema važećim ISO, CEN i ostalim normama) obavlja se prema odredbama Pravilnika o načinu praćenja emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 129/12, 97/13). Njihov popis kao i opseg akreditacije može se naći na stranicama Ministarstva zaštite okoliša i prirode www.mzoip.hr. Za troškove provođenja specifičnih onečišćujućih tvari potrebno je obratiti se navedenim tvrtkama.</p> <p>55. Prema proceduri propisanoj zakonom, za svaku lokaciju zasebno, prije same izgradnje objekta u gospodarenju otpadom potrebno je izraditi svu potrebnu projektnu dokumentaciju (idejni projekt, glavni projekt). Sva ova dokumentacija morat će definirati i osigurati zaštitu od štetnog djelovanja voda, sprječavanje i zaštitu od</p>
--	--	--	--

		<p><i>Za pretpostaviti je da će se sukladno dosadašnjim iskustvima predviđati i primjena muljeva u poljoprivredi. Razlog tome može biti nekoliko činjenica koje se odnose na višestruke prednosti u primjeni mulja u poljoprivredne svrhe:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - smanjuje se korištenje mineralnih („umjetnih“) gnojiva i moguće niži troškovi proizvodnje, - poboljšana plodnost i struktura tla, održavanje optimalne vlažnosti, poboljšanje propusnosti, - obogaćivanje tla organskom tvari i recirkuliranje hranjiva, - može se koristiti zemljište u državnom vlasništvu itd. <p><i>Pored toga ne treba izostaviti niti činjenicu da postoji nekoliko politika u okviru strategije EU 2020 koje potiču dugoročno održivo korištenje mulja u poljoprivredi kao resursom (npr. fosfor i ostale hranjive tvari i kao poboljšivač tla) što je u skladu s inicijativom o učinkovitom korištenju resursa. U sklopu politike o otpadu, ukidanje statusa otpada je mogućnost da kompostirani mulj bude prepoznat kao korisno gnojivo. Svako je za razmotriti i održivo korištenje mulja u cilju proizvodnje</i></p>	<p>iznenadnih i izvanrednih onečišćenja vode i zadovoljiti ostale zahtjeve iz domene vodnog gospodarstva koji će biti propisani vodopravnim aktima i/ili aktima zaštite okoliša kroz postupak ishodaenja potrebnih dozvola (lokacijska, potvrda glavnog projekta, okolišna, uporabna dozvola). Projektnim rješenjem PTOO-a predviđeno je da se mineralizirani ostaci termičke obrade obrade metodom solidifikacije/stabilizacije i kao takvi odlože na uređeno i usklađeno odlagalište na Resniku. Postupkom solidifikacije/stabilizacije s cementom i aditivima, minimalizira se mogućnost ispiranja štetnih tvari (teški metali, dioksini i furani) prisutni u mineraliziranim ostacima, poglavito u letećem pepelu na odlagalištu i onemogućuje se raznošenje vjetrom. Prednost odlaganja mineraliziranih obrađenih i solidificiranih/stabiliziranih ostataka u usporedbi s odlaganjem neobrađenog otpada je u tome što mineralizirani ostaci ne sadrže organsku tvar i stoga ne mogu biti biološki aktivni (ne proizvode odlagališni plin niti proizvode i vrlo otrovne lužnate otpadne vode). Kao što je i više puta istaknuto u Strateškoj studiji, ovo odlagalište morat će se izgraditi u skladu s propisima o zaštiti okoliša, otpadu i zaštiti i spašavanju koji reguliraju način izgradnje odlagališta uključujući i mjere zaštite u slučaju iznenadnih događaja i propisima vezanim za vodno gospodarstvo koji dodatno osiguravaju zaštitu tla i vodonosnika. Provedba ovih mjera zaštite tla i voda osigurat će se kroz izradu daljnje dokumentacije. Prema zakonski propisanoj proceduri, za svaku lokaciju zasebno, prije same gradnje objekta u gospodarenju otpadom, potrebno je izraditi svu potrebnu projektnu dokumentaciju (idejni projekt, glavni projekt). Sva ova dokumentacija morat će definirati i osigurati zaštitu od štetnog djelovanja voda, sprječavanje i zaštitu od iznenadnih i izvanrednih onečišćenja vode i zadovoljiti ostale zahtjeve iz domene vodnog gospodarstva koji će biti propisani vodopravnim aktima i/ili aktima zaštite okoliša kroz postupak ishodaenja potrebnih dozvola (lokacijska, potvrda glavnog projekta, okolišna, uporabna)</p> <p>56. U ovom trenutku Grad Zagreb najvećim dijelom koristi najjednostavniju i najjeftiniju metodu gospodarenja otpadom, a to je odlaganje neobrađenog komunalnog otpada. <i>Overview of the use of landfill taxes in EU 2012</i> pokazuje da većina zemalja EU koristi naknade za odlaganje kao poticaj za skretanje toka otpada u bolje načine gospodarenja otpadom. Tako su prihodi od ove naknade u Nizozemskoj 2010. iznosili oko 42 milijuna eura, dok su 2006. iznosili 177 milijuna eura. Italija je 2010. uprihodila 186 milijuna eura, a 2000. je ukupan prihod iznosio 322 milijuna eura. Francuska pak 2002. zabilježila prihod od 297 milijuna eura, a 2010. tek neznatno manji iznos od 259 milijuna eura. Mnoge zemlje također povećavaju iznos naknada: od 50 do 70 eura po</p>
--	--	---	--

	<p><i>bioplina što je u skladu s energetske ciljevima EU te otvara i nove mogućnosti za recikliranje mulja kroz primjenu u poljoprivredi i šumarstvu.</i></p> <p><i>Primjena mulja u poljoprivredi i istraživanja tog aspekta zbrinjavanja datiraju još od 1912. godine, a u kompjutorskim bazama npr. AGRICOLA možemo pronaći više od 2.500 objavljenih istraživanja u kojih su ciljevi bili različiti sukladno razvoju tehnologija i znanja. Međutim, i danas pored svog tehničko-tehnološkog napretka interes za dodatnim istraživanjima na tom polju ne jenjava te je izazov i znanosti, struci i javnosti. Razlozi su višestruki jer se ukazuju nove potrebe za promjenom ili nadopunom postojećih zakonodavnih okvira (npr. nužnost izmjene pravilnika 38/2008 glede maksimalnih dozvoljenih količina primjene mulja) što postavlja nova pitanja na koje odgovore možemo dobiti primarno primjenom vlastitih istraživanja u našim uvjetima. U našim uvjetima se zahtjeva dodatna procjena sukladno propisima koji uređuju to područje, a uvažavajući agronomske kriterije i pravne temelje RH (Pravilnik o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od</i></p>	<p>toni otpada. Studija izvodljivosti odredit će trošak uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu.</p> <p>57. Odgovor na ova pitanja dat će Studija izvodljivosti.</p> <p>58. Mogućnost odlaganja otpadnog mulja iz uređaja za obradu otpadnih voda na poljoprivrednim treba sagledati u svjetlu Pravilnika o gospodarenju muljem iz UPOV u poljoprivredi (NN 38/08). Naime, odlaganje mulja iz uređaja za obradu otpadnih voda na poljoprivredne površine u Republici Hrvatskoj regulirano je Pravilnikom o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08) koji je propisao strože uvjete primjene od EU direktive (<i>Directive on the protection of the environment, and in particular of the soil, when sewage sludge is used in agriculture (86/278/EEC), dopunjene Direktivom 91/692/EEC, i Regulation (EC) No 807/2003; Regulation (EC) No 219/2009</i>). Pravilnikom su definirani uvjeti koje otpadni mulj koji se može odložiti na poljoprivredne površine mora zadovoljiti kao što je sadržaj teških metala, sadržaj organske tvari i odsustvo patogenih organizama. Pravilnikom je propisana i kvaliteta tla odnosno dopušten sadržaj teških metala u tlu na koje bi se primijenio navedeni mulj. Pri tome je zabranjeno korištenje mulja koje bi moglo prouzrokovati prekoračenje dopuštenih vrijednosti teških metala u tlu. Ovim Pravilnikom ograničene su i potencijalne poljoprivredne površine na koje se mulj može primijeniti pa je tako zabranjeno korištenje mulja na: travnjacima i pašnjacima koji se koriste za ispašu stoke; površinama na kojima se uzgaja krmno bilje najmanje dva mjeseca prije žetve, tlu na kojem rastu nasadi voća i povrća, uz iznimku voćaka, tlu namijenjenom uzgoju voća i povrća koje može biti u izravnom dodiru sa zemljom i koje se može jesti sirovo, u razdoblju od barem 10 mjeseci prije datuma početka berbe ili žetve, tlu na kojem postoji opasnost od ispiranja mulja u površinske vode, tlu čija je pH vrijednost niža od 5, tlu krških polja, plitkom ili skeletnom tlu krša, tlu zasićenom vodom, pokrivenim snijegom i na smrznutom poljoprivrednom tlu i u priobalnom i vodozaštitnom području. Iz svega navedenog je vidljivo da je prije korištenja mulja u poljoprivredi potrebno dodatno utvrditi potencijalne površine za korištenje mulja, veličinu tih površina, ali i spremnost vlasnika ili tvrtki koje upravljaju takvim površinama da ga koriste. Stupanjem na snagu Pravilnika o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja (NN 09/14) koji je definirao maksimalne dopuštene koncentracije onečišćujućih tvari u tlu (teških metala, PAH-ova, PCB-a, pesticida...) upotreba mulja iz CUPOVGZ-a postaje vrlo upitna upravo zbog sadržaja teških metala kao što su Zn i Cu čije količine u otpadnom mulju i do 5 puta (500 %)</p>
--	---	--

onečišćenja NN 009/14.; Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi NN 38/08.) i EU (Direktiva Vijeća 86/278/EEZ; 91/676/EEZ), strategije i planovi. Dakle zbrinjavanje mulja preko primjene mulja u poljoprivredi unatoč poznatim i prokušanim principima zahtjeva kontinuirano provođenje istraživanja s proširenim zadacima i ciljevima praćenja utjecaja na okoliš (tlo, vode i zrak) i zdravlje ljudi i životinja. Na taj način bi se izbjegli nepoželjni i nenadzirani negativni učinci ali i uklonile predrasude javnosti. Pored svega treba u obzir uzeti i nedostatke primjene mulja. Pri procjeni potencijala za primjenu mulja u poljoprivredne svrhe, pored količine i kvalitete mulja mora se u obzir uzeti i raspoloživost poljoprivrednih površina na regionalnoj i lokalnoj razini kao i udaljenost tih površina od uređaja. Raspoložive baze podataka o raspoloživim poljoprivrednim površinama i njihova opterećenost štetnim i potencijalno štetnim tvarima na području grada Zagreba i Zagrebačke županije kao i njihovo stanje glede pogodnosti za određenu namjenu predstavlja vrijedan izvor informacija o mogućem rješenju.

premašuju dopuštenu MDK-ovu metala u poljoprivrednom tlu. „Članak 4. Poljoprivredno zemljište smatra se onečišćenim kada sadrži više teških metala i potencijalno onečišćujućih elemenata od maksimalno dopuštenih količina (MDK), izraženo u mg kg-1:

mg kg-1	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn
Pjeskovito tlo	0,0-0,5	0-40	0-60	0,0-0,5	0-30	0-50	0-60
Praškasto – ilovasto tlo	0,5-1,0	40-80	60-90	0,5-1,0	30-50	50-100	60-150
Glinasto tlo	1,0-2,0	80-120	90-120	1,0-1,5	50-75	100-150	150-200

Stupanj onečišćenja zemljišta teškim metalima i potencijalno onečišćujućim elementima izračunava se prema sljedećoj jednadžbi:

$$So (\%) = \text{ukupni sadržaj teških metala u zemljištu} / \text{maksimalno dopuštena vrijednost} \times 100$$

Za interpretaciju onečišćenja koristite se sljedeći kriteriji:

- čisto, neopterećeno zemljište do 25 %;
- zemljište povećane onečišćenosti 25 -50 %;
- zemljište velike onečišćenosti 50 – 100%;
- onečišćeno zemljište 100 – 200 %;
- zagađeno zemljište više od 200%

od graničnih vrijednosti.

Također, Pravilnikom o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN, 38/08) dopušteno je godišnje koristiti najviše 1,66 tona suhe tvari mulja po hektaru poljoprivrednog tla.

Prijedlog da se otpadni mulj koristi na poljoprivrednim površinama nastoji ovaj problem riješiti izvan teritorijalnih granica Grada Zagreba. Nacrt prijedloga PGO za Grad Zagreb do 2015. temelji se na konceptu uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom unutar teritorijalnih granica Grada Zagreba, čime se ispunjavaju načela blizine i samodostatnosti

		<p><i>Naime, temeljem tih podataka moguće je utvrditi egzaktno raspoložive površine poljoprivrednog zemljišta pogodnog za primjenu mulja te se može dobiti pokazatelj o rentabilnosti i cjelovitostiovakvog načina zbrinjavanja mulja sa CUPOVGZ-a. „ (kraj citata)</i></p> <p>59) Odabir lokacije obrazlažete već postojećim objektima, a Resnik i Ostrovce kao „manje prikladne lokacije“. Tijekom cijele tzv. Studije.. uz brojne zamjerke i negativne utjecaje, ističući prijevozne troškove i izgradnju prometnica (stavite 200-250 kamiona dnevno pod svoje prozore!) i sanaciju divljih odlagališta o kojima nisu nadležne službe vodile godinama računa, nadoknadu vrijednosti nekretnina, kao svoje prednosti, navodeći „moguće štetne utjecaje“, uz „očekivani porast troškova nakon uspostave novog sustava gospodarenja otpadom i povećanja cijene komunalne naknade“, ocjenjujući malu blizinu PTOO- a od udaljenosti naselja kao „odličnu“, raspoloživi prostor otpada iz spalionice na vrijeme od 10 godina (što nakon toga?), ne</p>	<p>Strategije gospodarenja otpadom EU koja naglašava potrebu gospodarenja otpadom što je više moguće na lokaciji njegovog nastanka i gospodarenja otpadom unutar vlastitih granica.</p> <p>59. Odgovor na ovo pitanje, a vezano uz troškove koji će pratiti uspostavljanje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, dat će Studija izvodljivosti.</p> <p>60. Plan gospodarenja otpadom za Grad Zagreb mora biti usklađen s Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. (NN, 85/07, 126/10, 31/11) u kojem je u točki 5.6 Centri za gospodarenje otpadom-lokacije navedeno: Strategijom je dugoročno predviđeno osnivanje regionalnih i županijskih CGO-a. Županije i Grad Zagreb dužne su izraditi planove gospodarenja otpadom u kojima moraju definirati sustav gospodarenja otpadom na način da predvide najviše jedan CGO u županiji, odnosno Gradu Zagrebu. Prema analizi predloženih nacrtu županijskih planova gospodarenja otpadom i Nacrta plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba, u 2006. gotovo su sve županije predložile posebne lokacije koje će biti centralno mjesto za obradu i odlaganje otpada. U vrijeme donošenja ovog Plana neke od županija još nisu provele postupak donošenja prostornih planova s definiranom budućom lokacijom županijskog i/ili regionalnog CGO-a.</p> <ul style="list-style-type: none"> - RCGO sjeverozapadne Hrvatske – obuhvaća četiri županije: Koprivničko-križevačku, Krapinsko-zagorsku, Međimursku i Varaždinsku županiju; - RCGO Istočne Slavonije – Antunovac u Osječko-baranjskoj županiji obuhvaća Osječko-baranjsku i Vukovarsko-srijemsku županiju. <p>Grad Zagreb i Zagrebačka županija dogovorno planiraju gradnju postrojenja za termičku obradu komunalnog otpada koje bi se nalazilo u Gradu Zagrebu, na lokaciji Žitnjak-istok, a odlagalište ostatka od termičke obrade na lokaciji Zagrebačke županije.</p> <p>Zbog svega navedenoga, predložena su dva koncepta sustava gospodarenja neopasnim (komunalnim i proizvodnim) otpadom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tzv. županijski koncept – po jedan CGO u svakoj županiji; - tzv. regionalni koncept – osam regionalnih CGO-a i pet županijskih CGO-a. Grafički prikazi nalaze se na slikama 23. i 24. <p>Tijekom izrade ovog plana neke su županije od predloženih lokacija odabrale lokaciju za gradnju CGO-a te su takve lokacije uvrštene u prijedlog navedenih konceptata.</p> <p>Neovisno o odabranom konceptu, potencijalne lokacije CGO-a, kriteriji i smjernice za njihovu gradnju moraju biti planirane prostornim planovima županija, konačne će se lokacije odabrati nakon obavljenih istražnih radova i provedenog postupka procjene</p>
--	--	--	---

pišući o zdravlju ljudi niti riječi, ističući zastarjela i loša rješenja i nove neispitane tehnologije iz Europe kao primjer, branite Prijedlog Plana, ne za gospodarenje otpadom, nego za spaljivanje mulja sa CUPOVZ-a i očekivano ocjenjujete ovu lakrdiju (kao i 2013. godine, tako i ranije kad je nastala) prihvatljivom za okoliš...Tražimo očitovanje za svaki od navedenih istaknutih navoda!

60) Prijedlog PGO izrađen je 2009. godine, istim je utvrđen kao kriterij za trajno rješenje zbrinjavanja komunalnog otpada spaljivanje? Na temelju kojih zakona i direktiva ste zauzeli stav da je taj koncept prihvatljiv za okoliš i zdravlje i u skladu sa hijerarhijom zbrinjavanja otpada i posebnim propisima kojima se regulira zaštita okoliša? Navesti poimenično propise i odgovarajuće članke!

61) Koja lokacija je zatvaranjem Prudinca predviđene za azbest i zašto? U koju kategoriju otpada (prema kategorizaciji) spada azbest? Obrazložite lokaciju CGO u Dumovečkom

utjecaja na okoliš koji prethodi postupku izdavanja lokacijske dozvole.

5.6.1. Županijski koncept zbrinjavanja otpada

Veći broj županija i Grad Zagreb u svojim su nacrtima planova gospodarenja otpadom predložili lokacije za CGO. Manji je broj odredio više potencijalnih lokacija, a neke županije uopće nisu predložile lokaciju. Stoga je županijski koncept napravljen na temelju nacrtu županijskih planova gospodarenja koji su bili na raspolaganju i na temelju istraživanja i analiza provedenih za potrebe izrade Plana. Zajednički prikaz svih lokacija CGO-a po županijama dan je u Tablici 19. i na Slici 23.

Tablica 19. Županijski koncept

Županija	Lokacija ŽCGO
Krapinsko-zagorska	nije određeno
Sisačko-moslavačka	varijante: Četvrtkovac, Blatuša, Kurjakana, Banski Grabovac, Čore i Rađenovci
Karlovačka	varijante: Lemić brdo, Babina gora i Okić
Varaždinska	Motičnjak
Koprivničko-križevačka	Piškovnica
Bjelovarsko-bilogorska	nije određeno
Primorsko-goranska	Mariščina
Ličko-senjska	Lički Osik
Virovitičko-podravska	Jasenaš
Požeško-slavonska	nije određeno
Brodsko-posavska	varijante: Šagulje-Ivik, Baćanska, Općine Gornja Vrba, Podcrkavlje, Vrpolje i Vrbje
Zadarska	Benkovac (Biljane Donje)
Osječko-baranjska	Antunovac
Šibensko-kninska	Bikarac
Vukovarsko-srijemska	Stari Jankovci

		<p>lugu na koju se pozivate kao alternativnu i zaključak gradonačelnika o toj lokaciji?</p> <p>62) Kao što je lijepo rečeno: Ovakva Studije i Prijedlog plana gopodarenja otpadom u gradu Zagrebu su predračun za nabavku spalionice. Kod nas (ne mislimo mikro- lokacijski, geografski, nego sadržajno), podnošenjem predračuna u koji su ukalkulirani i ne mali pojedinačni i partikularni interesi, na paraf i odobrenje, Grad Zagreb neće proći, jer nema novaca za koje bi nas Grad kupio! Varaju se da su ovdje u pitanju samo „emocije lokalnog stanovništava“, koje ćete sanirati novcem. Zdravlje nema cijenu!</p> <p>63) Pitanje svim izrađivačima i autorima Studije.. i Prijedloga plana: Da li ste spremni potvrditi i posvjedočiti da je ova Studija i Prijedlog PGO u Gradu Zagrebu u skladu sa zakonima, najvećim dosezima i pravilima vaše struke, te Vašim najboljim stručnim znanjem i sposobnostima, kako ste prema Zakonu o obveznim odnosima i</p>	<table border="1"> <tr> <td>Splitsko-dalmatinska</td> <td>Lečevica (Kladnjice)</td> </tr> <tr> <td>Istarska</td> <td>Kaštijun</td> </tr> <tr> <td>Dubrovačko-neretvanska</td> <td>Badovinje Rupe</td> </tr> <tr> <td>Međimurska</td> <td>Pustošija</td> </tr> <tr> <td>Grad Zagreb Zagrebačka</td> <td>PTOO – Zagreb istok (Resnik) Lokacija odlagališta nije određena</td> </tr> </table>	Splitsko-dalmatinska	Lečevica (Kladnjice)	Istarska	Kaštijun	Dubrovačko-neretvanska	Badovinje Rupe	Međimurska	Pustošija	Grad Zagreb Zagrebačka	PTOO – Zagreb istok (Resnik) Lokacija odlagališta nije određena	<p>61. Prema članku 53. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN, 94/13) otpad koji sadrži azbest spada u posebnu kategoriju otpada. Postupke i ciljeve gospodarenja posebnim kategorijama otpada propisuje se pravilnicima, a u slučaju otpada koji sadrži azbest to je spomenuti Pravilnik o načinu i postupcima gospodarenja otpadom koji sadrži azbest (NN, 42/07) koji u članak 4. stavak 5. definira „otpad koji sadrži azbest“ kao otpadni sirovi azbest i svaka tvar ili predmet koji sadrži azbest i azbestna vlakna, azbestna prašina nastala emisijom azbesta u zrak kod obrade azbesta ili tvari, materijala i proizvoda koji sadrže azbest koje posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Obaveza uvođenja sustava gospodarenja građevnim otpadom koji sadrži azbest propisana je članak 83. stavak 4. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN, 94/13) koji navodi da je kazeta za zbrinjavanje azbesta od županijskog značaja i čl. 179. st. 2. koji navodi da su jedinice područne (regionalne) samouprave dužne u dokumentima prostornog uređenja odrediti odlagališta na kojima će se izgraditi kazete za zbrinjavanje azbesta u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona te čl. 59. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN, 94/13). Prema Katalogu otpada (Uredbe o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada (NN, 50/05, 39/09)) radi se o sljedećim KB:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 17 06 01* izolacijski materijali koji sadrže azbest - 17 06 03* ostali izolacijski materijali koji se sastoje od ili sadrže opasne tvari - 17 06 04 izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01 i 17 06 03 - 17 06 05* građevni materijal koji sadrži azbest
Splitsko-dalmatinska	Lečevica (Kladnjice)													
Istarska	Kaštijun													
Dubrovačko-neretvanska	Badovinje Rupe													
Međimurska	Pustošija													
Grad Zagreb Zagrebačka	PTOO – Zagreb istok (Resnik) Lokacija odlagališta nije određena													

		<p>sklopljenom Ugovoru o djelu trebali izvršiti Vaš posao za koji ste naplatili naknadu (ne vrijednost za učinjeno djelo) iz proračuna svih poreznih obveznika?</p> <p>Konačno, koncepcija cijelog Prijedloga plana upravo je suprotna hijerarhiji gospodarenja otpadom, jer se temelji na štetnom i nepotrebnom spaljivanju otpada umjesto da uključuje brojne mogućnosti za izbjegavanje nastajanja otpada i potom recikliranje otpada.</p> <p>Teza da u komunalnom otpadu postoji tako veliki udio nerekiclabilnog, a uz to gorivog otpada NE STOJI! Dakle ovako važan dokument je temeljen na krivotvorini i već stoga ga treba odbaciti.</p> <p>Izgradnja spalionice će uz brojne ekološke i zdravstvene probleme trajno onemogućiti građane Zagreba da postupno povećavaju stupanj recikliranja jer je spaljivanje u kompeticiji s recikliranjem za najvrijednije iz otpada. Stoga je sasvim izvjesno da će koncesijski ugovor zahtijevati isporuku projektnih količina komunalnog otpada traženog</p>	
--	--	---	--

		<p>sastava, u protivnom se plaća ugovorena minimalna količina otpada (poznato kao "put or pay agreement").</p> <p>Konverzija 400 tisuća tona potencijalno vrijednog otpada u milijarde kubnih metara dimnih plinova koji uz poznate produkte sadrže i brojne poznate i nepoznate nusprodukte izgaranja te uz to barem 120 tisuća tona krutih ostataka potpuno je tehnički, pravno, ekonomski te ekološki zdravstveno suluda ideja, uz istodobno snažne uzlazne tendencije u EU za odvojenim prikupljanjem i recikliranjem. Jedina strana kojoj se to isplati je ulagač sa prethodno garantiranim uvjetima koncesijskog ugovora. Za građane UVIJEK štetnog, za svo vrijeme trajanja koncesije.</p> <p>Stoga opetovano od 2007. godine, tražimo odbacivanje predložene koncepcije bazirane na spaljivanju otpada kao obilje nezakonitosti, višestruko štetne, suprotne direktivama i trendovima u EU i izvan, te predložimo usvajanje ekološkog sustava zbrinjavanja otpadom u Gradu Zagrebu, bez CGO i spalionice- kako god ju zvali, koji u odnosu na predloženi koncept, višestruko šteti prirodne resurse,</p>	
--	--	---	--

		<p>financijska sredstva, štiti okoliš i zdravlje svih građana i budućih pokoljenja Grada Zagreba, i šire. Tada nam spalionica neće biti potrebna nigdje. Radi više informacija, slobodno nam se svakodobno obratite.</p>	
6.8.2014.	<p>Koordinator Kriznog eko stožera Zagreb</p> <p>TOMISLAV ČOLAKIĆ</p> <p>Predsjednica Udruge eko Zagreb</p> <p>MARIJA DUJMOVIĆ</p>	<p>A. "Plan gospodarenja otpadom" zbog efektivno potpunog ignoriranja temeljnih znanstvenih ekoloških uvida i činjenica, neprihvatljiv je kao cjelina. Bez obzira na dijelove koji bi uz određene, negdje veće a negdje manje izmjene mogli, u kontekstu nekog sasvim drukčijeg, ekološki zasnovanog plana, biti prihvatljivi, ovaj plan treba odbaciti. Detaljna analiza zahtijevala bi više prostora nego što plan u ovom obliku zavrjeđuje, stoga će osnovni razlozi neprihvatljivosti predloženog "Plana ..." biti sažeti u sljedećim točkama:</p> <p>1. "Plan..." je neprihvatljiv iz zdravstvenih ekoloških razloga. Očito je da je težište "Plana.." gradnja spalionice komunalnog smeća na Resniku, a ne izgradnja ekološki suvislo zasnovanog sustava za gospodarenje komunalnim otpadom. Ekološki zdravstveno to znači:</p> <p>a) godišnju emisiju više od dva milijuna tona vrlo opasnog plinovitog</p>	<p>Cjelovito gospodarenje otpadom obuhvaća komplementarnu (dopunsku) primjenu različitih postupaka gospodarenja otpadom radi sigurnog i djelotvornog upravljanja tokom krutog komunalnog otpada, uz najmanje štetnih utjecaja na ljudsko zdravlje i okoliš. Sustav cjelovitog gospodarenja otpadom sadrži sve ili neke od navedenih komponenti: smanjenje količina otpada na izvoru, recikliranje materijala i kompostiranje, termičku obradu uz korištenje otpadne energije i odlaganje otpada. Hrvatska je tijekom pregovora za članstvo u EU uskladila svoje propise s pravnom stečevinom EU pa tako i s ključnim pravnim dokumentima u području gospodarenja otpadom. Tijekom pregovora s Europskom komisijom za poglavlje 27 - okoliš Republika Hrvatska je morala donijeti nacionalni Plan gospodarenja otpadom koji je usvojen 19. srpnja 2007. Da nacionalni Plan gospodarenja otpadom nije usklađen s EU direktivama, pregovori ne bi bili završeni i poglavlje 27. bilo bi poslano na doradu.</p> <p>Plan gospodarenja otpadom za Grad Zagreb mora biti usklađen s Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. (NN, 85/07, 126/10, 31/11) u kojem je u točki 5.6 Centri za gospodarenje otpadom-lokacije navedeno: Strategijom je dugoročno predviđeno osnivanje regionalnih i županijskih CGO-a. Županije i Grad Zagreb dužne su izraditi planove gospodarenja otpadom u kojima moraju definirati sustav gospodarenja otpadom na način da predvide najviše jedan CGO u županiji, odnosno Gradu Zagrebu. Prema analizi predloženih nacrtu županijskih planova gospodarenja otpadom i Nacrta plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba, u 2006. gotovo su sve županije predložile posebne lokacije koje će biti centralno mjesto za obradu i odlaganje otpada. U vrijeme donošenja ovog Plana neke od županija još nisu provele postupak donošenja prostornih planova s definiranom budućom lokacijom županijskog i/ili regionalnog CGO-a.</p> <ul style="list-style-type: none"> - RCGO sjeverozapadne Hrvatske – obuhvaća četiri županije: Koprivničko-križevačku, Krapinsko-zagorsku, Međimursku i Varaždinsku županiju;

i čestičnog kemijskog otpada u atmosferu iznad grada, te zbog notornih atmosferskih strujanja i u širi okoliš grada Zagreba. Taj opasni kemijski otpad, koji je notorni nosač dioksina, najotrovnije i najkarcinogenije tvari (skupine tvari) stvorene ljudskom djelatnošću, uz živu, i submikronske čestice koje sadrže vrlo velik broj karcinogenih i izrazito toksičnih anorganskih (teški metali) i organskih spojeva, zdravstveno bi ugrozio velik broj ljudi i doveo do bitnog srozavanja kvalitete zraka i općenito kvalitete života (s aspekta zdravog okoliša)ne samo u neposrednom okolišu namjeravane spalionice već i cijelom gradu.

b) gomilu od preko sto dvadeset tisuća tona opasnog (šljaka i pepeo opterećeni dioksinima, teškim metalima, drugim toksičnim anorganskim i organskim tvarima) čije bi deponiranje (naravno, i sve operacije uz to) značilo tešku i nepopravljivu ugrozu i degradaciju okoliša i ugrožavanje zdravlja ljudi. Navod o miješanju s cementom u osnovi predstavljaju obično naklapanje koje ne vodi nimalo računa o svim elementima takve "zamisli", ponajprije zdravstvenim ekološkim, no podjednako

- RCGO Istočne Slavonije – Antunovac u Osječko-baranjskoj županiji obuhvaća Osječko-baranjsku i Vukovarsko-srijemsku županiju.

Grad Zagreb i Zagrebačka županija dogovorno planiraju gradnju postrojenja za termičku obradu komunalnog otpada koje bi se nalazilo u Gradu Zagrebu, na lokaciji Žitnjak-istok, a odlagalište ostatka od termičke obrade na lokaciji Zagrebačke županije.

Zbog svega navedenoga, predložena su dva koncepta sustava gospodarenja neopasnim (komunalnim i proizvodnim) otpadom:

- tzv. županijski koncept – po jedan CGO u svakoj županiji;
- tzv. regionalni koncept – osam regionalnih CGO-a i pet županijskih CGO-a. Grafički prikazi nalaze se na slikama 23. i 24.

Tijekom izrade ovog plana neke su županije od predloženih lokacija odabrale lokaciju za gradnju CGO-a te su takve lokacije uvrštene u prijedlog navedenih koncepata.

Neovisno o odabranom konceptu, potencijalne lokacije CGO-a, kriteriji i smjernice za njihovu gradnju moraju biti planirane prostornim planovima županija, konačne će se lokacije odabrati nakon obavljenih istražnih radova i provedenog postupka procjene utjecaja na okoliš koji prethodi postupku izdavanja lokacijske dozvole.

5.6.1. Županijski koncept zbrinjavanja otpada

Veći broj županija i Grad Zagreb u svojim su nacrtima planova gospodarenja otpadom predložili lokacije za CGO. Manji je broj odredio više potencijalnih lokacija, a neke županije uopće nisu predložile lokaciju. Stoga je županijski koncept napravljen na temelju nacрта županijskih planova gospodarenja koji su bili na raspolaganju i na temelju istraživanja i analiza provedenih za potrebe izrade Plana. Zajednički prikaz svih lokacija CGO-a po županijama dan je u Tablici 19. i na Slici 23.

Tablica 19. Županijski koncept

Županija	Lokacija ŽCGO
Krapinsko-zagorska	nije određeno
Sisačko-moslavačka	varijante: Četvrtkovac, Blatuša, Kurjakana, Banski Grabovac, Čore i Rađenovci
Karlovačka	varijante: Lemić brdo, Babina gora i Okić
Varaždinska	Motičnjak

		<p>ekološkim/okolišnim.</p> <p>2. "Plan ..." je neprihvatljiv iz ekoloških razloga.</p> <p>a)Koncepcija koja uključuje dalje stvaranje smeća i trpanje smeća u spalioničku peć, potpuno ignorira činjenicu da ekologija, polazeći od znanstvenih premisa, zahtijeva primjenu postupaka koji neće dovesti do povećanih onečišćenja okoliša. Onečišćenje okoliša jedan je od najtežih aspekata planetarne ekološke krize; predloženi "Plan .." upravo se zasniva na pristupu i postupcima koji bi doveli do toga da nekoliko stotina tisuća tona komunalnog otpada bude pretvoreno u smeće i potom, spaljivanjem u više od dva milijuna tona opasnog i vrlo opasnog plinovitog, čestičnog i krutog kemijskog smeća, s nesagledivim posljedicama, napose u dužem vremenskom razdoblju.</p> <p>b)Štoviše, ne samo da bi takav pristup doveo do ispuštanja milijuna tona kemijskog smeća (najmanje šezdeset milijuna tona u prvom eksploatacijskom razdoblju), već bi, u potpunoj suprotnosti sa zahtjevima utemeljenim na ekološkim znanostima, doveo do značajnog, vrlo štetnog i skupog uništavanja vrijednih sastojaka komunalnog</p>	<table border="1"> <tr><td>Koprivničko-križevačka</td><td>Piškornica</td></tr> <tr><td>Bjelovarsko-bilogorska</td><td>nije određeno</td></tr> <tr><td>Primorsko-goranska</td><td>Mariščina</td></tr> <tr><td>Ličko-senjska</td><td>Lički Osik</td></tr> <tr><td>Virovitičko-podravska</td><td>Jasenaš</td></tr> <tr><td>Požeško-slavonska</td><td>nije određeno</td></tr> <tr><td>Brodsko-posavska</td><td>varijante: Šagulje-Ivik, Baćanska, Općine Gornja Vrba, Podcrkavlje, Vrpolje i Vrbje</td></tr> <tr><td>Zadarska</td><td>Benkovac (Biljane Donje)</td></tr> <tr><td>Osječko-baranjska</td><td>Antunovac</td></tr> <tr><td>Šibensko-kninska</td><td>Bikarac</td></tr> <tr><td>Vukovarsko-srijemska</td><td>Stari Jankovci</td></tr> <tr><td>Splitsko-dalmatinska</td><td>Lećevica (Kladnjice)</td></tr> <tr><td>Istarska</td><td>Kaštijun</td></tr> <tr><td>Dubrovačko-neretvanska</td><td>Badovinje Rupe</td></tr> <tr><td>Međimurska</td><td>Pustošija</td></tr> <tr><td>Grad Zagreb Zagrebačka</td><td>PTOO – Zagreb istok (Resnik) Lokacija odlagališta nije određena</td></tr> </table>	Koprivničko-križevačka	Piškornica	Bjelovarsko-bilogorska	nije određeno	Primorsko-goranska	Mariščina	Ličko-senjska	Lički Osik	Virovitičko-podravska	Jasenaš	Požeško-slavonska	nije određeno	Brodsko-posavska	varijante: Šagulje-Ivik, Baćanska, Općine Gornja Vrba, Podcrkavlje, Vrpolje i Vrbje	Zadarska	Benkovac (Biljane Donje)	Osječko-baranjska	Antunovac	Šibensko-kninska	Bikarac	Vukovarsko-srijemska	Stari Jankovci	Splitsko-dalmatinska	Lećevica (Kladnjice)	Istarska	Kaštijun	Dubrovačko-neretvanska	Badovinje Rupe	Međimurska	Pustošija	Grad Zagreb Zagrebačka	PTOO – Zagreb istok (Resnik) Lokacija odlagališta nije određena		<p>O usklađenosti govori i Operativni program „okoliš“ 2007.-2013. (OPO) čija je jedna od prioritarnih osi Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom radi uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Hrvatskoj. Ova Prioritetna os financirat će se iz Kohezijskog fonda i podržavati aktivnosti razvoja nove infrastrukture za gospodarenje otpadom (centara za gospodarenje otpadom i vezane infrastrukture) za obradu i zbrinjavanje otpada, uključujući sanacije neuređenih odlagališta i visoko onečišćenih lokacija, kao i pripremu projekata iz tih područja. Operativni program „okoliš“ se oslanja na postojeće EU i nacionalne strategije i politike. OPO u obzir uzima nacionalne strategije i planove u području zaštite okoliša, poput Strategije održivog razvitka i Nacionalne strategije zaštite okoliša, kao i sektorske strategije kao što su Strategija gospodarenja otpadom i Plan gospodarenja otpadom. Uskoro će se donijeti i novi Operativni program iz područja konkurentnosti i kohezije s jednom od prioritarnih osi Zaštita okoliša, prilagodba</p>
Koprivničko-križevačka	Piškornica																																				
Bjelovarsko-bilogorska	nije određeno																																				
Primorsko-goranska	Mariščina																																				
Ličko-senjska	Lički Osik																																				
Virovitičko-podravska	Jasenaš																																				
Požeško-slavonska	nije određeno																																				
Brodsko-posavska	varijante: Šagulje-Ivik, Baćanska, Općine Gornja Vrba, Podcrkavlje, Vrpolje i Vrbje																																				
Zadarska	Benkovac (Biljane Donje)																																				
Osječko-baranjska	Antunovac																																				
Šibensko-kninska	Bikarac																																				
Vukovarsko-srijemska	Stari Jankovci																																				
Splitsko-dalmatinska	Lećevica (Kladnjice)																																				
Istarska	Kaštijun																																				
Dubrovačko-neretvanska	Badovinje Rupe																																				
Međimurska	Pustošija																																				
Grad Zagreb Zagrebačka	PTOO – Zagreb istok (Resnik) Lokacija odlagališta nije određena																																				

otpada, koji se danas bez poteškoća mogu preko 90% iskoristiti za novu uporabu, bilo recikliranjem bilo preradom. To je zaostali, neprimjereni i necivilizirani odnos prema resursima, koji se u kontekstu modernog i civiliziranog ponašanja potpuno napušta, u skladu s navedenim (i mnogim drugim) razlozima.

3. "Plan..." je potpuno neprihvatljiv iz gospodarskih i financijskih razloga.

a) Dosljedno ekološki zasnovan sustav za gospodarenje komunalnim otpadom a ne ovakav "Plan .." koji smjera izgradnji antiokološkog sustava za (pretežito termičku) manipulaciju smećem, jeftiniji je od antiokološkog sustava predviđenog "Planom .." najmanje četiri a moguće i do sedam puta. Takav sustav uopće nije razmatran kao alternativa, što samo po sebi potpuno obezvrjeđuje predloženi "Plan .." i otkriva da iza takvog prijedloga stoji manipulacija i pokušaj nasilnog nametanja najgore zamislive antiokološke varijante. Nigdje u svijetu gdje ekologija kao javni, opći interes i stvar općega dobra ima prednost pred pritiscima trgovačkih i industrijskih lobija, najčešće ozbiljno povezanih s lokalnim koruptivnim situacijama, ne može antiokološki plan zadobiti

klimatskim promjenama i održivost resursa. Jedan od investicijskih prioriteta je Ulaganje u sektor otpada Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom s ciljem uspostave integriranog sustava gospodarenja otpadom te smanjenja rizika vezanih uz otpad. Uskoro će se donijeti i novi Operativni program iz područja konkurentnosti i kohezije s jednom od prioriteta osi Zaštita okoliša, prilagodba klimatskim promjenama i održivost resursa. Jedan od investicijskih prioriteta je Ulaganje u sektor otpada Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom s ciljem uspostave integriranog sustava gospodarenja otpadom te smanjenja rizika vezanih uz otpad, za što je okvirno predviđeno 450 milijuna eura, kao i poboljšanje sustava gospodarenja otpadom s ciljem povećanja odvojenog prikupljanja i recikliranja/uporabe otpada, za što je okvirno predviđeno oko 50 milijuna eura.

Nacrt prijedloga PGO u Gradu Zagrebu, u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom Europske unije posredstvom Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom **oživotvoruje cjeloviti sustav gospodarenja otpadom predviđajući kombinaciju različitih metoda obrade i uporabe otpada poput recikliranja, kompostiranja i termičke obrade otpada**. Ovaj Plan predviđa **nadopunjavanje sustava primarnog sakupljanja otpada u Gradu Zagrebu** – od povećanja broja spremnika kojih trenutno više od 4.000 na javnim površinama za odvojeno sakupljanje iskoristivog otpada (papir, staklo, plastika, staklena ambalaža) na zelenim otocima; uspostava sustava informatičkog praćenja odvojenog sakupljanja otpada, kao i povećanje broja reciklažnih dvorišta kojih trenutno ima devet, a do kraja 2015. planira se izgradnja barem jednog reciklažnog dvorišta u svakoj gradskoj četvrti, odnosno ukupno 17. U Gradu Zagrebu se također sakuplja biootpad sa 17 tržnica na području Grada Zagreba, kao i od građana na dijelu Sesveta, Donje Dubrave te područja Horvatovca i Voćarske. Spremnici za odvojeno sakupljanje tekstila postavljeni su u sva reciklažna dvorišta te na 37 zelenih otoka, a planira se i proširenje sustava. U tijeku je i postupak nabave 92 spremnika za odvojeno prikupljanje tekstila, kao i spremnika za miješani komunalni i biootpad i spremnika za odvojeno prikupljanje otpada:

Spremnici za miješani komunalni otpad i biootpad	komada
Pokretni spremnik za sakupljanje komunalnog otpada s 2 kotača obujma 120	18 000

	<p>prednost pred ekološkim.</p> <p>b)"Plan ..." koji niti ne razmatra brojne druge moguće varijante, (bez obzira što neke ne bi mogle također biti prihvaćene zbog deficita nužnog ekološkog pristupa), izraz je nedemokratske i manipulativne prakse i pokušaja pogodovanja već unaprijed uključenim interesnim skupinama što otvara brojna pravna i proceduralna pitanja, i dakako, čini ga dodatno neprihvatljivim.</p> <p>c)Ovakav "Plan ..." značio bi također uništenje ne samo značajnih materijalnih resursa (sekundarne sirovine etc.) već bi značio i uništenje stotina radnih mjesta. To je neprihvatljivo uvijek, a u sadašnjim hrvatskim prilikama značilo bi kriminalnu neodgovornost prema mladima grada Zagreba i prema stotinama onih kojima bi, inače ekonomski samoodrživ ekološki sustav osigurao egzistenciju. Samoodrživost (ekonomska i financijska) ekološkog sustava za gospodarenje komunalnim otpadom neupitno je (znanstveno) pokazana činjenica.</p>	<p>Pokretni spremnik za sakupljanje komunalnog otpada s 2 kotača obujma 240 l</p>	3 000	
		<p>Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m3) za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada (ostalog otpada)</p>	1 000	
		<p>Pokretni spremnik za sakupljanje bio otpada s 2 kotača obujma 120 l</p>	50	
		<p>Pokretni spremnik za sakupljanje bio otpada s 2 kotača obujma 240 l</p>	50	
		<p>Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m3) za odvojeno prikupljanje bio otpada (ostalog otpada)</p>	50	
		<p>Kontejner metalni vruće cinčani 1100 litara</p>	200	
		<p>Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m3) za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada</p>	300	
		<p>Spremnici za odvojeno prikupljanje otpada (papir, staklo, plastična i metalna ambalaža)</p>		komada
		<p>Metalni četvrtasti kontejner 2 m3 za papir</p>	30	
		<p>Metalni četvrtasti kontejner 3 m3 za papir</p>	244	
		<p>Kontejner 2,5 m3 za papir dvobojni</p>	30	
		<p>Poliesterski četvrtasti kontejner 2 m3 za staklo</p>	30	
		<p>Poliesterski četvrtasti kontejner 3 m3 za staklo</p>	244	
		<p>Kontejner 2,5 m3 za staklo</p>	30	
		<p>Poliesterski četvrtasti kontejner 2 m3 za PET</p>	30	
		<p>Poliesterski četvrtasti kontejner 3 m3 za PET</p>	244	
		<p>Kontejner 2,5 m3 za PET ambalažu – dvobojni</p>	30	

			<p>EU propisi obvezuju države članice na obradu otpada prije odlaganja. Na taj se način smanjuje potreba za novim odlagalištima i izbjegavaju opasnosti za zdravlje i okoliš koje nastaju pri odlaganju neobrađenog otpada zbog emisija metana, štetnog utjecaja na podzemne vode i tlo i čuvaju dragocjeni resursi . U ovom trenutku Grad Zagreb najvećim dijelom koristi najjednostavniju i najjeftiniju metodu gospodarenja otpadom, a to je odlaganje neobrađenog komunalnog otpada. <i>Overview of the use of landfill taxes in EU 2012</i> pokazuje da većina zemalja EU koristi naknade za odlaganje kao poticaj za skretanje toka otpada u bolje načine gospodarenja otpadom. Tako su prihodi od ove naknade u Nizozemskoj 2010. iznosili oko 42 milijuna eura, dok su 2006. iznosili 177 milijuna eura. Italija je 2010. uprihodila 186 milijuna eura, a 2000. je ukupan prihod iznosio 322 milijuna eura. Francuska pak 2002. zabilježila prihod od 297 milijuna eura, a 2010. tek neznatno manji iznos od 259 milijuna eura. Mnoge zemlje također povećavaju iznos naknada: od 50 do 70 eura po toni otpada</p> <p>Također je neutemeljena tvrdnja da je Nacrt prijedloga PGO za Grad Zagreb neprihvatljiv iz zdravstvenih i ekoloških razloga jer PTOO emitira kako se navodi „<i>dva milijuna tona vrlo opasnog plinovitog i čestičnog kemijskog otpada u atmosferu iznad grada</i>“ i proizvodi „<i>gomilu od preko sto dvadeset tisuća tona opasnog (šljaka i pepeo opterećeni dioksinima, teškim metalima, drugim toksičnim anorganskim i organskim tvarima)</i>“. Za godišnji kapacitet termičke obrade od oko 385.000 t komunalnog otpada koji nije moguće reciklirati i kanalizacijskog mulja iz CUPOVGZ-a PTOO emitira ukupno oko 231.000 Nm³/h dimnih plinova, a što na godišnjoj razini za 7.600 sati rada iznosi oko 1.755.600.000 Nm³. U toj masi dimnih plinova dušik (N₂) čini oko 71% ili oko 1.246.476.000 Nm³, vodena para (H₂O) oko 13,4% ili oko 235.250.400 Nm³, ugljični dioksid (CO₂) oko 9,6% ili oko 168.537.600 Nm³, kisik (O₂) oko 6% ili oko 105.336.000 Nm³, a svi štetni sastojci zajedno čine manje od 0,02% ili oko 351.120 Nm³. U štetne sastojke se ubrajaju čestice, živa (Hg), klorovodik (HCl), fluorovodik (HF), sumporni dioksid (SO₂), dušikovi oksidi (NO_x), ugljični monoksid (CO) i ukupni organski ugljik (TOC). Stoga je notorna neistina da je sva ta emisija „<i>opasni kemijski otpad</i>“, jer dušik, vodena para, ugljični dioksid i kisik su prisutni u zraku koji udišemo, a štetnu emisiju iz tih dimnih plinova čini svega 0,02% . Ostatke termičke obrade koji se odlažu na uređeno i usklađeno odlagalište ima blizu 100.000 t, odnosno oko 35.000 t pepela s dna i oko 62.000 t letećeg pepela koji u većom mjeri sadrži štetne tvari, poglavito teške metale, te dioksine i furane. Međutim obradom tog pepela i njegovom solidifikacijom/stabilizacijom s cementom, preveden je u stanje i formu koja odložena na</p>
--	--	--	--

			<p>uređenom i usklađenom odlagalištu štetno ne utječe na okoliš. Zarobljavanjem tog pepela u betonsku strukturu onemogućeno je raznošenje štetnih tvari vjetrom, a topive soli koje se eventualno isperu procjednom vodom iz te betonske strukture, zadržavaju se u sustavu pročišćavanja otpadnih voda uređenog i usklađenog odlagališta i stoga štetno ne utječu na okoliš.</p> <p>U skladu sa Strategijom odnosa s javnošću i slijedom članaka 28. i 39. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN, 94/13) Grad Zagreb, Zagrebački centar za gospodarenje otpadom i Zagrebački holding su od 26. svibnja do 18. lipnja 2014. proveli kampanju Stavi pravu stvar na pravo mjesto, čiji je cilj bio informirati i educirati građane o važnosti odvojenog prikupljanja otpada u gradu Zagrebu i potaknuti ih na jači osobni doprinos u odvojenom prikupljanju otpada. U sklopu kampanje provedeno je i GfK istraživanje koje je pokazalo da građani ne odvajaju otpad zbog nedostatka vremena za razvrstavanje i iznošenje otpada, nedostatka motivacije i svijesti o potrebi odvajanja otpada ili pak smatraju da je odvajanje otpada komplicirano i zahtjevno. S druge strane, na odvajanje otpada bi ih potaknulo uvođenje obaveze razvrstavanja otpada, kažnjavanje i veći broj spremnika za odvajanje koji bi im bili dostupni u blizini domova.</p> <p>Također, Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom predviđa edukaciju građana i komunikaciju s javnošću sa sljedećim ciljevima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unaprijediti razinu svijesti građana o cjelovitom gospodarenju otpadom, koje sve korake uključuje i njihov prioritetni red u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom EU; potrebi uspostavljanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom • Unaprijediti razinu svijesti o njihovoj ulozi u održivom gospodarenju otpadom i poticati građane na aktivno sudjelovanje u praksama smanjivanja otpada i povećanja udjela odvojeno sakupljenog otpada • Pružiti zainteresiranoj javnosti i javnosti pravovremene, relevantne i razumljive informacije o sastavnicama cjelovitog planiranog sustava za gospodarenja otpadom i mogućim utjecajima na zdravlje i okoliš u skladu s načelima Aarhuške konvencije <p>Naime svjetska praska upućuje da je daleko intenzivnije nego što je to do sad bio slučaj potrebno osvijestiti poveznicu između zaštite okoliša i zdravlja na načelnoj razini i svakodnevnog ponašanja. Građani se u pravilu rado izjašnjavaju da im je zaštita okoliša i zdravlja važna, ali ta načelna opredijeljenost dolazi u pitanje kad iziskuje promjene u ponašanju (fenomen 'divljih odlagališta', svijest o važnosti odvojenog sakupljanja otada koja</p>
--	--	--	---

			<p>nužno ne vodi do razdvajanja odvajanja i odnošenja pojedinih vrsta otpada poput papira, stakla, plastike i metala u posebne spremnike postavljene na javnim površinama i/ili reciklažna dvorišta). Informiranje i edukacija građana isto tako nisu samo po sebi dovoljne i građane također treba aktivno poticati na sudjelovanje u praksama smanjivanja i odvojenog sakupljanja otpada.</p> <p>Kad se spomenu dioksini i furani misli se na veliki broj po otrovnosti izrazito različitih polihalogeniranih dibenzodioksina i dibenzofurana. Dioksini i furani su postojane klorirane organske tvari koje nastaju kao neželjeni sporedni produkti u različitim industrijskim procesima prerade i proizvodnje, te pri izgaranju organskih tvari u prisutnosti klora, a posebno u uvjetima nekontroliranog i nepotpunog izgaranja kao što su šumski požari i požari na odlagalištima. Dioksini i furani nastaju u svim energetskim postrojenjima na fosilna goriva, u proizvodnji željeza i obojenih metala, u proizvodnji mineralnih proizvoda (cement, vapno i dr.), u motorima s unutrašnjim izgaranjem pri izgaranju benzina i dizel goriva, te u raznim kemijskim reakcijama (npr. kloriranje fenola, reakcije organskih tvari s aktivnim klorom poput izbjeljivanja, fotokemijske reakcije uslijed djelovanje UV zračenja na dioksin prekursore, u biološkim procesima npr. iz klorfenola). Upravo zbog toga UNEP-ova studija <i>Dioxin and Furan Inventories, National and Regional Emissions of PCDD/PCDF</i> iz 1999. u uvodnom dijelu ističe 'da je nemoguće eliminirati dioksine i furane kao neželjene nusprodukte u mnogim industrijskim procesima i procesima izgaranja zabranom proizvodnje'.</p> <p>Istraživanja o onečišćenju okoliša dioksinima i furanima započela su ranih sedamdesetih godina, a u svibnju 1998. Svjetska zdravstvena organizacija evaluira rizike koje dioksini mogu prouzročiti ljudskom zdravlju. Dvije godine kasnije stručnjaci Svjetske zdravstvene organizacije odredili su dnevni unos dioksina koji se može tolerirati na 10pg/TCDD/kg bw, a kako su se u međuvremenu počeli pribavljati novi podaci, posebno vezano u neurotoksikološki razvoj i endokrini sustav, naposljetku je Svjetska zdravstvena organizacija, utvrdila nove vrijednosti dnevnog unosa koji se može tolerirati od 1 do 4 pikograma po kilogramu tjelesne težine na dan. UNEP-ova studija ističe da iako se posebna pozornost pridaje postrojenjima za termičku obradu otpada, upravo ovaj sektor prolazi kroz najdramatičnije promjene u tehnologiji, emisijskim faktorima i dopuštenim razinama emisija dioksina i furana što kao posljedicu ima izrazite trendove smanjenja emisija u zemljama koje primjenjuju moderne tehnologije i stroge propise, poput zemalja Europske</p>
--	--	--	---

unije:

Table 2. PCDD/PCDF trends in emissions from municipal solid waste incineration (MSWI)

	Concentration (ng I-TEQ/m ³)	Flux (mg I-TEQ/h)
MSWI of the 1970s	50	5
MSWI around 1990	5	0.5
Modern MSWI	0.1	0.01

U Njemačkoj je primjerice godišnji udio postrojenja za termičku obradu komunalnog otpada u ukupnim emisijama plinova od 1988./89. do 1997. smanjen s 400 g TEQ godišnje na manje od 4 g TEQ.

Europska unija je svojom Direktivom 2010/75/EU koja je na snazi od siječnja 2011. također definirala dopuštene vrijednosti u mg/Nm³ (11% O₂, suho), za PCCD/F u ng/Nm³ (11% O₂, suho).

	Prašina	Cd	HCl	SO ₂	NO _x	Hg	Dioksini i furani
Prosječne dnevne vrijednosti	10	10	10	50	200	0,05	0,1

U hrvatsko zakonodavstvu ona je ugrađena u Uredbu o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 117/12). Dopuštene emisije dioksina i furana iz postrojenja za spaljivanje otpada su najviše do 0,1 ng/Nm³ u dimnom plinu u razdoblju uzimanja uzoraka ne manjem od 6 sati i ne većem od 8 sati. Ove granične vrijednosti emisija kao i propisani uvjeti rada i tehnološki zahtjevi za postrojenja za termičku obradu otpada, definirani su kako bi se osigurala visoka zaštita okoliša i ljudskog zdravlja. Tijekom prijelaznog razdoblja do 31. prosinca 2017. godine Hrvatska će postupno prilagoditi postojeće velike uređaja za loženje (energane) europskim zahtjevima u vezi sa smanjenjem emisije onečišćujućih tvari u zrak iz tih uređaja.

<http://www.mvep.hr/custompages/static/hrv/files/pregovori/120112-sazeti.pdf>

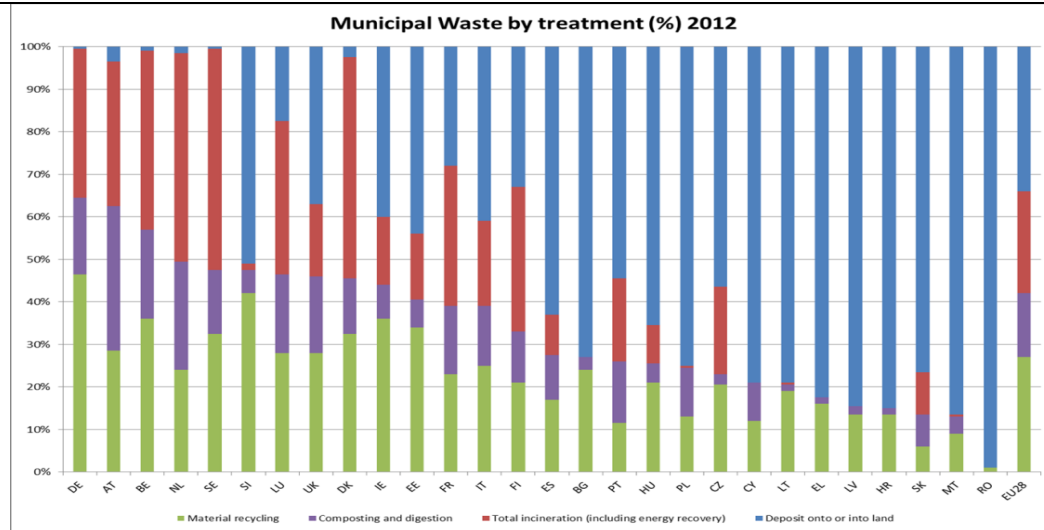
Vrlo često se u primjedbama o mogućem štetnom utjecaju postrojenja za termičku obradu otpada na zdravlje ljudi koriste epidemiološki radovi i studije bez da se navodi o kakvim se objektima i tehnologiji radi. U svijetu danas postoji izrazito veliki broj postrojenja, a

			<p>posebno u EU, uz koje se ne vežu negativni utjecaji, što je rezultat dramatičnih promjena u tehnologiji i strogoj primjeni propisa. O utjecaju na zdravlje ljudi govore brojne studije, neke o negativnom, ali te se studije u pravilu odnose na razdoblje prije nego što je Europska unija uvela strože norme vezano uz emisije, a druge o nepostojanju rizika po zdravlje, u slučaju novih postrojenja u kojima se primjenjuje moderna tehnologija i strogi propisi. Jednu je u obliku Nadopune mišljenja u ožujku 2009. objavio <i>Committee on Carcinogenicity of Chemicals in Food, Consumer Products and the Environment Update Statement on the Review of Cancer Incidence near Municipal Waste Incinerations</i> i <i>The Impact on Health of Emissions to Air from Municipal Waste Incinerations, Health Protection Agency, London</i> i to nakon što je pregledao izvještaje i epidemiološke studije u učestalosti karcinoma u blizini postrojenja za termičku obradu otpada od 2000. COC je tako ustvrdio da je „<i>bilo koji potencijalni rizik od karcinoma zbog blizine stanovanja postrojenjima za termičku obradu otpada (za razdoblja dulja od 10 godina) izuzetno nizak i vjerojatno nemjerljiv bilo kojom modernom epidemiološkom metodom</i>“. Studija iz Francuske, koju je proveo Odjel za epidemiologiju Rhône-Alpes u razdoblju od pet godina (od 2002. do 2006.), upravo zbog iskazane zabrinutosti stanovništva za njihovo zdravlje, pokazala je da „<i>ne postoji nikakav statistički pojačan rizik od karcinoma u području obuhvaćenom studijom, bilo za sve karcinome ili za one najčešće prijavljene da su povezani izloženosti spalionicama ili dioksinima</i>“. Upućujemo također na rezultate UNEP-ove studije <i>Dioxin and Furan Inventories, National and Regional Emissions of PCDD/PCDF</i> iz 1999.</p>
6.8.2014.	<p>Ratko Bedeković</p>	<p>Podnosimo primjedbe na Prijedlog plana gospodarenja otpadom do 2015. kao i na stratešku studiju o utjecaju nacrta prijedloga plana gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu na okoliš. Navedeni Prijedlog kao i strateška studija o utjecaju na okoliš predstavljaju još jedan dokaz da se problem gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu ne misli riješiti.</p> <p>Evidentno je da se želi stvoriti u javnosti privid kako se, eto radi na rješenju problema, no isto tako je</p>	<p>Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN, 94/13) u članku 83. stavak 3. navodi: „3) Građevina za gospodarenje otpadom od državnog značaja je centar za gospodarenje otpadom, spalionica otpada i odlagalište opasnog otpada. Također, znanstvena zajednica je zaključkom Okruglog stola Cjelovit sustav gospodarenja otpadom od 24. veljače 2013. ustvrdila da „cjelovitost sustava gospodarenja otpadom obuhvaća i termičku obradu otpada koja je četvrti korak u sustavu“</p> <p>Cjelovito gospodarenje otpadom obuhvaća komplementarnu (dopunsku) primjenu različitih postupaka gospodarenja otpadom radi sigurnog i djelotvornog upravljanja tokom krutog komunalnog otpada, uz najmanje štetnih utjecaja na ljudsko zdravlje i okoliš. Sustav cjelovitog gospodarenja otpadom sadrži sve ili neke od navedenih komponenti: smanjenje količina otpada na izvoru, recikliranje materijala i kompostiranje, spaljivanje otpada uz korištenje otpadne energije i odlaganje otpada.</p>

		<p>evidentno da ljudi koji su za to zaduženi problem ne znaju riješiti.</p> <p>Prijedlog je s našeg stajališta u potpunosti neprihvatljiv jer zagovara izgradnju spalionice otpada, bez obzira na lokaciju.</p> <p>Gradu Zagrebu nije uopće potrebna spalionica već cjeloviti sustav gospodarenja otpadom u kojem se izdvajaju sve vrijedne komponente otpada i u kojem ne postoji ostatak.</p> <p>Neprihvatljiva nam je također i mogućnost da postrojenje kompostane, kao i postrojenje reciklaže građevinskog otpada , nakon "zatvaranja odlagališta Prudinec" ostanu na lokaciji u Jakuševcu. Iz svega izloženog želi se zapravo odlagalište u Jakuševcu pretvoriti prešutno u Centar za gospodarenje otpadom, ili još gore u odlagalište za šljaku iz buduće spalionice.</p> <p>Tražimo da se iz glava onih koji budu donosili konačne planove i odluke o gospodarenju otpadom u gradu Zagrebu U POTPUNOSTI IZBRIŠE JAKUŠEVEC, jer su njegovi stanovnici skupo platili 50 godina nereda i kaosa u zbrinjavanju otpada, kao i nesposobnost onih koji su odlučivali</p>	<p>Hijerarhijski pristup gospodarenju otpadom kao temeljeno načelo gospodarenje otpadom u EU naglasak stavlja na prevenciju nastajanja otpada, odnosno poduzimanje određenih mjera prije nego što proizvod postane otpad. Primjenom ovog pristupa količine otpada se smanjuju već na 'izvoru' i to prilikom proizvodnje (dosljedna primjena koncepta 'nula otpada' i promjena linearne u cirkularnu ekonomiju). Iako nastajanje otpada nikad ne možemo u potpunosti spriječiti, jako puno stvari koje sad bacamo možemo ponovno koristiti. Dio otpada može se obraditi na način da se iz njega izdvoje korisne sirovine od kojih će nastati novi proizvod, odnosno možemo ga reciklirati ili kompostirati. Onaj dio otpada koji se ne može ponovno koristiti ili reciklirati u nekim se zemljama EU koristi za dobivanje toplinske ili električne energije, što zovemo energetska uporaba. Tek na kraju je prihvatljivo sigurno odlaganje otpada, samo ako sve navedeno nije moguće.</p> <p>Zemlje članice EU primjenjuju ovo hijerarhijsko načelo gospodarenja otpadom primjenom različitih metoda obrade otpada a tablica prikaza komunalnog otpada po vrstama obrade Eurostata iz 2012. upućuju da među članicama EU postoje velike razlike. Najrazvijenije zemlje gotovo pa uopće više ne odlažu otpad (Njemačka odlaže 0% otpada, Švedska i Belgija 1%, Nizozemska 2% , Austrija, 3%...) već uglavnom kombiniraju različite metode poput recikliranja, kompostiranja i termičke obrade otpada (energetsku uporabu). Zemlje u koje se ubraja i Hrvatska, u najvećoj mjeri odlažu neobrađeni otpad. U odnosu na 2011. Hrvatska je povećala udio recikliranja otpada s 8 na 14%, a 2012. po prvi je put zabilježen i udio od 2% kompostiranja. Međutim, Hrvatska i dalje odlaže 85% neobrađenog otpada na odlagalištima, što je u smislu hijerarhije gospodarenja otpadom po okoliš najmanje odgovarajuća metoda zbrinjavanja otpada jer ona predviđa isključivo odlaganje obrađenog komunalnog otpada i to samo ako nije bilo moguće provesti sve prethodne korake gospodarenja otpadom.</p>
--	--	--	--

o zbrinjavanju otpada.

K tome, bitno je napomenuti da prilikom odlučivanja treba voditi računa o DIREKTIVI EU o odlagalištima koja propisuje da minimalna udaljenost odlagališta o naseljenog mjesta treba biti 750 metara. Ukoliko se iz navedenih Prijedloga u potpunosti ne izbriše područje naselja Jakuševac kao lokacije za bilo kakva postrojenja za zbrinjavanje bilo kakvog otpada, riskirate mogućnost da naselje Jakuševac izađe iz sastava Grada Zagreba, što bi imalo dalekosežne posljedice.

Nacrtr prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu, u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom Europske unije, posredstvom Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom, **oživotvoruje cjeloviti sustav gospodarenja otpadom predviđajući kombinaciju različitih metoda obrade i oporabe otpada poput recikliranja, kompostiranja i termičke obrade otpada.** Ovaj Plan predviđa nadopunjavanje sustava primarnog sakupljanja otpada u Gradu Zagrebu – od povećanja broja spremnika kojih trenutno više od 4.000 na javnim površinama za odvojeno sakupljanje iskoristivog otpada (papir, staklo, plastika, staklena ambalaža) na zelenim otocima; uspostava sustava informatičkog praćenja odvojenog sakupljanja otpada, kao i povećanje broja reciklažnih dvorišta kojih trenutno ima devet, a do kraja 2015. planira se izgradnja barem jednog reciklažnog dvorišta u svakoj gradskoj četvrti, odnosno ukupno 17.

Svjetska praksa upućuje da nije moguće odvojeno sakupiti sav iskoristivi otpad, niti je moguće sav odvojeno prikupljeni otpad reciklirati. Mnogi iskoristivi sastojci otpada nakon što se pomiješaju s mokrim otpadom (ostaci voća, povrća, hrane i dr., a koji sudjeluju s oko 26% u komunalnom otpadu) ili se infektivno, kemijski i drugačije kontaminiraju (bojom, uljima, masti i dr.), ne mogu se reciklirati. Nije moguće reciklirati, primjerice određene frakcije papira i kartona infektivno kontaminiranih te mokar, zaprljan, zauljen, metaliziran i plastificiran papir, fotografije, kao ni višeslojnu ambalažu, sav higijenski papir, pelene za

			<p>djece i odrasle koje čine gotovo 12.000 t od ukupne mase skupljenog komunalnog otpada, a također i tekstil koji je infektivno kontaminiran, zaprljan ili zauljen, većinu obuće, stiropor, mnoge proizvode i dijelove ambalaže iz plastike uključivo zaprljane PVC vrećice, mnoge predmete od gume i sličnih sintetskih materijala, predmete slijepljene od raznorodnih materijala, mnoge gorive materijale koji se koriste u građevinarstvu, razne sastavne dijelove vozila, elektroničkih uređaja, kućanskih aparata i još mnoge druge gorive sastojke otpada, Plan kombinira različite metode obrade i oporabe otpada, a sve u cilju prestanka odlaganja neobrađenog komunalnog otpada na odlagalištu kao najmanje prihvatljivog rješenja predviđenog hijerarhijom gospodarenja otpadom. EU propisi obvezuju obradu otpada prije odlaganja. Na taj se način smanjuje potreba za novim odlagalištima i izbjegavaju opasnosti za zdravlje i okoliš koje nastaju pri odlaganju neobrađenog otpada.</p> <p>Prema članku 178. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN, 94/2013) sva postojeća neusklađena odlagališta za komunalni otpad zatvorit će se u roku do 12 mjeseci od dana puštanja u rad Centra za gospodarenje otpadom na kojem se zbrinjava komunalni otpad iz jedinice područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalazi odlagalište. Izgradnjom Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom i početkom rada Postrojenja za termičku obradu otpada, zatvorit će se i sanirati postojeće odlagalište Prudinec-Jakuševac, a nakon njegovog zatvaranja daljnjih 30 godina provodit će se propisani monitoring, otplinjavanje i obrada odlagališnog plina uz monitoring, kao i pročišćavanje nastalih procjednih voda. Direktiva o odlagalištima (1999/31/EZ) u Aneksu 1 u općim uvjetima određuje da se prilikom odabira lokacije za bilo koju vrstu odlagališta, između ostalog, mora voditi računa o udaljenostima između granice zahvata do stambenih i rekreacijskih područja, plovnih putova, vodnih objekata i ostalih poljoprivrednih i urbanih površina, ali pritom ne navodi minimalne udaljenosti.</p> <p>Pravilnik o dopuni Pravilnika o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada u članku 1. propisuje sljedeće: U Pravilniku o o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada („Narodne novine“, br. 117/07, 111/11) u Dodatku 1, točki 1. Podtočki 1.1. iza riječi: „stalno borave ljudi“ dodaje se zarez i riječi: „osim lokacije centra za gospodarenje otpadom“. Ovaj je Pravilnik donio ministar zaštite okoliša i prirode 29. siječnja 2013.</p>
--	--	--	--

6.8.2014.	<p>Anto Stanić</p>	<p>1. Glede ovako važnih i skupih projekata trebalo bi prije bilo kakvih odluka uzeti u obzir mišljenje građana koji žive na navedenom području i čija sudbina će biti određena ovakvim projektom . Najbolji EU primjer je s početka godine kada je gradonačelnik Munchena napravio referendum na kojemu su njegovi građani odlučili da ne žele olimpijadu u svojem gradu 2022 godine , ovo je neusporedivo manje značajan projekt od gospodarenja otpadom koji će obilježiti barem narednih 50 godina a time i živote još nerođene djece. Zašto se ušlo u projektiranje i trošenje novaca građana a da ih se o svemu nije pitalo za mišljenje .</p> <p>2. Zamišljeni projekt se nalazi na vodozaštićenom području i time dovodi u opasnost pitku vodu svih građana grada Zagreba, administrativnim silenjem i dizanjem ruku se vodozaštićene zone mogu mijenjati i u teoriji umanjivati ova opasnost, ali gradski bunar u Ivanjoj Reci se nalazi svega cca 1000 metara od prostora na kojem je zamišljeno postrojenje za preradu otpada . Osnovno pravilo koje se uči u rukovanju sa prehrambenim namirnicama je da se ne križaju čisti i nečisti putevi a to pravilo je upravo</p>	<p>Javnost i zainteresirana javnost mogla je sudjelovati u javnoj raspravi o Nacrtu prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. godine i Strateškoj studiji o utjecaju Prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš koja je održana od 8. srpnja do 6. kolovoza 2014. Tijekom javne rasprave javnost i zainteresirana javnost mogla je dobiti uvid u spomenute dokumente na internetskoj stranici Grada Zagreba, kao i u mjestima javnog uvida na četiri lokacije u Gradu Zagrebu (predvorje zgrade Gradske uprave, Trg Stjepana Radića 1; u Područnom uredu Trešnjevka, Park stara Trešnjevka 2; u Područnom uredu Peščenica, Zapoljska 1 i Područnom uredu Novi Zagreb, Avenija Dubrovnik 12). Mišljenja, prijedloge i primjedbe javnost i zainteresirana javnost mogla je dati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Upisom u knjigu na mjestima javnog uvida – čitko i u roku - U pisanom obliku na adresu: Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj, Sektor za zaštitu okoliša i gospodarenje otpadom, Park stara Trešnjevka 2, Zagreb. - Elektronskim putem na elektroničku adresu: okolis@zagreb.hr - Tijekom javnih izlaganja koja su održana: - 14. srpnja 2014. u Staroj gradskoj vijećnici, Ulica sv. Ćirila i Metoda 5/I., u dvorani "A", s početkom u 17 sati; - 15. i 16. srpnja 2014. u Tribini Grada Zagreba, Kaptol 27, s početkom u 17 sati <p>Odlukom o zaštiti izvorišta Stara Loza, Sašnjak, Žitnjak, Ivanja Reka, Petruševac, Zapruđe i Mala Mlaka (Službeni glasnik Grada Zagreba br. 9/07) u cilju osiguranja zaštite izvorišta od onečišćenja ili drugih utjecaja koji mogu nepovoljno utjecati na zdravstvenu ispravnost vode ili njezinu izdašnost, utvrđene su zone sanitarne zaštite izvorišta i propisane mjere zaštite i sanacije izvorišta, sanitarni i drugi uvjeti održavanja i druge zaštitne mjere. Ovom Odlukom člankom 23. na području III. zone zabranjuje se: građenje građevina za oporabu, obradu i odlaganje opasnog otpada, građenje kemijskih industrijskih postrojenja, obavljanje poslova oporabe, obrade i odlaganja opasnog otpada. Kako je u međuvremenu stupio na snagu novi Pravilnik o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11) te 2013. godine izmjene i dopune ovog Pravilnika (NN 47/13), ova Odluka trebat će se uskladiti s odredbama navedenog Pravilnika. Odlukom o Pravilniku o izmjenama Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 47/2013), člankom 1. dopuštena je izgradnja centra za gospodarenje otpadom u III. Zoni sanitarne zaštite.</p>
-----------	---------------------------	--	--

	<p>ovdje prekršeno zbog blizine bunara i karaktera tla na tom području . Ovaj projekt je u suprotnosti zdravom budućnosti Zagrepčana.</p> <p>3. Ovako opasan i štetan projekt je uz samo gusto naseljeno područje koje je među rjetkim zagrebačkim naseljima u kojem je natalitet u stalnom porastu te je u zadnjih 25 godina broj stanovnika nekoliko puta povećan , u područja u kojima nastaje život nitko ne gura postrojenja koja su prijetnja zdravlju građana osim ovakvih suludog projekta kojeg ste predstavili .</p> <p>4. Resnik je naselje staro 800 godina u neposrednoj blizini je arheološko nalazište Andautonija i u mjesta koja imaju svoj povijesni značaj , povijesnu vrijednost ne stavljaju se riskantni objekti za manipulaciju otpadom .</p> <p>5. na prezentaciji nismo dobili sve tražene informacije o zonama rizika , zonama evakuacije i tko će preuzeti odgovornost u slučaju požara kada se prilikom gašenja budu koristile velike količine vode a potom ta voda sa sobom u tlo odnosi i velike količine štetnih tvari s požarišta te dolazi u kontakt s pitkom vodom na tom području . Pitkom vodom s tog područja je umreženo jeko puno kućanstava u gradu Zagrebu .</p>	<p>„Centri za gospodarenje otpadom jedan su od ključnih elemenata za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom“, ministar Mihael Zmajlović. Jedan od prioriteta Grada Zagreba u segmentu zaštite okoliša je provođenje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, odnosno sanacija Jakuševca sa planom cjelovitog zbrinjavanja otpada gradnjom odgovarajućeg Centra. Ovaj je prioritet u skladu s Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. - 2015. (NN 85/07, 126/10, 31/11) u kojem je u točki 5.6 Centri za gospodarenje otpadom-lokacije navedeno: Strategijom je dugoročno predviđeno osnivanje regionalnih i županijskih CGO-a. U mnogim europskim metropolama koriste se različite metode obrade otpada, a posebno veliki gradovi i urbane gusto naseljene sredine poput Londona, Pariza, Kopenhagena, Berlina, Züricha, Amsterdama, primjenjuju i metode termičke obrade i/ili energetske uporabe otpada.</p> <p>Prilikom projektiranja postrojenja za termičku obradu otpada uzima se obzir i djelovanje potresa kao elementarne nepogode, jednako kao i pri projektiranju svih ostalih građevina kako bi se i u tim izvanrednim okolnostima očuvala njihova stabilnost i sigurnost. Za izvanredne slučajeve poput nekontroliranog oslobađanja opasnih tvari, elementarnih nepogoda ili zlonamjernog (subverzivnog) djelovanja izrađuju se interventni planovi kako bi se što učinkovitije djelovalo u ovakvim situacijama. Interventni planovi uključuju analizu opasnosti, zone ugroženosti za stacionarne i pokretne izvore opasnosti, ovlaštenja na raspolaganju osobama koje djeluju u slučaju opasnosti, organizaciju djelovanja (planirano i operativno), komunikaciju (način razmjene informacija), resurse na raspolaganju (oprema, osoblje, pristupne prometnice mjestu nesreće i dr.) te razrađene planove za slučaj nesreće. Evakuacija neposrednog susjedstva ovisno o smjeru vjetra, teoretski je moguća protumjera samo u slučaju nekontroliranog oslobađanja opasnih tvari, poglavito u slučaju požara u bunkeru za prihvat otpada. Vjerojatnost nastanka požara u bunkeru za prihvat otpada u modernim postrojenjima za termičku obradu otpada je svedena na najmanju moguću mjeru pogonskim i projektantskim mjerama. Pogonskom mjerom se onemogućuje nakupljanje metana u bunkeru (neprekidnim premještanjem otpada i periodičkim pražnjenjem dijelova bunkera), a projektantska mjera je ugradnja detektora plina i druge nadzorne opreme u bunker te ugradnja stabilnog sustava za automatsko gašenje požara.</p>
--	---	--

		<p>6. Izgorio je Puto na Jakuševcu , izgorio je Cios na Jankomiru zar nakon takvih iskustava se struka našeg grada upušta u još opasniji projekt u stambenoj zoni , stavljajući objekt daleko većeg rizika od poemnutih zgarišta . Uvjeren sam da će snaga mojih argumenata utjecati na promjene u predstavljenom prijedlogu o gospodarenju otpadom.</p>	
--	--	--	--

Odgovori na primjedbe, mišljenja i prijedloge zaprimljene poštom			
datum	ime i prezime	pitanje	odgovor
18.7.2014.	KOM-EKO d.o.o. Radnička c. 228 10000 Zagreb	<p>Tvrtka Kom-eko d.o.o., Radnička c. 228, Zagreb, posjeduje dozvole za gospodarenje otpadom (u prilogu) izdane temeljem Zakona o otpadu (NN 178/04, 11/06; 60/08 i 87/09), te je u vlasništvu građevina u kojima se obavlja djelatnost gospodarenja otpadom, iz čega proizlazi da se te građevine smatraju građevinama za gospodarenje otpadom.</p> <p>Uvidom u Stratešku studiju o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu, utvrdili smo da naša lokacija nije navedena kao lokacija za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom iako danas poslujemo legalno.</p> <p>Smatramo da se u strateškoj studiji moraju prikazati i sve postojeće građevine koje se temeljem stečenog prava trebaju i prenijeti u istu, odnosno u slučaju nepriznavanja stečenog prava tražimo obeštećenje i naknadu za izgublenu dobit.</p> <p>Brisanjem postojećeg stanja u namjeni površina za gospodarenje otpadom na našoj lokaciji, tvrtki će se nanijeti trajna nepopravljiva šteta kao i gubitak dobiti, obzirom da tvrtka neće biti u mogućnosti obavljati poslovnu djelatnost za koju sada ima sve potrebne i važeće dozvole sukladno zakonskoj regulativi. Samim tim tvrtka će izgubiti mogućnost obavljanja djelatnosti, što će imati pogubno djelovanje na trgovačko društvo obzirom da je isto uložilo značajna sredstva za kupnju navedene lokacije.</p> <p>Slijedom toga molimo da se u Stratešku studiju o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom</p>	<p>Namjena prostora ne određuje se Strateškom studijom već dokumentima prostornog uređenja. Strateškom studijom su analizirane, valorizirane i obrađene lokacije i lokacije u istraživanju koje je Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba, temeljem Odluke o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba (Sl/gl 17/10 i 5/12), predložio da se preispitaju sa stanovišta gospodarenja otpadom. Studijom su također razrađene okolišne značajke lokacija i lokacija u istraživanju, preispitana je stručna utemeljenost načina korištenja predloženih lokacija, procijenjeni su mogući značajni utjecaji planiranih sadržaja na okoliš i ekološku mrežu te je na temelju rezultata obavljenih analiza ocijenjena podobnost razmatranih lokacija i „lokacija u istraživanju važnih za uspostavu mreže građevina za zbrinjavanje otpada i realizaciju Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015.</p> <p>Prema važećim prostornim planovima izgradnja i korištenje građevina za gospodarenje otpadom dozvoljena je i izvan lokacija predloženih izmjenama i dopunama Prostornog plana Grada Zagreba i ocijenjenih Strateškom studijom. Stoga ne postoje prepreke da pravne i fizičke osobe koje su ishodile odgovarajuću dozvolu za gospodarenje otpadom nastave obavljati djelatnost sakupljanja otpada postupkom sakupljanja otpada i interventnog sakupljanja otpada, te djelatnost uporabe i zbrinjavanja ili druge obrade otpada.</p>

		u Gradu Zagrebu, na lokaciju katastarskih čestica upiše namjena gospodarenja otpadom, odnosno oznakom "G" - površine na kojima su moguće sve gospodarske namjene.	
28.7.2014.	Stranka HRAST-pokret za uspješnu Hrvatsku	<p>Stranka Hrast-pokret za uspješnu Hrvatsku ne prihvaća predloženi Plan gospodarenja otpadom grada Zagreba kojim se planira izgradnja Centra za gospodarenje otpadom (CGO) i spalionice u istočnom dijelu Zagreba, te traži izmjenu plana jer je bazirana na sasvim pogrešnom i retrogradnom konceptu kojim se građanima Grada Zagreba nudi sustav koji je štetan radi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ekoloških 2. zdravstvenih 3. ekonomskih razloga. <p>Stranka Hrast-pokret za uspješnu Hrvatsku je isključivo i samo za Ekološki zasnovan sustav gospodarenja otpadom koji se uspješno provodi u mnogim gradovima i pokrajinama u svijetu. Znanstvena istraživanja pokazuju da su spalionice vrlo skupa postrojenja u kojima procesom spaljivanja otpada neizbježno nastaju novi izuzetno opasnih kemijske spojevi tako da je ukupna količina opasnog otpada nakon spaljivanja veća nego prije postupka spaljivanja. Važno je naglasiti da uz ogromne količine dima prepunog submikronskih čestica na koje su vezani vrlo opasni kemijski spojevi, ostaje čak trećina od početne mase, otrovnog pepela, šljake i izvanredno opasnih filterskih ostataka koji se moraju negdje odložiti. Ne postoji filteri i tehnologija koja može spriječiti nastanak toksičnih spojeva. Količina krutih ostataka za predviđenu spalionicu bi iznosila i preko 100 000</p>	<p>Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN, 94/13) u članku 83. stavak 3. navodi: „3) <i>Građevina za gospodarenje otpadom od državnog značaja je centar za gospodarenje otpadom, spalionica otpada i odlagalište opasnog otpada.</i>“ Također, znanstvena zajednica je zaključkom Okruglog stola Cjelovit sustav gospodarenja otpadom od 24. veljače 2013. ustvrdila da „<i>cjelovitost sustava gospodarenja otpadom obuhvaća i termičku obradu otpada koja je četvrti korak u sustavu</i>“.</p> <p>Vlada Republike Hrvatske je u Poglavlju 27 - okoliš (<i>Environment implementation plan (updated) for council Directive 1999/31/EC of 26 April 1999 on the landfill of waste</i>) prikazala da je očekivano vrijeme početka rada PTOO-a u Zagrebu 2018.</p> <p>Plan gospodarenja otpadom za Grad Zagreb mora biti usklađen s Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. (NN, 85/07, 126/10, 31/11) u kojem je u točki 5.6 Centri za gospodarenje otpadom-lokacije navedeno: Strategijom je dugoročno predviđeno osnivanje regionalnih i županijskih CGO-a. Županije i Grad Zagreb dužne su izraditi planove gospodarenja otpadom u kojima moraju definirati sustav gospodarenja otpadom na način da predvide najviše jedan CGO u županiji, odnosno Gradu Zagrebu. Prema analizi predloženih nacrti županijskih planova gospodarenja otpadom i Nacrta plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba, u 2006. gotovo su sve županije predložile posebne lokacije koje će biti centralno mjesto za obradu i odlaganje otpada. U vrijeme donošenja ovog Plana neke od županija još nisu provele postupak donošenja prostornih planova s definiranom budućom lokacijom županijskog i/ili regionalnog CGO-a.</p> <ul style="list-style-type: none"> - RCGO sjeverozapadne Hrvatske – obuhvaća četiri županije: Koprivničko-križevačku, Krapinsko-zagorsku, Međimursku i Varaždinsku županiju; - RCGO Istočne Slavonije – Antunovac u Osječko-baranjskoj županiji obuhvaća Osječko-baranjsku i Vukovarsko-srijemsku županiju. <p>Grad Zagreb i Zagrebačka županija dogovorno planiraju gradnju postrojenja za termičku obradu komunalnog otpada koje bi se nalazilo u Gradu Zagrebu, na</p>

	<p>tona godišnje, a i otpadne vode iz spalionice su onečišćene toksičnim spojevima. Dakle, spaljivanjem otpada ostaje velika količina ostataka i stvara se dodatno veliko kemijsko zagađenje zemlje, vode i zraka, čime se ugrožava zdravlje velikog broja ljudi.</p> <p>Trenutno količina komunalnog otpada u Zagrebu je 250 000 t/god., a planira se spaljivanje otpada oko 400 000 t/god, što upućuju na određenu nelogičnost. Naime, s obzirom da se u Planu navodi kao prioritet postizanje što većeg postotak odvojenog prikupljanja i recikliranja ne može istovremeno biti cilj što veća količina otpada za spaljivanje.</p> <p>Paradoks je još veći kad se uzmu u obzir predviđeni troškovi od 300 milijuna € od kojih je čak 85 % troškova predviđeno za spalionicu i odlagalište pepela i šljake. Prema europskoj Direktivi o otpadu (75/442/EEC) spaljivanje otpada je na samom dnu hijerarhijske ljestvice gospodarenja otpadom, a prijedlog Plana predviđa najveća financijska ulaganja u najmanje nepoželjnu opciju.</p> <p>Veliki kapacitete spalionice se opravdava i potrebom spaljivanja mulja iz Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Grada Zagreba što je sasvim suvišan i nepotreban postupak s obzirom da je njegova kalorijska vrijednost izuzetno niska i za spaljivanje se mora koristiti velika količina dodane energije. Stručnjaci i za mulj imaju daleko bolja rješenja u sklopu ekološkog sustava gospodarenja otpadom. Spaljivanje otpada radi dobivanja energije se</p>	<p>lokaciji Žitnjak-istok, a odlagalište ostatka od termičke obrade na lokaciji Zagrebačke županije.</p> <p>Zbog svega navedenoga, predložena su dva koncepta sustava gospodarenja neopasnim (komunalnim i proizvodnim) otpadom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tzv. županijski koncept – po jedan CGO u svakoj županiji; - tzv. regionalni koncept – osam regionalnih CGO-a i pet županijskih CGO-a. <p>Grafički prikazi nalaze se na slikama 23. i 24.</p> <p>Tijekom izrade ovog plana neke su županije od predloženih lokacija odabrale lokaciju za gradnju CGO-a te su takve lokacije uvrštene u prijedlog navedenih konceptata. Neovisno o odabranom konceptu, potencijalne lokacije CGO-a, kriteriji i smjernice za njihovu gradnju moraju biti planirane prostornim planovima županija, konačne će se lokacije odabrati nakon obavljenih istražnih radova i provedenog postupka procjene utjecaja na okoliš koji prethodi postupku izdavanja lokacijske dozvole.</p> <p>5.6.1. Županijski koncept zbrinjavanja otpada</p> <p>Veći broj županija i Grad Zagreb u svojim su nacrtima planova gospodarenja otpadom predložili lokacije za CGO. Manji je broj odredio više potencijalnih lokacija, a neke županije uopće nisu predložile lokaciju. Stoga je županijski koncept napravljen na temelju nacrta županijskih planova gospodarenja koji su bili na raspolaganju i na temelju istraživanja i analiza provedenih za potrebe izrade Plana. Zajednički prikaz svih lokacija CGO-a po županijama dan je u Tablici 19. i na Slici 23.</p> <p>Tablica 19. Županijski koncept</p> <table border="1" data-bbox="1146 1070 2011 1420"> <thead> <tr> <th>Županija</th> <th>Lokacija ŽCGO</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Krapinsko-zagorska</td> <td>nije određeno</td> </tr> <tr> <td>Sisačko-moslavačka</td> <td>varijante: Četvrtkovac, Blatuša, Kurjakana, Banski Grabovac, Ćore i Rađenovci</td> </tr> <tr> <td>Karlovačka</td> <td>varijante: Lemić brdo, Babina gora i Okić</td> </tr> <tr> <td>Varaždinska</td> <td>Motičnjak</td> </tr> <tr> <td>Koprivničko-križevačka</td> <td>Piškornica</td> </tr> <tr> <td>Bjelovarsko-bilogorska</td> <td>nije određeno</td> </tr> </tbody> </table>	Županija	Lokacija ŽCGO	Krapinsko-zagorska	nije određeno	Sisačko-moslavačka	varijante: Četvrtkovac, Blatuša, Kurjakana, Banski Grabovac, Ćore i Rađenovci	Karlovačka	varijante: Lemić brdo, Babina gora i Okić	Varaždinska	Motičnjak	Koprivničko-križevačka	Piškornica	Bjelovarsko-bilogorska	nije određeno
Županija	Lokacija ŽCGO															
Krapinsko-zagorska	nije određeno															
Sisačko-moslavačka	varijante: Četvrtkovac, Blatuša, Kurjakana, Banski Grabovac, Ćore i Rađenovci															
Karlovačka	varijante: Lemić brdo, Babina gora i Okić															
Varaždinska	Motičnjak															
Koprivničko-križevačka	Piškornica															
Bjelovarsko-bilogorska	nije određeno															

		<p>uvijek ostaje u području negativne vrijednosti, što znači da se daleko više energije mora dodati nego se može dobiti procesom spaljivanja tako da ne postoji nikakvo opravdanje za energetske uporabu otpada.</p> <p>Spalionice otpada su najveći izvor dioksinskih emisija u okoliš. Osim dioksina tu su i vrlo toksični benzofurani, živa, kadmij, talij i ostali teški metali, kao i tisuće drugih vrlo toksičnih kemijskih spojeva. Dioksini su jedni od najsnažnijih otrova i visoko kancerogene tvari. Najopasniji dioksin (TCDD) znanstvenici nazivaju najotrovnijom malom molekulom na našem planetu. Osim što uzrokuju rak, dioksini uništavaju vitalne funkcije ljudskih i životinjskih reproduktivnih organa, izazivaju neplodnost, oštećenje gena (naročito kod muškog fetusa), hormonalne poremećaje, poremećaje rasta, poremećaje imunog sustava, oštećenje mozga i malformacije kod novorođenčadi i djece.</p> <p>Zbog toga mnoge zemlje odustaju od spalionica smeća i ulažu napore u ekološko zbrinjavanje otpada što podrazumijeva odvojeno prikupljanje otpada čime se dobiva vrijedna sirovina za recikliranje, odnosno kompostiranje. U protivnom imamo smeće čime se ne može gospodariti nego samo manipulirati uz nastajanje niza novih problema. U SAD-u nakon 1990. g. odustalo se od 248 planirana projekta izgradnje spalionica. U Ekološki zasnovanom sustavu gospodarenje otpadom se vodi briga od same proizvodnje raznih proizvoda i ambalaža, obaveznog pravovremenog izdvajanja opasnog otpada,</p>	<table border="1"> <tr> <td>Primorsko-goranska</td> <td>Mariščina</td> </tr> <tr> <td>Ličko-senjska</td> <td>Lički Osik</td> </tr> <tr> <td>Virovitičko-podravska</td> <td>Jasenaš</td> </tr> <tr> <td>Požeško-slavonska</td> <td>nije određeno</td> </tr> <tr> <td>Brodsko-posavska</td> <td>varijante: Šagulje-Ivik, Bačanska, Općine Gornja Vrba, Podcrkavlje, Vrpolje i Vrbje</td> </tr> <tr> <td>Zadarska</td> <td>Benkovac (Biljane Donje)</td> </tr> <tr> <td>Osječko-baranjska</td> <td>Antunovac</td> </tr> <tr> <td>Šibensko-kninska</td> <td>Bikarac</td> </tr> <tr> <td>Vukovarsko-srijemska</td> <td>Stari Jankovci</td> </tr> <tr> <td>Splitsko-dalmatinska</td> <td>Lećevica (Kladnjice)</td> </tr> <tr> <td>Istarska</td> <td>Kaštijun</td> </tr> <tr> <td>Dubrovačko-neretvanska</td> <td>Badovinje Rupe</td> </tr> <tr> <td>Međimurska</td> <td>Pustošija</td> </tr> <tr> <td>Grad Zagreb Zagrebačka</td> <td>PTOO – Zagreb istok (Resnik) Lokacija odlagališta nije određena</td> </tr> </table>	Primorsko-goranska	Mariščina	Ličko-senjska	Lički Osik	Virovitičko-podravska	Jasenaš	Požeško-slavonska	nije određeno	Brodsko-posavska	varijante: Šagulje-Ivik, Bačanska, Općine Gornja Vrba, Podcrkavlje, Vrpolje i Vrbje	Zadarska	Benkovac (Biljane Donje)	Osječko-baranjska	Antunovac	Šibensko-kninska	Bikarac	Vukovarsko-srijemska	Stari Jankovci	Splitsko-dalmatinska	Lećevica (Kladnjice)	Istarska	Kaštijun	Dubrovačko-neretvanska	Badovinje Rupe	Međimurska	Pustošija	Grad Zagreb Zagrebačka	PTOO – Zagreb istok (Resnik) Lokacija odlagališta nije određena	<p>U priopćenju Ministarstva zaštite okoliša od 14. Kolovoza 2014. Navodi se sljedeće “ <i>Centri za gospodarenje otpadom jedan su od ključnih elemenata za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom. U Hrvatskoj će ih ukupno biti izgrađeno 13. Iako je Plan gospodarenja otpadom u RH omogućavao 21 centar, odnosno po jedan u svakoj županiji, dodatnim analizama i studijama pokazalo se da je 13 CGO-a optimalno i po cijeni za građane prihvatljivo rješenje</i>”.</p> <p>Cjelovito gospodarenje otpadom obuhvaća komplementarnu (dopunsku) primjenu različitih postupaka gospodarenja otpadom radi sigurnog i djelotvornog upravljanja tokom krutog komunalnog otpada, uz najmanje štetnih utjecaja na ljudsko zdravlje i okoliš. Sustav cjelovitog gospodarenja otpadom sadrži sve ili neke od navedenih komponenti: smanjenje količina otpada na izvoru, recikliranje materijala i kompostiranje, spaljivanje otpada uz korištenje otpadne energije i odlaganje otpada. Hijerarhijski pristup gospodarenju otpadom kao temeljeno</p>
Primorsko-goranska	Mariščina																															
Ličko-senjska	Lički Osik																															
Virovitičko-podravska	Jasenaš																															
Požeško-slavonska	nije određeno																															
Brodsko-posavska	varijante: Šagulje-Ivik, Bačanska, Općine Gornja Vrba, Podcrkavlje, Vrpolje i Vrbje																															
Zadarska	Benkovac (Biljane Donje)																															
Osječko-baranjska	Antunovac																															
Šibensko-kninska	Bikarac																															
Vukovarsko-srijemska	Stari Jankovci																															
Splitsko-dalmatinska	Lećevica (Kladnjice)																															
Istarska	Kaštijun																															
Dubrovačko-neretvanska	Badovinje Rupe																															
Međimurska	Pustošija																															
Grad Zagreb Zagrebačka	PTOO – Zagreb istok (Resnik) Lokacija odlagališta nije određena																															

	<p>odvajanja biootpada, razvrstavanja po srodnim skupinama do ponovne iskoristivosti i stvaranja pozitivne vrijednosti. Ovakav sustav je barem 5 puta jeftiniji od neekološkog spalioničkog, provediv u praksi, u skladu s regulativom EU, zapošljava daleko više ljudi, a što je najvažnije štiti ekosustav i ljudsko zdravlje sadašnjih i budućih generacija.</p> <p>Javno izlaganje prijedloga Plana gospodarenja otpadom i Strateške studije utjecaja na okoliš, je pokazalo da nisu uvažavane znanstvene činjenice i najbolja svjetska praksa, a posebno ignorirani hrvatski stručnjaci i znanstvenici koji zagovaraju Ekološki zasnovan sustav gospodarenja otpadom bez spalionica.</p> <p>Službena politika nije osigurala i omogućila da se javnost putem javne televizije i drugih medija upozna s drugim opcijama, kao što je Ekološki zasnovan sustav gospodarenja otpadom, kojim se štede resursi, financije, okoliš i ljudsko zdravlje, nego se uporno nameće koncept spaljivanja komunalnog otpada kao jedingo mogućeg rješenja.</p> <p>To potvrđuje i sljedeći tekst prof. dr. sc. Valerija Vrčeka (FBF), objavljeno GK 2092, u kojem navodi:</p> <p><i>U posljednje dvije godine objavljeno je više od 300 znanstvenih studija o spalionicama smeća, o emisijama štetnih plinova iz njihovih dimnjaka, o utjecaju na kvalitetu okoliša, o prednostima i nedostacima novih tehnologija spaljivanja, o ekonomskoj (ne)isplativosti termičke obrade</i></p>	<p>načelo gospodarenje otpadom u EU naglasak stavlja na prevenciju nastajanja otpada, odnosno poduzimanje određenih mjera prije nego što proizvod postane otpad. Primjenom ovog pristupa količine otpada se smanjuju već na 'izvoru' i to prilikom proizvodnje (dosljedna primjena koncepta 'nula otpada'). Iako nastajanje otpada nikad ne možemo u potpunosti spriječiti, jako puno stvari koje sad bacamo možemo ponovno koristiti. Dio otpada može se obraditi na način da se iz njega izdvoje korisne sirovine od kojih će nastati novi proizvod, odnosno možemo ga reciklirati ili kompostirati. Onaj dio otpada koji se ne može ponovno koristiti ili reciklirati u nekim se zemljama EU koristi za dobivanje toplinske ili električne energije, što zovemo energetska oporaba. Tek na kraju je prihvatljivo sigurno odlaganja otpada, samo ako sve navedeno nije moguće.</p> <p>Zemlje članice EU primjenjuju ovo hijerarhijsko načelo gospodarenja otpadom primjenom različitih metoda obrade otpada, a tablica prikaza komunalnog otpada po vrstama obrade Eurostata iz 2012. upućuju da među članicama EU postoje velike razlike. Najrazvijenije zemlje gotovo pa uopće više ne odlažu otpad (Njemačka odlaže 0% otpada, Švedska i Belgija 1%, Nizozemska 2% , Austrija, 3%...) već uglavnom kombiniraju različite metode poput recikliranja, kompostiranja i termičke obrade otpada (energetsku oporabu). Zemlje u koje se ubraja i Hrvatska, u najvećoj mjeri odlažu neobrađeni otpad. U odnosu na 2011. Hrvatska je povećala udio recikliranja otpada s 8 na 14%, a 2012. po prvi je put zabilježen i udio od 2% kompostiranja. Međutim, Hrvatska i dalje odlaže 85% neobrađenog otpada na odlagalištima, najjednostavniju i najjeftiniju metodu gospodarenja otpadom , što je u smislu hijerarhije gospodarenja otpadom po okoliš najmanje odgovarajuća metoda zbrinjavanja otpada jer ona predviđa isključivo odlaganje obrađenog komunalnog otpada i to samo ako nije bilo moguće provesti sve prethodne korake gospodarenja otpadom.</p>
--	--	--

smeća... To su relevantne i važne informacije za razumijevanje politike gospodarenja otpadom. U »društvu znanja« nije prikladno ignorirati znanstvene činjenice; to mogu samo znanstveno nepismeni ili znanstveno nepošteni ljudi.

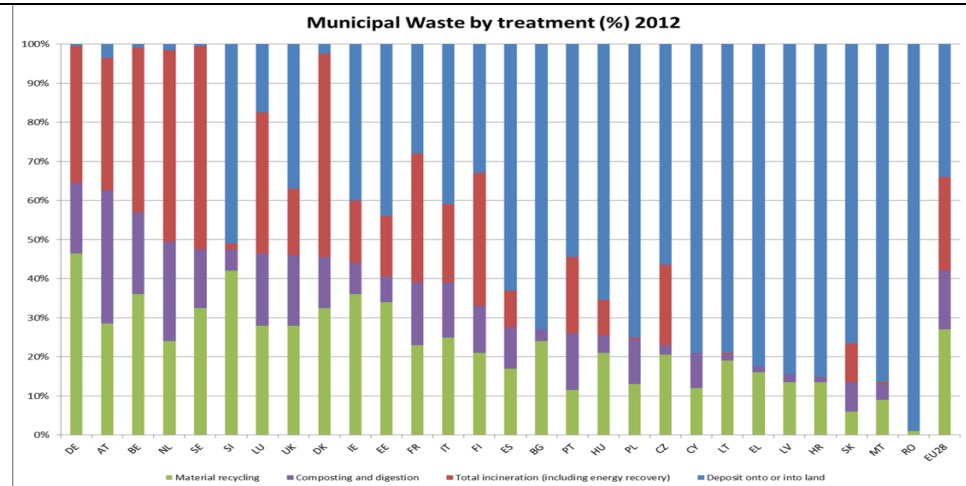
U Hrvatskoj je javnost zakinuta za informacije, a pristup najnovijim rezultatima o sigurnosti/štetnosti spalionica je onemogućen. Ni u medijima, u političkim ili stručnim krugovima, ni u javnim raspravama nitko ne koristi znanstvenu literaturu iz 2013. ili 2014. godine. Prema svemu sudeći, odgovorni u nadležnim institucijama, a ni sami autori službenih planova za gospodarenje otpadom, u kojima se spalionica nameće kao rješenje, nisu pročitali najnovije znanstvene radove o ekologiji spaljivanja smeća.

Novi znanstveni rezultati

Budući da studija o utjecaju spalionica na zdravlje (samo na okoliš!) ne postoji, niti je predviđena u javnoj raspravi, koja je u tijeku, treba navesti rezultate nedavnih svjetskih epidemioloških i ekotoksikoloških istraživanja.

Javier Garcia-Perez i suradnici proučavali su povezanost učestalosti raka među stanovnicima koji žive u području radijusa 5 kilometara od spalionice smeća (Environment International 2013., 51, 31). Obradili su podatke za 14 španjolskih spalionica i uočili povećan broj tumorskih oboljenja kod muškaraca (plućne ovojnice i žučnoga mjehura) i žena (želudca).

Andrea Ranzi i suradnici objavili su u istom

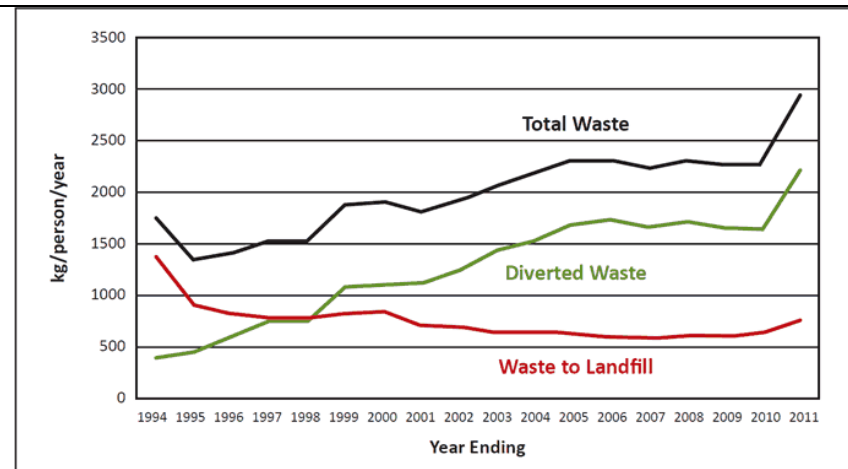
Većina zemalja EU koristi naknade za odlaganje kao poticaj za skretanje toka otpada u bolje načine gospodarenja otpadom. Mnoge zemlje također povećavaju iznos naknada: od 50 do 70 eura po toni otpada, kako bi potaknule brže skretanje tokova otpada.

Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu, u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom Europske unije, posredstvom Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom, **oživotvoruje cjeloviti sustav gospodarenja otpadom predviđajući kombinaciju različitih metoda obrade i uporabe otpada poput recikliranja, kompostiranja i termičke obrade otpada.** Ovaj Plan predviđa nadopunjavanje sustava primarnog sakupljanja otpada u Gradu Zagrebu – od povećanja broja spremnika kojih trenutno više od 4.000 na javnim površinama za odvojeno sakupljanje iskoristivog otpada (papir, staklo, plastika, staklena ambalaža) na zelenim otocima; uspostava sustava informatičkog praćenja odvojenog sakupljanja otpada, kao i povećanje broja reciklažnih dvorišta kojih trenutno ima devet, a do kraja 2015. planira se izgradnja barem jednog reciklažnog dvorišta u svakoj gradskoj četvrti, odnosno ukupno 17.

Svjetska praksa upućuje da nije moguće odvojeno sakupiti sav iskoristivi otpad, niti je moguće sav odvojeno prikupljeni otpad reciklirati. Mnogi iskoristivi sastojci otpada nakon što se pomiješaju s mokrim otpadom (ostaci voća, povrća, hrane i

	<p><i>časopisu studiju kojom pokazuju da je koncentracija toksičnih PAH-ova (fenantren, antracen i piren) znatno viša u ljudi izloženih emisijama PM čestica iz spalionice smeća (Environment International 2013., 61, 88). Također je izmjerena viša koncentracija mangana u urinu te viša koncentracija kadmija i žive u krvi ljudi koji žive u krugu radijusa 4 kilometara od spalionice (radi se o modernoj verziji spalionice u Modeni).</i></p> <p><i>Silvia Candela predvodila je istraživanje povezanosti štetnih emisija i reproduktivnoga zdravlja ljudi u talijanskoj regiji Emilia-Romagna, koja je pod utjecajem osam spalionica smeća (Epidemiology 2013., 24, 863). Analizirali su podatke za više od 20 tisuća poroda u regiji i otkrili da je učestalost preranih poroda znatno povećana.</i></p> <p><i>Tajvanski znanstvenici vođeni For-Wey Lungom ispitivali su utjecaj blizine spalionice smeća na razvoj djece u dobi od 6, 18 i 36 mjeseca (International Journal of Environmental Research and Public Health 2013., 10, 2241). Ukupan broj djece u studiji bio je veći od 20 tisuća. Zaključili su da su posebno ugrožena djeca (zaostali razvoj, posebice motorike) u području radijusa 3 kilometara od spalionice.</i></p> <p><i>Naposljedku, ove su godine kineski znanstvenici pokazali da se u povrću i tlu u blizini spalionice (u krugu radijusa 20 kilometara) nalazi znatno više koncentracije »zloglasnih« PCB-a (Archives of Environmental Contamination and Toxicology</i></p>	<p><i>dr., a koji sudjeluju s oko 26% u komunalnom otpadu) ili se infektivno, kemijski i drugačije kontaminiraju (bojom, uljima, masti i dr.), ne mogu se reciklirati. Nije moguće reciklirati, primjerice određene frakcije papira i kartona infektivno kontaminiranih te molar, zaprljan, zauljen, metaliziran i plastificiran papir, fotografije, kao ni višeslojnu ambalažu, sav higijenski papir, pelene za djece i odrasle koje čine gotovo 12.000 t od ukupne mase skupljenog komunalnog otpada, a također i tekstil koji je infektivno kontaminiran, zaprljan ili zauljen, većinu obuće, stiropor, mnoge proizvode i dijelove ambalaže iz plastike uključivo zaprljane PVC vrećice, mnoge predmete od gume i sličnih sintetskih materijala, predmete slijepljene od raznorodnih materijala, mnoge gorive materijale koji se koriste u građevinarstvu, razne sastavne dijelove vozila, elektroničkih uređaja, kućanskih aparata i još mnoge druge gorive sastojke otpada, Plan kombinira različite metode obrade i oporabe otpada, a sve u cilju prestanka odlaganja neobrađenog komunalnog otpada na odlagalištu kao najmanje prihvatljivog rješenja predviđenog hijerarhijom gospodarenja otpadom. EU propisi obvezuju obradu otpada prije odlaganja. Na taj se način smanjuje potreba za novim odlagalištima i izbjegavaju opasnosti za zdravlje i okoliš koje nastaju pri odlaganju neobrađenog otpada. Većina zemalja EU koristi naknade za odlaganje kao poticaj za skretanje toka otpada u bolje načine gospodarenja otpadom. Mnoge zemlje također povećavaju iznos naknada: od 50 do 70 eura po toni otpada, kako bi potaknule brže skretanje tokova otpada.</i></p> <p><i>Izveštaj Europske agencije za zaštitu okoliša iz veljače 2013. Municipal Waste Management in Italy daje pregled učinka gospodarenja otpadom u Italiji i upućuje na izuzetno velike razlike u proizvodnji komunalnog otpada i gospodarenju otpadom po regijama. Tako je primjerice u pokrajini Molise 2010. Proizvedeno 413 kg otpada, a u Emilia Romagna 667 kg otpada po stanovniku godišnje. Iako Italija tradicionalno većinu svog otpada odlaže na odlagalištima i tu su primjetne velike razlike među regijama. U 2010. Lombardija je odlagala 8% otpada, a odvojeno je sakupljeno 48,5% od ukupno proizvedenog otpada, dok je Sicilija odlagala 93% otpada. U izvještaju se također avodi da su najveće stope odvojeno sakupljenog otpada 2010. godini postignute u pokrajinama Veneto, Trentino Alto Adige i Piemont. U pokrajini Veneto je i najveća stopa recikliranja (nešto više od 30% materijalno recikliranje i nešto više od 25% organsko recikliranje), međutim iz</i></p>
--	--	---

	<p>2014., 67, 78). <i>Lixuan Zeng i suradnici smatraju da je konzumacija takvoga kontaminiranoga povrća rizična za ljudsko zdravlje.</i>“</p> <p>Hrvatskoj javnosti je gotovo nepoznato da u sjevernoj Italiji, po uzoru na San Francisco (okrug 4 milijuna stanovnika), izuzetno uspješno provode u praksi ekološki sustav u nizu provincija kao što su: Treviso, di Roma, di Parma, di Savona. Konzorcij Priula odvojeno prikuplja 83% otpada. Tu su još brojni drugi gradovi u Europi i svijetu. U Hrvatskoj je najuspješniji primjer otok Krk koji je samo djelomičnim uvođenjem ekološkog sustava na 43% odvojeno prikupljenog otpada.</p> <p>Zataškavanje i zanemarivanje znanstvenih činjenica o štetnosti dimnih plinova, šljake i pepela kao produkata spalionice kao i ignoriranje rješenja koje vodi otvaranju novih radnih mjesta smanjenju ovisnosti o sekundarnim sirovinama, podizanju kvalitete života, smatramo barbarskim činom i direktnim napadom na zdravlje sadašnjih i budućih generacija. Ova nepotrebna i skupa investicija od cca 300 milijuna € uz sve navedene štetne posljedice dodatno će utjecati i na osiromašivanje građana Zagreba.</p> <p>Zaključak: Hrast je izričito za EKOLOŠKI ZASNOVAN SUSTAV GOSPODARENJA OTPADOM BEZ SPALIONICA I PRATEĆIH CGO-a, koji je superioran u odnosu na sva druga rješenja jer</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izbjegava zagađenje okoliša 2. Čuva prirodne resurse 3. Najjeftiniji je. 	<p>tablice je također vidljivo da je reciklirano nešto više od 12 % papira, manje od 10% stakla, 2% plastike i nešto više od 2% drva.</p> <p>Konzorcij Priula u pokrajini Veneto primjenjuje i mehaničko-biološku obradu otpada s ciljem smanjenja količina otpada na odlagalištima, posebno kako bi se oporabio metal i stabiliziralo zagađene organske tvari prije odlaganja samog otpada. http://www.zerowasteurope.eu/2013/07/european-champion-districts-of-priula-and-treviso-join-the-zero-waste-europe-network/</p> <p>Također, izvještaj <i>Facility for the selection of separated dry municipal waste fractions and of industrial non-dangerous waste with recycling of the residual process derived waste Suggestions for “Zero Waste” Strategy</i> iznosi da konzorcij Priula nije u potpunosti odvojeno sakupljao otpad, već su se staklo, plastika i metala sakupljali u istim spremnicima što je rezultiralo velikim količinama razbijenog stakla jer se tako sakupljeni otpad izdvajao kompaktorom. Također se navodi da je reciklirane proizvode teško staviti na tržište jer konzorciji, kao i privatna i javna poduzeća prednost daju količini otpada i povećanju prodaje, a ne kvaliteti sakupljenog otpada.</p> <p>http://old.ecceterra.org/doc/vedelago.english.text_30giu08.pdf</p> <p>U okviru Sveučilišta Lincoln iz Novog Zelanda trogodišnjom studijom proučavan je globalni okvir za primjenu koncepta 'nula otpada'. Provedena je kvalitativna analiza primjene politika i perspektiva različitih skupina, kao i kvantitativna analiza izvještaja o proizvodnji otpada kroz vremensko razdoblje. Istraživanjem su obuhvaćeni gradovi koji su provodili kampanje umjerene na postizanje koncepta 'nula otpada', odnosno proučavani su primjeri Canberre u Australiji, Christchurcha u Novom Zelandu, Toronta u Kanadi i San Franciska u SAD-u. Istraživanje je pokazalo da svi ovi gradovi bilježe uzastopne neuspjehe, s obzirom da ni jedna od 'zero waste' inicijativa ni približno nije uspjela onemogućiti odlaganje otpada na odlagalištima. Rezultati su različiti, ali svi slijede isti obrazac, kao što ilustrira primjer Camberre:</p>
--	--	--

Zaključak istraživanja je da koncept 'nula otpada' traži uklanjanje problematičnih materijala i dizajn proizvoda koji isključuju mogućnost odlaganja ili planiranu zastarjelost. Također se zaključuje da se investicije i energija moraju usmjeriti u ova specifična područja, umjesto da se usmjeravaju na strategije poput recikliranja, kojima se ne rješava ovisnost o odlaganju otpada. Ovaj pristup zahtjeva ogromne napore u stjecanju specijalističkih vještina i koordiniranih napora i ima potencijal potaknuti ekonomski razvoj u područjima koja proaktivno primjenjuju koncept 'nula otpada'. Ističe se da lokalne jedinice gotovo da i nemaju kontrolu nad tokovima otpada koji ulaze u njihove zajednice, s obzirom na različitost i porijeklo proizvoda iz cijelog svijeta. Te bi zajednice mogle primijeniti koncept 'nula otpada' samo radikalnom lokalizacijom: potpunim isključivanjem iz mreže globalnog tržišta. Ovo je potpuno radikalni pristup ima li se na umu prevladavajuća gospodarska, politička i kulturna paradigmu, što samo pokazuje zahtjevnost primjene koncepta 'nula otpada'. U sadašnjim okolnostima, potpuno je nerealno očekivati da lokalne zajednice same mogu riješiti ovaj problem.

Također, ministar Teritorija glavnog grada Australije Canberra, Jon Stanhop, u siječnju 2009. za ABC je izjavio da su pokrenuli kampanju *No Waste by 2010* kako bi potaknuli zajednicu na recikliranje i dodao da „nikad nećemo dostići stanje u kojem nećemo odlagati otpad na odlagališta i to nikad, apsolutno nikad neće biti

			<p>ostvarivo“.</p> <p>Kad se spomenu dioksini i furani misli se na veliki broj po otrovnosti izrazito različitih polihalogeniranih dibenzodioksina i dibenzofurana. Dioksini i furani su postojane klorirane organske tvari koje nastaju kao neželjeni sporedni produkti u različitim industrijskim procesima prerade i proizvodnje, te pri izgaranju organskih tvari u prisutnosti klora, a posebno u uvjetima nekontroliranog i nepotpunog izgaranja kao što su šumski požari i požari na odlagalištima. Dioksini i furani nastaju u svim energetske postrojenjima na fosilna goriva, u proizvodnji željeza i obojenih metala, u proizvodnji mineralnih proizvoda (cement, vapno i dr.), u motorima s unutrašnjim izgaranjem pri izgaranju benzina i dizel goriva, te u raznim kemijskim reakcijama (npr. kloriranje fenola, reakcije organskih tvari s aktivnim klorom poput izbjeljivanja, fotokemijske reakcije uslijed djelovanje UV zračenja na dioksin prekursore, u biološkim procesima npr. iz klorfenola). Upravo zbog toga UNEP-ova studija <i>Dioxin and Furan Inventories, National and Regional Emissions of PCDD/PCDF</i> iz 1999. u uvodnom dijelu ističe 'da je nemoguće eliminirati dioksine i furane kao neželjene nusprodukte u mnogim industrijskim procesima i procesima izgaranja zabranom proizvodnje'.</p> <p>Dioksin 2,3,7,8-TCDD (Tetraklordibenzo-p- dioksin) je zasigurno za ljudsko zdravlje jedan od najštetnijih spojeva radi izražene toksičnosti, kancerogenosti, mutagenosti i teratogenosti, te svojstvom biokumulacije i biomagnifikacije kroz hranidbeni lanac. Istraživanja o onečišćenju okoliša dioksinima i furanima započela su ranih sedamdesetih godina, a u svibnju 1998. Svjetska zdravstvena organizacija evaluira rizike koje dioksini mogu prouzročiti ljudskom zdravlju. Dvije godine kasnije stručnjaci Svjetske zdravstvene organizacije odredili su dnevni unos dioksina koji se može tolerirati na 10pg/TCDD/kg bw, a kako su se u međuvremenu počeli pribavljati novi podaci, posebno vezano u neurotoksikološki razvoj i endokrini sustav, naposljetku je Svjetska zdravstvena organizacija, utvrdila nove vrijednosti dnevnog unosa koji se može tolerirati od 1 do 4 pikograma po kilogramu tjelesne težine na dan. UNEP-ova studija ističe da iako se posebna pozornost pridaje postrojenjima za termičku obradu otpada, upravo ovaj sektor prolazi kroz najdramatičnije promjene u tehnologiji, emisijskim faktorima i dopuštenim razinama emisija dioksina i furana što kao posljedicu ima izrazite</p>
--	--	--	--

trendove smanjenja emisija u zemljama koje primjenjuju moderne tehnologije i stroge propise, poput zemalja Europske unije:

Table 2. PCDD/PCDF trends in emissions from municipal solid waste incineration (MSWI)

	Concentration (ng I-TEQ/m ³)	Flux (mg I-TEQ/h)
MSWI of the 1970s	50	5
MSWI around 1990	5	0.5
Modern MSWI	0.1	0.01

Moderna postrojenja za termičku obradu otpada već gotovo dvadeset godina spadaju u najčišća industrijska postrojenja jer u ukupnoj emisiji štetnih tvari sudjeluju u najmanjim postocima. Primjerice udio emisija dioksina i furana iz Njemačkih postrojenja za termičku obradu otpada iznosi manje od 0,5 % u ukupnim emisijama (podatak je preuzet iz stručnog rada *Dioxine und dioxinähnliche PCB in Umwelt und Nahrungsketten*, Umwelt Bundesamt, siječanj 2014.).

Europska unija je svojom Direktivom 2010/75/EU koja je na snazi od siječnja 2011. također definirala dopuštene vrijednosti u mg/Nm³ (11% O₂, suho), za PCCD/F u ng/Nm³ (11% O₂, suho).

	Prašina	Cd	HCl	SO ₂	NO _x	Hg	Dioksini i furani
Prosječne dnevne vrijednosti	10	10	10	50	200	0,05	0,1

U hrvatsko zakonodavstvu ona je ugrađena u Uredbu o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 117/12). Dopuštene emisije dioksina i furana iz postrojenja za spaljivanje otpada su najviše do 0,1 ng/Nm³ u dimnom plinu u razdoblju uzimanja uzoraka ne manjem od 6 sati i ne većem od 8 sati. Ove granične vrijednosti emisija kao i propisani uvjeti rada i tehnološki zahtjevi za postrojenja za termičku obradu otpada, definirani su kako bi se osigurala visoka zaštita okoliša i ljudskog zdravlja.

Zaključak studije *Spatial analysis of health effects of large industrial incinerations in England, 1998-2008: a study using matched case-control areas* objavljena u British Medical Journalu 2012. kojom je obuhvaćeno pet područja u radijusu od 10

		<p>kilometara blizu industrijskih postrojenja za termičku obradu otpada u Engleskoj, kao i pet kontrolnih područja, a istraživači su uzeli u obzir sve vrste bolesti od interesa u tom području, ukazuje da ne postoji dokaz o postojanju povećanog rizika incidencije obolijevanja od karcinoma ili smrtnosti u neposrednom okruženju velikih industrijskih postrojenja za termičku obradu otpada. U studiji se također ističe da, iako su studije o starijim postrojenjima za termičku obradu otpada pronašle dokaze o negativnom utjecaju na zdravlje, izvještaji koji se temelje na podacima o novim postrojenjima pokazuju malu poveznicu, dok se najnovijim ocjenama utvrđuje da blizina stanovanja postrojenjima za termičku obradu otpada predstavlja mali rizik od negativnih utjecaja na zdravlje te da bilo koji utjecaj vjerojatno nije mjerljiv. Ove ocjene se temelje na procjenama učinka zagađivača zraka na zdravlje i činjenici da moderna postrojenja za termičku obradu samo u malim količinama doprinose zagađenju zraka u lokalnim zajednicama (Direktiva 2000/76/EC).</p> <p>Izvještaj Svjetske zdravstvene organizacije s radionice održane 2007. (<i>Report on WHO Workshop, Rome Italy, 29-30 March 2007 Population health and waste management: Scientific Data and Policy Options</i>) kao zaključak o utjecaju spalionica na zdravlje navodi sljedeće: "Studije koje ukazuju na povećanje STS (Soft Tissue Sarcoma - tumori mekih tkiva) i NHL (Non Hodgkin's Lymphomas - ne-Hodgkins limfom) podržavaju moguću ulogu 2,3,8,8 T4CDD-a. Dokaz je nedovoljan da bi se mogli izvući valjani zaključci za donošenje zakonodavnog okvira za spalionice: postoji samo nekoliko relativno kvalitetnih studija koje se uglavnom odnose na stariju generaciju spalionica. U nekim studijama u kojima je nađen povećan rizik, isto se tako navodi i alternativno objašnjenje, odnosno uključuju se i naglašavaju drugi mogući izvori. Naglašava se da su emisije iz modernih postrojenja znatno smanjenje u usporedbi sa starijim postrojenjima. Nekoliko studija koje su provedene na novim postrojenjima ne mogu se uspoređivati sa starijima zbog razlike u tehnologijama. Primjena NRT (najboljih raspoloživih tehnika) u EU, rezultira podacima da je pojava mjerljivih utjecaja na zdravlje stanovništva u samoj blizini novih postrojenja malo vjerojatna, ali da njihov ukupan utjecaj na okoliš i ljudsko zdravlje kroz indirektno mehanizme još nije procijenjen."</p> <p>Da su postrojenja za termičku obradu otpada prihvatljiva za okoliš i zdravlje ljudi</p>
--	--	---

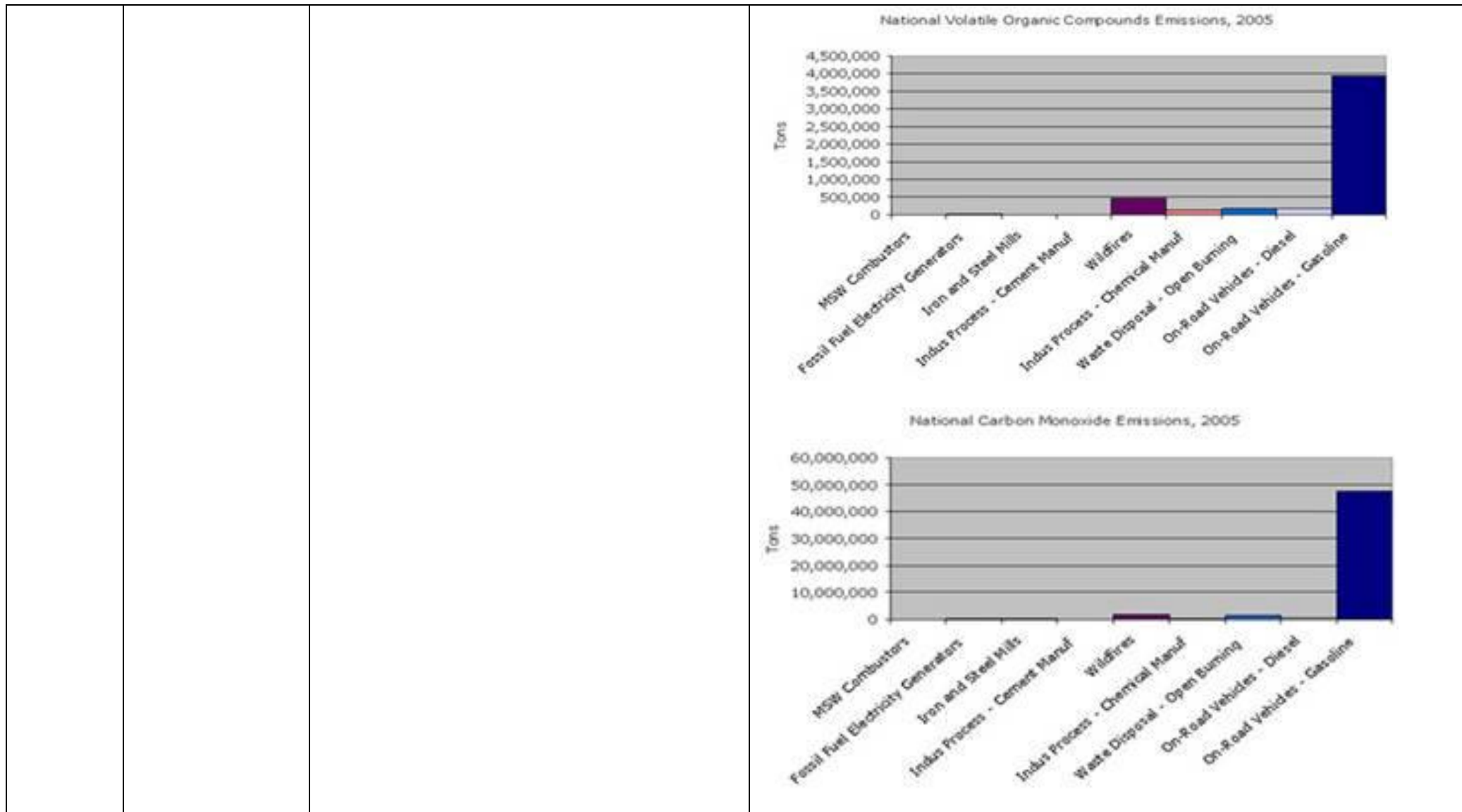
		<p>pokazuje i podatak da ih je 2010. godine bilo aktivno 406 u Europi (najviše u Francuskoj, 126), a da ih je danas aktivno oko 450 te da ih je većina izgrađena u urbanim dijelovima mnogih gradova i metropola (primjeri Londona, Kopenhagena, Beča, Züricha, Berlina....). U razdoblju od 2000.-2006. Europska investicijska banka investirala je u 22 projekata izgradnje postrojenja za termičku obradu otpada.</p> <p>Planirani kapacitet PTOO-a u Nacrtu prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb do 2015. preuzet je iz Studije o utjecaju na okoliš Postrojenja za termičku obradu otpada u Gradu Zagrebu iz 2006. godine. Tada CUPOVGZ još nije bio u pogonu, pa je kapacitet PTOO-a procijenjen na temelju tada utvrđenih količina komunalnog otpada od 300.000 t/god i procijenjenih količina otpadnog mulja od 69.000 t/god, te ostataka od čišćenja rešetki i sita od 16.000 t/god. U međuvremenu je CUPOVGZ počeo s radom i godišnje proizvodi oko 50.000 t mulja, odnosno manje od procijenjene količine, ali zato će 2018. godine kad bi PTOO trebao početi s radom u privremene lagune biti odloženo oko 540.000 t otpadnog mulja. Ova količina odloženog mulja postaje odlučujuća za odabir tehnologije spaljivanja jer kad bi se mulj spaljivao u zasebnim spaljivačima (najčišće tehničko-tehnološko rješenje), za pogon bi se koristilo fosilno gorivo (plin ili loživo ulje). Naime, mulj nakon provedene digestacije kojom se sadržaj organske tvari u suhoj tvari smanjuje za oko 50%, nema više sposobnost samogorenja. Pogonski trošak takvog spaljivanja bio bi jako visok te je u odabiru tehničko-tehnološkog rješenja preuzeto jedno od varijantnih rješenja iz Studije o utjecaju na okoliš kojim je predviđeno suspaljivanje mulja s preostalim komunalnim otpadom, kojeg se ni na koji drugi način ne može materijalno oporabiti, u spaljivačima s vrtložnim slojem, bez dodatnog korištenja fosilnih goriva. Postrojenja poput PTOO-a grade se za životni vijek od 30 godina što će se svakako uzeti u obzir u izradi studije izvodljivosti uzimajući u obzir dosadašnje i buduće trendove rasta u proizvodnji otpada u Gradu Zagrebu po glavi stanovnika. Planirani kapacitet PTOO postrojenja ne može stoga biti odraz trenutne dugogodišnje recesije u Hrvatskoj, već odraz stvarnih i budućih potreba i pronalaženja optimalne kombinacije, ekološki i ekonomski opravdanih, različitih postupaka gospodarenja otpadom, uz najmanje štetnih utjecaja na ljudsko zdravlje i okoliš. Godišnje se na CUPOVGZ-u proizvodi oko 50.000 t mulja, odnosno u ovom trenu je u lagunama odloženo oko 340.000 t mulja. Količina tako odloženog mulja kroz sljedeće četiri godine će narasti na oko 540.000 t.</p>
--	--	--

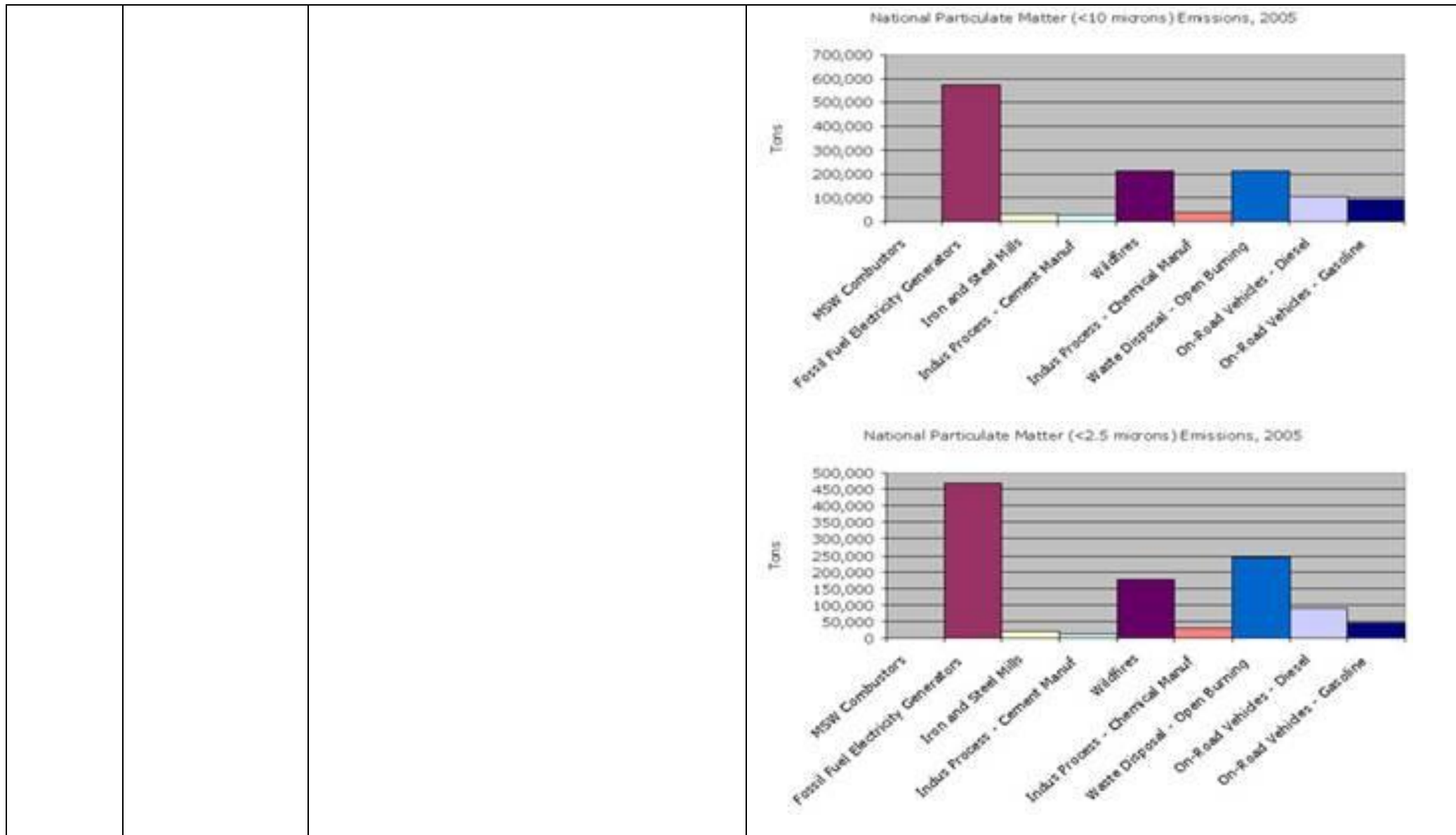
			<p>Mogućnost odlaganja otpadnog mulja iz uređaja za obradu otpadnih voda na poljoprivrednim treba sagledati u svjetlu Pravilnika o gospodarenju muljem iz UPOV u poljoprivredi (NN 38/08). Naime, odlaganje mulja iz uređaja za obradu otpadnih voda na poljoprivredne površine u Republici Hrvatskoj regulirano je Pravilnikom o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08) koji je propisao strože uvjete primjene od EU direktive (<i>Directive on the protection of the environment, and in particular of the soil, when sewage sludge is used in agriculture (86/278/EEC), dopunjene Direktivom 91/692/EEC, i Regulation (EC) No 807/2003; Regulation (EC) No 219/2009</i>). Pravilnikom su definirani uvjeti koje otpadni mulj koji se može odložiti na poljoprivredne površine mora zadovoljiti kao što je sadržaj teških metala, sadržaj organske tvari i odsustvo patogenih organizama. Pravilnikom je propisana i kvaliteta tla odnosno dopušten sadržaj teških metala u tlu na koje bi se primijenio navedeni mulj. Pri tome je zabranjeno korištenje mulja koje bi moglo prouzrokovati prekoračenje dopuštenih vrijednosti teških metala u tlu. Ovim Pravilnikom ograničene su i potencijalne poljoprivredne površine na koje se mulj može primijeniti pa je tako zabranjeno korištenje mulja na: travnjacima i pašnjacima koji se koriste za ispašu stoke; površinama na kojima se uzgaja krmno bilje najmanje dva mjeseca prije žetve, tlu na kojem rastu nasadi voća i povrća, uz iznimku voćaka, tlu namijenjenom uzgoju voća i povrća koje može biti u izravnom dodiru sa zemljom i koje se može jesti sirovo, u razdoblju od barem 10 mjeseci prije datuma početka berbe ili žetve, tlu na kojem postoji opasnost od ispiranja mulja u površinske vode, tlu čija je pH vrijednost niža od 5, tlu krških polja, plitkom ili skeletnom tlu krša, tlu zasićenom vodom, pokrivenim snijegom i na smrznutom poljoprivrednom tlu i u priobalnom i vodozaštitnom području. Iz svega navedenog je vidljivo da je prije korištenja mulja u poljoprivredi potrebno dodatno utvrditi potencijalne površine za korištenje mulja, veličinu tih površina, ali i spremnost vlasnika ili tvrtki koje upravljaju takvim površinama da ga koriste. Stupanjem na snagu Pravilnika o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja (NN 09/14) koji je definirao maksimalne dopuštene koncentracije onečišćujućih tvari u tlu (teških metala, PAH-ova, PCB-a, pesticida...) upotreba mulja iz CUPOVGZ-a postaje vrlo upitna upravo zbog sadržaja teških metala kao što su Zn i Cu čije količine u otpadnom mulju i do 5 puta (500 %) premašuju dopuštenu MDK-ovu metala u poljoprivrednom tlu.</p>
--	--	--	---

			<p>Članak 4. Poljoprivredno zemljište smatra se onečišćenim kada sadrži više teških metala i potencijalno onečišćujućih elemenata od maksimalno dopuštenih količina (MDK), izraženo u mg kg-1:</p> <table border="1" data-bbox="1151 316 2114 571"> <thead> <tr> <th>mg kg-1</th> <th>Cd</th> <th>Cr</th> <th>Cu</th> <th>Hg</th> <th>Ni</th> <th>Pb</th> <th>Zn</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pjeskovito tlo</td> <td>0,0-0,5</td> <td>0-40</td> <td>0-60</td> <td>0,0-0,5</td> <td>0-30</td> <td>0-50</td> <td>0-60</td> </tr> <tr> <td>Praškasto – ilovasto tlo</td> <td>0,5-1,0</td> <td>40-80</td> <td>60-90</td> <td>0,5-1,0</td> <td>30-50</td> <td>50-100</td> <td>60-150</td> </tr> <tr> <td>Glinasto tlo</td> <td>1,0-2,0</td> <td>80-120</td> <td>90-120</td> <td>1,0-1,5</td> <td>50-75</td> <td>100-150</td> <td>150-200</td> </tr> </tbody> </table> <p>Stupanj onečišćenja zemljišta teškim metalima i potencijalno onečišćujućim elementima izračunava se prema sljedećoj jednadžbi: $So (\%) = \text{ukupni sadržaj teških metala u zemljištu} / \text{maksimalno dopuštena vrijednost} \times 100$</p> <p>Za interpretaciju onečišćenja koristite se sljedeći kriteriji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čisto, neopterećeno zemljište do 25 %; - zemljište povećane onečišćenosti 25 -50 %; - zemljište velike onečišćenosti 50 – 100%; - onečišćeno zemljište 100 – 200 %; - zagađeno zemljište više od 200% <p>od graničnih vrijednosti.</p> <p>Prijedlog da se otpadni mulj koristi na poljoprivrednim površinama nastoji ovaj problem riješiti izvan teritorijalnih granica Grada Zagreba. Nacrt prijedloga PGO za Grad Zagreb do 2015. temelji se na konceptu uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom unutar teritorijalnih granica Grada Zagreba, čime se ispunjavaju načela blizine i samodostatnosti Strategije gospodarenja otpadom EU koja naglašava potrebu gospodarenja otpadom što je više moguće na lokaciji njegovog nastanka i gospodarenja otpadom unutar vlastitih granica.</p> <p>Nakon usvajanja Plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb provest će se temeljita ispitivanja donje ogrjevne vrijednosti mulja, kako svježe proizvedenog, tako i onog privremeno odloženog; ispitat će se temperatura tališta pepela iz mulja</p>	mg kg-1	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn	Pjeskovito tlo	0,0-0,5	0-40	0-60	0,0-0,5	0-30	0-50	0-60	Praškasto – ilovasto tlo	0,5-1,0	40-80	60-90	0,5-1,0	30-50	50-100	60-150	Glinasto tlo	1,0-2,0	80-120	90-120	1,0-1,5	50-75	100-150	150-200
mg kg-1	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn																												
Pjeskovito tlo	0,0-0,5	0-40	0-60	0,0-0,5	0-30	0-50	0-60																												
Praškasto – ilovasto tlo	0,5-1,0	40-80	60-90	0,5-1,0	30-50	50-100	60-150																												
Glinasto tlo	1,0-2,0	80-120	90-120	1,0-1,5	50-75	100-150	150-200																												

			<p>i prikupiti svi drugi potrebni podaci za izradu studije izvodljivosti za Zagrebački centar za gospodarenje otpadom, uključujući PTOO. Studija izvodljivosti će optimizirati kapacitet PTOO-a, te dati preporuke za temperaturu spaljivanja, organizaciju spaljivanja, specifičnu konstrukciju spaljivača, tehnologiju čišćenja dimnih plinova i obrade pepela s dna i letećeg pepela prije odlaganja na usklađeno i uređeno odlagalište. Studiju izvodljivosti za Zagrebački centar za gospodarenje otpadom mora se izraditi jer ona predstavlja podlogu za projektiranje ZCGO-a i PTOO-a kao njegovog dijela, već i da bi se osiguralo sufinanciranje ovog izuzetno značajnog kapitalnog projekta za Grad Zagreb sredstvima EU. Nju će verificirati i ovlašteni stručnjaci Europske komisije, čime će se dobiti potvrda njene stručne utemeljenosti.</p> <p>Svrha Plana gospodarenja otpadom nije detaljno utvrditi sve tehničke parametre pojedinih sastavnih dijelova ZCGO-a, pa je tako ni PTOO-a jer je prezentiran kao izgledno idejno rješenje koje se u daljnjem postupku projektiranja treba tehnički razraditi.</p> <p>Podaci američke Agencije za zaštitu okoliša pokazuju da da za razliku od tvrdnje da se „u SAD-u nakon 1990. g. odustalo se od 248 planirana projekta izgradnje spalionica“ u SAD ima 86 postrojenja za termičku obradu otpada i oporabu energije. Ovih 86 postrojenja godišnje obrađuje 28 milijuna tona otpada, uz kapacitet proizvodnje 2,720 MW energije.</p> <p>U SAD-u se nakon 1990. odustalo od zastarjelih tehnologija u postrojenjima za termičku obradu otpada koje su korištene 60-ih i 70-ih godina prošlog stoljeća, a nisu zadovoljile novo uvedene standarde tj. propise o zaštiti zraka i ograničenim emisijama. Naime, 1970. je stupio na snagu Zakon o čistom zraku kojim je zabranjeno nekontrolirano spaljivanje komunalnog otpada te su određene granične vrijednosti emisija, što je dovelo do zatvaranja pojedinih postrojenja za termičku obradu otpada koja nisu zadovoljila ove zakonske propise. Deset godina kasnije u SAD je zabilježen porast termičke obrade komunalnog otpada od 15%. Temeljem novih saznanja o emisijama žive i dioksina, EPA je 90-ih godina donijela nove standarde tzv. <i>Maximum Achievable Control Technology (MACT)</i> nakon čega su emisije iz ovih postrojenja smanjene za 20 puta, što je dovelo do zatvaranja onih postrojenja koja nisu zadovoljila ove standarde. U razdoblju od 1990.-2005. ukupna</p>
--	--	--	--

			<p>emisija opasnih onečišćujućih tvari u zrak iz postrojenja za termičku obradu komunalnog otpada pala je za skoro 94%. http://www.epa.gov/solidwaste/nonhaz/municipal/wte/airem.htm</p> <p>Usporedni prikaz emisija u Nacionalnom inventaru emisija 2005. (EPA 2005) iz postrojenja za termičku obradu otpada i drugih izvora ovih onečišćujućih tvari u zrak pokazuje da ova postrojenja imaju neznatan doprinos ukupnim emisijama u odnosu na primjer promet.</p> <div data-bbox="1153 571 2042 1114"> <table border="1"> <caption>National Mercury Emissions, 2005</caption> <thead> <tr> <th>Source</th> <th>Approximate Emissions (Tons)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>MSW Combustors</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Fossil Fuel Electricity Generators</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Iron and Steel Mills</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Indus Process - Cement Manuf</td> <td>0.5</td> </tr> <tr> <td>Wildfires</td> <td>0.5</td> </tr> <tr> <td>Indus Process - Chemical Manuf</td> <td>0.5</td> </tr> <tr> <td>Waste Disposal - Open Burning</td> <td>0.5</td> </tr> <tr> <td>On-Road Vehicles - Diesel</td> <td>0.5</td> </tr> <tr> <td>On-Road Vehicles - Gasoline</td> <td>0.5</td> </tr> </tbody> </table> </div>	Source	Approximate Emissions (Tons)	MSW Combustors	1	Fossil Fuel Electricity Generators	50	Iron and Steel Mills	5	Indus Process - Cement Manuf	0.5	Wildfires	0.5	Indus Process - Chemical Manuf	0.5	Waste Disposal - Open Burning	0.5	On-Road Vehicles - Diesel	0.5	On-Road Vehicles - Gasoline	0.5
Source	Approximate Emissions (Tons)																						
MSW Combustors	1																						
Fossil Fuel Electricity Generators	50																						
Iron and Steel Mills	5																						
Indus Process - Cement Manuf	0.5																						
Wildfires	0.5																						
Indus Process - Chemical Manuf	0.5																						
Waste Disposal - Open Burning	0.5																						
On-Road Vehicles - Diesel	0.5																						
On-Road Vehicles - Gasoline	0.5																						

<p>6.8.2014.</p>	<p>Sanja Znaor i Nenad Demšić</p>	<p>Najveći promašaj Grada Zagreba su kontejneri/kante, oni prvi i ovi sada. Nije se predvidjelo čišćenje istih, a bez toga ne može. Oni smrde, u njih se baca svašta, mokro i suho smeće, s taklo i dr. Oni su velika smetnja normalnom prolazu invalida, slijepih osoba, majkama s kolicima i ostalima (kante po ulicama u užem središtu grada). Sve ukazuje na to da je kultura stanovanja Zagrepčana na vrlo niskom nivou – svratite u Vinogradsku/Hercegovačku pa provjerite (Postavljeni kontejneri za staklo, papir i plastiku)</p> <p>Prijedlozi: -otpad se skuplja u označenim zatvorenim vrećama sa oznakom vrste otpada (bio, papir, plastika i staklo) i porijeklo otpada -Način i vrijeme prikupljanja : od 19-21h određenim danima kamionom kao do sada i</p>	<p>Nedavno provedeno istraživanje GfK pokazalo je da građani ne odvajaju otpad zbog nedostatka vremena za razvrstavanje i iznošenje otpada, nedostatka motivacije i svijesti o potrebi odvajanja otpada ili pak smatraju da je odvajanje otpada komplicirano i zahtjevno. S druge strane, na odvajanje otpada bi ih potaknulo uvođenje obaveze razvrstavanja otpada, kažnjavanje i veći broj spremnika za odvajanje koji bi im bili dostupni u blizini domova. Kako svjetska, tako i zagrebačka praksa ukazuju da je osim infrastrukture izuzetno važna edukacija građana, odnosno da je daleko intenzivnije nego što je to do sad bio slučaj potrebno osvijestiti poveznicu između zaštite okoliša i zdravlja na načelnoj razini i svakodnevnog ponašanja. Građani se u pravilu rado izjašnjavaju da im je zaštita okoliša i zdravlja važna, ali ta načelna opredijeljenost dolazi u pitanje kad iziskuje promjene u ponašanju (fenomen 'divljih odlagališta', svijest o važnosti odvojenog sakupljanja otpada koja nužno ne vodi do razdvajanja odvajanja i odnošenja pojedinih vrsta otpada poput papira, stakla, plastike i metala u posebne spremnike postavljene na javnim površinama i/ili reciklažna dvorišta). Informiranje i edukacija građana isto tako nisu samo po sebi dovoljne i građane također treba aktivno poticati na sudjelovanje u praksama smanjivanja i odvojenog sakupljanja otpada.</p>

		<p>odvozi se na sortiranje-selekciju -Kontrola video nadzorom i inspektorima na terenu od 17-22h vreće ranije i kasnije se eliminiraju uz kaznu -Vreće za otpad sa oznakama i svim troškovima dobije se uz redovnu mjesečnu uplatnicu Čistoće ili kupuju na kioscima -Edukacija i kontrola: neprekidno – škole, penzioneri i ostali radno sposobni</p>	
	<p>Vladimir Potočnik</p>	<p>Lokacija Savica –Šanci uz TE-TO Zagreb (Prilog2) ima sljedeće prednosti pred lokacijom Resnik:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Plasman proizvedene toplinske energije omogućen je čitave godine bez dva dugačka skupa vrelovoda, znatno skupljih od jednog malog muljovoda, što snižava ukupnu investiciju. 2. Omogućava se korištenje postojećih infrastruktura TE-TO Zagreb, kao i bogato iskustvo Hrvatske elektroprivrede u izgradnji i vođenju velikih energetske objekata. 3. Troškovi transporta otpada do Savice-Šanci su znatno manji nego do Resnika zbog kraćih trasa transporta što će rezultirati nižim troškovima gospodarenja otpadom u Zagrebu 4. U Europi ima mnogo slučajeva u kojima Eno grade i vode energetske tvrtke pa nema razloga da se i HEP ne uključi u realizaciju projekta ENO Zagreb. <p>OSTALO</p> <p>Nije preporučivo određivanje tehnologije ENO („spaljivač“ s vrtložnim slojem) prije Natječaja jer postoje i druge tehnologije suizgaranja otpada i mulja koje će se možda pokazati povoljnijim za</p>	<p>Upitna je prednost lokacije Savica –Šanci uz TE-TO Zagreb u odnosu na lokaciju Resnik. Izgradnja vrelovoda od Resnika do TE-TO Zagreb, odnosno od Resnika do postojećeg vrelovoda prema Dubravi, ovisno o tome koje se rješenje Studijom izvodljivosti pokaže povoljnije jednostavnija je za izvođenje od transporta mulja od Resnika do TE-TO Zagreb. Mulj je teoretski moguće transportirati cjevovodom hidraulički ili pneumatski, odnosno u kontejnerima cestom ili željeznicom. Hidraulički transport se provodi klipnim pumpama uz dodatak maziva po obodu cijevi i moguće ga je realizirati samo na vrlo kratkim udaljenostima (stotinjak metara). Pneumatski se može transportirati samo potpuno suhi mulj ($\geq 90\%$ suhe tvari) u atmosferi inertnog plina (npr. dušik), jer je eksplozivan u doticaju sa zrakom. U tom slučaju bi trebalo u Resniku izgraditi postrojenje za potpuno sušenje mulja loženo plinom ili loživim uljem. Ukoliko se mulj transportira kontejnerima cestom ili željeznicom ne mogu se izbjeći neugodni mirisi koji prate takav transport. Stoga je najjeftiniji cestovni kamionski transport mulja u kontejnerima koji sigurno neće biti prihvatljiv okolnom stanovništvu.</p> <p>Pri odabiru tehničko-tehnološkog rješenja spaljivanja, tj. odabiru spaljivača s roštiljem ili s vrtložnim slojem, jedan od odlučujućih faktora je količina mulja koju treba termički obraditi, kako onog svježeg proizvedenog, tako i onog privremeno odloženog. Kad bi se mulj spaljivao u zasebnim spaljivačima, što je najčišće tehničko-tehnološko rješenje, za pogon bi se koristilo fosilno gorivo (plin ili loživo ulje), jer mulj više nema sposobnost samogorenja nakon provedene digestacije kojom se sadržaj organske tvari u suhoj tvari smanjuje za oko 50%. Pogonski trošak takvog spaljivanja bio bi jako visok te je u Nacrtu prijedloga PGO preuzeto varijantno rješenje iz Studije o utjecaju na okoliš spaljivača s vrtložnim slojem, bez</p>

		<p>Zagreb. Tako npr. roštiljno loženje većinom proizvodi inertnu šljaku koja se može koristiti u cestogradnji i slično umjesto da se odlaže. Usto bi se možda postigla i niža investicija za ENO koja zaista strši u ukupnoj investiciji CGO Zagreb.</p>	<p>dodatnog korištenja fosilnog goriva. Poznato je da je jedino u spaljivaču s vrtložnim slojem mulj i otpad moguće suspaljivati u bilo kojem omjeru, dok je u spaljivaču s roštiljem uz otpad moguće suspaljivati najviše 10% mulja (pri većoj količini mulja došlo bi do njegovog propadanja kroz roštilj). Treće varijantno rješenje iz Studije o utjecaju na okoliš je suspaljivanje otpada i mulja u spaljivačima s roštiljem na način da se otpad spaljuje u sloju na roštilju, a potpuno osušen mulj u prostoru iznad roštilja. Ovo rješenje podrazumijeva da se mulj osuši u postrojenju za potpuno sušenje mulja do $\geq 90\%$ suhe tvari, a pri čemu se za potpuno sušenje mulja koristi fosilno gorivo.</p> <p>Nakon usvajanja Plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb provest će se temeljita ispitivanja donje ogrjevne vrijednosti mulja, kako svježe proizvedenog, tako i onog privremeno odloženog; ispitat će se temperatura tališta pepela iz mulja i prikupiti svi drugi potrebni podaci za izradu studije izvodljivosti za Zagrebački centar za gospodarenje otpadom, uključujući PTOO. Studija izvodljivosti će optimizirati kapacitet PTOO-a te dati preporuke za temperaturu spaljivanja, organizaciju spaljivanja, specifičnu konstrukciju spaljivača, tehnologiju čišćenja dimnih plinova i obrade pepela s dna i letećeg pepela prije odlaganja na usklađeno i uređeno odlagalište.</p> <p>Studija izvodljivosti za Zagrebački centar za gospodarenje otpadom treba dati i konačnu procjenu kapaciteta PTOO-a. Ona također predstavlja podlogu za projektiranje ZCGO-a i PTOO-a kao njegovog dijela. Bez jedne takve studije nije moguće ishoditi sufinanciranje projekta sredstvima EU. Tu će studiju verificirati i ovlaštteni stručnjaci Europske komisije (Jaspers).</p>
<p>30.7.2014.</p>	<p>CIOS</p>	<p>U ostavljenom roku trajanja javne rasprave o prijedlogu Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. godine dostavlja se ovaj prijedlog s ciljanom dopunom navedenog prijedloga na način da se u točki 3. navede, kao postojeća građevina za sakupljanje, obradu i gospodarenje neopasnim i opasnim otpadom, kao jedna od građevina koja je na području Grada Zagreba u funkciji gospodarenja otpadom, i lokacija u vlasništvu trgovačkog društva C.I.O.S. d.o.o. na kojem predmetnu djelatnost obavlja</p>	<p>Planskim dokumentnima se u pravilu izbjegavaju navoditi podaci koji su skloni promjenama, kao što je u konkretnom slučaju naziv društva koje je vlasnik/korisnik građevina za sakupljanje, obradu i gospodarenje neopasnim i opasnim otpadom i koje je vlasnik/korisnik postrojenja za separaciju metalnog od nemetalnog otpada, kako bi se time izbjegla potreba za izmjenama i dopunama donesenih planova i programa radi ažuriranja podataka.</p> <p>Za Plan gospodarenja otpadom i funkcioniranje sustava bitno je da se u postojećoj građevini obavlja sakupljanje, obrada i gospodarenje neopasnim i opasnim otpadom, kao i da se u postojećem postrojenju obavlja separacija metalnog od nemetalnog otpada i osigura zakonom propisani uvjeti za adekvatno zbrinjavanje navedenog otpada.</p>

		<p>povezano društvo, tvrtka kćer CE-ZA-R Centar za reciklažu d.o.o., Zagreb, sve sukladno odredbama članka 176. Zakon o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine broj 94/13), za koje su prethodno pribavljeni svi uvjeti prema posebnim propisima u odnosu na navedeni zakon, konkretno lokacija predlagatelja u Zagrebu, Josipa Lončara 15.</p> <p>Ovaj prijedlog, po mišljenju predlagatelja osnovan je i sukladan odredbama točke 2.3.2.10. važećeg Prostornog plana Grada Zagreba i odredbama točke 10. Važećeg Generalnog urbanističkog plana Grada Zagreba. Po mišljenju predlagatelja ovih ciljanih dopuna Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu, točka 3. je nedorečena u smislu neodređivanja svih lokacija na kojima se trenutno zakonito vrši sakupljanje, obrada i gospodarenje neopasnim i opasnim otpadom, a osobito onih na kojima svoju djelatnost gospodarenja otpadom obavljaju pravne osobe bez javnih ovlasti. Isto je prijeko potrebno kako bi se prikazala cjelokupna slika postojećeg stanja sustava gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu.</p> <p>Time što se u Planu gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu, osim društva Unijapapir d.d., ne navodi više niti jedno društvo, pravna osoba bez javnih ovlasti, koje je dio cjelokupnog sustava gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu, po mišljenju predlagatelja se izravno krše europske direktive i smjernice o zaštiti tržišnog natjecanja i zabrani diskriminacije, iz razloga što bi ne navođenjem svih postojećih građevina za</p>	
--	--	--	--

		<p>gospodarenje otpadom, to značilo da one koje nisu navedene, ne obavljaju svoju djelatnost sukladno zakonu, odnosno da takvu djelatnost uopće niti ne obavljaju.</p> <p>Nadalje, ovaj prijedlog se dostavlja i s ciljanom dopunom navedenog prijedloga na način da se u istoj točki 3. Na mjestu pod podnaslovom „Uređaj za obradu metalnog otpada“ u kojem se navodi da se metalni otpad mehanički obrađuje na uređaju za separaciju metalnog od nemetalnog otpada na području industrijske zone Jankomir, tekst dopuni na način da se konstatira da se metalni otpad mehanički obrađuje na lokaciji u vlasništvu trgovačkog društva C.I.O.S. d.o.o. na kojem predmetnu djelatnost obavlja povezano društvo, tvrtka „kćer“ CE-ZA-R Centar za reciklažu d.o.o.</p> <p>Naime, tvrtka CE-ZA-R d.o.o. za obavljanje svoje djelatnosti na predmetnoj lokaciji ima ishođene sve potrebite dozvole i koncesije za neopasni i opasni otpad (navode se dalje u tekstu), a također provodi i izvršava sve zahtijevane mjere sanitarne zaštite i druge mjere smanjivanja nepovoljnog utjecaja na okoliš radi sprečavanja negativnog utjecaja građevina i uređaja za gospodarenje otpadom na okolni prostor kao što su: praćenje stanja okoliša, stalne kontrole vrste i sastava otpada, kontrola stanja uređaja i opreme, postavljanje ograde oko objekata i uređaja, zaštitno zelenilo oko objekata i uređaja, kontrola deponijskog plina itd., sve sukladno točki 9.(6.) važećeg Prostornog plana Grada Zagreba.</p>	
--	--	--	--

		<p>Nadalje za predmetnu lokaciju je provedena i Studija o utjecaju na okoliš, izrađena od strane IPZ Uniprojekt MCF d.o.o., a temeljen koje je izdano Rješenje od strane Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Klasa: UP/I-351-03/04-02/46, Ur.broj: 531-05/01-JM-05-5, od dana 07.02.2005. godine, kojim se konstatira da je namjeravani zahvat - pogon C.I.O.S. za obradu metalnih materijala na lokaciji Jankomir, prihvatljiv za okoliš uz primjenu mjera zaštite okoliša i provedbu programa praćenja stanja okoliša.</p> <p>Također, za predmetnu lokaciju je ishođena i Vodopravna dozvola za ispuštanje otpadnih voda izdana od strane Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za Gornju Savu, Klasa: UP/I-325-04/11-05/320, Ur.broj: 374-25-4-11-2, od dana 15.11.2011. godine.</p> <p>Vezano uz sve naprijed navedene ishođene dozvole i dodijeljene koncesije, a s osnova kojih društvo C.I.O.S. Grupe, CE-ZA-R d.o.o. obavlja djelatnost gospodarenja neopasnim i opasnim otpadom na navedenoj lokaciji i što je rezultiralo realizacijama znatnog broja investicijskih projekata društva C.I.O.S. Grupe, velikih vrijednosti na predmetnoj lokaciji u Zagrebu, Josipa Lončara 15, na k.č.br. 2516/1, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544 i 2545 k.o. Podsused, a sve kako bi postigao najviše standarde u obavljanju djelatnosti skupljanja, obrade i gospodarenja neopasnim i opasnim otpadom.</p> <p>S osnova svega gore navedenog predlaže se da se</p>	
--	--	---	--

		<p>od strane Grada Zagreba, Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj, usvoji u cijelosti ovaj prijedlog za ciljanom dopunom Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu, na način da se u točki 3. navede kao postojeća građevina za sakupljanje, obradu i gospodarenje neopasnim i opasnim otpadom, kao jedna od građevina koja je na području Grada Zagreba u funkciji gospodarenja otpadom, i lokacija u vlasništvu trgovačkog društva C.I.O.S. d.o.o. na kojem predmetnu djelatnost obavlja povezano društvo, tvrtka „kćer“ CE-ZA-R Centar za reciklažu d.o.o.</p> <p>Također se predlaže usvojiti u cijelosti i ovaj prijedlog za ciljanom dopunom Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu, na način da se u istoj točki 3. na mjestu pod podnaslovom „Uređaj za obradu metalnog otpada“ u kojem se navodi da se metalni otpad mehanički obrađuje na uređaju za separaciju metalnog od nemetalnog otpada na području industrijske zone Jankomir, tekst dopuni na način da se konstatira da se metalni otpad mehanički obrađuje, na lokaciji u vlasništvu trgovačkog društva C.I.O.S. d.o.o. na kojem predmetnu djelatnost obavlja povezano društvo, tvrtka „kćer“ CE-ZA-R Centar za reciklažu d.o.o., sve kako je to naprijed elaborirano.</p>	
--	--	---	--

7.8.2014.	<p>ZELENA AKCIJA</p> <p>Komentari na prijedlog Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. godine</p>	<p><u>1 UVOD</u> str. 6.</p> <p>Citat: <i>“Ovaj Plan gospodarenja otpadom Grada Zagreba usklađen je sa Strategijom i Planom gospodarenja otpadom RH te Strategijom održivog razvitka RH, a ujedno je usklađen i s okvirnom Direktivom EU o otpadu (2008/98/EC)”</i></p> <p>Komentar: Strategija i Plan gospodarenja otpadom RH su, iako važeći, veoma zastarjeli i u potpunosti u suprotnosti sa Okvirnom direktivom o otpadu (2008/98/EC). Ovaj je prijedlog Plana također u potpunosti neusklađen sa europskim i hrvatskim zakonodavstvom i to zbog apsolutnog nepoštivanja hijerarhije gospodarenja otpadom te jer ne daje kvalitativne opise na koji će se način dostići spomenuti ciljevi EU Okvirne direktive o otpadu po pitanju obaveza koje se tiču odvojenog prikupljanja otpada i povećanja reciklaže.</p> <p>Prijedlog: Zahtijevamo izmjenu prijedloga Plana i usklađivanje sa Okvirnom direktivom o otpadu tako da poštuje hijerarhiju gospodarenja otpadom te najveći dio sredstava namljenjenih za gospodarenje otpadom usmjeri na više stupnjeve hijerarhije tj. na prevenciju nastanka otpada i povećanje reciklaže, a ne na spaljivanje koje ide nauštrb reciklaži.</p> <p><u>2 POLAZNE OSNOVE</u></p>	<p>Zahvaljujemo na iscrpnim komentarima i prijedlozima. Međutim, kako je iz cjeline komentara i prijedloga vidljivo da se njima u suštini dovodi u pitanje koncept gospodarenja otpadom predložen Nacrtom prijedloga PGO za Grad Zagreb do 2015. kao i usklađenost trenutno važećeg strateškog i planskog okvira gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj s Okvirnom direktivom o otpadu iz 2008. kojeg je tijekom pregovora za članstvo Republike Hrvatske u EU donio Hrvatski sabor što izlazi izvan okvira ovog postupka slijedi načelan odgovor u smislu dodatnih pojašnjenja vezano uz predloženi koncept i usklađenost.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ključni dokumenti za planiranje i provođenje sustavnih aktivnosti u području gospodarenja otpadom u Hrvatskoj i dalje su Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05) koju je Hrvatski sabor donio 14. listopada 2005. temeljem članka 8. Zakona o otpadu (NN 178/04, 153/05, 111/06, 60/08) i njen provedbeni dokument Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. godine (NN 85/07) koji je Vlada Republike Hrvatske donijela 19. srpnja 2007. temeljem članka 9. Zakona o otpadu. Strategija gospodarenja otpadom je utemeljena na općim načelima EU-a u gospodarenju otpadom i „predstavlja realan okvir za uspostavu cjelovitog održivog gospodarenja otpadom u Hrvatskoj do 2025“. - Tijekom pregovora o poglavlju 27 Europska komisija je inzistirala na donošenju Strategije i Plana gospodarenja otpadom RH. Republika Hrvatska dužna je osigurati primjenu Direktiva u Planu. Da nacionalni Plan gospodarenja otpadom nije usklađen s EU direktivama, pregovori ne bi bili završeni i poglavlje 27 bilo bi poslano na doradu. - Operativni program „okoliš“ 2007.-2013. (OPO) u obzir uzima nacionalne strategije i planove u području zaštite okoliša, poput Strategije održivog razvitka i Nacionalne strategije zaštite okoliša, kao i sektorske strategije kao što su Strategija gospodarenja otpadom i Plan gospodarenja otpadom. Jedna od prioritarnih osi OPO je Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom radi uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Hrvatskoj. Uskoro će se donijeti i novi Operativni program iz područja konkurentnosti i kohezije s jednom od prioritarnih osi Zaštita okoliša, prilagodba klimatskim promjenama i održivost resursa. Jedan od investicijskih prioriteta je Ulaganje u sektor otpada Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom s ciljem uspostave integriranog
-----------	---	--	---

	<p>str. 8.</p> <p>Citat: „Ovaj Plan gospodarenja otpadom izrađen je prema odredbama Zakona o otpadu (NN, 178/04, 111/06, 60/08, 87/09) jer je njegova izrada započeta prije donošenja Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN, 94/13), te jer je člankom 184. stavkom 1. Zakona o održivom gospodarenju otpadom određeno da postupci pokrenuti po odredbama Zakona o otpadu, će se i dovršiti po odredbama tog Zakona.“</p> <p>Komentar:</p> <p>Plan gospodarenja otpadom za Zagreb kasni punih pet godina unutar kojih je gospodarenje otpadom u Zagrebu dovedeno na poraznu razinu bez da je itko u tom vremenu sankcioniran na bilo koji način, iako je Zakon o otpadu propisao navedenu obvezu donošenja Plana. Budući da prošli prijedlog Plana, upućen na javnu raspravu prije donošenja novog Zakona o održivom gospodarenju otpadom 2013. godine, nije prihvaćen, a novi se prijedlog Plana predlaže sada kada postoji i novi Zakon, potrebno je izraditi prijedlog Plana sukladno novom Zakonu, a ne prema odredbama prošlog. U uvodnom dijelu ovog prijedloga se čak i navodi: “Plan gospodarenja otpadom Grada Zagreba za razdoblje do 2015. je dokument izrađen temeljem obveze iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN, 94/13)”, što također ukazuje na potrebu usklađivanja s odredbama</p>	<p>sustava gospodarenja otpadom te smanjenja rizika vezanih uz otpad za koju je namijenjeno 450 milijuna eura, dok je za Poboljšanje sustava gospodarenja otpadom s ciljem povećavanja odvojenog prikupljanja i recikliranja /uporabe otpada namijenjeno 50 milijuna eura.</p> <p>- Plan gospodarenja otpadom za Grad Zagreb mora biti usklađen s Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. - 2015. (NN, 85/07, 126/10, 31/11) u kojem je u točki 5.6 Centri za gospodarenje otpadom-lokacije navedeno: Strategijom je dugoročno predviđeno osnivanje regionalnih i županijskih CGO-a. Županije i Grad Zagreb dužne su izraditi planove gospodarenja otpadom u kojima moraju definirati sustav gospodarenja otpadom na način da predvide najviše jedan CGO u županiji, odnosno Gradu Zagrebu. Prema analizi predloženih nacrti županijskih planova gospodarenja otpadom i Nacrta plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba, u 2006. gotovo su sve županije predložile posebne lokacije koje će biti centralno mjesto za obradu i odlaganje otpada. U vrijeme donošenja ovog Plana neke od županija još nisu provele postupak donošenja prostornih planova s definiranom budućom lokacijom županijskog i/ili regionalnog CGO-a.</p> <ul style="list-style-type: none"> - RCGO sjeverozapadne Hrvatske – obuhvaća četiri županije: Koprivničko-križevačku, Krapinsko-zagorsku, Međimursku i Varaždinsku županiju; - RCGO Istočne Slavonije – Antunovac u Osječko-baranjskoj županiji obuhvaća Osječko-baranjsku i Vukovarsko-srijemsku županiju. <p>Grad Zagreb i Zagrebačka županija dogovorno planiraju gradnju postrojenja za termičku obradu komunalnog otpada koje bi se nalazilo u Gradu Zagrebu, na lokaciji Žitnjak-istok, a odlagalište ostatka od termičke obrade na lokaciji Zagrebačke županije. Zbog svega navedenoga, predložena su dva koncepta sustava gospodarenja neopasnim (komunalnim i proizvodnim) otpadom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tzv. županijski koncept – po jedan CGO u svakoj županiji; - tzv. regionalni koncept – osam regionalnih CGO-a i pet županijskih CGO-a. <p>Tijekom izrade ovog plana neke su županije od predloženih lokacija odabrale lokaciju za gradnju CGO-a te su takve lokacije uvrštene u prijedlog navedenih konceptata. Neovisno o odabranom konceptu, potencijalne lokacije CGO-a, kriteriji i smjernice za njihovu gradnju moraju biti planirane prostornim planovima županija, konačne će se lokacije odabrati nakon obavljenih istražnih radova i provedenog postupka procjene utjecaja na okoliš koji prethodi</p>
--	--	---

Zakona o održivom gospodarenju otpadom, a ne s odredbama prošlog Zakona o otpadu. Također, postojeći prijedlog Plana naslovljen je na razdoblje do 2015. godine, iako se većina aktivnosti u njemu planira nakon 2015. godine, što je u potpunosti pogrešno.

Prijedlog:

Zahtijevamo da se prijedlog Plana naslovi do 2018. godine te da se sve aktivnosti u njemu usklade s Zakonom o održivom gospodarenju otpadom.

str. 9.

Citat:

„Prema Planu gospodarenja otpadom RH za Grad Zagreb je predviđena izgradnja objekta za termičku obradu ostatnog neopasnog otpada.“

Komentar:

Plan gospodarenja otpadom RH je u suprotnosti sa Okvirnom direktivom o otpadu (2008/98/EC) te se prijedlog Plana za Grad Zagreb ne smije pridržavati štetnih odredbi Plana gospodarenja otpadom RH kao poticaja za izgradnju objekta za termičku obradu ostatnog otpada, već mora sadržavati niz mjera koje će prvenstveno biti usmjerene na prevenciju nastanka i reciklažu otpada, sukladno hijerarhiji gospodarenja otpadom, dok se popratna infrastruktura za zbrinjavanje ostatnog otpada mora odrediti nakon validnih studija izvodljivosti mnogobrojnih načina obrade ostatnog otpada. Da je Plan gospodarenja otpadom RH loš za današnji sustav gospodarenja otpadom govori i činjenica da je u

postupku izdavanja lokacijske dozvole.

5.6.1. Županijski koncept zbrinjavanja otpada

Veći broj županija i Grad Zagreb u svojim su nacrtima planova gospodarenja otpadom predložili lokacije za CGO. Manji je broj odredio više potencijalnih lokacija, a neke županije uopće nisu predložile lokaciju. Stoga je županijski koncept napravljen na temelju nacrtu županijskih planova gospodarenja koji su bili na raspolaganju i na temelju istraživanja i analiza provedenih za potrebe izrade Plana. Zajednički prikaz svih lokacija CGO-a po županijama dan je u Tablici 19.

Tablica 19. Županijski koncept

Županija	Lokacija ŽCGO
Krapinsko-zagorska	nije određeno
Sisačko-moslavačka	varijante: Četvrtkovac, Blatuša, Kurjakana, Banski Grabovac, Čore i Rađenovci
Karlovačka	varijante: Lemić brdo, Babina gora i Okić
Varaždinska	Motičnjak
Koprivničko-križevačka	Piškornica
Bjelovarsko-bilogorska	nije određeno
Primorsko-goranska	Mariščina
Ličko-senjska	Lički Osik
Virovitičko-podravska	Jasenaš
Požeško-slavonska	nije određeno
Brodsko-posavska	varijante: Šagulje-Ivik, Bačanska, Općine Gornja Vrba, Podcrkavlje, Vrpolje i Vrbje
Zadarska	Benkovac (Biljane Donje)
Osječko-baranjska	Antunovac
Šibensko-kninska	Bikarac

	<p>njemu za Grad Zagreb predviđena prosječna godišnja stopa rasta ukupnih stvorenih količina komunalnog otpada od oko 3,7 % dok je zapravo došlo do smanjenja količine stvorenog otpada. To ukazuje na nužnost odustajanja od korištenja navedenog dokumenta u daljnjim kalkulacijama i formiranju sustava gospodarenja otpadom te potrebu usklađivanja s novim nacionalnim zakonodavstvom koje implementira ciljeve EU direktive o otpadu i odlagalištima.</p> <p>Prijedlog: Zahtijevamo izmjenu prijedloga Plana gospodarenja otpadom grada Zagreba i usklađivanje s nacionalnim zakonodavstvom koje ima implementirane ciljeve iz EU direktiva tako da poštuje hijerarhiju gospodarenja otpadom, ulaže najviše sredstava u prevenciju nastanka otpada i reciklažu, a način zbrinjavanja i obradu ostatnog otpada određuje tek nakon provedenih svih validnih analiza koje su za ovaj prijedlog Plana izostale.</p> <p><u>3 OPIS POSTOJEĆEG STANJA</u></p> <p>str. 17.</p> <p>Citat: <i>„Postojeće stanje sustava gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu rezultat je njegovog postupnog i osmišljenog razvoja od kraja 70-ih godina.“</i></p> <p>Komentar: Postojeće stanje se nikako ne može predstavljati kao rezultat postupno osmišljenog razvoja. Grad Zagreb nema kvalitetan sustav gospodarenja</p>	<table border="1"> <tr> <td>Vukovarsko-srijemska</td> <td>Stari Jankovci</td> </tr> <tr> <td>Splitsko-dalmatinska</td> <td>Lečevica (Kladnjice)</td> </tr> <tr> <td>Istarska</td> <td>Kaštijun</td> </tr> <tr> <td>Dubrovačko-neretvanska</td> <td>Badovinje Rupe</td> </tr> <tr> <td>Međimurska</td> <td>Pustošija</td> </tr> <tr> <td>Grad Zagreb Zagrebačka</td> <td>PTOO – Zagreb istok (Resnik) Lokacija odlagališta nije određena</td> </tr> </table>	Vukovarsko-srijemska	Stari Jankovci	Splitsko-dalmatinska	Lečevica (Kladnjice)	Istarska	Kaštijun	Dubrovačko-neretvanska	Badovinje Rupe	Međimurska	Pustošija	Grad Zagreb Zagrebačka	PTOO – Zagreb istok (Resnik) Lokacija odlagališta nije određena	<ul style="list-style-type: none"> - U priopćenju Ministarstva zaštite okoliša od 14. kolovoza 2014. navodi se sljedeće: “<i>Centri za gospodarenje otpadom jedan su od ključnih elemenata za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom. U Hrvatskoj će ih ukupno biti izgrađeno 13. Iako je Plan gospodarenja otpadom u RH omogućavao 21 centar, odnosno po jedan u svakoj županiji, dodatnim analizama i studijama pokazalo se da je 13 CGO-a optimalno i po cijeni za građane prihvatljivo rješenje.</i>” - Vlada Republike Hrvatske je u Poglavlju 27 - okoliš (<i>Environment implementation plan (updated) for council Directive 1999/31/EC of 26 April 1999 on the landfill of waste</i>) prikazala da je očekivano vrijeme početka rada PTOO-a u Zagrebu 2018. - Znanstvena i akademska zajednica svojim je zaključkom s okruglog stola cjelovit sustav gospodarenja otpadom održanog 24. veljače 2014. ustvrdila da “<i>Cjelovitost sustava gospodarenje otpadom obuhvaća i termičku obradu otpada koja je četvrti korak u sustavu.</i>” - Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015., u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom Europske unije, posredstvom Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom, oživotvoruje cjeloviti sustav gospodarenja otpadom kombiniranjem različitih metoda obrade i uporabe otpada poput recikliranja, kompostiranja i termičke obrade otpada, u čijem je temelju . Glavni prioriteti Grada Zagreba zacrtani ovim Nacrtom su uspostavljanje funkcionalnog i isplativog (održivog) cjelovitog sustava gospodarenje otpadom do kraja 2018. koji uključuje izgradnju Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom, zatvaranje (sanaciju) odlagališta Jakuševac, širenje infrastrukture za odvojeno prikupljanje i recikliranje otpada uz
Vukovarsko-srijemska	Stari Jankovci														
Splitsko-dalmatinska	Lečevica (Kladnjice)														
Istarska	Kaštijun														
Dubrovačko-neretvanska	Badovinje Rupe														
Međimurska	Pustošija														
Grad Zagreb Zagrebačka	PTOO – Zagreb istok (Resnik) Lokacija odlagališta nije određena														

otpadom, a udio otpada koji se odvojeno prikuplja od strane gradske komunalne tvrtke Čistoća svrstava Zagreb uz bok državama i gradovima koji uvjerljivo drže začelje europske statistike.

3.1.4 Izdvojeno sakupljeni komunalni otpad

str. 21. i 22.

Tablica 3.1.4./1: Odvojeno sakupljeni otpad na području Grada Zagreba u 2012. godini putem kontejnera smještenih na javnim površinama i sakupljanjem svežnjeva kartona

Tablica 3.1.4./2: Količine i vrste otpada koje su sakupljene u reciklažnim dvorištima u Gradu Zagrebu tijekom 2012. godine

Komentar:

Navedeni podaci trenutnog stanja odvojenog prikupljanja otpada su jako poražavajući i ukazuju na potrebu temeljite reforme sustava odvojenog prikupljanja otpada i uvođenja sustava koji bi se bazirao na prikupljanju otpada po principu „od vrata do vrata“ sa uključenim odvojenim sakupljanjem organskog otpada kako bi se omogućilo ispunjavanje ciljeva definiranih europskim i nacionalnim zakonodavstvom.

Prijedlog:

U navedenim je tablicama, uz stanje za 2012. godinu, potrebno izložiti i stanje za razdoblje 2007.-2011. godine (kao što je to učinjeno za komunalni otpad odložen na odlagalište), kako bi se valjanom usporedbom podataka valorizirao sustav odvojenog prikupljanja otpada putem

kontinuiranu edukaciju i komunikaciju s javnošću. Primjenom ovog Plana Grad Zagreb namjerava dosegnuti udio izdvajanja određenih vrsta komunalnog otpada od 50%, u odnosu na sadašnjih 25,6%, što je u skladu s Okvirnom europskom direktivom o otpadu (2008/98/EC).

- Okvirna direktiva o otpadu (2008/98/EC) predstavlja daljnje usklađivanje s dokumentima o zaštiti okoliša EU jer se u njenoj preambuli navodi: Direktivom 2006/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2006. o otpadu uspostavlja se zakonodavni okvir za postupanje s otpadom u Zajednici.
- Nacrtom prijedloga PGO predviđa se i nadogradnja **sustava primarnog sakupljanja otpada u Gradu Zagrebu** – od povećanja broja spremnika kojih trenutno više od 4.000 na javnim površinama za odvojeno sakupljanje iskoristivog otpada (papir, staklo, plastika, staklena ambalaža) na zelenim otocima; uspostava sustava informatičkog praćenja odvojenog sakupljanja otpada, kao i povećanje broja reciklažnih dvorišta kojih trenutno ima devet, a do kraja 2015. planira se izgradnja barem jednog reciklažnog dvorišta u svakoj gradskoj četvrti, odnosno ukupno 17. U Gradu Zagrebu se također sakuplja biootpad sa 17 tržnica na području Grada Zagreba, kao i od građana na dijelu Sesveta, Donje Dubrave te područja Horvatovca i Voćarske. Spremnici za odvojeno sakupljanje tekstila postavljeni su u sva reciklažna dvorišta te na 37 zelenih otoka, a planira se i proširenje sustava. U tijeku je i postupak nabave 92 spremnika za odvojeno prikupljanje tekstila, kao i spremnika za miješani komunalni i biootpad i spremnika za odvojeno prikupljanje otpada:

Spremnici za miješani komunalni otpad i biootpad	komada
Pokretni spremnik za sakupljanje komunalnog otpada s 2 kotača obujma 120	18 000
Pokretni spremnik za sakupljanje komunalnog otpada s 2 kotača obujma 240 l	3 000
Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m ³) za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada (ostalog otpada)	1 000
Pokretni spremnik za sakupljanje bio otpada s 2 kotača obujma 120 l	50
Pokretni spremnik za sakupljanje bio otpada s 2 kotača obujma 240 l	50

uličnih kontejnera i reciklažnih dvorišta.

3.7 KRETANJE KOLIČINA OTPADA OD 2007. DO 2012. GODINE

str. 33.

Tablica 3.7./1: Sakupljene količine otpada od 2007. do 2012. godine

Komentar:

Podaci za 2012. godinu iz tablice ne slažu se sa podacima iz shematskog prikaza toka otpada na temelju Bilance količine otpada za 2012. godinu (Slika 3.6./1.) pa nije jasno koji su podaci točni i stoga nije moguće vršiti valjane analize vezane uz količine sakupljenog otpada u Zagrebu. Također, valjane analize nisu moguće ni zbog činjenice da su izračuni bilanci pojedinih vrsta otpada računati drugačije u odnosu na različite godine.

Prijedlog:

Potrebno je uskladiti navedenu tablicu sa slikom 3.6./1., kao i ujednačiti način izračuna bilanci pojedinih vrsta otpada po različitim godinama u navedenoj tablici, kako bi se moglo valjano analizirati navedene parametre.

4 PROCJENA KRETANJA KOLIČINA OTPADA U GRADU ZAGREBU

str. 34.

Citat:

„Projekcija količina otpada koja će se stvarati na području Grada Zagreba do 2020. godine je

Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m3) za odvojeno prikupljanje bio otpada (ostalog otpada)	50
Kontejner metalni vruće cinčani 1100 litara	200
Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m3) za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada	300

Spremnici za odvojeno prikupljanje otpada (papir, staklo, plastična i metalna ambalaža)	komada
Metalni četvrtasti kontejner 2 m3 za papir	30
Metalni četvrtasti kontejner 3 m3 za papir	244
Kontejner 2,5 m3 za papir dvobojni	30
Poliesterski četvrtasti kontejner 2 m3 za staklo	30
Poliesterski četvrtasti kontejner 3 m3 za staklo	244
Kontejner 2,5 m3 za staklo	30
Poliesterski četvrtasti kontejner 2 m3 za PET	30
Poliesterski četvrtasti kontejner 3 m3 za PET	244
Kontejner 2,5 m3 za PET ambalažu – dvobojni	30

- Nacrtom prijedloga PGO predviđene su kontinuirane informativno-edukativne aktivnosti čiji je cilj ne samo informirati i educirati građane, već i aktivno ih poticati na sudjelovanje u praksama smanjivanja i odvojenog sakupljanja otpada.
- Prvi Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb predan je Gradu Zagrebu 2009. koji je te iste godine pokrenuo i postupak njegovog usvajanja. Drugim riječima, izrada Nacrta rađena je u skladu s tada važećim

	<p>procjena trenda koja se temelji na: <i>izrađenim bilancama otpada za Grad Zagreb u razdoblju od 2007. do 2012. godine popisu stanovništva iz 2001. i 2011. godine i obuhvatnosti uslugama zbrinjavanja otpada procijenjenom prirodnom prirastu stanovništva procijenjenom povećanju životnog standarda promjeni strukture i razvoju gospodarstva izostavljanju količina otpada koji ne nastaju na području Grada Zagreba, ali se trenutno ovdje zbrinjavaju (npr. Samobor i Sveta Nedjelja) procijenjenoj mogućnosti spaljivanja privremeno odloženog mulja iz CUPOVGZ-a u lagunama na prostoru CUPOVGZ-a i drugom.“</i></p> <p>Komentar: Navedeni parametri nabrojani bez brojčanih vrijednosti ne znače ništa jer na temelju toga nije moguće izvršiti provjeru valjanosti vrijednosti izračunatih u nastavku. Također, nije dovoljno samo napisati „i drugom“ već je potrebno raspisati sve parametre korištene u izračunima.</p> <p>Prijedlog: Sve navedene parametre potrebno je detaljnije opisati i pridodati brojčane vrijednosti s korištenim formulama kako bi izračun koji slijedi bio razumljiviji i transparentniji te kako bi se mogle izvršiti analize koje bi potvrdile valjanost izračunatih vrijednosti u nastavku.</p> <p>str. 34.</p> <p>Citat:</p>	<p>propisom, odnosno Zakonom o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08, 87/09). Kako je u međuvremenu donesen novi Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) koji je u svojim prijelaznim i završnim odredbama propisao da 'će se postupci započeti po odredbama Zakona o otpadu (NN, br. 178/2004, 111/2006, 60/2008, 87/2009) dovršiti prema odredbama tog Zakona' kao podloga u izradi novog Nacrta prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb korišten je članak 184. ovog Zakona koji određuje da će se postupci pokrenuti po odredbama Zakona o otpadu do dana stupanja na snagu ovog Zakona dovršiti po odredbama Zakona o otpadu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - S obzirom da je Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb rađen sukladno odredbama Zakonom o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08, 87/09) koji propisuje da svi planovi nižeg reda moraju biti usklađeni s planom višeg reda, a to ja Plan gospodarenje otpadom RH (NN, 85/07, 126/10, 31/11) i ovaj je Nacrt rađen do 2015. Također, Nacrt prijedloga PGO za Grad Zagreb predstavlja planski dokument koji ne razrađuje proračune već ih preuzima iz drugih dokumenata s izračunima koje su izradili ovlašteni izrađivači. Kako planovi nižeg reda moraju biti usklađeni s planovima višeg reda, tako i ovaj Plan mora biti usklađen s planom višeg reda, odnosno Planom gospodarenja otpadom RH (NN, 85/07, 126/10, 31/11). Ovaj je Nacrt rađen u skladu s planom višeg reda pa su i sve projekcije usklađene sa smjernicama iz Plana gospodarenja otpadom RH. - Zemlje članice EU primjenjuju hijerarhijsko načelo gospodarenja otpadom definirano člankom 4. Okvirne direktive o otpadu (2008/98/EC) primjenom različitih metoda obrade otpada a tablica prikaza komunalnog otpada po vrstama obrade Eurostata iz 2012. upućuju da među članicama EU postoje velike razlike, pa je tako 2012. na razini EU28 udio recikliranja i kompostiranja iznosio 42% (od čega je 27% otpada reciklirano, a 15% kompostirano), udio termičke obrade otpade 24%, dok je 34% otpada odloženo na odlagalištima. Također postoje i velike razlike među članicama. Najrazvijenije zemlje gotovo pa uopće više ne odlažu otpad (Njemačka 0% otpada, Švedska i Belgija 1%, Nizozemska 2% , Austrija, 3%...) već uglavnom kombiniraju različite metode poput recikliranja, kompostiranja i termičke obrade otpada (energetsku uporabu).
--	---	---

„Uvažavajući planirane aktivnosti i dokumente koji opisuju cjeloviti sustav gospodarenja otpadom na nacionalnoj i regionalnoj razini, pretpostavljeno je sljedeće:

da se broj stanovnika na razmatranom području neće bitno mijenjati, i da će rasti po prosječnoj godišnjoj stopi od oko 0,2 %

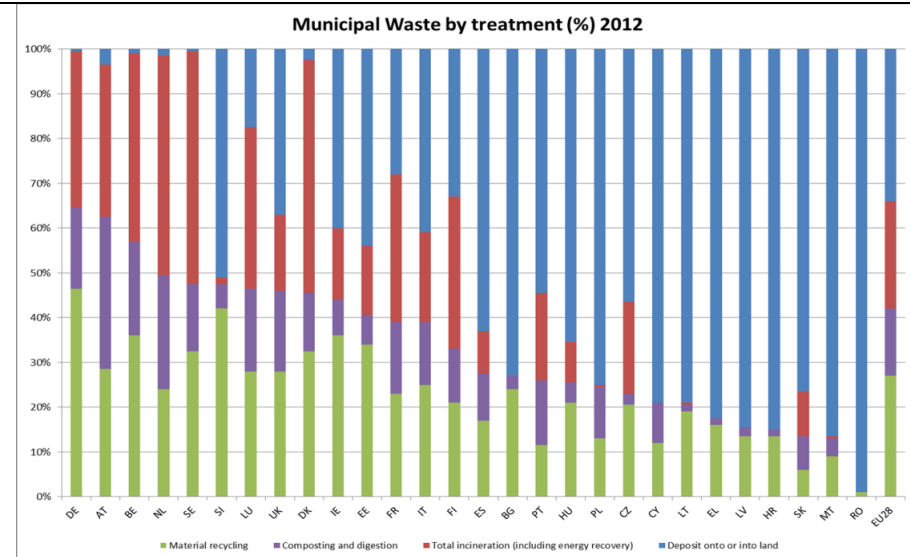
da će specifična količina komunalnog otpada koju dnevno proizvede stalni stanovnik Grada Zagreba rasti po prosječnoj godišnjoj stopi od oko 0,3%

da će ukupna količina stvorenog komunalnog otpada rasti po prosječnoj godišnjoj stopi od oko 0,5 %

da će izdvojeno sakupljanje komponenti komunalnog otpada prema postojećim sustavima izdvojenog sakupljanja do 2020. godine rasti po prosječnoj godišnjoj stopi od oko 4,1 %.“

Komentar:
Nije dovoljno samo nabrojati pretpostavljene vrijednosti i na tim pretpostavkama temeljiti cjelokupan prijedlog Plana gospodarenja otpadom, pogotovo poznavajući činjenicu da se navedene vrijednosti temelje na zastarjelim dokumentima (Strategija i Plan gospodarenja otpadom RH), a ne na usklađenosti sa Okvirnom direktivom o otpadu (2008/98/EC) i Zakonom o održivom gospodarenju otpadom.

Prijedlog:
Potrebno je transparentno iznijeti formule korištene za izračun navedenih vrijednosti kako bi

- Usporedimo li ove podatke s podacima Europske agencije za okoliš iz 2004. vidjet ćemo da se te godine na razini EU odlagalo 47% otpada, dok se 36% recikliralo, a 17% termički obrađivalo (četiri godine prije donošenja Okvirne direktive o otpadu iz 2008.). I tada su podaci pokazivali da među članicama EU postoje velike razlike u korištenju različitih metoda zbrinjavanja otpada. Tako se većina novih članica EU kao i zemalja iz skupine EU15 poput Grčke, Velike Britanije, Španjolske, Portugala, Irske i Finske gotovo isključivo oslanjala na odlaganje otpada, dok su se Danska i u manjoj mjeri Švedska, Luksemburg, Nizozemska, Belgija i Francuska oslanjale na termičku obradu otpada. Nema nikakve sumnje da je u gospodarenju komunalnim otpadom odlaganje neobrađenog otpada najgori način zbrinjavanja otpada zbog emisija metana, dugoročnih štetnih utjecaja na tlo i podzemne vode, kao i zbog gubitka resursa.
- Iako se često ističe da u EU postoje mnogobrojni primjeri primjene koncepta 'nula otpada' s visokim postocima odvojeno sakupljenog otpada koji se često izjednačuju s postocima recikliranja, ovaj koncept zapravo traži korjenitu promjenu pristupa resursima i proizvodnji. Tako se i informativnom materijalu Europske agencije za okoliš iz 2008. postavlja pitanje do koje mjere Europa može računati u rješavanju problema neodržive potrošnje i načina proizvodnje

	<p>se mogle izvršiti valjane analize te kako bi se provjerila opravdanost navedenih pokazatelja za predviđene mehanizme i kapacitete postrojenja u predloženom sustavu gospodarenja otpadom. Izračune je potrebno temeljiti na novom zakonodavstvu, a ne zastarjelim dokumentima koji su višestruko promašili u brojnim kalkulacijama pa tako primjerice prosječna godišnja stopa rasta ukupnih stvorenih količina komunalnog otpada u nacionalnom Planu gospodarenja otpadom iznosi oko 3,7 % dok je zapravo došlo do smanjenja količine stvorenog otpada. To ukazuje na potrebu odustajanja od korištenja navedenih dokumenata u daljnjim kalkulacijama.</p> <p>str. 35.</p> <p>Citat: „Prosječna godišnja stopa rasta ukupnih stvorenih količina komunalnog otpada od oko 0,5 %“</p> <p>Tablica 4./1: Projekcija količina komunalnog otpada za Grad Zagreb (2012. – 2015.)</p> <p>Komentar: Navedene vrijednosti temelje se na apsolutno krivim pretpostavkama da će se, nakon recesije, koja bi po tim pretpostavkama završila 2013. godine, ubrzati proizvodnja komunalnog otpada. Recesija 2013. nije završila već se nastavlja istim trendom, količine komunalnog otpada se i dalje smanjuju i nastavljaju dosadašnji trend (2010. 468.000, 2011. 386.000, 2012. 300.000.). Dakle, projekcije ovog prijedloga Plana bezrazložno se</p>	<p>isključivo na bolje prakse gospodarenja otpadom, a može se također postaviti i pitanje u kojoj se mjeri postrojenja za sortiranje i recikliranje otpada mogu smatrati ključnim katalizatorima održivog razvoja (Monstad, 2009.). Iako za neke ovaj koncept uključuje samo recikliranje, sortiranje otpada te sakupljanja zelenog otpada po kućanstvima te izbjegavanje odlaganja i spalionica, on prije svega ipak traži restrukturiranje sustava proizvodnje i distribucije kako bi se spriječilo nastajanje otpada. Njegova primjena pretpostavlja redizajn proizvoda i pakiranja tako da se proizvod dizajnira za okoliš, a ne za odlaganje. Pritom proizvođači moraju preuzeti odgovornost za otpad i štetu koju njihov proizvod uzrokuje, umjesto da je prebacuju na potrošače.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trogodišnjom studijom provedenom na Sveučilištu Lincoln iz Novog Zelanda proučavan je globalni okvir za primjenu koncepta 'nula otpada'. Provedena je kvalitativna analiza primjene politika i perspektiva različitih skupina, kao i kvantitativna analiza izvještaja o proizvodnji otpada kroz vremensko razdoblje. Istraživanjem su obuhvaćeni gradovi koji su provodili kampanje usmjerene na postizanje koncepta 'nula otpada', odnosno proučavani su primjeri Canberre u Australiji, Christchurcha u Novom Zelandu, Toronta u Kanadi i San Franciska u SAD-u. Istraživanje je pokazalo da svi ovi gradovi nisu uspjeli omogućiti prestanak odlaganja otpada na odlagalištima. - Zaključak istraživanja je da koncept 'nula otpada' traži uklanjanje problematičnih materijala i dizajn proizvoda koji isključuju mogućnost odlaganja ili planiranu zastarjelost. Također se zaključuje da se investicije i energija moraju usmjeriti u ova specifična područja, umjesto da se usmjeravaju na strategije poput recikliranja, kojima se ne rješava ovisnost o odlaganju otpada. Ovaj pristup zahtjeva ogromne napore u stjecanju specijalističkih vještina i koordiniranih napora i ima potencijal potaknuti ekonomski razvoj u područjima koja proaktivno primjenjuju koncept 'nula otpada'. Ističe se također da lokalne jedinice gotovo da i nemaju kontrolu nad tokovima otpada koji ulaze u njihove zajednice, s obzirom na različitost i porijeklo proizvoda iz cijelog svijeta. Te bi zajednice mogle primijeniti koncept 'nula otpada' samo radikalnom lokalizacijom: potpunim isključivanjem iz mreže globalnog tržišta. Ovo je potpuno radikalni pristup ima li se na umu prevladavajuća gospodarska, politička i kulturna paradigma, što samo pokazuje zahtjevnost primjene koncepta 'nula otpada'. U sadašnjim okolnostima, potpuno je
--	--	---

	<p>temelje na pretpostavkama povećane proizvodnje komunalnog otpada, na što ne ukazuje niti jedan valjani pokazatelj te stoga očigledno služe samo opravdavanju ogromnog kapaciteta spalionice od 400.000 tona.</p> <p>Prijedlog: Potrebno je objasniti zašto se, unatoč tome da ni 2013. nije prestala recesija, pretpostavlja povećana proizvodnja komunalnog otpada i prestanak recesije te koji pokazatelji ukazuju na to. Također, potrebno je objasniti zašto se odabire kapacitet spalionice 400.000 tona, ako ne samo da se količine otpada smanjuju te količina ostatnog otpada 2012. godine iznosi 270.000 tona, već prema novom Zakonu o održivom gospodarenju otpadom postoji i obaveza izdvojenog sakupljanja komponenti komunalnog otpada od 50% 2020. godine. To znači da bi, prema kalkulacijama i projekcijama ovog prijedloga Plana, ostatak otpada kojeg je potrebno oporabiti 2020. godine (s ukalkuliranim komunalnim ostatnim otpadom, muljem iz Pročistača i proizvodnim ostatnim otpadom) iznosio otprilike oko 200.000 tona, a ne 400.000 koliki je predviđeni kapacitet spalionice. Uz navedeno, tablicu je potrebno razraditi do 2020. godine da se vidi na koji se način planiraju ispuniti ciljevi iz nacionalnog zakonodavstva.</p> <p>str. 35.</p> <p>Citat: „Ukupna količina ostatka otpada za obradu zbrinjavanjem ili obradom (npr. termičkom),</p>	<p>nerealno očekivati da lokalne zajednice same mogu riješiti ovaj problem. Tako je ministar Teritorija glavnog grada Australije Canberra, Jon Stanhop, izjavio je u siječnju 2009. za ABC da su pokrenuli <i>No Waste by 2010</i> kampanju kako bi potaknuli zajednicu na recikliranje i dodao „<i>nikad nećemo dostići stanje u kojem nećemo odlagati otpad na odlagališta i to nikad, apsolutno nikad, neće biti ostvarivo</i>“.</p> <p>Planirani kapacitet PTOO-a u Nacrtu prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb do 2015. preuzet je iz Studije o utjecaju na okoliš Postrojenja za termičku obradu otpada u Gradu Zagrebu iz 2006. godine. Tada CUPOVGZ još nije bio u pogonu, pa je kapacitet PTOO-a procijenjen na temelju tada utvrđenih količina komunalnog otpada od 300.000 t/god i procijenjenih količina otpadnog mulja od 69.000 t/god, te ostataka od čišćenja rešetki i sita od 16.000 t/god. U međuvremenu je CUPOVGZ počeo s radom i godišnje proizvodi oko 50.000 t mulja, odnosno manje od procijenjene količine, ali zato će 2018. godine kad bi PTOO trebao početi s radom u privremene lagune biti odloženo oko 540.000 t otpadnog mulja. Ova količina odloženog mulja postaje odlučujuća za odabir tehnologije spaljivanja jer kad bi se mulj spaljivao u zasebnim spaljivačima (najčišće tehničko-tehnološko rješenje), za pogon bi se koristilo fosilno gorivo (plin ili loživo ulje). Naime, mulj nakon provedene digestacije kojom se sadržaj organske tvari u suhoj tvari smanjuje za oko 50%, nema više sposobnost samogorenja. Pogonski trošak takvog spaljivanja bio bi jako visok te je u odabiru tehničko-tehnološkog rješenja preuzeto jedno od varijantnih rješenja iz Studije o utjecaju na okoliš kojim je predviđeno suspaljivanje mulja s preostalim komunalnim otpadom, kojeg se ni na koji drugi način ne može materijalno oporabiti, u spaljivačima s vrtložnim slojem, bez dodatnog korištenja fosilnih goriva. Postrojenja poput PTOO-a grade se za životni vijek od 30 godina što će se svakako uzeti u obzir u izradi studije izvodljivosti uzimajući u obzir dosadašnje i buduće trendove rasta u proizvodnji otpada u Gradu Zagrebu po glavi stanovnika. Planirani kapacitet PTOO postrojenja ne može stoga biti odraz trenutne dugogodišnje recesije u Hrvatskoj, već odraz stvarnih i budućih potreba i pronalaženja optimalne kombinacije, ekološki i ekonomski opravdanih, različitih postupaka gospodarenja otpadom, uz najmanje štetnih utjecaja na ljudsko zdravlje i okoliš.</p>
--	--	--

	<p>procjenjuje se iznosom od oko 366.000 t/god.“</p> <p>Komentar:</p> <p>Navedena vrijednost nije valjana budući da prema novom Zakonu o održivom gospodarenju otpadom postoji obaveza izdvojenog sakupljanja komponenti komunalnog otpada od 50% 2020. godine što znači da bi, prema kalkulacijama i projekcijama ovog prijedloga Plana, ostatak otpada kojeg je potrebno oporabiti 2020. godine iznosio otprilike oko 200.000 tona, a ne 366.000 tona. Navedena vrijednost temelji se na nepostojećim izračunima koji dokazuju da će proizvodnja komunalnog otpada rasti po stopi od 0,5% te ne uvažava postotak reciklaže kojeg je potrebno postići do 2020.</p> <p>Prijedlog:</p> <p>Potrebno je priložiti sve izračune koji nedostaju: provesti analize o mogućnostima redukcije količina proizvedenog mulja u Pročistaču voda te alternativnim i isplativijim mogućnostima zbrinjavanja mulja nakupljenog u lagunama, kao i analize o mogućnostima kvalitativnih promjena radi povećanja prosječne stope izdvojenih sakupljenih količina otpada radi reciklaže (sustav prikupljanja otpada „od vrata do vrata“). Tek nakon provedenih svih analiza moguće je predlagati sustav gospodarenja otpadom, koji mora poštovati europsko i nacionalno zakonodavstvo.</p> <p>str. 36.</p> <p>Citat:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - U Studiji o utjecaju na okoliš i Rješenju o prihvatljivosti zahvata na okoliš za izgradnju PTOO-a iz 2006., analizirane su i razrađene tri jednako vrijedne konfiguracije spaljivača (tehničko-tehnološki koncepti) za koje su primijenjena tehnička rješenja dobro razvijena i ispitana u svijetu na velikom broju referenci: <ul style="list-style-type: none"> - koncept A koji uključuje 2 spaljivača s rešetkom kapaciteta 25 t/h za spaljivanje komunalnog otpada (uz dodatak najviše 10 % mulja) + 1 spaljivač s vrtložnim slojem kapaciteta 15 t/h za spaljivanje mulja (loženje mulja se podržava plinom kao primarnim ili loživim uljem kao pričuvnim gorivom) - koncept B koji uključuje 2 spaljivača s vrtložnim slojem kapaciteta 30 t/h (mulj i otpad se suspaljuju u bilo kojem omjeru) - koncept C koji uključuje 2 spaljivača s rešetkom kapaciteta 25 t/h + postrojenje za potpuno sušenje mulja s 3 odvojene linije za isušivanje mulja do 95 % suhe tvari. <p>Od 2006. godine do danas ovi tehničko-tehnološki koncepti dodatno su potvrđeni brojnim novim uspješnim izvedbama, dok je daljnji tehnološki razvoj unaprijedio ove koncepte u mnogim izvedbenim detaljima. Kako u odnosu na tehničko-tehnološke koncepte iz 2006. do danas nije dizajniran napredniji koncept termičke obrade otpada koji bi svoju pogonsku pouzdanost i sigurnost mogao dokazati uspješnim izvedbama, u Nacrtu prijedloga PGO za Grad Zagreb preuzet je tehnološki koncept B za koji je ocijenjeno da najbolje odgovara pogonskim uvjetima suspaljivanja otpada i mulja u bilo kojim omjerima.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cilj provođenja kampanje Stavi pravu stvar na pravo mjesto bio je informirati i educirati građane o važnosti odvojenog prikupljanja otpada u gradu Zagrebu i potaknuti ih na jači osobni doprinos u odvojenom prikupljanju otpada. U sklopu kampanje provedeno je i GfK istraživanje koje je pokazalo da građani ne odvajaju otpad zbog nedostatka vremena za razvrstavanje i iznošenje otpada, nedostatka motivacije i svijesti o potrebi odvajanja otpada ili pak smatraju da je odvajanje otpada komplicirano i zahtjevno. S druge strane, na odvajanje otpada bi ih potaknulo uvođenje obaveze razvrstavanja otpada, kažnjavanje i veći broj spremnika za odvajanje koji bi im bili dostupni u blizini domova. Stoga, Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom predviđa edukaciju građana i komunikaciju s javnošću sa sljedećim ciljevima:
--	---	--

	<p>„Planirani kapacitet PTOO-a od 400.000 t/god omogućuje postepeno spaljivanje i starog mulja privremeno odloženog u lagunama CUPOVGZ-a od 2007. godine nadalje. Procjenjuje se da će tog mulja, do puštanja u komercijalni pogon PTOO-a 2018. godine, biti odloženo oko 540.000 t i da će biti potrebno najmanje 10 godina za njegovo postepeno spaljivanje.“</p> <p>Komentar: Navedene vrijednosti temelje se na izračunima provedenim bez valjanih analiza koje bi ukazale na mogućnosti smanjenja produkcije mulja iz pročištača otpadnih voda te na alternativne i isplativije načine zbrinjavanja mulja nakupljenog u lagunama. Dostupna istraživanja pokazuju da je modernizacijom Pročištača otpadnih voda ugradnjom dodatnih procesnih postrojenja (sustav ATHOS – mokra oksidacija zrakom i BIOTHELYS – pojačana anaerobna digestija) moguće smanjiti nastanak otpadnog mulja za više od 80 %, što također potvrđuje bespotrebnost spalionice. Osim toga, takva modernizacija povećala bi količinu proizvedenog metana (bioplina) na postrojenju za pročišćavanje otpadnih voda (za više od 50%), a na kraju procesa dobio bi se kruti ostatak koji je kemijski i biološki inertan i može se odložiti na sanitarno odlagalište komunalnog otpada ili upotrijebiti u proizvodnji građevinskog materijala npr. betonskih blokova. Takvi mehanizmi za reduciranje količine mulja koriste se u više europskih gradova, primjerice u Brüsselsu te u Toulouseu i Samuru u Francuskoj.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Unaprijediti razinu svijesti građana o cjelovitom gospodarenju otpadom, koje sve korake uključuje i njihov prioritetni red u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom EU; potrebi uspostavljanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom ▪ Unaprijediti razinu svijesti o njihovoj ulozi u održivom gospodarenju otpadom i poticati građane na aktivno sudjelovanje u praksama smanjivanja otpada i povećanja udjela odvojeno sakupljenog otpada ▪ Pružiti zainteresiranoj javnosti i javnosti pravovremene, relevantne i razumljive informacije o sastavnicama cjelovitog planiranog sustava za gospodarenja otpadom i mogućim utjecajima na zdravlje i okoliš u skladu s načelima Aarhuške konvencije <p>Naime svjetska praksa upućuje da je daleko intenzivnije nego što je to do sad bio slučaj potrebno osvijestiti poveznicu između zaštite okoliša i zdravlja na načelnoj razini i svakodnevnog ponašanja. Građani se u pravilu rado izjašnjavaju da im je zaštita okoliša i zdravlja važna, ali ta načelna opredijeljenost dolazi u pitanje kad iziskuje promjene u ponašanju (fenomen 'divljih odlagališta', svijest o važnosti odvojenog sakupljanja otpada koja nužno ne vodi do razdvajanja odvajanja i odnošenja pojedinih vrsta otpada poput papira, stakla, plastike i metala u posebne spremnike postavljene na javnim površinama i/ili reciklažna dvorišta). Informiranje i edukacija građana isto tako nisu samo po sebi dovoljne i građane također treba aktivno poticati na sudjelovanje u praksama smanjivanja i odvojenog sakupljanja otpada.</p> <p>- PGO kao planski dokument ne bavi se posebnim analizama. PGO predstavlja podlogu na temelju koje će se izraditi studija izvodljivosti cjelovitog sustava gospodarenja otpadom koji će odrediti optimalnu tehnologiju i financijsku isplativost. Studijom će se optimizirati kapacitet PTOO-a, te dati preporuke za temperaturu spaljivanja, organizaciju spaljivanja, specifičnu konstrukciju spaljivača, tehnologiju čišćenja dimnih plinova i obrade pepela s dna i letećeg pepela prije odlaganja na usklađeno i uređeno odlagalište. Studija predstavlja i podlogu za projektiranje ZCGO-a i PTOO-a kao njegovog dijela, ali i da bi se osiguralo sufinanciranje ovog izuzetno značajnog kapitalnog projekta za Grad Zagreb sredstvima EU. Na temelju ove studije izradit će se odgovarajući elaborat o zaštiti okoliša.</p>
--	---	--

		<p>Prijedlog: Potrebno je provesti analize o mogućnostima redukcije količina proizvedenog mulja u Pročistaču voda te alternativnim i isplativijim mogućnostima zbrinjavanja mulja nakupljenog u lagunama. Navedeno je potrebno implementirati u prijedlog Plana te je tek nakon tih analiza moguće valjano procjenjivati količine mulja iz Pročistača 2018. godine.</p> <p><u>5 ORGANIZACIJA CJELOVITOG SUSTAVA GOSPODARENJA OTPADOM GRADA ZAGREBA</u></p> <p>str. 37.</p> <p>Citat:</p> <p><i>„Elementi sustava gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu planirani su sukladno Strategiji gospodarenja otpadom RH, Planu gospodarenja otpadom u RH, direktivama EU-a i nacionalnog zakonodavstva te iskustvima zemalja članica EU. Planirano unaprjeđenje sagledava se primjenom dva kriterija:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. zadovoljavanje najviših standarda zaštite okoliša koje nameće zakonska regulativa (uključujući uvažavanje direktiva EU-a)</i> <i>2. tehničko-financijsku-ekološku opravdanost investicija imajući u vidu sadašnju cijenu zbrinjavanja otpada, buduću cijenu usluga, količinu i strukturu otpada.“</i> 	
--	--	--	--

		<p>Komentar:</p> <p>Strategija gospodarenja otpadom RH i Plan gospodarenja otpadom RH, kao i ovaj prijedlog Plana, u potpunosti su neusklađeni sa nacionalnim zakonodavstvom te sa EU direktivom o otpadu i odlagalištima. Strategija propisuje tek 18% odvojeno prikupljenog otpada 2020. godine što je apsolutno promašeno jer novi Zakon i EU direktiva o otpadu propisuje 50% odvojeno prikupljenog otpada 2020. Ista je stvar i sa količinom biorazgradivog otpada na odlagalištima - Strategija za 2015. godinu propisuje smanjenje količine odloženoga biorazgradivog komunalnog otpada za 75% od količine proizvedene 1995., dok novi Zakon i EU direktiva o odlagalištima propisuju smanjenje odlaganja biorazgradivog otpada na 75% količine odložene 1997. već do kraja 2013. godine. Planom gospodarenja otpadom RH za Grad Zagreb je predviđena prosječna godišnja stopa rasta ukupnih stvorenih količina komunalnog otpada od oko 3,7 % dok je zapravo došlo do smanjenja količine stvorenog otpada.</p> <p>Također, ovim prijedlogom Plana nije odabran sustav koji zadovoljava najviše standarde zaštite okoliša koje nameće zakonska regulativa jer potiče spaljivanje i odlaganje otpada, a ne recikazu koja je najviši standard zaštite okoliša. Ovaj prijedlog Plana uopće ne obrađuje tehničko-financijsku-ekološku opravdanost. Svi znanstveni radovi i iskustva sa terena pokazuju kako je odvojeno prikupljanje otpada po toni jeftinije od</p>	
--	--	--	--

		<p>spaljivanja otpada. Ovaj prijedlog Plana neupitno i nekritički spalionicu predstavlja kao jeftino rješenje, a istovremeno nisu provedene valjane analize naprednih sustava reciklaže.</p> <p>Prijedlog: Potrebno je odustati od korištenja zastarjelih odredbi iz Strategije gospodarenja otpadom RH i Plana gospodarenja otpadom RH u kalkulacijama i formiranju sustava gospodarenja otpadom te u potpunosti uskladiti sustav s nacionalnim zakonodavstvom koje implementira ciljeve EU direktive o otpadu i odlagalištima i propisuje primarnu selekciju i reciklažu kao temelj gospodarenja otpadom. Potrebno je u prijedlogu Plana detaljno obrazložiti tehničko-financijsku-ekološku opravdanost investicija, a ne paušalno kritizirati jedan sustav i favorizirati drugi bez valjanih argumenata.</p> <p>str. 37.</p> <p>Citat:</p> <p><i>“U 2011. godini dostignut je udio izdvajanja određenih vrsta komunalnog otpada od ukupno oko 20 % s trendom rasta kojim se u 2020. godini u Gradu Zagrebu planira dosegnuti iznos izdvajanja od 50 %, a što je u skladu s okvirnom europskom direktivom o otpadu.”</i></p> <p>Komentar: Usprkos navedenom podatku o 20% odvojenog komunalnog otpada, najveći dio izdvojenih određenih vrsta komunalnog otpada odlaže se na odlagalište te se ne reciklira što je zapravo cilj</p>	
--	--	---	--

		<p>izdvajanja koji propisuje okvirna europska direktiva o otpadu. Navedeni udio izdvajanja određenih vrsta komunalnog otpada od ukupno oko 20% 2011. godine pokazuje vrlo malen trend rasta kojim se u 2015. godini u Gradu Zagrebu planira dosegnuti iznos izdvajanja od oko 23,7 %. Takvim trendom rasta, neće se uspjeti postići zadani postotak od 50% odvojeno skupljenog otpada 2020. godine, pogotovo imajući u vidu da se godišnje planira spaljivati 400.000 tona otpada te da nema nikakvih poboljšanja sustava primarnog odvajanja otpada, osim dokazano neefikasnog povećanja zelenih otoka i reciklažnih dvorišta.</p> <p>Prijedlog: Trebalo bi napomenuti da navedeno nije u potpunosti u skladu sa spomenutom direktivom o otpadu te da nisu provedeni dovoljni naponi od strane Grada Zagreba da se izdvojeni materijali plasiraju na tržište.</p> <p>Potrebno je prijedlogom Plana objasniti na koji će se način postići zadani postotak od 50% odvojeno skupljenog otpada 2020. godine, uzevši u obzir da se godišnje planira spaljivati 400.000 tona otpada. Znači li to spaljivanje odvojeno skupljenih materijala kao nastavak prakse odlaganja odvojeno skupljenih materijala? Potrebno je provesti i priložiti valjane analize odvojenog prikupljanja otpada “od vrata do vrata”, usporedbu s postojećim sustavom te na sustavu od vrata do vrata bazirati sustav gospodarenja otpadom, a ne na neefikasnim sustavima odvojenog prikupljanja otpada koji služe kao alibi</p>	
--	--	--	--

		<p>potonjem spaljivanju otpada.</p> <p>str. 38.</p> <p>Citat: „Provedbom ovog Plana planiraju se u Gradu Zagrebu postići sljedeći ciljevi: <i>Povećanje nadzora toka otpada</i> <i>Mjere izbjegavanja i smanjivanja otpada</i> <i>Unapređivanje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom</i> <i>Edukacija i komunikacija s javnošću</i> <i>Razvoj sustava odvojenog sakupljanja</i> <i>„približavanjem mjestu nastanka, naročito komunalnog otpada“</i> <i>Povećanje udjela odvojeno prikupljanog otpada</i> <i>Unapređenje recikliranja i ponovne uporabe otpada</i> <i>Obrada ostatnog otpada prije konačnog zbrinjavanja</i> <i>Smanjivanje udjela biorazgradivog otpada koji treba odložiti</i> <i>Postupno napuštanje odlaganja neobrađenog otpada (do 2018. godine)</i> <i>Samoodrživo financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom prema Zakonu o otpadu.“</i></p> <p>Komentar: Ovaj prijedlog Plana ne objašnjava koje su to mjere izbjegavanja i smanjivanja otpada koje se planiraju, kao što ne navodi ni istraživanja koja dokazuju da se povećanje udjela odvojenog prikupljanja otpadom može postići samo novim reciklažnim dvorištima i zelenim otocima (bez odvojenog prikupljanja birazgradivog otpada,</p>	
--	--	--	--

		<p>metala i tekstila). Nasuprot tome, postoje istraživanja koja dokazuju ograničenost navedenog sustava i nemogućnost postizanja većeg postotka odvojenog prikupljanja otpada navedenim mehanizmima. Također, prijedlogom Plana nije objašnjeno kako će se postići zadano samoodrživo financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom. Nije razrađena financijska konstrukcija sa identificiranim izvorima financiranja i projekcijama povećanja komunalne naknade za građanstvo.</p> <p>Prijedlog:</p> <p>Potrebno je detaljno objasniti mjere koje se planiraju za prevenciju nastanka otpada, provesti istraživanja o isplativosti sustava “od vrata do vrata” za Grad Zagreb kao i kvalitativnu usporedbu tog sustava sa sustavom predviđenim ovim prijedlogom Plana. Uz to, potrebno je razraditi financijsku konstrukciju za uspostavu sustava gospodarenja otpadom te ju jasno i transparentno izložiti u prijedlogu Plana, kako se nebi ponovili štetno sklopljeni ugovori i investicije koje ne drže vodu poput Pročistača otpadnih voda koji je doveo Zagreb u dugoročnu kreditnu ovisnost.</p> <p><u>5.1 MJERE IZBJEGAVANJA I SMANJIVANJA NASTAJANJA OTPADA</u></p> <p><i>str. 38. i 39.</i></p> <p>Citati:</p> <p><i>“Izbjegavanje nastajanja otpada je hijerarhijski</i></p>	
--	--	--	--

		<p><i>najvažnija mjera za rješavanje problema otpada”</i></p> <p>„Prvi korak u realizaciji koncepta izbjegavanja nastanka otpada je izrada programa s mjerama za izbjegavanje nastanka otpada te načina njegovog provođenja.“</p> <p>„Unutar dvije godine od usvajanja ovog Plana potrebno je:</p> <p><i>izraditi provedbeni elaborat vezan uz smanjivanje i izbjegavanje nastajanja otpada.“</i></p> <p>Komentar: Prijedlog Plana ističe da je izbjegavanje nastajanja otpada hijerarhijski najvažnija mjera za rješavanje problema otpada, a istovremeno ne donosi nikakve kvalitativne promjene po tom pitanju čime u potpunosti ne zadovoljava kriterije propisane EU direktivama i nacionalnim zakonodavstvom. Nema razrađenih mjera za prevenciju nastanka otpada te se navodi da će se <i>unutar dvije godine od usvajanja Plana napraviti elaborat za pojačanu prevenciju nastanka otpada</i>, što je neprihvatljivo jer bi se to, kao najvažniji stupanj u hijerarhiji gospodarenja otpadom trebalo napraviti prije donošenja Plana kako bi on obuhvatio sve valjane analize i na temelju njih procjenjivao količine otpada u narednom periodu i potrebnu infrastrukturu, a ne na temelju zastarjelih dokumenata ili pukih pretpostavki koje se na ničemu ne temelje.</p> <p>Prijedlog: Potrebno je izraditi program s mjerama za izbjegavanje nastanka otpada te načina njegovog</p>	
--	--	--	--

		<p>provođenja, na temelju toga izračunati količine otpada u narednom periodu i zatim pristupiti izradi dijelova Plana koji se odnose na pripadajuću infrastrukturu za bilo kakvu obradu otpada.</p> <p><u>5.2 MJERE ISKORIŠTAVANJA VRIJEDNIH OSOBINA OTPADA, ODNOSNO MJERE ODVOJENOG SAKUPLJANJA OTPADA</u></p> <p>str. 39.</p> <p>Citat: <i>“Uvođenjem sustava naplate odvoza miješanog komunalnog otpada prema količini kućanstva će se dodatno potaknuti od odvojenog sakupljanje iskoristivog otpada. Za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada u Gradu Zagrebu, organiziraju se i nadopunjavaju sljedeći sustavi primarnog sakupljanja otpada:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sustav spremnika od 2 i 3 m³ za odvojeno sakupljanje iskoristivog otpada (papir, plastika, staklena ambalaža) na zelenim otocima - uspostava sustava informatičkog praćenja odvojenog sakupljanja otpada - izgradnja novih reciklažnih dvorišta za prihvrat otpada iz kućanstava (planira se izgradnja barem jednog reciklažnog dvorišta u svakoj gradskoj četvrti),, <p>Komentar: Sustav naplate odvoza miješanog komunalnog otpada prema količini predviđen Odlukom o odvojenom prikupljanju otpada u postojećem</p>	
--	--	--	--

		<p>sustavu bez mehanizma nadzora i kontrole odlaganja predstavlja kozmetičku promjenu vrlo ograničenih i upitnih mogućnosti, pogotovo umajući u vidu da se građanima ne omogućuje odvojeno prikupljanje biootpada, metala niti tekstila. Također, povećanje broja zelenih otoka i modifikacija postojećih kanti te izgradnja novih reciklažnih dvorišta imaju dokazano ograničene mogućnosti za znatnije povećanje postotka odvojenog prikupljanja otpada te neće omogućiti postizanje 50% odvojeno skupljenog otpada 2020., pogotovo ako se uzme u obzir da se od 2011. do 2014. taj postotak navedenim sustavima odvojenog sakupljanja povećao tek za 4%. Također, navedeni sustavi ne poštuju načelo „onečišćivač plaća“ propisano Zakonom, već dokazano umanjuju mogućnosti kontrole nad gospodarenjem otpadom.</p> <p>Prijedlog: Potrebno je provesti i priložiti valjane analize odvojenog prikupljanja otpada “od vrata do vrata”, usporedbu s postojećim sustavom odvojenog prikupljanja pomoću zelenih otoka i reciklažnih dvorišta te na sustavu od vrata do vrata bazirati sustav gospodarenja otpadom, a ne na dokazano neefikasnim postojećim sustavima koji služe kao alibi potonjem spaljivanju otpada. Odvojeno prikupljanje otpada po principu „od vrata do vrata“ znači opskrbu građana kantama za odvojeno prikupljanje otpada na licu mjesta i čipiranim vrećicama za svaku pojedinu frakciju otpada. Opskrbom građana potrebnom</p>	
--	--	---	--

		<p>infrastrukturu postupno bi se težilo smanjenju neefikasnih zelenih otoka udaljenih od samih kućanstava i uvođenju sustava individualne odgovornosti na temelju kojeg bi svaki pojedinac bio odgovoran za količinu otpada koju bi proizveo što motivira građane te ima pozitivne efekte na smanjenje količine i povećanje odvajanja otpada. Na taj način bi se uveo sustav kontrole koji bi omogućio građanima da sami formiraju svoje mjesečne račune na način da oni koji odvajaju otpad te posljedično imaju manje miješanog otpada, shodno tome imaju i niže račune. To bi omogućilo i ispunjavanje ciljeva definiranih europskim i nacionalnim zakonodavstvom.</p> <p>str. 40.</p> <p>Citat: <i>“Ovim Planom predviđa se postupna zamjena postojećih kontejnera i dopuna kontejnerima volumena 2 i 3 m³. Zeleni otok imat će 3 do 4 kontejnera volumena 2 i 3 m³, i to plavi za papir, zeleni za ambalažno staklo i žuti za plastičnu i metalnu ambalažu.”</i></p> <p>Komentar: Modifikacija postojećih kanti u sklopu zelenih otoka neće donijeti nikakve kvalitativne pomake u povećanju odvojenog prikupljanja otpada jer zeleni otoci imaju dokazano ograničene mogućnosti za povećanje postotka odvojenog prikupljanja otpada (pogotovo ako nisu potpuni kao što je to primjer u slučaju Zagreba gdje se Odlukom o odvojenom prikupljanju otpada ne predviđa odvojeno prikupljanje birazgradivog</p>	
--	--	---	--

		<p>otpada, metala i tekstila). Na taj se način neće omogućiti postizanje 50% odvojeno skupljenog otpada 2020., što dokazuje i podatak da se od 2011. do 2014. taj postotak navedenim sustavom zelenih otoka povećao tek za 5%, što je jako poražavajuće. Također, navedeni sustav ne poštuje načelo „onečišćivač plaća“ propisano Zakonom, već dokazano umanjuje mogućnosti kontrole nad gospodarenjem otpadom kao i uspostavu kvalitetnog sustava gospodarenja otpadom.</p> <p>Prijedlog: Tražimo da novi prijedlog Plana kao temelj sustava definira odvojeno prikupljanje otpada po principu „od vrata do vrata“ čime bi se postupno težilo smanjenju neefikasnih zelenih otoka udaljenih od samih kućanstava i uvođenju sustava individualne odgovornosti. Na taj način bi se uveo i sustav kontrole koji bi omogućio građanima da sami formiraju svoje mjesečne račune na način da oni koji odvajaju otpad te posljedično imaju manje miješanog otpada, shodno tome imaju i niže račune. To bi omogućilo i ispunjavanje ciljeva definiranih europskim i nacionalnim zakonodavstvom.</p> <p>str. 42.</p> <p>Citat: <i>“Slijedom rezultata pilot projekta, odnosno zanemarivog broja prikupljenih naplativih vrećica, Podružnica Čistoća kreće u uvođenje naplate usluge prema zaduženom volumenu te na zelenim otocima i reciklažnim dvorištima postavlja i</i></p>	
--	--	--	--

		<p><i>posebne spremnike za odvajanje tekstila. Isto tako, postupno će proširivati područja za odvajanje biootpada iz kućanstava te će usluga odvoza glomaznog otpada na zahtjev biti na području čitavog Grada.”</i></p> <p>Komentar: Nakon završetka provedbe navedenog pilot projekta Gradska skupština je izmijenila Odluku o odvojenom prikupljanju otpada na način da se odustaje od odvojenog prikupljanja biootpada iz kućanstava te se isto tako ne definira postavljanje posebnih spremnika za odvajanje tekstila. Dakle, nešto što ne postoji u ovom prijedlogu Plana ne može se navoditi.</p> <p>Prijedlog: Potrebno je uskladiti gradsku Odluku o odvojenom prikupljanju otpada s prijedlogom Plana gospodarenja otpadom. Prijedlog Plana mora biti usklađen s trenutnim stanjem, a ne predviđati upitne buduće scenarije. Također, potrebna je promjena Odluke o odvojenom prikupljanju otpada tako da poštuje europsko i nacionalno zakonodavstvo i propisuje odvojeno prikupljanje po principu “od vrata do vrata”.</p> <p>5.3 MJERE GOSPODARENJA OTPADOM PREMA NAJBOLJOJ DOSTUPNOJ TEHNOLOGIJI KOJA NE ZAHTIJEVA PREVISOKE TROŠKOVE</p> <p>str. 43.</p> <p>Citat: „Odvajanje tokova otpada na mjestu nastanka omogućuje da se korištenje najbolje dostupne</p>	
--	--	---	--

		<p>tehnologije provodi uz prihvatljive troškove.</p> <p>Komentar: Prihvatljivi troškovi su ključna riječ ovog dokumenta, a analiza istih, pa makar i referentnih troškova iz drugih sustava nisu u ovom planu uopće zastupljeni.</p> <p>Prijedlog: Potrebno je provesti analize o isplativosti svih mogućnosti zbrinjavanja otpada, transparentno izložiti spomenute analize i objasniti zašto se odabire određeni sustav za gospodarenje otpadom u Zagrebu.</p> <p>str. 43.</p> <p>Citat: „Najbolje raspoložive tehnologije (NRT ili engl. BAT) u zbrinjavanju krutog komunalnog otpada su one koje postižu najbolje učinke u smanjenju količina otpada koje je potrebno zbrinuti odlaganjem otpada, iskorištavanju energije otpada i odlagališnog plina te smanjenju emisija u zrak. Najčešće se primjenjuju sljedeće tehnologije s pripadajućim objektima:</p> <p>mehanička obrada krutog otpada (MO)</p> <p>biološka obrada odvojeno sakupljenog biorazgradivog (zelenog) otpada s javnih površina te biorazgradivog otpada iz kućanstava</p> <p>termička obrada odlagališnog plina pomoću energane (plinsko postrojenje) na odlagalištu Prudinec</p>	
--	--	---	--

		<p>termička obrada ostatnog otpada pomoću Postrojenja za termičku obradu otpada (PTOO).“</p> <p>Komentar: Navedene tehnologije koje uključuju termičku obrada ostatnog otpada pomoću Postrojenja za termičku obradu otpada nikako se ne mogu klasificirati kao najbolje raspoložive tehnologije koje postižu najbolje učinke u smanjenju količina otpada koje je potrebno zbrinuti odlaganjem otpada, iskorištavanju energije otpada i odlagališnog plina te smanjenju emisija u zrak. Termičkom obradom otpada nastaje znatan udio otpada kojeg je potrebno zbrinuti na odlagalištu, od čega je dobar dio i opasni otpad; termičkom obradom otpada se ne postiže visok stupanj proizvodnje energije jer spalionice imaju nisku energetska učinkovitost te se puno više energije uštedi reciklažom nego dobije spaljivanjem; termičkom obradom otpada ne doprinosi se smanjenju emisija jer spalionice diljem svijeta često pokazuju prekoračene dozvoljene granice emisija. Za sve navedeno postoje dokazi koji su znanstveno potkrijepljeni pa je neprohvataljivo tvrditi suprotno. Također, diljem svijeta postoje primjeri naprednijih tehnologija za zbrinjavanje ostatnog otpada (npr. Vedelago 100% recycling project) kojima se postiže preko 95% reciklaže otpada (u svrhu proizvodnje sintetičkog pijeska itd.) tako da se nikako ne smije tvrditi da su odabrane najbolje raspoložive tehnologije.</p> <p>Prijedlog: Potrebno je provesti analize o isplativosti svih mogućnosti primarnog odvajanja otpada kao i</p>	
--	--	--	--

		<p>postrojenja za obradu ostatnog otpada, transparentno priložiti spomenute analize i objasniti zašto se odabire određeni sustav za gospodarenje otpadom u Zagrebu. Tek nakon provedenih svih analiza moguće je predlagati sustav gospodarenja otpadom, koji mora poštovati europsko i nacionalno zakonodavstvo.</p> <p>str. 43.</p> <p>Citat: „Zbog nedostatnog prostora za odlaganje ostatnog otpada u Gradu Zagrebu, a nakon izdvajanja korisnog otpada radi reciklaže ili uporabe, planirana je termička obrada ostatnog krutog neopasnog otpada i otpadnog mulja s pročistača otpadnih voda Grada Zagreba.“</p> <p>Komentar: Navod o nedostatnom prostoru za odlaganje ne opravdava eliminiranje drugih modernih tehnologija za obradu otpada, kao ni razloge izostanka uvođenja naprednog sustava za odvojeno prikupljanje otpada.</p> <p>Prijedlog: Potrebno je provesti detaljne analize svih svih mogućnosti zbrinjavanja otpada, transparentno izložiti spomenute analize i objasniti zašto se odabire određeni sustav za gospodarenje otpadom u Zagrebu.</p> <p><u>5.3.1 Organizacija Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom (ZCGO)</u></p> <p>str. 44.</p>	
--	--	---	--

		<p>Citat: „odlaganje ostataka termičke obrade otpada na sanitarno uređeno odlagalište otpada nakon zatvaranja zagrebačkog odlagališta Prudinec 2018. godine“</p> <p>Komentar: Ostaci termičke obrade otpada mogu biti opasni i neopasni. Na ovaj način se ne precizira što će se točno odlagati na sanitarno odlagalište nakon termičke obrade.</p> <p>Prijedlog: Preciznije definirati koji se ostaci termičke obrade otpada planiraju zbrinuti na sanitarno uređenom odlagalištu.</p> <p><u>5.3.2 Mehanička obrada</u></p> <p>str. 45.</p> <p>Citat: “Sortirnice izdvojeno sakupljenog otpada”</p> <p>Komentar: Nije definirano kojeg kapaciteta će biti sortirnica što utvrđuje namjeru izrađivača da ne razrađuje sustav odvojenog prikupljanja otpada, niti pripadajuću mu infrastrukturu.</p> <p>Prijedlog: Ovaj plan mora definirati ulazne količine, kapacitet sortirnice te rokove izgradnje.</p>	
--	--	--	--

		<p><u>5.3.3 Biološka obrada odvojeno sakupljenog biorazgradivog otpada</u></p> <p>str. 46.</p> <p>Citat: „Biološka obrada se odnosi na obradu izdvojeno sakupljenog biorazgradivog dijela komunalnog otpada (biootpada iz kućanstava, biljne mase iz uslužnih djelatnosti te biljne mase sakupljene s groblja, tržnica i prodajnih centara) i izdvojeno sakupljenog biorazgradivog otpada s javnih gradskih površina u svrhu proizvodnje komposta.“</p> <p>Komentar: Ovaj dio prijedloga Plana spominje odvojeno sakupljanje biorazgradivog otpada u kućanstvima i na javnim gradskim površinama, što nije na snazi u gradskoj Odluci o odvojenom prikupljanju, niti se ovim Planom ne stvaraju uvjeti da se navedeno provede. To nije u skladu sa Okvirnom direktivom o otpadu koja naglašava važnost da se, u skladu sa hijerarhijom otpada te u svrhu smanjenja stakleničkih plinova sa odlagališta otpada, mora facilitirati odvojeno sakupljanje i prikladna obrada bio-otpada kako bi se mogao proizvesti okolišno prihvatljivi kompost i drugi proizvodi poput energije u anaerobnim digesterima.</p> <p>Prijedlog: Potrebno je uskladiti gradsku Odluku o odvojenom prikupljanju otpada s prijedlogom Plana gospodarenja otpadom, u dijelu koji se bavi biološkom obradom odvojeno sakupljenog biorazgradivog otpada. Također, ovim</p>	
--	--	--	--

	<p>prijedlogom Plana kao i Odlukom o odvojenom prikupljanju otpada potrebno je definirati odvojeno prikupljanje po principu “od vrata do vrata” kako bi se ispunili ciljevi iz europskog i nacionalnog zakonodavstva.</p> <p>str. 46.</p> <p>Citat: <i>“kompostiranja sistemom otvorenih trokutastih ili trapezних hrpi (tkz. windrow sistem)”</i></p> <p>Komentar: Sve tri postojeće kompostane imaju tehnološki loše izveden sustav obrade biorazgradivog otpada jer se ono odvija na otvorenom uz intenzivnu aeraciju prevrtanjem kompostnih hrpa što izaziva neugodne mirise te osim proizvodnje komposta niske kvalitete nema drugih pozitivnih strana. Takav sustav nije u skladu s najbolje raspoloživim tehnologijama (NRT ili engl. BAT) jer ne postiže najbolje učinke u zbrinjavanju biootpada.</p> <p>Prijedlog: Postojeće kompostane, kao i planiranu novu, potrebno je uskladiti s najbolje raspoloživim tehnologijama (NRT ili engl. BAT) te ih modernizirati na način da se modificira sustav obrade otpada u njima tako da se otpad obrađuje u zatvorenom sustavu u zatvorenim dinamičkim modulima s uključenom anaerobnom digestijom te proizvodnjom bioplina uz postojeću proizvodnju komposta.</p> <p><u>5.3.5 Termička obrada ostatnog otpada</u></p>	
--	---	--

		<p>str. 47.</p> <p>Citat: <i>“U skladu sa Strategijom gospodarenja otpadom RH i prema Planu gospodarenja otpadom RH, u Gradu Zagrebu predviđena je gradnja postrojenja za termičku obradu komunalnog otpada na lokaciji Resnik, uz Centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Grada Zagreba.”</i></p> <p>Komentar: Ponovo se koristi usklađenost projekta termičke obrade otpada sa Strategijom i Planom gospodarenja otpadom RH kao opravdanje za izgradnju postrojenja za termičku obradu otpada, dok je istovremeno nizom argumenata dokazivo da su navedeni dokumenti veoma zastarjeli i u potpunosti u suprotnosti s nacionalnim zakonodavstvom koje ima implementirane ciljeve iz EU direktiva tako da poštuje hijerarhiju gospodarenja otpadom. Da je Plan gospodarenja otpadom RH loš za današnji sustav gospodarenja otpadom govori činjenica da je u njemu za Grad Zagreb predviđena prosječna godišnja stopa rasta ukupnih stvorenih količina komunalnog otpada od oko 3,7 % dok je zapravo došlo do smanjenja količine stvorenog otpada. Da je Strategija gospodarenja otpadom štetna govore apsolutno promašene kalkulacije i obveze predviđene njome koje propisuju tek 18% odvojeno prikupljenog otpada 2020. godine dok novi Zakon, kao i EU direktiva o otpadu propisuju 50% odvojeno prikupljenog otpada 2020. Također, Strategija za 2015. godinu propisuje smanjenje količine odloženoga biorazgradivog komunalnog</p>	
--	--	--	--

		<p>otpada za 75% od količine proizvedene 1995., dok novi Zakon i EU direktiva o odlagalištima propisuju smanjenje odlaganja biorazgradivog otpada na 75% količine odložene 1997. već do kraja 2013. godine.</p> <p>Prijedlog: Zahtijevamo izmjenu prijedloga Plana i usklađivanje s nacionalnim zakonodavstvom koje ima implementirane ciljeve iz EU direktiva tako da poštuje hijerarhiju gospodarenja otpadom, ulaže najviše sredstava u prevenciju nastanka otpada i reciklažu, a način zbrinjavanja i obradu ostatnog otpada određuje tek nakon provedenih svih validnih analiza koje su za ovaj prijedlog Plana izostale.</p> <p>str. 47.</p> <p>Citat: „Termička obrada ostatnog otpada na energani na otpad je skupina postupaka kojima se smanjuje volumen otpada, pri čemu se izdvajaju i/ili uništavaju potencijalno opasne tvari iz otpada. Uz to, termičkom je obradom moguće iskoristiti energetska vrijednost otpada za proizvodnju električne i/ili toplinske energije te recikliranje metala iz ostatnog otpada.“</p> <p>Komentar: Termička obrada nije skupina postupaka već je to izgaranje krutog, tekućeg ili plinovitog otpada pri kojemu nastaju plinovi i kruti ostatci s malo ili nimalo gorivog materijala. Volumen se smanjuje</p>	
--	--	---	--

		<p>izgaranjem otpada dok se opasne tvari ne mogu izdvajati, a tehnologija zagrebačke spalionice nije ni predvidjela izdvajanje metala nakon spaljivanja.</p> <p>Prijedlog: Zahtijevamo izbacivanje termičke obrade otpada iz prijedloga Plana gospodarenja otpadom te baziranje novog sustava na procesima maksimalne reciklaže.</p> <p>str. 47.</p> <p>Citat: <i>“PTOO je kogerenacijsko postrojenje koje u režimu rada maksimalne proizvodnje toplinske energije ima električnu snagu od oko 10,3 MW i predaje električnu energiju od oko 78.280 MWh/god te ima toplinsku snagu od oko 72,2 MW i predaju toplinsku energiju od oko 547.200 MWh/god. U režimu rada isključive proizvodnje električne energije, PTOO ima električnu snagu od oko 22,6 MW i predaje električnu energiju od oko 171.760 MWh/god”</i></p> <p>Komentar: PTOO su poznati po niskom stupnju energetske učinkovitosti. Uzrok tome je što neki dijelovi otpada zapravo nemaju kaloričnu vrijednost (kamen, staklo, prašina..), dok je većina organskog otpada koji dolazi u postrojenja veoma vlažna te samim time ima i nisku kaloričnu vrijednost. Uz to, gledajući i na cjelokupni životni tok proizvoda, recikliranje ima u konačnici puno veću uštedu energije nego spalionica. Kroz iskorištavanje materijala iz otpada se štedi</p>	
--	--	--	--

	<p>energija, jer će tako udio energije potrebne za reciklažu biti niži od energije potrebne za proizvodnju novih proizvoda.</p> <p>Prijedlog: Navedene izračune o proizvedenoj toplinskoj i električnoj energiji potrebno je predočiti brojem kućanstava koja se planiraju opskrbiti navedenom energijom, kao i podatkom koliko će se od navedene energije utrošiti na rad samog CGO. Također, potrebno je izložiti podatke koji prikazuju usporedbu između energije potrebne za reciklažu i koja se štedi reciklažom naspram energije koja se planira dobivati iz PTOO.</p> <p>str. 47.</p> <p>Citat: <i>“U 2011. godini u Europi je poslovalo preko 450 postrojenja s ukupnim godišnjim kapacitetom od 78 milijuna tona otpada uz godišnju nadogradnju kapaciteta za oko 3 milijuna tona. Više od 80% energije iz otpada može se iskoristiti kao električna i/ili toplinska energija u industrijske svrhe ili grijanje građana na sličan način na koji je to organizirano u gradovima poput Amsterdama, Londona, Pariza, Stockholma, Kopenhagena, Berlina, Münchena, Beča, Linza. Takva postrojenja u stoga nisu spalionice, već kogeneracijska postrojenja. Tako je na primjer u Beču spalionica otpada Spittelau s godišnjim kapacitetom od 250.000 t udaljena od centra grada samo oko 3 km. Postrojenja za energetske uporabu otpada i dalje se grade u Europskoj uniji.”</i></p>	
--	--	--

		<p>Komentar: Ako se već prikazuju postrojenja za termičku obradu otpada diljem Europe, zašto se ne prikazuju i gradovi s najuspješnijim sustavima odvojenog prikupljanja otpada u kojima termička obrada otpada nije potrebna već se kao rješenje za ostatni otpad koriste puno naprednije i moderne tehnologije koje nisu skupe kao postrojenja za termičku obradu otpada, a rješavaju preko 95% otpada i ne stvaraju novi otpad za odlagališta poput spalionica (primjerice Vedelago u Italiji)? Također, ako se navodi da se postrojenja za energetske oporabu grade i dalje u EU, zašto se ne navodi i u kojim se sve gradovima odustalo od izgradnje postrojenja za termičku obradu otpada kada su se napravile analize i kada se ispostavilo da je ekološki sustav gospodarenja otpadom baziran na prikupljanju otpada od “vrata do vrata” puno isplativiji i okolišno prihvatljiviji.</p> <p>Prijedlog: U prijedlogu Plana gospodarenja otpadom ne smije se opravdavati samo odabrana tehnologija, već je potrebno napraviti kvalitativne usporedbe između različitih sustava kako bi se dokazala opravdanost odabira određenog sustava gospodarenja otpadom. U skladu s time, potrebno je uz navedeno prikazati i najuspješnije sustave odvojenog prikupljanja otpada u Europi u kojima termička obrada otpada nije potrebna već se kao rješenje za ostatni otpad koriste puno naprednije i moderne tehnologije, te prikazati i popis gradova u kojima se odustalo od izgradnje postrojenja za termičku obradu otpada kada su se</p>	
--	--	--	--

	<p>napravile analize i kada se ispostavilo da je ekološki sustav gospodarenja otpadom baziran na prikupljanju otpada od “vrata do vrata” puno isplativiji i okolišno prihvatljiviji.</p> <p>str. 48.</p> <p>Citat: <i>“Termička obrada otpada u razvijenim zemljama Europske unije čini oko 40% u ukupnom obrađenom komunalnom otpadu.”</i></p> <p>Komentar: Ovo je istina tek za Švedsku i Dansku koje prevelike kapacitete već danas pune sa smećem iz cijele Europske unije. Ovakva je praksa sa stanovišta nove europske legislative neprihvatljiva, prvenstveno iz razloga što se ne dopušta situacija gdje će kapaciteti spalionica negativno djelovati na razvoj i povećanje udjela reciklaže.</p> <p>Prijedlog: Odustati od promoviranja termičke obrade lošim europskim primjerima i poticanjem nepoštivanja propisane hijerarhije gospodarenja otpadom.</p> <p><u>5.3.6 Uređeno odlagalište ostataka termičke obrade na lokaciji Resnik</u></p> <p>str. 48.</p> <p>Citat: <i>“Na odlagalište se odlažu samo neopasni ostaci termičke obrade otpada u obliku pepela s dna spaljivača i solidificiranog letećeg pepela iz kotla i</i></p>	
--	--	--

	<p><i>elektrostatskog filtra (leteći pepeo se izmiješan s cementom lijeva u betonske blokove) kao i inertni ostaci iz otpada koji se ne mogu termički obraditi, poput stakla koje se ne može reciklirati, porculana, keramike i drugo.”</i></p> <p>Komentar:</p> <p>Pitanje je što će biti sa opasnim ostacima termičke obrade otpada jer je poznato da ne postoji nacionalni plan zbrinjavanja opasnog otpada.</p> <p>Prijedlog:</p> <p>Potrebno je odustati od termičke obrade otpada. Jedan od razloga je nedefiniranost zbrinjavanja opasnih ostataka.</p> <p><u>5.4. PLAN GRADNJE GRAĐEVINA NAMIJENJENIH SKLADIŠTENJU, OBRADI ILI ODLAGANJU OTPADA TE DRUGIH AKTIVNOSTI S CILJEM USPOSTAVLJANJA CJELOVITE NACIONALNE MREŽE GRAĐEVINA ZA ZBRINJAVANJE OTPADA</u></p> <p><i>str. 48.</i></p> <p><i>“Tablica 5.4./1: Postojeće, planirane i zamjenske lokacije i građevina (objekti) prema Prijedlogu izmjena i dopuna PPGZ-a koji su predmet ovog Plana”</i></p> <p>Komentar:</p> <p>U financijskim sredstvima potrebnim za izradu plana nisu predviđena sredstva za zbrinjavanje opasnog otpada niti su pitanja zbrinjavanja</p>	
--	---	--

	<p>pojašnjena na bilo koji način. Za mjere izbjegavanja i smanjenja nastajanja otpada nisu izdvojena gotovo nikakva sredstva, te se navodi da se tek nakon donošenja Plana kreće u izradu elaborata o navedenim mjerama. Ovo je u potpunosti suprotno hijerarhiji gospodarenja otpadom u kojoj su te mjere na prvom mjestu u sustavu gospodarenja otpadom</p> <p>Prijedlog: Prijedlog Plana gospodarenja otpadom promijeniti na način da se najviše predviđenih sredstava usmjeri na mjere izbjegavanja i smanjenja nastajanja otpada te na reciklažu, dok se za pitanje rješavanja problema ostatnog otpada moraju izdvojiti sredstva za izradu elaborata o maksimalnoj reciklaži. Potrebno je izdvojiti sredstva za analizu sustava odvojenog prikupljanja “od vrata do vrata”, za analizu naprednih sustava mehaničke i biološke obrade (zatvorene kompostane s anaserobnom digestijom) te za postrojenje za reciklažu ostatnog otpada u sintetički pijesak tako da nikakva termička obrada nije potrebna.</p> <p>str. 50.</p> <p><i>“Tablica 5.4./2: Mjere i aktivnosti s nositeljima aktivnosti i sudionicima”</i></p> <p>Komentar: Termička obrada otpada nikako se ne može smatrati najbolje raspoloživom tehnikom (NRT) za obradu otpada, jer ne postiže najbolje učinke u smanjenju količina otpada koje je potrebno zbrinuti odlaganjem otpada, iskorištavanju</p>	
--	---	--

	<p>energije iz otpada i odlagališnog plina, te smanjenju emisija u zrak.</p> <p>Prijedlog: Potrebno je provesti analize o isplativosti svih mogućnosti primarnog odvajanja otpada kao i postrojenja za obradu ostatnog otpada, transparentno priložiti spomenute analize i objasniti zašto se odabire određeni sustav za gospodarenje otpadom u Zagrebu. Tek nakon provedenih svih analiza moguće je predlagati sustav gospodarenja otpadom, koji mora poštovati europsko i nacionalno zakonodavstvo.</p> <p><u>5.7 EDUKACIJA I KOMUNIKACIJA S JAVNOŠĆU</u></p> <p>str. 58.</p> <p>Citat:</p> <p><i>„5.7.4 Aktivnosti za ostvarivanje ciljeva odnosa s javnošću</i></p> <p><i>Edukativno-informativne aktivnosti vezano uz usvajanje Plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba</i></p> <p><i>Informacijska i edukacijska kampanja – plaćeni oglasi u tiskanim i elektroničkim medijima, ciljane oglasne kampanje na društvenim mrežama koje vode na internetsku stranicu www.stavipravustvar.hr i www.zcgo.hr, leci i brošure s osnovnim informacijama.“</i></p> <p>Komentar: Umjesto za osobnu promociju gradonačelnika i prozivanje građana za neodvajanje otpada,</p>	
--	---	--

	<p>sredstva namijenjena za edukaciju moraju pratiti mjere selekcije otpada od vrata do vrata i uspostave sustava naplate prema količini.</p> <p><u>6.1 IZVORI FINANIJSKIH SREDSTAVA</u></p> <p>str. 62.</p> <p>Citat:</p> <p><i>„Koristit će se sljedeći financijski izvori:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>proračun Grada Zagreba</i> - <i>sufinanciranje od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost</i> - <i>osiguranje neke kreditne linije koja se vraća iz namjenske naknade za komunalne usluge</i> - <i>sredstva iz povećane naknade koju plaćaju kućanstva za komunalnu uslugu</i> - <i>postupanje s krutim otpadom (načelo onečišćivač plaća)</i> - <i>koncesije i druga javno/privatna partnerstva</i> - <i>donacije</i> - <i>strukturni fondovi EU.“</i> <p>Komentar:</p> <p>Strukturni fondovi EU posloženi su tako da poštuju hijerarhiju gospodarenja otpadom, izdvajaju najviše sredstava za reciklažu te je iz njih gotovo nemoguće ishoditi sredstva za spalionicu, pogotovo u postojećoj situaciji u kojoj je u Zagrebu prioritet povećanje stope recikliranja kako bi se ispunili ciljevi iz EU direktiva.</p> <p>Prijedlog:</p> <p>Financijsku konstrukciju potrebno je razraditi u detalje na način da se odredi koliko se sredstava</p> 	
--	--	--

		<p>planira dobiti iz EU fondova te koliko se sredstava planira uprihodovati plaćanjem komunalne naknade od strane građana, tj. definirati koliko će biti povećanje iste ukoliko bi došlo do uspostave ovakvog sustava gospodarenja otpadom.</p> <p><u>6.2 FINACIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA REALIZACIJU PLANA</u></p> <p>str. 63.</p> <p>Citat: <i>„Na temelju prijedloga potrebnih objekata i opreme u službi gospodarenja otpadom, tablica 5.4./1-2., u nastavku je dana procjena potrebnih sredstava za njihovu realizaciju.“</i></p> <p>Komentar: U potpunosti je neprihvatljivo da se za mjere viših stupnjeva hijerarhije gospodarenja otpadom izdvaja znatno manje sredstava nego za izgradnju spalionice koja je na nižem stupnju hijerarhije.</p> <p>Prijedlog: Plan financija mora odgovarati sustavu koji je ustrojen tako da poštuje hijerarhiju gospodarenja otpadom i većinu sredstava ulaže u sprečavanje nastanka otpada, ponovnu upotrebu i maksimalnu reciklažu materijala, a ostatak otpada obrađuje na najjeftiniji mogući način.</p> <p><u>7 ROKOVI ZA POČETAK RADOVA NA IZRADI TEHNIČKE I OSTALE DOKUMENTACIJE</u></p> <p>str. 67.</p> <p>Tablica 7./1. Rokovi za početak radova na izradi</p>	
--	--	---	--

		<p>tehničke i ostale dokumentacije</p> <p>Komentar: Apsolutno je neprihvatljivo da će se provedbeni elaborat vezan uz smanjivanje i izbjegavanje nastajanja otpada početi raditi tek 01. 04. 2015. jer je on je trebao biti prvi korak prije izrade ovog prijedloga Plana kako bi se pravilno isplanirale količine otpada i sve aktivnosti vezane uz gospodarenje otpadom.</p> <p>Prijedlog: Izraditi novi prijedlog Plana kojem će prethoditi sve analize vezane uz procjenu količina otpada u narednom razdoblju kako bi se u prijedlog Plana potom u skladu s time planirale aktivnosti vezane uz gospodarenje otpadom u Zagrebu.</p>	
--	--	--	--

<p>7.8.2014.</p>	<p>ZELENA AKCIJA Komentari na Stratešku studiju o utjecaju na okoliš prijedloga Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. godine</p>	<p>1.UVOD str. 1. Citat: <i>„Prijedlog Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu (u nastavku prijedlog PGO/prijedlog Plana) usklađen je sa sljedećim provedbenim dokumentima iz područja zaštite okoliša i gospodarenja otpadom:</i> <ul style="list-style-type: none"> · <i>Strategijom gospodarenja otpadom RH (NN 130/05),</i> · <i>Strategijom održivog razvitka RH (NN 30/09),</i> · <i>Strateška procjena utjecaja na okoliš 2</i> · <i>Planom gospodarenja otpadom u RH za razdoblje od 2007. do 2015. godine (NN 85/07, 126/10, 37/11),</i> · <i>Programom gospodarenja otpadom Grada Zagreba (SGGZ 7/06),</i> · <i>Programom zaštite okoliša Grada Zagreba (SGGZ 8/99),</i> · <i>Izvješćem o stanju okoliša Grada Zagreba (SGGZ 12/06),</i> · <i>Rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš za postrojenje za termičku obradu otpada u Gradu Zagrebu (Klasa:UP/I 351-03/06-02/0068, Urbr:531-08-3-1-06-4 od 21. srpnja 2006.)“</i> <p>Komentar: Prijedlog Plana usklađen je sa zastarjelim dokumentima poput Strategije gospodarenja otpadom RH i Plana gospodarenja otpadom RH, a nije usklađen sa novim Zakonom o održivom gospodarenju otpadom pa samim time ni sa EU direktivama koje implementira navedeni Zakon.</p> <p>Prijedlog: Potrebno je odustati od korištenja zastarjelih</p> </p>	<p>Odgovor vezano uz komentar o utjecaju na zrak na str. 111.</p> <p>U strateškoj studiji dodat će se sljedeća mjera zaštite zraka u okolici objekata kompostana:</p> <p><i>"Na postojećim otvorenim kompostanama redovno provoditi tehničke mjere (upuhivanje zraka, prevrtanje komposta...) kako bi se izbjeglo stvaranje neugodnih mirisa - H2S i merkaptana. Ukoliko to ne bude dovoljno, bit će ih potrebno preurediti u zatvorene tipove. Ugraditi odgovarajuće filtere na ispušnim sustavima objekta zatvorenih tipova kompostana. Na novim kompostanama primjeniti najnovije NRT za obradu biootpada."</i></p> <p>Odgovor vezano uz komentar strani 112.</p> <p>O utjecaju postrojenja za termičku obradu otpad na zdravlje ljudi govore brojne studije, neke o negativnom, ali te se studije u pravilu odnose na razdoblje prije nego što je Europska unija uvela strože standarde vezano uz emisije, a druge o nepostojanju statistički značajnog rizika po zdravlje stanovništva, što je slučaj s novijim postrojenja u kojima se primjenjuje moderna tehnologija i strogi propisi. Jednu je u obliku Nadopune mišljenja u ožujku 2009. objavio <i>Committee on Carcinogenicity of Chemicals in Food, Consumer Products and the Environment Update Statement on the Review of Cancer Incidence near Municipal Waste Incinerations</i> i <i>The Impact on Health of Emissions to Air from Municipal Waste Incinerations</i>, Health Protection Agency, London, nakon što je pregledao izvještaje i epidemiološke studije u učestalosti karcinoma u blizini postrojenja za termičku obradu otpada od 2000. i ustvrdio da je <i>„bilo koji potencijalni rizik od karcinoma zbog blizine stanovanja postrojenjima za termičku obradu otpada (za razdoblja dulja od 10 godina) izuzetno nizak i vjerojatno nemjerljiv bilo kojom modernom epidemiološkom metodom“</i>. Studija iz Francuske, koju je proveo Odjel za epidemiologiju Rhône-Alpes u razdoblju od pet godina (od 2002. do 2006.) upravo zbog iskazane zabrinutosti stanovništva za njihovo zdravlje, pokazala je da <i>„ne postoji nikakav statistički pojačan rizik od karcinoma u području obuhvaćenom studijom, bilo za sve karcinome ili za one najčešće prijavljene da su povezani izloženosti spalionicama ili dioksinima“</i>. Upućujemo također na rezultate UNEP-ove studije <i>Dioxin and Furan Inventories, National and Regional Emissions of PCDD/PCDF</i> iz 1999.</p>
------------------	---	--	---

		<p>odredbi iz nacionalnih dokumenata donešenih prije usklađivanja s EU direktivama u kalkulacijama i formiranju sustava gospodarenja otpadom te u potpunosti uskladiti sustav s nacionalnim zakonodavstvom koje implementira ciljeve EU direktiva i propisuje primarnu selekciju i reciklažu kao temelj sustava gospodarenja otpadom.</p> <p>str. 2.</p> <p>Citat:</p> <p><i>„Prethodno provedenim analizama u svrhu određivanja najpovoljnije tehnologije obrade ostatnog otpada, uspoređivane su tehnologije odlaganja, mehaničko-biološke i termičke obrade te se mehaničko-biološka obrada uz termičku obradu ostatnog otpada te korištenje električne i toplinske energije pokazala povoljnijom u odnosu na samo mehaničko-biološku obradu i odlaganje otpada, kako s ekonomskog aspekta tako i s aspekta utjecaja na okoliš.“</i></p> <p>Komentar:</p> <p>Ovaj prijedlog Plana analizira i uspoređuje samo 3 načina zbrinjavanja otpada, dok je niz kvalitetnijih, jeftinijih te okolišno i zdravstveno prihvatljivijih rješenja zanemaren. Ovaj prijedlog Plana neupitno i nekritički spalionicu predstavlja kao jeftino rješenje, a istovremeno ne analizira napredne sustave reciklaže koji mogu zbrinuti veće količine otpada od spalionice te su znatno jeftiniji.</p> <p>Prijedlog:</p> <p>Potrebno je u prijedlogu Plana detaljno obrazložiti tehničko-financijsku-ekološku opravdanost investicija na način da se prilože</p>	
--	--	---	--

	<p>valjane analize i usporedbe niza različitih sustava gospodarenja otpadom. Prvenstveno, potrebno je priložiti usporedbu predloženog sustava sa sustavom koji uključuje prevenciju stvaranja otpada, odvojeno prikupljanje od vrata do vrata i recikliranje, mehaničko biološku obradu s anaerobnom digestijom, reciklažu ostatnog otpada u sintetički pijesak te odlaganje inertnog otpada. Takav sustav u potpunosti poštuje EU direktive i povećava postotak reciklaže pa se bilo koji drugi sustav mora staviti u direktnu komparaciju s njim.</p> <p><u>2.1 Pregled sadržaja i glavnih ciljeva prijedloga plana</u> str. 5. Tablica 2.1/1 - Kvantitativni ciljevi za količine otpada koje se stvaraju na području Grada Zagreba Komentar: Iz tablice se vidi da je Strategija gospodarenja otpadom RH u potpunosti neusklađena sa nacionalnim zakonodavstvom te sa EU direktivama o otpadu i odlagalištima. Strategija propisuje tek 18% odvojeno prikupljenog otpada 2020. godine što je apsolutno promašeno jer novi Zakon i EU direktiva o otpadu propisuje 50% odvojeno prikupljenog otpada 2020. Ista je stvar i sa količinom biorazgradivog otpada na odlagalištima - Strategija za 2015. godinu propisuje smanjenje količine odloženoga biorazgradivog komunalnog otpada za 75% od količine proizvedene 1995., dok novi Zakon i EU direktiva o odlagalištima propisuju smanjenje odlaganja biorazgradivog otpada na 75% količine</p>	
--	---	--

		<p>odložene 1997. već do kraja 2013. godine.</p> <p>Prijedlog: Potrebno je odustati od korištenja zastarjelih odredbi iz Strategije gospodarenja otpadom RH u kalkulacijama i formiranju sustava gospodarenja otpadom te u potpunosti uskladiti sustav s nacionalnim zakonodavstvom koje implementira ciljeve EU direktive o otpadu i odlagalištima i propisuje primarnu selekciju i reciklažu kao temelj gospodarenja otpadom.</p> <p><u>2.1.4 Usuglašenost prijedloga Plana s drugim odgovarajućim planovima i programima, odlukama, propisima i europskim direktivama</u> str. 33.</p> <p>Citat: <i>„Zakonodavni okvir djelovanja putem zakona, uredbi pravilnika i dr. u području gospodarenja otpadom u RH harmoniziran je s europskim okvirom, tj. propisima (direktive i dr.).“</i></p> <p>Komentar: Navedena tvrdnja je točna, međutim, ni na koji način ne pokazuje usuglašenost prijedloga Plana s novim nacionalnim zakonodavstvom. Štoviše, ovaj prijedlog Plana nije usklađen ni sa Zakonom ni sa EU direktivama unatoč tome što se navodi da su one uzete u obzir prilikom izrade prijedloga.</p> <p>Prijedlog: Izmijeniti prijedlog Plana gospodarenja otpadom za Zagreb na način da poštuje novi Zakon koji implementira ciljeve EU direktive o otpadu i odlagalištima i propisuje primarnu selekciju i reciklažu kao temelj sustava gospodarenja otpadom.</p>	
--	--	--	--

	<p><u>4.8 Kvaliteta života stanovništva</u> str. 80. Citat: <i>„Lokacije predviđene prijedlogom Plana gospodarenja otpadom koje se istražuju nalaze se uglavnom u neizgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja. S obzirom na postojanje naselja u blizini lokacija planiranih objekata za gospodarenje otpadom, očekuju se određeni utjecaji na kvalitetu života stanovništva.“</i></p> <p>Komentar: Prijedlog plana ne navodi valjane epidemiološke i ekotoksikološke studije koje bi predvidjele utjecaj emisija štetnih plinova iz PTOO na kvalitetu života i zdravstveno stanje stanovništva u okolici.</p> <p>Prijedlog: Tražimo da se provedu valjene epidemiološke i ekotoksikološke analize koje bi ukazale na utjecaj planiranog sustava gospodarenja otpadom na kvalitetu života stanovništva, kao i izradu istih za alternativne sustave gospodarenja otpadom kako bi se mogle izvršiti valjane usporedbe.</p> <p><u>5.3.2 Analiza utjecaja ciljeva Plana</u> str. 94. Citat: <i>„Obrada ostatnog otpada prije konačnog zbrinjavanja Dugoročno pozitivan utjecaj. Proizvodnjom energije iz odlagališnog plina smanjuje se emisija stakleničkih plinova (umjesto metana u zrak se emitira ugljikov dioksid i smanjuje se potrošnja fosilnih goriva, čijim izgaranjem nastaju staklenički plinovi). Planom su</i></p>	
--	---	--

		<p><i>predviđene lokacije za termičku obradu ostatnog otpada i otpada nastalog izgaranjem. Mogući su negativni utjecaji (pretežito lokalni) povezani s radom ovih postrojenja. Radi učinkovitog izbjegavanja ovih negativnih utjecaja, potrebna je primjerena primjena suvremenih tehnologija, te učinkovita provedba aktivnosti kojima se smanjuje količina ostatnog otpada (odvajanje, reciklaža).“</i></p> <p>Komentar: Obrada ostatnog otpada u postrojenju za termičku obradu otpada nikako ne može imati pozitivan utjecaj. Prvo, zbog kapaciteta spalionice 400.000 tona postotak reciklaže neće se povećati jer bi to značilo manje otpada potrebnog za rad spalionice. Drugo, spalionica proizvodi jako malene količine energije koje su neusporedivo manje od energije koja se štedi reciklažom. Treće, spalionice diljem svijeta često emitiraju nedozvoljene količine stakleničkih plinova i opasnih kemijskih spojeva čime se povećava njihov negativan utjecaj. Potrošnja fosilnih goriva može se zamijeniti drugim alternativnim izvorima energije koji nemaju emisije nikakvih stakleničkih plinova poput spalionica.</p> <p>Prijedlog: Izgradnju postrojenja za termičku obradu otpada potrebno je ocijeniti kao neprihvatljiv negativan utjecaj (-2) na ekološku mrežu.</p> <p><u>6.1.1 Utjecaj na zrak</u> str. 111. Citat: <i>„Kao i kod drugih otvorenih kompostana, moguća je pojava neugodnih mirisa na radnim</i></p>	
--	--	--	--

		<p><i>površinama kompostane te u neposrednoj blizini. Stoga je neophodan kontinuiran praćenje stanja kvalitete zraka specifičnih onečišćujućih tvari u neposrednoj blizini objekta.“</i></p> <p>Komentar: Sve postojeće kompostane imaju tehnološki loše izveden sustav obrade biorazgradivog otpada jer se ono odvija na otvorenom uz intenzivnu aeraciju prevrtanjem kompostnih hrpa što izaziva neugodne mirise te osim proizvodnje komposta niske kvalitete nema drugih pozitivnih strana. Takav sustav nije u skladu s najbolje raspoloživim tehnologijama (NRT ili engl. BAT) jer ne postiže najbolje učinke u zbrinjavanju biootpada.</p> <p>Prijedlog: Postojeće kompostane, kao i planiranu novu, potrebno je uskladiti s najbolje raspoloživim tehnologijama (NRT ili engl. BAT) te ih modernizirati na način da se modificira sustav obrade otpada u njima tako da se otpad obrađuje u zatvorenom sustavu u zatvorenim dinamičkim modulima s uključenom anaerobnom digestijom te proizvodnjom bioplina uz postojeću proizvodnju komposta.</p> <p>str. 112.</p> <p>Citat: <i>„Prema Studiji utjecaja na okoliš PTOO-a u Gradu Zagrebu (2006.) kojom je predviđena tehnologija termičke obrade komunalnog otpada u PTOO-u, uz pridržavanje propisanih mjera zaštite zraka, u okolici objekta se ne očekuju koncentracije onečišćujućih tvari koje bi prelazile granične vrijednosti prema Uredbi o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku (NN</i></p>	
--	--	---	--

	<p>117/12).“</p> <p>Komentar: Iako se povećane koncentracije onečišćujućih tvari na očekuju u okolici PTOO, one su vrlo izgledne s obzirom na niz studija koje govore o prekoračivanju dozvoljenih emisija, pogotovo kad se one mjere nenajavljeno.</p> <p>Prijedlog: Definirati emisije iz PTOO kao vrlo moguće u značajno negativnom obliku.</p> <p>6.1.8 Kvaliteta života stanovništva str. 121.</p> <p>Citat: <i>„Spaljivanjem otpada mogu nastati visokotoksične tvari (tzv. „superotrovi“, kao što su klorirani dioksini i furani, kao i odreneni teški metali), koje dopijevaju u okoliš. Stoga je pri izboru postrojenja za termičku obradu komunalnog otpada čija je gradnja predviđena Planom neophodan odabir najbolje raspoložive tehnike (NRT). Rizici povezani sa termičkom obradom otpada mogu se smanjiti izborom najboljih raspoloživih tehnologija koje se temelje na standardima i vrijednostima emisija koje su u prvom redu namijenjene zaštiti ljudskog zdravlja i okoliša.“</i></p> <p>Komentar: Ne može se navoditi da je, kako bi se smanjio rizik od onečišćenja, potrebno odabrati dobru tehnologiju u postrojenju za termičku obradu otpada prema NRT budući da se već sama termička obrada ostatnog otpada ne može klasificirati među najbolje raspoložive tehnologije za obradu otpada koje postižu najbolje učinke u</p>	
--	---	--

		<p>smanjenju količina otpada koje je potrebno zbrinuti odlaganjem otpada, iskorištavanju energije otpada i odlagališnog plina te smanjenju emisija u zrak. Termičkom obradom otpada nastaje znatan udio otpada kojeg je potrebno zbrinuti na odlagalištu, od čega je dobar dio i opasni otpad; termičkom obradom otpada se ne postiže visok stupanj proizvodnje energije jer spalionice imaju nisku energetska učinkovitost te se puno više energije uštedi reciklažom nego dobije spaljivanjem; termičkom obradom otpada ne doprinosi se smanjenju emisija jer spalionice diljem svijeta često pokazuju prekoračene dozvoljene granice emisija. Za sve navedeno postoje dokazi koji su znanstveno potkrijepljeni pa je neprohibitivno tvrditi suprotno. Također, diljem svijeta postoje primjeri naprednijih tehnologija za zbrinjavanje ostatnog otpada (npr. Vedelago 100% recycling project) kojima se postiže preko 95% reciklaže otpada (u svrhu proizvodnje sintetičkog pijeska itd.) tako da se nikako ne smije tvrditi da je termička obrada najbolje raspoloživa tehnologija.</p> <p>Prijedlog: Potrebno je provesti analize o isplativosti svih mogućnosti primarnog odvajanja otpada kao i postrojenja za obradu ostatnog otpada, transparentno priložiti spomenute analize i objasniti zašto se odabire određeni sustav za gospodarenje otpadom u Zagrebu. Tek nakon provedenih svih analiza moguće je predlagati sustav gospodarenja otpadom, opravdati tvrdnju da takav sustav spada među NRT tehnologije te</p>	
--	--	--	--

	<p>poštuje europsko i nacionalno zakonodavstvo.</p> <p><u>8.2 Varijantna rješenja tehnologija obrade</u> <i>str. 136.</i> Komentar: Ovaj prijedlog Plana analizira i uspoređuje varijantna rješenja tehnologije obrade ostatnog otpada dok su istovremeno takve analize za hijerarhijski prioritetnije stupnjeve gospodarenja otpadom (prevencija nastanka, ponovna upotreba i unaprjeđeno odvojeno prikupljanje otpada) takva rješenja izostala. Što se tiče varijantnih rješenja tehnologije obrade predstavljenih u prijedlogu Plana, može se reći da su ona nepotpuna jer ne uključuju naprednije načine reciklaže i mehaničko-biološke obrade, već se uglavnom fokusiraju na opisivanje procesa termičke obrade.</p> <p>Prijedlog: Potrebno je u prijedlogu Plana razraditi i rješenja za unaprijeđenje prevencija nastanka otpada, ponovne upotrebe i odvojenog prikupljanja otpada. Uz to, potrebno je bolje razraditi i varijantna rješenja tehnologije obrade ostatnog otpada na način da se uključe i mehanizmi za naprednu reciklažu i proizvodnju sintetičkog pijeska te napredni mehanizmi za redukciju količina mulja i povećanu proizvodnju bioplina.</p> <p><u>8.2.1 Mehaničko-biološka obrada</u> <i>str. 137.</i> Citat: <i>„Tijekom devedesetih godina provedene su u Europi brojne vrlo detaljne kemijske analize komunalnog i po sastavu sličnog proizvodnog</i></p>	
--	--	--

		<p><i>otpada koje pokazuju da i u običnom komunalnom otpadu ima velikih opterećenja teškim metalima i organskim otrovima. Inertizacija i razgradnja tih štetnih tvari se ne može u dovoljnoj mjeri osigurati kod primjene MBO-a, što je i glavni nedostatak u odnosu na termičku obradu.“</i></p> <p>Komentar: Nedovoljna inertizacija i razgradnja štetnih tvari temeljena na studijama iz devedesetih godina nije opravdanje za davanje prednosti termičkoj obradi ostatnog otpada u odnosu na mehaničko-biološku obradu i njezino olako odbacivanje. Mehaničko-biološkom obradom s anaerobnom digestijom izvlače se svi korisni sastojci iz ostatnog otpada, a inertizirani otpad može se dodatnim procesnim postrojenjem zbrinuti u sintetički pijesak čime se dobiva korisna industrijska sirovina, za razliku od termičke obrade kojom se kao produkt dobivaju znatne količine pepela za odlaganje, od čega je dio i opasni otpad čije je pitanje zbrinjavanja jako skupo.</p> <p>Prijedlog: Napraviti i priložiti sve valjane analize koje će usporediti mehaničko-biološku obradu s anaerobnom digestijom i dodatnim procesnim postrojenjem za proizvodnju sintetičkog pijeska sa postrojenjem za termičku obradu otpada. Ta analiza mora uključivati cijenu izgradnje i održavanja, količine proizvedene energije kao i energiju koja se štedi reciklažom, energiju potrebnu za rad postrojenja, cijenu zbrinjavanja produkata te količine emisija štetnih kemijskih</p>	
--	--	---	--

	<p>spojeva.</p> <p><u>8.2.2 Termička obrada otpada</u> str. 137.</p> <p>Citat: <i>„Za obradu ostatnog otpada u gusto naseljenim područjima, osobito su važni termički postupci koji osiguravaju energetska uporabu otpada te materijalno recikliranje ostataka termičke obrade (šljake i pepela). Termički postupci (spaljivanje, piroliza, rasplinjavanje), uz kvalitetnu mineralizaciju otpada, jamče gotovo potpuno izbjegavanje odlaganja otpada (do 90 %). Suvremena postrojenja za termičku obradu otpada redovito su opremljena složenim i potpuno automatski upravljanim uređajima za čišćenje dimnih plinova. To je i glavni razlog visokim troškovima termičke obrade otpada. Ti se troškovi mogu smanjiti prodajom proizvedene toplinske i električne energije.“</i></p> <p>Komentar: Ostaci termičke obrade otpada neće se reciklirati, već će se odlagati na odlagalište pa je tvrdnja o materijalnoj reciklaži netočna. Uz to, neprimjereno je paušalno tvrditi da će se visoki troškovi termičke obrade otpada smanjiti prodajom proizvedene toplinske i električne energije kada se zna da je energetska učinkovitost termičke obrade vrlo niska (pogotovo kada se spaljuje mulj) te bez provedenih analiza kolika će ta količina biti i koliki će biti troškovi izgradnje i održavanja spalionice. Također, termička obrada ne jamči izbjegavanje odlaganje otpada jer se znatne količine otpada moraju odlagati na odlagalište. Znatno manje</p>	
--	--	--

		<p>količine bi se morale odlagati da se razvija sustav prevencija nastanka otpada + ponovna upotreba + odvajanje od vrata do vrata + reciklaža + mehaničko biološka obrada s anaerobnom digestijom + proizvodnja sintetičkog pijeska (odlaganje do 5%).</p> <p>Prijedlog: Ispraviti netočne tvrdnje, napraviti valjane analize isplativosti predloženog sustava i usporedbu sa sustavom prevencija nastanka otpada + ponovna upotreba + odvajanje od vrata do vrata + reciklaža + mehaničko biološka obrada s anaerobnom digestijom + proizvodnja sintetičkog pijeska.</p> <p><u>8.2.2.1 Spaljivanje s iskorištavanjem dobivene energije</u> <u>str. 137.</u></p> <p>Citat: <i>„Krajem 2002. u EU je radilo oko 360 energana na otpad kapaciteta većeg od 10.000 t/god, koje su ukupno termički obranivale blizu 50.000.000 t komunalnog otpada godišnje (približno 20 % od ukupne količine komunalnog otpada). Pri tome je proizvedeno oko 25 TWh/god električne energije i odgovarajuća količina toplinske energije, čime je smanjena potrošnja fosilnih goriva (mazut, prirodni plin) za približno 10.000.000 ten (ekvivalent nafte) godišnje, uz odgovarajuće smanjenje emisije stakleničkih plinova do koje dolazi prilikom njihovog izgaranja [2].“</i></p> <p>Komentar: Navedeni podaci sami po sebi ne govore dovoljno o energetskej učinkovitosti spalionica. Uz to, neprimjereno je iznositi tvrdnje o smanjenju</p>	
--	--	---	--

		<p>emisija stakleničkih plinova jer spalionice diljem svijeta često pokazuju prekoračene dozvoljene granice emisija.</p> <p>Prijedlog: Potrebno je uz navedene količine proizvedene energije priložiti i podatak o energiji potrebnoj za rad samog postrojenja za termičku obradu otpada te u konačnici i broj kućanstava opskrbljen dobivenom energijom. Osim toga, potrebno je priložiti i usporedbu s količinama energije koja bi se dobila iz bioplina koji bi nastao u postrojenju za mehaničko-biološku obradu otpada s anaerobnom digestijom, kao i usporedbu s količinama energije koja se štedi reciklažom. Potrošnja fosilnih goriva može se zamijeniti drugim alternativnim izvorima energije koji nemaju emisije nikakvih stakleničkih plinova poput spalionica pa se treba odbaciti termička obrada otpada kao alternativni izvor energije.</p> <p><u>8.2.3 Odabir najprihvatljivijeg varijantnog rješenja tehnologije obrade na okoliš</u> str. 140.</p> <p>Citat: <i>„Prethodno provedenim analizama u okviru Programa gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu (2005) u svrhu određivanja najpovoljnije tehnologije obrade ostatnog otpada, uspoređivane su tehnologije odlaganja, mehaničko-biološke i termičke obrade te se termička obrada ostatnog otpada uz korištenje električne i toplinske energije pokazala povoljnijom u odnosu na mehaničko-biološku obradu i odlaganje otpada, kako s ekonomskog aspekta tako i s aspekta utjecaja na okoliš.</i></p>	
--	--	---	--

		<p><i>Također, za Postrojenje za termičku obradu otpada (PTOO) s proizvodnjom električne i toplinske energije izranena je studija utjecaja na okoliš te dobiveno Rješenje o prihvatljivosti zahvata na okoliš (Kl:UP/I 351-03/06-02/0068, Urbr:531-08-3-1-06-4 od 21. srpnja 2006. godine).“</i></p> <p>Komentar: Ovaj prijedlog Plana analizira i uspoređuje samo 3 načina zbrinjavanja otpada, dok je niz kvalitetnijih, jeftinijih te okolišno i zdravstveno prihvatljivijih rješenja zanemaren. Ovaj prijedlog Plana neupitno i nekritički spalionicu predstavlja kao jeftino rješenje, a istovremeno ne analizira napredne sustave reciklaže koji mogu zbrinuti veće količine otpada od spalionice te su znatno jeftiniji i okolišno prihvatljiviji.</p> <p>Prijedlog: Potrebno je u prijedlogu Plana detaljno obrazložiti tehničko-financijsku-ekološku opravdanost investicija na način da se prilože valjane analize i usporedbe niza različitih sustava gospodarenja otpadom. Prvenstveno, potrebno je priložiti usporedbu predloženog sustava sa sustavom koji uključuje prevenciju stvaranja otpada, odvojeno prikupljanje od vrata do vrata i recikliranje, mehaničko biološku obradu s anaerobnom digestijom, reciklažu ostatnog otpada u sintetički pijesak te odlaganje inertnog otpada. Takav sustav u potpunosti poštuje EU direktive i povećava postotak reciklaže pa se bilo koji drugi sustav mora staviti u direktnu komparaciju s njim.</p>	
--	--	---	--

**8.2.4 Obrazloženje odabira najprihvatljivijeg
varijantnog rješenja tehnologije obrade****str. 140.****Citati:**

„Planom gospodarenja otpadom je predviđeno postrojenje za termičku obradu ostatnog neopasnog otpada na području Grada Zagreba, što je u skladu sa Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05), Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2007. –2015. godine (NN 85/2007), Prostornim planom Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba br. 8/01, 16/02, 11/03, 2/06, 1/09 i 8/09) i GUP-om Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba br.16/07, 2/08, 6/08, 8/08, 10/08, 15/08, 19/08, 1/09, 8/09 i 11/09).“

„Vezano uz činjenicu da se sve velike urbane sredine susreću s dva temeljna problema, a to su: problem opskrbe električnom i toplinskom energijom i problem odlaganja ostatnog otpada koji zaostaje nakon hijerarhijski prioriternih mjera izbjegavanja, smanjivanja i materijalnog recikliranja otpada, te činjenicu da Grad Zagreb ima uvjete za energetske uporabu ostatnog otpada, a nema prostora za tehnologije koje zahtijevaju velike površine za tehnološke postupke i/ili odlaganje ostataka ovih postupaka, izgradnja postrojenja za termičku obradu otpada nameće se kao optimalno rješenje.

Projektom termičke obrade otpada moguće je u potpunosti riješiti problem neopasnog otpada Grada Zagreba i kanalizacijskog mulja iz CUPOVZ-a. Tehnologija izgaranja se u najvećoj mjeri

	<p><i>practicira u razvijenim Europskim zemljama, jer daje zadovoljavajuće rezultate s aspekta zaštite okoliša (pročišćavanje dimnih plinova) i ekonomski je opravdana.“</i></p> <p>Komentar: Strategija i Plan gospodarenja otpadom RH su veoma zastarjeli i u potpunosti u suprotnosti sa Okvirnom direktivom o otpadu (2008/98/EC) i Zakonom o održivom gospodarenju otpadom. Ovaj je prijedlog Plana utemeljen na tim dokumentima te je stoga u potpunosti neusklađen sa europskim i hrvatskim zakonodavstvom. Prvenstveno zbog apsolutnog nepoštivanja hijerarhije gospodarenja otpadom te jer ne daje kvalitativne opise na koji će se način dostići spomenuti ciljevi Zakona o održivom gospodarenju otpadom po pitanju obaveza koje se tiču odvojenog prikupljanja otpada i povećanja reciklaže. Uz to, navedeni argumenti za izgradnju spalionice apsolutno su neprihvatljivi jer postoji niz boljih alternativa za zbrinjavanje otpada, proizvodnju energije i zbrinjavanje otpadnog mulja iz CUPOVZ-a, a one ni na koji način nisu analizirane prije izrade ovog prijedloga Plana.</p> <p>Prijedlog: Zahtijevamo izmjenu prijedloga Plana i usklađivanje sa novim Zakonom i Okvirnom direktivom o otpadu tako da novi prijedlog Plana poštuje hijerarhiju gospodarenja otpadom te najveći dio sredstava namijenjenih za gospodarenje otpadom usmjeri na više stupnjeve hijerarhije tj. na prevenciju nastanka otpada i povećanje reciklaže, a ne na spaljivanje koje ide nauštrb reciklaži. Prije odabira najprihvatljivijeg</p>	
--	---	--

		<p>varijantnog rješenja tehnologije obrade potrebno je analizirati i druge sustave poput sustava napredne reciklaže koji uz mehaničko biološku obradu s anaerobnom digestijom uključuje i proizvodnju sintetičkog pijeska kao vrijedne sirovine.</p>	
6.8.2014.	<p>Stjepan Nikolić, dipl. ing. kult. tehnike, Zagreb</p>	<p>Odbacivanje lokacija – Dumovečki lug i Novačica za šljaku i mulj je velika pogreška – stručna koja je imati dalekosežne posljedice jer kompletan CGO u Resniku neće proći i vremena više nema. Zato i pišem ovaj prilog da ostane dokaz da ste i 2006. i 2010. g mogli naći rješenje za koje više nema nade i nema niti stručnjaka koji bi to mogli provesti. Još 2010. sam napisao tekst o lokacijama Cjelovitog sustava gospodarenja otpadom Zagreba kao član radne skupine i savjetnik za ekologiju Zavoda za prostorno uređenje i to usmeno obrazložio na sastanku u gradskom nadležnom uredu. Taj tekst prilažem kao svoj današnji prijedlog na I i D GUP na javnoj raspravi i javnom uvidu 2014. u zakonskom roku. Još 2006. je izrađen "Program gospodarenja</p>	<p>Strateška studija obradila je lokacije i lokacije u istraživanje koje je temeljem Odluke o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba (SI/gl 17/10 i 5/12) predložio Zavod za prostorno uređenje grada Zagreba da se sa stanovišta gospodarenja otpadom preispitaju, a koje su prenijete u Nacrt prijedloga PGO za Grad Zagreb do 2015. Ovim izmjena i dopunama nisu obuhvaćene lokacije Dumovečki lug i Novačica pa se tako ni Nacrt prijedloga PGO ni strateška studija nisu bavile ovim lokacijama, osim u dijelu povijesnog pregleda.</p> <p>Lokacija PTOO-a određena je Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. - 2015. (NN 85/07, 126/10 i 31/11), na temelju Programa gospodarenja otpadom Grada Zagreba kojeg je izradio IGH d.d. Zavod za ekološki inženjering iz 2006. godine (SI/gl 7/06), a predložena je Višekriterijalnom analizom za odabir jedne od dviju predloženih lokacija za izgradnju PTOOZ-a (Savica –Šanci i Zagreb – istok, Resnik) koju je izradio konzorcij NOVUM/UTW-EPZ, 2001. Tom je analizom lokacija Zagreb–istok (Resnik) ocijenjena pogodnom za izgradnju građevine za termičku obradu otpada vezano uz zahtjeve klimatskih parametara,</p>

	<p>otpadom grada Zagreba i zagrebačke županije" kao jedino logično i ekonomski i ekološki opravdano rješenje. Izrađivač je bio IGH-Zagreb s nizom suradnika i poduzeća na skoro tisuću stranica sa svim lokacijama i izračunima i prijedlogom tehnologije obrade otpada. Zašto tada iz tog materijala nije napravljen PLAN GO nije mi poznato ali je propust veliki i posljedice vrlo teške. Primjerice sada je u Resniku mulja oko četiristo tisuća tona i predstavlja veću opasnost za građane od sanitarne deponije Prudinec u Jakuševcu. I ne samo to, sama sanacija tih količina koštati će oko 40 mileura, a s predloženim tehnologijom spaljivanja vrtloženjem oko 300 mileura do kraja koncesijskog perioda. To samo kao ilustracija posljedica olakog potpisivanja koncesijskog ugovora Pročistač Zagreb.</p> <p>Većina prijedloga i primjedbi u privitku koji dopunjavam i tekstem o "Ekološkim problemima Zagreba" radi sagledavanja cjeline problema u kojem je najveći prioritet "Sanacija zagrebačkog vodonosnika" u što treba uključiti Zagrebačka županija, HEP, Hrvatske vode i Sliv Save i onda za zaštitu okoliša i EU fondovi i jasno grad Zagreb.</p> <p>Što se tiče lokacija uz ostale inzistiram na prijedlogu lokacija - ENO –a na Savici uz TE-TO ili kao alternativa na lokaciji Sajmište automobila ali pod uvjetom da potpuno sanira ili energetski iskoristi sav postojeći otpad na Jakuševcu i budući otpada Zagreba i Zagrebačke županije, a šljaka iz ENO oko 100 000 t/god i mulj iz Pročistača oko 75 000 t/god u Glinokopu ovačica za puno nižu</p>	<p>strukture naseljenosti, udaljenosti naselja i sl. Rezultati ove analize bili su uporište da se lokacija Zagreb-istok (Resnik) ucrtta kao 'lokacija u istraživanju' u Prostorni plan Grada Zagreba 2003. (SI/gl 11/03). Izmjenama i dopunama Prostornog plana Grada Zagreba iz 2006. (SI/gl 2/06) lokacija građevine za termičku obradu otpada u istraživanju utvrđuje se kao lokacija za postrojenje za termičku obradu otpada. Do lokacije ENO na Savici uz TE-TO problematična je ruta dopreme otpada. Također treba imati na umu da je ova lokacija prostorno vrlo ograničena jer se HEP-ov pogon na toj lokaciji u međuvremenu razvijao zauzimajući slobodne površine. Lociranje PTOO na lokaciji sajmišta automobila nije predviđeno prijedlogom izmjena i dopuna PPGZ pa se PGO i strateška studija ovom mogućnošću nisu bavili. „Potpuno saniranje“ postojećeg otpada na Jakuševcu (uključivo energetsko iskorištavanje), neovisno o lokaciji na kojoj bi se to izvodilo, nije predloženo Prijedlogom izmjena i dopuna PPGZ te se Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom grada Zagreba do 2015. nije bavio ovom temom.</p> <p>Mogućnost iskorištavanja ranije odloženog otpada prvenstveno ovisi o njegovom sastavu, što je potrebno razmotriti u okviru posebnog projekta ukoliko se ocijeni da za to postoje razlozi, bilo zbog vrijednosti samog otpada ili zbog vrijednosti zemljišta koje zauzima. Sporazum Grada Zagreba i Zagrebačke županije o zajedničkom zbrinjavanju otpada je raskinut te je Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom grada Zagreba do 2015. izrađen samo za Grad Zagreb, u skladu s projektnim zadatkom. Kako Prijedlogom izmjena i dopuna PPGZ lokacija Novačica nije predložena Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom grada Zagreba do 2015. i Strateška studija nisu je obrađivali.</p>
--	--	---

		<p>cijenu od spaljivanja ili za kompost za rekultivaciju.</p> <p>Samo napomena da je trend u svijetu iskorištavanje starog otpada s deponija i to nije ideja za budućnost nego sadašnja stvarnost i prava energetska uporaba i ekološka jer bi zauvijek uklonili opasnost "ekološke metanske bombe", vratili devastirani prostor svrsi a i ekonomski bi profitirali jer samo građevinska vrijednost polovice prostora vrijedi sto milijuna eura. Za sada toliko, stojim vam na raspolaganju kao i dosadašnjih dvadeset godina u ovom poslu.</p>	
--	--	---	--

Odgovori na primjedbe, mišljenja i prijedloge nadležnih tijela i vijeća gradskih četvrti

datum	ime i prezime	pitanje	odgovor																
21.7.2014.	VGČ Sesvete	<p>Članovi Vijeća gradske četvrti Sesvete upoznati su sa Strateškom studijom o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i Prijedlogom Plana gospodarenja otpadom u Gradu zagrebu do 2015.</p> <p>Obavještavamo temeljem konzultacija provedenih na razini Vijeće po predmetu Strateške studije i Prijedloga Plana gospodarenja otpadom da je veći dio članova Vijeća protivan predloženim dokumentima i tom dijelu koji se odnosi na planiranje postrojenja za termičku obradu otpadom zbog planiranja gradnje postrojenja za termičku obradu otpada koji bi rješavao preostali otpad nakon selektivnog prikupljanja, izdvajanja, sortiranja i izdvajanja za reciklažu, te mulj s Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Grada Zagreba (CUPOVGZ), te izražava bojazan od emisije u okoliš iz postrojenja spalionice i negativnog utjecaja na zdravlje u okolnom prostoru i okoliš.</p> <p>Mišljenja su također da je predložena lokacija Centra za gospodarenje otpadom i postrojenja za tehničku obradu na južnom području Resnika preblizu naseljima u istočnom dijelu Grada Zagreba</p> <p>Isti članovi Vijeća istovremeno se zalažu za</p>	<p>Moderna postrojenja za termičku obradu otpada već gotovo dvadeset godina spadaju u najčišća industrijska postrojenja, jer u ukupnoj emisiji štetnih tvari sudjeluju u najmanjim postocima.</p> <p>Tako npr. ova postrojenja u Njemačkoj u pogledu emisije dioksina i furana sudjeluju sa manje od 0,5 % u ukupnoj godišnjoj emisiji (podatak je preuzet iz stručnog rada "Dioxine und dioxinähnliche PCB in Umwelt und Nahrungsketten", Umwelt Bundesamt, siječanj 2014.).</p> <p>Europska unija je svojom Direktivom 2010/75/EU koja je na snazi od siječnja 2011. također definirala dopuštene vrijednosti u mg/Nm³ (11% O₂, suho), za PCCD/F u ng/Nm³ (11% O₂, suho).</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Prašina</th> <th>Cd</th> <th>HCl</th> <th>SO₂</th> <th>NO_x</th> <th>Hg</th> <th>Dioksini i furani</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prosječne dnevne vrijednosti</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>50</td> <td>200</td> <td>0,05</td> <td>0,1</td> </tr> </tbody> </table> <p>U hrvatskom zakonodavstvu ona je ugrađena u Uredbu o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 117/12). Dopuštene emisije dioksina i furana iz postrojenja za spaljivanje otpada su najviše do 0,1 ng/Nm³ u dimnom plinu u razdoblju uzimanja uzoraka ne manjem od 6 sati i ne većem od 8 sati. Ove granične vrijednosti emisija kao i propisani uvjeti rada i tehnološki zahtjevi za postrojenja za termičku obradu otpada, definirani su kako bi se osigurala visoka zaštita okoliša i ljudskog zdravlja.</p> <p>U prilog prihvatljivosti ovakvih postrojenja na okoliš i zdravlje ljudi govori činjenica da su mnoga od 450 takvih postrojenja u EU izgrađena u urbanim sredinama mnogih velikih europskih gradova poput Londona, Pariza, Kopenhagena, Berlin, Zuricha, Amsterdama.</p> <p>Nacrtom prijedloga PGO za Grad Zagreb koji se temelji na hijerarhijskom načelu gospodarenja otpadom koji je definiran člankom 4. Okvirne direktive o otpadu</p>		Prašina	Cd	HCl	SO ₂	NO _x	Hg	Dioksini i furani	Prosječne dnevne vrijednosti	10	10	10	50	200	0,05	0,1
	Prašina	Cd	HCl	SO ₂	NO _x	Hg	Dioksini i furani												
Prosječne dnevne vrijednosti	10	10	10	50	200	0,05	0,1												

	<p>koncept prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada te odvojenog prikupljanja pojedinih vrsta otpada (za daljnju reciklažu), koji bi pridonio bitnom smanjenju količina otpada za zbrinjavanje putem Centra za gospodarenje otpadom, uključivo i gospodarenje muljem sa CUPOVGZ uz sagledavanje mogućnosti upotpunjavanja ili promjene tehnologije postrojenja prečistača (- omogućivanje korištenja mulja u poljoprivredi) i u konačnosti bez potrebe postrojenja za termičku obradu otpada u Gradu Zagrebu.</p> <p>Dijelom alternativno također se predlaže da predstavnici Grada te gradska upravna tijela i zavodi pristupe pronalaženju drugih rješenja za zbrinjavanje otpada s područja Grada Zagreba u suradnji s predstavnicima regionalne samuprave sjeverozapadne i središnje Hrvatske i drugih adekvatnih mogućnosti i lokacija dalje od naselja za kvalitetno zbrinjavanje i gospodarenje otpadom za širu regiju Republike Hrvatske kao zajednički problem.</p> <p>Drugi dio članova Vijeća navodi kako je svjestan realnosti da Grad Zagreb treba zbrinuti i rješavati otpad na svom području, uz selektivno prikupljanje, recikliranje i dr. uključivo i putem postrojenja za termičku obradu otpada uz primjenu visokih standarda i mjera kako bi se otklonile eventualne mogućnosti negativnog utjecaja emisija u okolni prostor i na zdravlje ljudi iz</p>	<p>(predviđena je kombinacija <i>različitih metoda obrade i uporabe otpada poput recikliranja, kompostiranja i termičke obrade otpada</i>. Ovaj Plan predviđa nadopunjavanje sustava primarnog sakupljanja otpada u Gradu Zagrebu – od povećanja broja spremnika kojih trenutno više od 4.000 na javnim površinama za odvojeno sakupljanje iskoristivog otpada (papir, staklo, plastika, staklena ambalaža) na zelenim otocima; uspostava sustava informatičkog praćenja odvojenog sakupljanja otpada, kao i povećanje broja reciklažnih dvorišta kojih trenutno ima devet, a do kraja 2015. planira se izgradnja barem jednog reciklažnog dvorišta u svakoj gradskoj četvrti, odnosno ukupno 17. Budući da sav otpad, pa tako ni odvojeno sakupljeni otpad, nije moguće reciklirati, primjerice određene frakcije papira i kartona infektivno kontaminiranih te mokar, zaprljan, zauljen, metaliziran i plastificiran papir, kao ni višeslojnu ambalažu, sav higijenski papir, pelene za djece i odrasle koje čine gotovo 12.000 t od ukupne mase skupljenog komunalnog otpada, a također i tekstil koji je infektivno kontaminiran, zaprljan ili zauljen, većinu obuće, stiropor, fotografije, mnoge proizvode i dijelove ambalaže iz plastike uključivo zaprljane PVC vrećice, mnoge predmete od gume i sličnih sintetskih materijala, predmete slijepljene od raznorodnih materijala, mnoge gorive materijale koji se koriste u građevinarstvu, razne sastavne dijelove vozila, elektroničkih uređaja, kućanskih aparata i još mnoge druge gorive sastojke otpada, Plan kombinira različite metode obrade i uporabe otpada, a sve u cilju prestanka odlaganja neobrađenog komunalnog otpada na odlagalištu kao najmanje prihvatljivog rješenja predviđenog hijerarhijom gospodarenja otpadom. EU propisi obvezuju obradu otpada prije odlaganja. Na taj se način smanjuje potreba za novim odlagalištima i izbjegavaju opasnosti za zdravlje i okoliš koje nastaju pri odlaganju neobrađenog otpada, posebno zbog emisija metana, utjecaja na podzemne vode i tlo, a čuvaju se i dragocjeni resursi. Utoliko su mnoge članice EU uvele naknadu za odlaganje, kao vrstu poticaja za skretanje tokova otpada u bolje načine gospodarenja otpadom.</p> <p>Tako prema članku 178. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/2013) sva postojeća neusklađena odlagališta za komunalni otpad zatvorit će se u roku do 12 mjeseci od dana puštanja u rad Centra za gospodarenje otpadom na kojem se zbrinjava komunalni otpad iz jedinice područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalazi odlagalište. Izgradnjom Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom i početkom rada Postrojenja za termičku obradu otpada,</p>
--	--	--

		<p>budućeg Centra za gospodarenje otpadom i postrojenja, a prema praksi većeg broja europskih gradova, te stoga nema bitnijih primjedbi na Stratešku studiju i Prijedloga Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. te lokaciju planiranja Centra za gospodarenje otpadom i postrojenja za termičku obradu otpada.</p>	<p>zatvorit će se i sanirati postojeće odlagalište Prudinec-Jakuševac, a nakon njegovog zatvaranja daljnjih 30 godina provodit će se propisani monitoring, otplinjavanje i obrada odlagališnog plina uz monitoring, kao i pročišćavanje nastalih procjednih voda.</p> <p>Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja NN 117/07 u Dodatku 1 i Pravilnik o dopuni Pravilnika o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada NN 17/13, čl. 1 u Općim uvjetima za sve kategorije odlagališta u članku 1. stavak 1.1. propisuje da lokacija odlagališta otpada mora biti udaljena najmanje 500 m od naseljenog područja gdje stalno borave ljudi, osim lokacije centra za gospodarenje otpadom.</p>
18.7.2014.	VGČ Trnje	<p>1. Vijeće Gradske četvrti Trnje raspravljalo je i ima određene primjedbe na Stratešku studiju o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu zagrebu do 2015. na okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu do 2015.</p> <p>2. Vijeće smatra da su ciljevi odvojeno sakupljenog otpada i recikliranja nedovoljno ambiciozni i tek zadovoljavaju minimumu iz hrvatskog zakonodavstva. Planirani kapaciteti za pojedinu obradu nisu u skladu s projekcijama količina kretanja otpada i izdvojeno sakupljenog otpada navedenih u planu. Planirani kapacitet za reciklažu, mehaničku i biološku obrada su premali, dok je planirani kapacitet za termičku obradu prevelik. U Zagrebu postoji višegodišnji trend prirodnog smanjivanja količine prikupljenog otpada, bez edukacijskih i sličnih kampanja, kao što je vidljivo u planu Tablica 4./3. S obzirom da se već 2015. očekuje smanjenje</p>	<p>Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu, u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom Europske unije iz članka 4. Okvirne direktive o otpadu(2008/98/EC), posredstvom Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom oživotvoruje cjeloviti sustav gospodarenja otpadom predviđajući <i>kombinaciju različitih metoda obrade i uporabe otpada poput recikliranja, kompostiranja i termičke obrade otpada</i>. Ovaj Plan predviđa nadopunjavanje sustava primarnog sakupljanja otpada u Gradu Zagrebu – od povećanja broja spremnika kojih trenutno više od 4.000 na javnim površinama za odvojeno sakupljanje iskoristivog otpada (papir, staklo, plastika, staklena ambalaža) na zelenim otocima; uspostava sustava informatičkog praćenja odvojenog sakupljanja otpada, kao i povećanje broja reciklažnih dvorišta kojih trenutno ima devet, a do kraja 2015. planira se izgradnja barem jednog reciklažnog dvorišta u svakoj gradskoj četvrti, odnosno ukupno 17. Budući da sav otpad, pa tako ni odvojeno sakupljeni otpad, nije moguće reciklirati, primjerice određene frakcije papira i kartona infektivno kontaminiranih te mokr, zaprljan, zauljen, metaliziran i plastificiran papir, kao ni višeslojnu ambalažu, sav higijenski papir, pelene za djece i odrasle koje čine gotovo 12.000 t od ukupne mase skupljenog komunalnog otpada, a također i tekstil koji je infektivno kontaminiran, zaprljan ili zauljen, većinu obuće, stiropor, fotografije, mnoge proizvode i dijelove ambalaže iz plastike uključivo zaprljane PVC vrećice, mnoge predmete od gume i sličnih sintetskih materijala, predmete slijepljene od</p>

		<p>na oko 300.000 t otpada za obradu, ekonomski je neracionalno planirati kapacitet postrojenja za termičku obradu otpada od 400.000 t.</p>	<p>raznorodnih materijala, mnoge gorive materijale koji se koriste u građevinarstvu, razne sastavne dijelove vozila, elektroničkih uređaja, kućanskih aparata i još mnoge druge gorive sastojke otpada, Plan kombinira različite metode obrade i uporabe otpada, a sve u cilju prestanka odlaganja neobrađenog komunalnog otpada na odlagalištu kao najmanje prihvatljivog rješenja predviđenog hijerarhijom gospodarenja otpadom. EU propisi obvezuju obradu otpada prije odlaganja. Na taj se način smanjuje potreba za novim odlagalištima i izbjegavaju opasnosti za zdravlje i okoliš koje nastaju pri odlaganju neobrađenog otpada.</p> <p>U Nacrtu prijedloga PGO za Grad Zagreb do 2015. navodi se „da je u 2012. dostignut udio izdvajanja određenih vrsta komunalnog otpada od 25,6%“, što je podatak preuzet iz Bilance otpada za Grad Zagreb za 2012. „s trendom rasta kojim se u 2020. u Gradu Zagrebu planira dosegnuti udio izdvajanja od 50% što je u skladu s Okvirnom europskom direktivom o otpadu.“ To znači da trend rasta udjela izdvajanja određenih vrsta komunalnog otpada kroz različite sustave odvojenog prikupljanja treba rasti po prosječnoj stopi od 3,05% godišnje čime se u Gradu Zagrebu planira postizanje zahtjeva iz Okvirne direktive o otpadu (2008/98/EC) koja određuje da svaka država članica do 2020. mora ispuniti sljedeći cilj:</p> <p>„Osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje otpadnih materijala poput papira, metala i plastike, kao i ostalog otpada iz domaćinstva ili sličnog otpada u minimalnom udjelu od 50% mase otpada“.</p> <p>Planirani kapacitet PTOO-a u Nacrtu prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb do 2015. preuzet je iz Studije o utjecaju na okoliš Postrojenja za termičku obradu otpada u Gradu Zagrebu iz 2006.. Tada CUPOVGZ još nije bio u pogonu, pa je kapacitet PTOO-a procijenjen na temelju tada utvrđenih količina komunalnog otpada od 300.000 t/god i procijenjenih količina otpadnog mulja od 69.000 t/god, te ostataka od čišćenja rešetki i sita od 16.000 t/god.</p> <p>Sukladno Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. (NN, 85/07, 126/10, 31/11) Grad Zagreb i Zagrebačka županija dogovorno su trebale planirati gradnju postrojenja za termičku obradu komunalnog otpada koje</p>
--	--	---	--

			<p>bi se nalazilo u Gradu Zagrebu, na lokaciji Resnik, a odlagalište ostataka od termičke obrade na lokaciji Zagrebačke županije. Međutim, Zagrebačka županija je u međuvremenu raskinula Sporazum o odlaganju ostatka termičke obrade na području Zagrebačke županije, a CUPOVGZ je počeo s radom. CUPOVGZ godišnje proizvodi oko 50.000 t mulja, odnosno manje od procijenjene količine, ali će zato 2018., kad bi PTOO trebao početi s radom, u privremene lagune biti odloženo oko 540.000 t otpadnog mulja.</p> <p>Nedavno provedeno istraživanje GfK pokazalo je da građani ne odvajaju otpad zbog nedostatka vremena za razvrstavanje i iznošenje otpada, nedostatka motivacije i svijesti o potrebi odvajanja otpada ili pak smatraju da je odvajanje otpada komplicirano i zahtjevno. S druge strane, na odvajanje otpada bi ih potaknulo uvođenje obaveze razvrstavanja otpada, kažnjavanje i veći broj spremnika za odvajanje koji bi im bili dostupni u blizini domova. Kako svjetska, tako i zagrebačka praksa ukazuju da je osim infrastrukture izuzetno važna edukacija građana, odnosno da je daleko intenzivnije nego što je to do sad bio slučaj potrebno osvijestiti poveznicu između zaštite okoliša i zdravlja na načelnoj razini i svakodnevnog ponašanja. Građani se u pravilu rado izjašnjavaju da im je zaštita okoliša i zdravlja važna, ali ta načelna opredijeljenost dolazi u pitanje kad iziskuje promjene u ponašanju (fenomen 'divljih odlagališta', svijest o važnosti odvojenog sakupljanja otpada koja nužno ne vodi do razdvajanja odvajanja i odnošenja pojedinih vrsta otpada poput papira, stakla, plastike i metala u posebne spremnike postavljene na javnim površinama i/ili reciklažna dvorišta). Informiranje i edukacija građana isto tako nisu samo po sebi dovoljne i građane također treba aktivno poticati na sudjelovanje u praksama smanjivanja i odvojenog sakupljanja otpada.</p>
--	--	--	--

<p>18.7.2014.</p>	<p>VGČ Peščenica-Žitnjak</p>	<p>1.) Vijeće Gradske četvrti Peščenica-Žitnjak daje negativno mišljenje o Strateškoj studiji utjecaja prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. i Prijedlogu plana gospodarenja otpadom u Gradu zagrebu do 2015.</p> <p>2) Vijeće Gradske četvrti Peščenica-Žitnjak se, u skladu s ranije donesenim zaključcima Vijeća o ovoj problematici protivi izgradnji Centra za gospodarenje otpadom odnosno bilo kakvog postrojenja za zbrinjavanje otpada na području Gradske četvrti Peščenica-Žitnjak.</p> <p>3.) podržavaju se zaključci koja su vijeća mjesnih odbora s područja Gradske četvrti Peščenica-Žitnjak (njih 15) donijela o Planu gospodarenja otpadom u Gradu i prosljedila nadležnim tijelima Grada Zagreba, 13. veljače 2014.</p> <p>4) Vijeće Gradske četvrti predlaže održavanje javne tribine o Planu gospodarenje otpadom u Gradu Zagrebu Zagrebu na području Mjesnog odbora Resnik.</p>	<p>Primaju se na znanje Zaključci Vijeća Gradske četvrti Peščenica-Žitnjak i protivljenje izgradnji Centra za gospodarenje otpadom na području njihove gradske četvrti.</p> <p>Realizacija Plana gospodarenja otpadom zahtjeva kvalitetnu i trajnu komunikaciju sa zainteresiranom javnosti, što među ostalim podrazumijeva i organiziranje tribina, savjetovanja i ostalih oblika konzultacija i komunikacije.</p>
-------------------	-------------------------------------	--	---

21.7.2014.	VGČ Donja Dubrava	<p>1. Razmotrena je Strateška studija o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015.</p> <p>2. Vijeće nije suglasno s istim, iz razloga neposredne blizine lokacije Resnik na kojoj se planira gradnja postrojenja za termičku obradu komunalnog otpada i odlagalište ostataka termičke obrade otpada.</p>	
22.7.2014.	VGČ Podsused-Vrapče	<p>Vezano za Vaše traženje, obavještavamo Vas da je Vijeće Gradske četvrti Podsused Vrapče suglasno o prijedlogu Plana na Stratešku studiju o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. uz primjedbu se pod točkom 2. Pregled sadržaja i glavnih ciljeva Prijedloga plana i odnosa s drugim odgovarajućim planovima i programima, podločka - Ocjena usklađenosti razmatranih lokacija s Generalnim urbanističkim planom Grada Zagreba, reciklažno dvorište planira na području bivše tvornice cementa u Podsusedu, ali ne na predloženoj lokaciji klizište Kostanjek.</p>	<p>Člankom 82. Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba („Službeni glasnik Grada Zagreba“, br. 16/07, 8/09 i 7/13) za uređenje područja nekadašnje Tvornice cementa u Podsusedu propisana je izrada Urbanističkog plana uređenja za čiju su izradu propisane sljedeće smjernice:</p> <p>„Za površinu poslovne namjene te javne i društvene namjene između planirane ulice Karažnik i Aleje Bologne (južni dio) predviđa se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - transformacija u prostor visokoga urbanog standarda, oblikovanjem i sadržajima prilagođen značenju zapadnog ulaza u grad; - omogućiti integraciju stambene namjene visine do 5 etaža, kao i supstituciju objekata cementare javnim i poslovnim sadržajima; - omogućiti poboljšanje komunalne infrastrukture - osobito odvodnje kao preduvjeta sanacije klizišta; <p>- preispitati mogućnosti dreniranja i korištenje podzemnih voda.</p> <p>U širem području nekadašnje Tvornice cementa, sjeverno od planirane ulice Karažnik (sjeverni dio plana):</p> <ul style="list-style-type: none"> - planirati površine gospodarske, stambene, mješovite, športsko-rekreacijske namjene i društvene namjene; - preduvjet gradnje u utjecajnoj zoni klizišta je provedena sanacija klizišta; - uređenje reciklažnog dvorišta za građevni otpad i odlaganje zemlje, u funkciji sanacije klizišta; - tipologiju gradnje sjeverno od planirane ulice Karažnik prilagoditi gradnji u kontaktnoj zoni.“

			<p>Članak 97. iste Odluke omogućuje unutar obuhvata UPU područja nekadašnje Tvornice cementa u Podsusedu - sjever, na lokaciji koja će se precizno utvrditi provedbenim dokumentom prostornog uređenja, uređenje reciklažnog dvorišta za građevni otpad i odlaganje zemlje, u funkciji sanacije klizišta. Dakle, mikrolokacija će biti utvrđena navedenim UPU-om. Razumno je pretpostaviti da će se reciklažno dvorište locirati na način da dodatno ne optereti ili u što manje mogućoj mjeri optereti kliznu plohu kako se situacija na prostoru klizišta ne bi pogoršala.</p>
<p>22.7.2014.</p>	<p>VGČ Maksimir</p>	<p>1. Vijeće Gradske četvrti podržava iznalaženje rješenja za sustavno i ekološko zbrinjavanje otpada grada Zagreba, sukladno Javnoj raspravi (do 6. kolovoza), vodeći se Planom gospodarenja otpadom RH, te Direktivom EU (2008/98EC). Potrebno je uskladiti skupljanje, razvrstavanje i recikliranje otpada (domaćinstva, industrija, bolnice, javne ustanove,...) s planiranim kapacitetima za reciklažu, mehaničku i biološku obradu otpada s kapacitetom za termičku obradu. Također smo mišljenja da se u Javnoj raspravi obvezno trebaju sagledati interesi i mišljenja građana Zagreba s područja mogućih lokacija postrojenja.</p> <p>Na kraju, mora se obratiti pozornost na zaštitu vodonosnog sloja grada Zagreba i mogući utjecaj na izvorišta i zalihe pitke vode grada.</p> <p>2. Ovaj će zaključak biti upućen Službi za mjesnu samoupravu.</p>	<p>U poglavlju 4.5. Krajobrazna raznolikost (str. 81) –navodi se :“Lokacija Savica-Šanci, nalazi se na području Savica te je Zakonom o zaštiti prirode (NN 80/13) zaštićeno u kategoriji značajnog krajobraza. Predstavlja kompleks močvarnih staništa s lijeve obale rijeke Save na području Grada Zagreba. Sastoji se od velikog dobro očuvanog rukavca Save i niza starih napuštenih šljunčara obraslih vodenom i močvarnom vegetacijom koje su kroz godine poprimile svojstva vrijednog poluprirodnog staništa.“</p>

17.7.2014.	<p>Odjel za rad gradskih četvrti i mjesnih odbora</p> <p>Područni odsjek Brezovica (Novi Zagreb)</p>	<p>1. Na zamolbu Gradskog ureda za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj Vijeće je razmotrilo Stratešku studiju o utjecaju Prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015.</p> <p>2. Vijeće je suglasno i nema primjedbi na Stratešku studiju i prijedlog Plana iz točke 1. zaključka</p>	
18.7.2014.	<p>VGČ Gornja Dubrava</p>	<p>Vijeće Gradske četvrti Gornja Dubrava razmotrilo je Stratešku studiju o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. te se većinom glasova izjasnilo protiv.</p>	
18.7.2014.	<p>VGČ Gornji grad - Medveščak</p>	<p>Vijeće Gradske četvrti Gornji grad-Medveščak zaprimilo je od Naslova Stratešku studiju o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš, i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015.. sa zamolbom da Vijeće Gradske četvrti da mišljenje.</p> <p>Ista su dostavljena svim Članovima Vijeća Gradske četvrti Gornji grad Medveščak na očitovanje. Obzirom da su se očitovala samo četiri člana Vijeća Gradske četvrti.</p>	

		Vijeće nije u mogućnosti donijeti zaključak o traženom, te iste prima na znanje. Na prvoj idućoj sjednici Vijeća Gradske četvrti koja će se održati u drugoj polovici mjeseca kolovoza. Vijeće će donijeti zaključak o davanju mišljenja za naprijed navedene akte.	
18.7.2014.	VGČ Novi Zagreb - istok	1.Vijeće Gradske četvrti Novi Zagreb - istok prima na znanje Stratešku studiju o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. 2.Ovaj zaključak dostavlja se Gradskom uredu za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj, Zagreb, Park Stara Trešnjevka br. 2.	
17.7.2014.	VGČ Novi Zagreb - zapad	Vijeće daje pozitivno mišljenje na Stratešku studiju o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i na Prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015	
17.7.2014.	VGČ Podsljeme	1.Vijeće Gradske četvrti Podsljeme daje pozitivno mišljenje na Stratešku studiju o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. 2.Ovaj će zaključak biti upućen Gradskom uredu za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj, Sektoru za zaštitu okoliša i održivo gospodarenje otpadom.	

18.7.2014.	VGČ Trešnjevka Sjever	<p>Vijeće Gradske četvrti Trcšnjevka-sjever je sukladno članku 89. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 20/01 pročišćeni tekst, 10/04. 18/05, 2/06. 18/06, 7/09, 16/09, 25/09. 10/10. 4/13. 24/13 i 4/14) suglasno sa Stateškoin studijom o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i Prijedlogom plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015.</p>	
24.7.2014.	VGČ Črnomerec	<p>1.Vijeće Gradske četvrti Črnomerec primilo je na znanje Stratešku studiju o utjecaju prijedloga plima gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu Zgrebu do 2015.</p> <p>2.Vijeće ima slijedeće prijedloge: -spalionica bi se trebala graditi izvan naseljenih područja -zelene otoke u podsljemenskoj zoni, gdje stanovništvo obitava u obiteljskim kućama, treba predvidjeti s gustoćom od-200 stanovnika, kako ne bi bio prevelik razmak istih - gradnju dva reciklažna dvorišta po gradskoj četvrti</p> <p>3. Ovaj Zaključak ćc se dostaviti Gradskom uredu za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj i Službi za mjesnu samoupravu.</p>	<p>Grad Zagreb mora uspostaviti sustav gospodarenja otpadom unutar svojih administrativnih granica, a osnovni ograničavajući faktor je pronalaženje odgovarajućih lokacija za određene sadržaje iz sustava gospodarenja otpadom, osobito izvan gradskih područja u aglomeraciji kakva je Grad Zagreb.</p> <p>U skladu sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) i Nacrtom prijedloga plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba do 2015. osigurat će se minimalno barem jedno reciklažno dvorište u svakoj gradskoj četvrti. Međutim, na prijedlog Vijeća Gradskih četvrti i Vijeća Mjesnih odbora u suradnji s komunalnom tvrtkom taj osnovni standard moguće je unaprijediti na način da se uz reciklažna dvorišta odrede dodatne javne površine za postavljanje dovoljnog broja spremnika za odvojeno sakupljanje otpada koje su u funkciji zelenih otoka i mogu zadovoljiti potrebe lokalnog stanovništva. Međutim, daljnja nadogradnja sustava iziskuje i značajna financijska sredstva koja bi Grad Zagreb mogao dobiti od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost kad bi imao usvojen Plan gospodarenja otpadom.</p> <p>Lokacija PTOO-a određena je Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. (NN 85/07, 126/10 i 31/11), na temelju Programa gospodarenja otpadom Grada Zagreba kojeg je izradio IGH d.d. Zavod za ekološki inženjering iz 2006. godine (Sl/gl 7/06), a predložena je Višekriterijalnom analizom za odabir jedne od dviju predloženih lokacija za izgradnju PTOOZ-a (Savica –Šanci i Zagreb – istok, Resnik) koju je izradio konzorcij NOVUM/UTW-EPZ, 2001. Tom je analizom lokacija Zagreb–istok (Resnik) ocijenjena pogodnom za izgradnju građevine za termičku obradu otpada vezano uz zahtjeve klimatskih parametara,</p>

			strukture naseljenosti, udaljenosti naselja i sl. Rezultati ove analize bili su uporište da se lokacija Zagreb-istok (Resnik) ucrtta kao 'lokacija u istraživanju' u Prostorni plan Grada Zagreba 2003. (Sl/gl 11/03). Nakon izrade Studije utjecaja na okoliš, izmjenama i dopunama Prostornog plana Grada Zagreba iz 2006. (Sl/gl 2/06) lokacija građevine za termičku obradu otpada u istraživanju utvrđuje se kao lokacija za postrojenje za termičku obradu otpada.
17.7.2014.	VGČ Donji Grad	<p>1. Vijeće Gradske četvrti Donji grad primilo je na znanje Stratešku studiju o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i Prijedlogu plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015.</p> <p>2. Zbog velikog obima materijala članovi Vijeća dogovorili su da do 01. kolovoza u pisanoj formi dostave svoje komentare i primjedbe na prijedlog, kako bi se do 04. kolovoza mogao pripremiti objedinjeni zaključak.</p> <p>3. Ovaj zaključak bit će upućen Gradskom uredu za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj, Sektor za zaštitu okoliša i održivo gospodarenje otpadom i Službi za mjesnu samoupravu.</p>	
17.7.2014.	VGČ Stenjevec (Susedgrad)	Vijeće Gradske četvrti Stenjevec primilo je na znanje Stratešku studiju o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015 i nema primjedbi.	

<p>30.7.2014.</p>	<p>VGČ Trešnjevka - Jug</p>	<p>Vijeće Gradske četvrti Trešnjevka - jug daje slijedeće primjedbe na Stratešku studiju o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu zagrebu do 2015.:</p> <p>1. Ciljevi odvojeno sakupljenog otpada i recikliranja su nedovoljno ambiciozni i tek zadovoljavaju minimum iz hrvatskog zakonodavstva.</p> <p>2. Planirani kapaciteti za pojedinu obradu otpada nisu u skladu s projekcijama količina kretanja otpada i izdvojeno sakupljenog otpada navedenih u planu. Planirani kapaciteti za reciklažu, mehaničku i biološku obradu otpada su premali, dok je planirani kapacitet za termičku obradu prevelik.</p> <p>3. U gradu Zagrebu postoji višegodišnji trend prirodnog smanjivanja količine prikupljenog otpada, bez edukacijskih i sličnih kampanja, kao što je vidljivo u planu Tablica 4./3. S obzirom da se već 2015. očekuje smanjenje na oko 300.000t otpada za obradu, ekonomski je neracionalno planirati kapacitet postrojenja za termičku obradu otpada od 400.000t.</p>	<p>Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu, u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom Europske unije iz članka 4. Okvirne direktive o otpadu(2008/98/EC), posredstvom Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom oživotvoruje cjeloviti sustav gospodarenja otpadom predviđajući <i>kombinaciju različitih metoda obrade i uporabe otpada poput recikliranja, kompostiranja i termičke obrade otpada</i>. Ovaj Plan predviđa nadopunjavanje sustava primarnog sakupljanja otpada u Gradu Zagrebu – od povećanja broja spremnika kojih trenutno više od 4.000 na javnim površinama za odvojeno sakupljanje iskoristivog otpada (papir, staklo, plastika, staklena ambalaža) na zelenim otocima; uspostava sustava informatičkog praćenja odvojenog sakupljanja otpada, kao i povećanje broja reciklažnih dvorišta kojih trenutno ima devet, a do kraja 2015. planira se izgradnja barem jednog reciklažnog dvorišta u svakoj gradskoj četvrti, odnosno ukupno 17. Budući da sav otpad, pa tako ni odvojeno sakupljeni otpad, nije moguće reciklirati, primjerice određene frakcije papira i kartona infektivno kontaminiranih te molar, zaprljan, zauljen, metaliziran i plastificiran papir, kao ni višeslojnu ambalažu, sav higijenski papir, pelene za djece i odrasle koje čine gotovo 12.000 t od ukupne mase skupljenog komunalnog otpada, a također i tekstil koji je infektivno kontaminiran, zaprljan ili zauljen, većinu obuće, stiropor, fotografije, mnoge proizvode i dijelove ambalaže iz plastike uključivo zaprljane PVC vrećice, mnoge predmete od gume i sličnih sintetskih materijala, predmete slijepljene od raznorodnih materijala, mnoge gorive materijale koji se koriste u građevinarstvu, razne sastavne dijelove vozila, elektroničkih uređaja, kućanskih aparata i još mnoge druge gorive sastojke otpada, Plan kombinira različite metode obrade i uporabe otpada, a sve u cilju prestanka odlaganja neobrađenog komunalnog otpada na odlagalištu kao najmanje prihvatljivog rješenja predviđenog hijerarhijom gospodarenja otpadom. EU propisi obvezuju obradu otpada prije odlaganja. Na taj se način smanjuje potreba za novim odlagalištima i izbjegavaju opasnosti za zdravlje i okoliš koje nastaju pri odlaganju neobrađenog otpada.</p> <p>U Nacrtu prijedloga PGO za Grad Zagreb do 2015. navodi se „da je u 2012.</p>
-------------------	------------------------------------	---	--

			<p>dostignut udio izdvajanja određenih vrsta komunalnog otpada od 25,6%“, što je podatak preuzet iz Bilance otpada za Grad Zagreb za 2012. „s trendom rasta kojim se u 2020. u Gradu Zagrebu planira dosegnuti udio izdvajanja od 50% što je u skladu s Okvirnom europskom direktivom o otpadu.“ To znači da trend rasta udjela izdvajanja određenih vrsta komunalnog otpada kroz različite sustave odvojenog prikupljanja treba rasti po prosječnoj stopi od 3,05% godišnje čime se u Gradu Zagrebu planira postizanje zahtjeva iz Okvirne direktive o otpadu (2008/98/EC) koja određuje da svaka država članica do 2020.mora ispuniti sljedeći cilj:</p> <p>„Osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje otpadnih materijala poput papira, metala i plastike, kao i ostalog otpada iz domaćinstva ili sličnog otpada u minimalnom udjelu od 50% mase otpada“.</p> <p>Planirani kapacitet PTOO-a u Nacrtu prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb do 2015. preuzet je iz Studije o utjecaju na okoliš Postrojenja za termičku obradu otpada u Gradu Zagrebu iz 2006.. Tada CUPOVGZ još nije bio u pogonu, pa je kapacitet PTOO-a procijenjen na temelju tada utvrđenih količina komunalnog otpada od 300.000 t/god i procijenjenih količina otpadnog mulja od 69.000 t/god, te ostataka od čišćenja rešetki i sita od 16.000 t/god.</p> <p>Sukladno Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. (NN, 85/07, 126/10, 31/11) Grad Zagreb i Zagrebačka županija dogovorno su trebale planirati gradnju postrojenja za termičku obradu komunalnog otpada koje bi se nalazilo u Gradu Zagrebu, na lokaciji Resnik, a odlagalište ostataka od termičke obrade na lokaciji Zagrebačke županije. Međutim, Zagrebačka županija je u međuvremenu raskinula Sporazum o odlaganju ostatka termičke obrade na području Zagrebačke županije, a CUPOVGZ je počeo s radom. CUPOVGZ godišnje proizvodi oko 50.000 t mulja, odnosno manje od procijenjene količine, ali će zato 2018., kad bi PTOO trebao početi s radom, u privremene lagune biti odloženo oko 540.000 t otpadnog mulja.</p>
11.7.2014.	<p>Grad Zagreb</p> <p>Gradski zavod za zaštitu</p>	<p>Na Vaš zahtjev za davanje mišljenja na dostavljenu Stratešku studiju o utjecaju Nacrta prijedloga plana gospodarenja</p>	

	<p>spomenika kulture i prirode</p>	<p>otpadom u gradu Zagrebu do 2015. G. na okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u gradu zagrebu do 2015. G. utvrđuje se sljedeće:</p> <p>Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da se, u Planu razmatrane lokacije, ne nalaze unutar granica područja zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode i upisanih u Upisnik zaštićenih područja, no Prethodnom ocjenom o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu utvrđeno je da bi zahvati i građevine za uspostavu sustava gospodarenja otpadom mogli imati utjecaj na ekološku mrežu.</p> <p>Stoga je Glavna ocjena analizirala utjecaj ciljeva Plana na cjelovitost ekološke mreže kao i utjecaj mjera i aktivnosti vezanih za provedbu Plana te ja za sve ciljeve, mjere i aktivnosti procijenjen dugoročno pozitivan utjecaj. Negativni utjecaji na vrste i staništa te cjelovitost ekološke mreže uglavnom nisu značajni. Primjerenim korištenjem suvremenih tehnologija za zbrinjavanje otpada moguće je eventualne rizike učiniti prihvatljivima.</p> <p>Prema Studiji, cjelovitost područja ekološke mreže ne ugrožava se značajno niti jednim ciljem ili aktivnostima provedbe ciljeva</p>	
--	---	--	--

		<p>Plana.</p> <p>Slijedom navedenoga, ovaj je Zavod mišljenja da su Strateška studija o utjecaju Nacrta prijedloga Plana gospodarenja otpadom u gradu zagrebu do 2015. G. na okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu do 2015. G. prihvatljivi u djelokrugu nadležnosti postupanja ovog Zavoda.</p>	
22.7.2014.	<p>GRAD ZAGREB Gradski ured za katastar i geodetske poslove</p>	<p>Ovaj Ured daje pozitivno mišljenje na Stratešku studiju o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. godine na okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu zagrebu do 2015., a u kojima su stručno i temeljito razrađene analize iz svih aspekata od utjecaja na gospodarenje otpadom u Gradu Zagrebu.</p> <p>Sveobuhvatno su prikazani podaci, mjere i strategija cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u skladu sa zakonskim okvirom u području gospodarenja otpadom.</p>	
25.7.2014.	<p>Javna ustanova „Maksimir“ za upravljanje zaštićenim područjima Grada Zagreba</p>	<p>Temljem Vašeg dopisa (Klasa: 351-03/13-08/1, urbroj: 251-02-01-14-70) od 8. Srpnja 2014. Dajemo mišljenje o Strateškoj studiji o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. Na</p>	

		<p>okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015.</p> <p>Javna ustanova Maksimir“ nema primjedbi na navedene dokumente, uz jednu napomenu. Kako je navedeno, strateškom procjenom nije detaljnije razmatrana lokacija Savica-Šanci kao alternativna lokacija za izgradnju PTOO te je ista predložena kao zamjenska, napominjemo da ukoliko dođe do razmatranja iste treba uzeti u obzir da se radi o području zaštićenom temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13) u kategoriji značajnog krajobraza.</p>	
28.7.2014.	<p>GRAD ZAGREB</p> <p>Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo</p>	<p>Vezano na vaš dopis KLASA: 351-03/13-08/1, URBROJ: 251-02-01-14-70, od 08. Srpnja 2014. A u svrhu dovršetka postupka strateške procjene predmetnih dokumenta dostavljamo mišljenje o istom.</p> <p>Nakon uvida u predložene dokumente možemo izvijestiti da smo suglasni sa predloženim i na iste nemamo primjedbe.</p>	
28.7.2014.	<p>Grad Zagreb</p> <p>Ured za upravljanje hitnim situacijama</p>	<p>Ured za upravljanje hitnim situacijama s obzirom na djelokrug svog djelovanja drži da je od posebne važnosti da Strateška studija o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu zagrebu do 2015. budu što kvalitetnije izrađeni.</p>	<p>Sadržaj Nacrta prijedloga Plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba do 2015. određen je Zakonom o gospodarenju otpadom (NN, 178/04, 11/06; 60/08 i 87/09). Po članku 10. ne postoji obaveza izrade predloženih evidencija i prikaza kao dijelova predmetnoga Plana. Prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN, 94/13), navedeni podaci o građevinama za gospodarenje otpadom, podaci o lokacijama odbačenog otpada, podaci o količinama, vrstama i tokovima otpada bit će sadržani u Informacijskom sustavu gospodarenja otpadom koji je sastavni dio Informacijskog sustava zaštite okoliša za koje ustrojava i vodi Agencija</p>

		<p>Ured izražava zadovoljstvo pripremljenim dokumentima, uz određene sugestije i preporuke</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dobro bi bilo da dokument sadrži pregled svih lokacija na kojima se skladišti opasan otpad na području Grada Zagreba, uz točno navedene adrese i katastarske čestice na kojima se nalazi; - Uvrštavanjem navedenih podataka u GIS aplikaciju bitno bi olakšali djelovanje žurnih službi u slučaju bilo kakvog akcidenta na navedenim lokacijama - Isto tako bi dobro bilo detaljnije razraditi pitanje divljih odlagališta na području Grada Zagreba, s obzirom na njihovu veličinu i učestalost pojavljivanja na pojedinim lokacijama. <p>Taj podatak bi sigurno pomogao u radu komunalnim službama i u konačnici smanjenju broja navedenih odlagališta jer ih trenutno ima više od tri stotine.</p> <p>Ovako dopunjena Strateška studija i Prijedlog plana gospodarenja otpadom dala bi nam konzistentnije dokumente, olakšale djelovanje gradskih službi i ureda i pomogla daljnjem popravljaju kvalitete svih građana Grada Zagreba.</p>	<p>za zaštitu okoliša, a nadzire Ministarstvo zaštite okoliša i prirode.</p>
28.7.2014.	<p>Zagrebački Holding d.o.o.</p>	<p>Vezano za Plan gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu za razdoblje do 2015. god.</p>	

	<p>URED UPRAVE</p>	<p>Odnosno na dopune istog, očitujemo se kako slijedi:</p> <p>Zagrebački Holding d.o.o. suglasan sa dostavljenim Vam primjedbama podnesenim od strane nadležnih Podružnica koje se bave prikupljanjem i odlaganjem otpada, Podružnice ZGOS i Podružnice Čistoća.</p> <p>Slijedom navedenog i dostavljenih Vam primjedbi, Zagrebački Holding d.o.o. moli da iste prihvatite i uvrstite u Plan gospodarenja otpadom Grada Zagreba do 2015 godine.</p>	
<p>9.7.2014</p>	<p>Zagrebački Holding d.o.o.</p> <p>URED UPRAVE</p> <p>Čistoća</p>	<p>Poštovani,</p> <p>S obzirom da je predmetni plan upućen u javnu raspravu, molimo da se u njega, a sa stanovišta Zagrebačkog holdinga d.o.o.,podružnice Čistoća kao davatelja javne usluge skupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada te drugih vrsta otpada, uvrste sljedeće dopune:</p> <p>Predlažemo da se na stranici 43. prije točke 5.3. doda odjeljak pod nazivom: „Servisno-operativni centar Zagrebačkog holdinga d.o.o., podružnice Čistoća“ te sljedeći tekst:</p>	<p>Prihvaća se.</p>

		<p>Servisno-operativni centar Zagrebačkog holdinga d.o.o., podružnice Čistoća</p> <p>Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba prenijelo je na tadašnje Trgovačko društvo Čistoća d.o.o. pravo vlasništva na nekretnini-neizgrađenom građevinskom zemljištu, zavedenom u zemljišnim knjigama kao z.k.č. br.1301/23, k.o. Jakuševac (k.č. br. 74/17, k.o. Jakuševac), ukupne površine 44.883 m2, a u svrhu izgradnje servisno –operativnog centra podružnice Čistoća sa slijedećim sadržajima:</p> <p>upravne zgrade s kotlovnicom i uljnim gospodarstvom,</p> <p>portirnice,</p> <p>otvorenog platoa za pranje vozila i zatvorene automatske praonice vozila,</p> <p>bravarske radionice te radionice za predobradu stakla i plastike,</p> <p>otvorenih natkrivenih skladišta neopasnog otpada i skladišta posuda;</p> <p>garaže,</p>	
--	--	--	--

		<p>prometnice, parkirališta, vanjskog vodovoda i kanalizacije, hidrantske mreže te vanjske rasvjete.</p> <p>U tom smislu ishođena je lokacijska dozvola klasa: UP/I-350-05/02-01/913, urbroj: 251-05-30/033-02-33 od 29.8.2002. godine i građevinska dozvola klasa: UP/I-361-03/2004-01/178, urbroj: 251-05-39/908-2004-8 od 28.7.2004. godine, nakon čega su započeli radovi na izgradnji planiranog kompleksa. Radovi se obavljaju u fazama, sukladno raspoloživim financijskim sredstvima. U narednom periodu na toj lokaciji planira se izgradnja otvorenih natkrivenih skladišta za skladištenje odvojeno skupljenog otpada, kao i uporaba otpada postupcima R12 i R13 u svrhu sortiranja neopasnog i inertnog otpada.</p> <p>U tablici 5.4./1 iza retka „Otpremna skladišta izdvojenih korisnih sastojaka otpada za daljnju reciklažu“ dodati novi redak sa sljedećim sastavnicama:</p>	
--	--	---	--

			Otvoreno natkriveno skladište neopasnog otpada u svrhu sortiranja otpada	Postojeće i planirano	SOC Jakuševac			100.000						
<p>U B dijelu tablice 6.2./1, iza retka „Skladište izdvojenih korisnih komponenti iz otpada na lokaciji Prudinec“ dodati novi redak sa sljedećim sastavnicama:</p>			<p>Otvoreno natkriveno skladište neopasnog otpada u svrhu sortiranja otpada na lokaciji SOC Jakuševac</p>			<p>U tablici 6.2./2, iza retka „Skladište izdvojenih korisnih komponenti iz otpada na lokaciji Prudinec“ dodati novi redak sa sljedećim sastavnicama:</p>			<table border="1"> <tr> <td data-bbox="564 1295 936 1407">B. Objekti i druge aktivnosti</td> <td data-bbox="936 1295 1059 1407">2014.</td> <td data-bbox="1059 1295 1131 1407">2015.</td> </tr> </table>			B. Objekti i druge aktivnosti	2014.	2015.
B. Objekti i druge aktivnosti	2014.	2015.												

		<p>Otvoreno natkriveno skladište neopasnog otpada u svrhu sortiranja otpada sa pratećim građevinama na lokaciji SOC Jakuševac</p>	<p>1.000.000</p>	<p>10.000.000</p>	<p>12.000.000</p>					<p>23.000.000</p>	
<p>28.7.2014.</p>	<p>Grad Zagreb Gradski ured za zdravstvo</p>	<p>Gradski ured za zdravstvo proučio je Stratešku studiju o utjecaju na okoliš prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu zagrebu do 2015. kao i Prijedlog plana gospodarenja otpadom koji su objavljeni na službenim stranicama Gradskog ureda za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj, te na isti nema primjedbi.</p> <p>Mišljenja smo da će predloženi način gospodarenja otpadom znatno poboljšati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete</p>	<p>Prijedlog izrade Procjene utjecaja na zdravlje (HIA) svakako će se razmotriti u postupku izrade i donošenja novog Plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb.</p>								

		<p>zbrinjavanja otpada u Gradu Zagrebu.</p> <p>Obzirom da je Prijedlogom plana gospodarenja otpadom u Gradu zagrebu do 2015. Predviđeno više lokacija na području Grada s različitim postupcima gospodarenja otpadom (reciklažna dvorišta, termička obrada, MBO, kompostane itd.), predlažemo da se za budući planski period izradi Procjena utjecaja na zdravlje (HIA). Iako postupak takve procjene u RH još nije institucionaliziran ni implementiran, postoji mogućnost dobivanja stručnog mišljenja od istraživačkih instituta, sveučilišta, zavoda za javno zdravstvo i sl.</p>	
30.7.2014.	<p>Grad Zagreb</p> <p>Gradski ured za imovinsko-pravne poslove i imovinu Grada</p>	<p>Vezano za obavijest i upit Grada Zagreba – gradonačelnika, Klasa: 351-03/13-08/1, ovaj Ured, nema primjedbi na sadržaj Strateške studije o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. Na okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015.</p>	
17.7.2014.	<p>MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE</p>	<p>Pregledom dostavljenog dokumenta naslovljenog "Plan gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu za razdoblje do 2015, godine" utvrđeno je da je, sukladno navodu iz poglavlja 2. „Polazne osnove" na 8. stranici, izrađen prema odredbama Zakona o otpadu</p>	

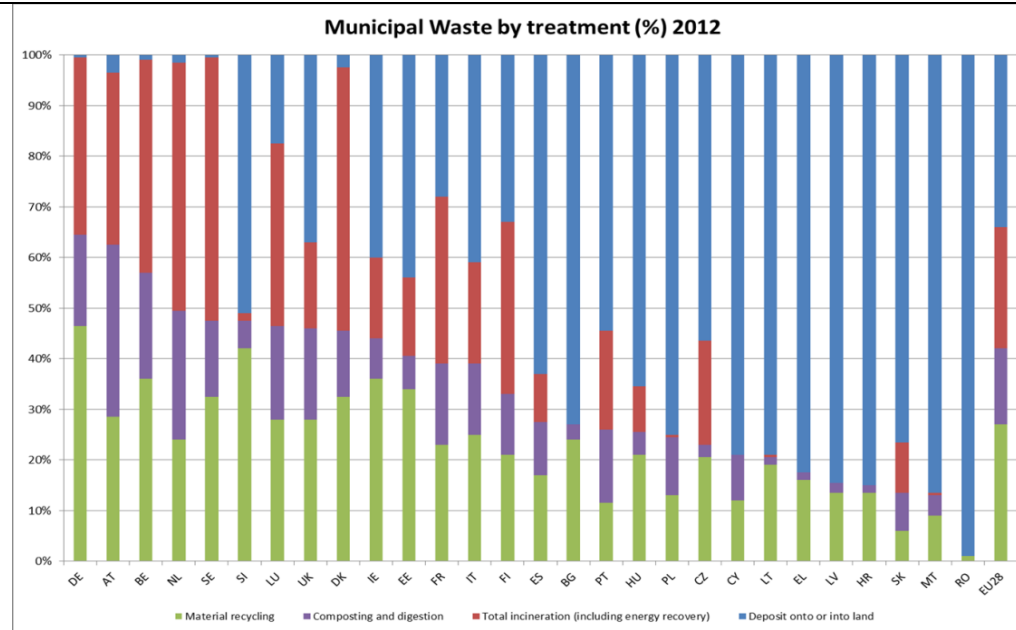
		<p>(NN 178/04, 111/06, 60/08 i 87/09).</p> <p>Slijedom navedenoga dostavljeni „Plan gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu za razdoblje do 2015. godine" nije plan gospodarenja otpadom iz članka 21. stavka 1. Zakona o održivom gospodarenju otpadom na kojeg bi se mogla primijeniti odredba Članka 21. stavka 2. Zakona o održivom gospodarenju otpadom.</p>	
23.7.2014.	<p>MUP POLICIJSKA UPRAVA ZAGREBAČKA SEKTOR UPRAVNIH I INSPEKCIJSKIH POSLOVA Inspektorat unutarnjih poslova Inspekcija zaštite od požara</p>	<p>Pregledom Strateške studije i Prijedloga predmetnog plana iz djelokruga zaštite od požara koji su stavljeni na javni raspravu i objavljen ina službenim stranicama Grada Zagreba, dajemo sljedeće mišljenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> -u tekstualnom dijelu Strateške studije o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. godine na okoliš pod točkom 10.1.2 "Procjena opasnosti i mjere sprječavanja nastanka i širenja požara", potrebno je u pogledu propisa iz područja zaštite od požara ažurirati trenutno važeće propise i to: - Pravilnik o planu zaštite od požara (NN 51/12) - Pravilnik o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (NN 116/11) - Pravilnik o vatrogasnim aparatima (NN 101/11, 74/13) <p>Također, obavještavamo vas da iz područja</p>	Primjedba se prihvaća.

		zaštite od požara nemamo drugih primjedbi na Stratešku studiju i Prijedlog predmetnog plana gospodarenja otpadom.	
25.7.2014.	Mjesni odbor RESNIK	<p>(...)</p> <p>Vijeće MO Resnik se zalaže, u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, za uvođenje održivog sustava zbrinjavanja otpada s naglaskom na recikliranju otpada. U prilog uvođenju održivog sustava zbrinjavanja otpada govori i činjenica da je recikliranje otpada višestruko jeftinije rješenje od drugih načina zbrinjavanja ko što je spalionica, pri čemu se korisni resursi vraćaju u proizvodni ciklus, a nema negativni utjecaj na okoliš.</p> <p>Člankom 6. Zakona o održivom gospodarenju otpadom propisano je da se gospodarenje otpadom temelji na uvažavanju načela zaštite okoliša propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša i pravnom stečevinom Europske unije, načelima međunarodnog prava zaštite okoliša te znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravila struke. Istim Zakonom propisano je da se otpad mora oporabiti, kao i hijerarhija zbrinjavanja otpada. Kao osnovna načela utvrđena su: sprečavanje nastanka otpada, poticajne mjere za</p>	<p>Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb usklađen je sa propisima RH i Direktivama EU i to Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, (NN 130/05) kao i Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015 (NN, 85/07, 126/10, 31/11). O usklađenosti također govori i Operativni program „okoliš“ 2007. – 2013. (OPO) čija je jedna od prioritetnih osi Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom radi uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Hrvatskoj. Ova Prioritetna os financirat će se iz Kohezijskog fonda i podržavati aktivnosti razvoja nove infrastrukture za gospodarenje otpadom (centara za gospodarenje otpadom i vezane infrastrukture) za obradu i zbrinjavanje otpada, uključujući sanacije neuređenih odlagališta i visoko onečišćenih lokacija, kao i pripremu projekata iz tih područja.</p> <p>Operativni program „okoliš“ se oslanja na postojeće EU i nacionalne strategije i politike. Isto tako, OPO u obzir uzima nacionalne strategije i planove u području zaštite okoliša, poput Strategije održivog razvitka i Nacionalne strategije zaštite okoliša, kao i sektorske strategije kao što su Strategija gospodarenja otpadom i Plan gospodarenja otpadom. Uskoro će se donijeti i novi Operativni program iz područja konkurentnosti i kohezije s jednom od prioritetnih osi Zaštita okoliša, prilagodba klimatskim promjenama i održivost resursa. Jedan od investicijskih prioriteta je Ulaganje u sektor otpada Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom s ciljem uspostave integriranog sustava gospodarenja otpadom te smanjenja rizika vezanih uz otpad.</p> <p>U članku 7., stavak 1, Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) navodi se sljedeće: „U svrhu sprječavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom, i to: 1. sprječavanje nastanka otpada, 2. priprema za ponovnu uporabu, 3. recikliranje, 4. drugi postupci uporabe npr. energetska uporaba i 5. zbrinjavanje otpada.</p>

	<p>smanjenje količine otpada te odvojeno prikupljanje komunalnog otpada.</p> <p>Vijeće MO Resnik smatra i traži od gradonačelnika, zastupnika u Gradskoj skupštini, kao i predstavnika gradskih ureda na razini Grada Zagreba da se hitno počnu provoditi aktivnosti u cilju povećanja udjela recikliranog otpada i smatra da se nastojanja u sljedećim razdoblju trebaju usmjeriti na uvođenje sustava koji će omogućiti odvojeno prikupljanje otpada iz kućanstva.</p> <p>...</p> <p>VMO Resnik traži da se odbaci prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. godine i konačno krene ozbiljno analizirati i planirati adekvatno rješenje umjesto spalionice.</p> <p>....</p> <p>U Planu gospodarenja otpadom se uporno ponavlja kako se predlaže cjeloviti sustav gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu. Smatramo da se radi o floskuli kojom se pokušava opravdati gradnja spalionice, dok su drugi dijelovi tzv. Sustava navedeni tek reda radi.</p> <p>Argumentiramo taj navod sljedećim</p>	<p>Spomenuti Zakon (NN 94/13) u članku 83. stavak 3. navodi: „3) Građevina za gospodarenje otpadom od državnog značaja je centar za gospodarenje otpadom, spalionica otpada i odlagalište opasnog otpada. Također, znanstvena zajednica zaključkom Okruglog stola Cjelovit sustav gospodarenja otpadom od 24. veljače 2013. navodi da „ cjelovitost sustava gospodarenja otpadom obuhvaća i termičku obradu otpada koja je četvrti korak u sustavu“.</p> <p>Hijerarhijski pristup gospodarenju otpadom kao temeljeno načelo gospodarenje otpadom u EU naglasak stavlja na prevenciju nastajanja otpada, odnosno poduzimanje određenih mjera prije nego što proizvod postane otpad. Primjenom ovog pristupa količine otpada se smanjuju već na 'izvoru' i to prilikom proizvodnje (dosljedna primjena koncepta 'nula otpada' i promjena paradigme linearne u cirkularnu ekonomiju). Iako nastajanje otpada nikad ne možemo u potpunosti spriječiti, jako puno stvari koje sad bacamo možemo ponovno koristiti. Dio otpada može se obraditi na način da se iz njega izdvoje korisne sirovine od kojih će nastati novi proizvod, odnosno možemo ga reciklirati ili kompostirati. Onaj dio otpada koji se ne može ponovno koristiti ili reciklirati u nekim se zemljama EU koristi za dobivanje toplinske ili električne energije, što zovemo energetska uporaba. Tek se kao krajnji korak prihvaća sigurno odlaganje isključivo obrađenog otpada, i to samo ako nije bilo moguće provesti sve prethodne korake.</p>
--	---	--

činjenicama:

- Da se zaista nastoji ozbiljno pristupiti i uspostaviti cjeloviti sustav održivog gospodarenja otpadom, uložili bi se puno veći napori da se omogući građanima Zagreba odvojeno prikupljanje i recikliranje otpada. Zar je nešto ili netko sprječavao Grad Zagreb da odavno omogući odvojeno prikupljanje otpada? Napominjemo da smo ispred Vijeća MO Resnik i udruge UZOR već 2008. godine ponudili da se provede pilot projekt u Resniku pri čemu smo bili spremni kao volonteri provesti projekt i edukaciju građana.
- Ne planira se ozbiljno promovirati odvajanje i recikliranje otpada. Da je to bila namjera i cilj ovog Plana onda bi bio puno veći planirani postotak odvojeno prikupljenog otpada s razrađenim mjerama i aktivnostima koje će se provesti kako bi se dostigao takav cilj. Tada planirana spalionica ne bi imala nikakvog smisla jer bi se recikliranje smanjile količine otpada. Uvođenje odvojenog prikupljanja i recikliranja otpada bi pokazalo da planirana spalionica nije potrebna, a posebno je predloženi kapacitet od 400,00 tona apsolutno nerealan. Odnosno postavlja se pitanje,

Zemlje članice EU primjenjuju ovo hijerarhijsko načelo gospodarenja otpadom primjenom različitih metoda obrade otpada, a tablica prikaza komunalnog otpada po vrstama obrade Eurostata iz 2012. upućuju da među članicama EU postoje velike razlike. Najrazvijenije zemlje gotovo pa uopće više ne odlažu otpad (Njemačka odlaže 0% otpada, Švedska i Belgija 1%, Nizozemska 2%, Austrija, 3%...) već uglavnom kombiniraju različite metode poput recikliranja, kompostiranja i termičke obrade otpada (energetsku uporabu). Zemlje u koje se ubraja i Hrvatska, u najvećoj mjeri odlažu neobrađeni otpad. U odnosu na 2011. Hrvatska je povećala udio recikliranja otpada s 8 na 14%, a 2012. po prvi je put zabilježen i udio od 2% kompostiranja. Međutim, Hrvatska i dalje odlaže 85% neobrađenog otpada na odlagalištima, što je u smislu hijerarhije gospodarenja otpadom po okoliš najmanje odgovarajuća metoda zbrinjavanja otpada jer ona predviđa isključivo odlaganje obrađenog komunalnog otpada i to samo ako nije bilo moguće provesti sve prethodne korake gospodarenja otpadom.

Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu, u skladu s

	<p>ukoliko se i dalje uporno nameće spalionica – koje i čije smeće bi se spaljivalo u toj spalionici.</p> <p>Smatramo da je Prijedlog Plana gospodarenja otpadom u potpunosti suprotan s ciljevima koji su navedeni u samom tekstu Prijedloga: <i>Cjelovito gospodarenje otpadom podrazumijeva sprječavanje/smanjivanje nastajanja otpada i njegovog štetnog utjecanja na okoliš, a s otpadom koji se proizvede postupanje po gospodarskim i ekološkim načelima.</i></p> <p>Vijeće MO Resnik smatra da Prijedlogom Plana neće biti ispunjeni navedeni ciljevi pa samim tim i rješenje koje se predlaže ne predstavlja cjelovito gospodarenje otpadom jer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neće se smanjiti nastajanje otpada • Biti će izuzetno štetan utjecaj na okoliš zbog rada spalionice otpada, ostatnog pepela i ispušnih plinova! • S otpadom se neće postupati po gospodarskim i ekološkim načelima jer je spalionica višestruko skuplja od sustava recikliranja i istovremeno izuzetno štetna za zdravlje ljudi i okoliš! <p>Zakonom o otpadu, (NN 178/04, 111/06, 60/80 i 87/09), člankom 10, izričito je propisano što Plan gospodarenja županije</p>	<p>hijerarhijom gospodarenja otpadom Europske unije, posredstvom Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom oživotvoruje cjeloviti sustav gospodarenja otpadom predviđajući <i>kombinaciju različitih metoda obrade i uporabe otpada poput recikliranja, kompostiranja i termičke obrade otpada.</i></p> <p>Plan predviđa i nadopunjavanje sustava primarnog sakupljanja otpada u Gradu Zagrebu – od povećanja broja spremnika kojih trenutno više od 4.000 na javnim površinama za odvojeno sakupljanje iskoristivog otpada (papir, staklo, plastika, staklena ambalaža) na zelenim otocima; uspostava sustava informatičkog praćenja odvojenog sakupljanja otpada, kao i povećanje broja reciklažnih dvorišta kojih trenutno ima devet, a do kraja 2015. planira se izgradnja barem jednog reciklažnog dvorišta u svakoj gradskoj četvrti, odnosno ukupno 17.</p> <p>U tijeku je i postupak nabave 92 spremnika za odvojeno prikupljanje tekstila, kao i spremnika za miješani komunalni i biootpad i spremnika za odvojeno prikupljanje otpada:</p> <table border="1" data-bbox="1176 742 2141 1412"> <thead> <tr> <th>Spremnici za miješani komunalni otpad i biootpad</th> <th>komada</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pokretni spremnik za sakupljanje komunalnog otpada s 2 kotača obujma 120</td> <td>18 000</td> </tr> <tr> <td>Pokretni spremnik za sakupljanje komunalnog otpada s 2 kotača obujma 240 l</td> <td>3 000</td> </tr> <tr> <td>Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m³) za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada (ostalog otpada)</td> <td>1 000</td> </tr> <tr> <td>Pokretni spremnik za sakupljanje bio otpada s 2 kotača obujma 120 l</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Pokretni spremnik za sakupljanje bio otpada s 2 kotača obujma 240 l</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m³) za odvojeno prikupljanje bio otpada (ostalog otpada)</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Kontejner metalni vruće cinčani 1100 litara</td> <td>200</td> </tr> <tr> <td>Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m³) za odvojeno</td> <td>300</td> </tr> </tbody> </table>	Spremnici za miješani komunalni otpad i biootpad	komada	Pokretni spremnik za sakupljanje komunalnog otpada s 2 kotača obujma 120	18 000	Pokretni spremnik za sakupljanje komunalnog otpada s 2 kotača obujma 240 l	3 000	Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m ³) za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada (ostalog otpada)	1 000	Pokretni spremnik za sakupljanje bio otpada s 2 kotača obujma 120 l	50	Pokretni spremnik za sakupljanje bio otpada s 2 kotača obujma 240 l	50	Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m ³) za odvojeno prikupljanje bio otpada (ostalog otpada)	50	Kontejner metalni vruće cinčani 1100 litara	200	Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m ³) za odvojeno	300
Spremnici za miješani komunalni otpad i biootpad	komada																			
Pokretni spremnik za sakupljanje komunalnog otpada s 2 kotača obujma 120	18 000																			
Pokretni spremnik za sakupljanje komunalnog otpada s 2 kotača obujma 240 l	3 000																			
Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m ³) za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada (ostalog otpada)	1 000																			
Pokretni spremnik za sakupljanje bio otpada s 2 kotača obujma 120 l	50																			
Pokretni spremnik za sakupljanje bio otpada s 2 kotača obujma 240 l	50																			
Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m ³) za odvojeno prikupljanje bio otpada (ostalog otpada)	50																			
Kontejner metalni vruće cinčani 1100 litara	200																			
Spremnici - kontejneri plastični 1100 (1,1 m ³) za odvojeno	300																			

		<p>odnosno Grada Zagreba mora sadržavati. Ovim prijedlogom plana (u daljnjem tekstu: Plan) Grad Zagreb (u daljnjem tekstu: Grad) ima mnogo manjkavosti, a u nekim segmentima čak i viška, pa su tako istim obuhvaćene i kompetencije i obveze, koje Grad nema, nego su u nadležnosti Republike Hrvatske.</p> <p>Člankom 13. St. 2., Zakona o otpadu izrijekom je propisano da je država odgovorna za opasni otpad i za spaljivanje otpada, a Vlada RH propisuje mjere i osigurava uvjete za gospodarenje tim otpadom, što i sam predlagatelj potvrđuje u tekstu prijedloga.</p> <p><i>Prema obvezama i odgovornostima u gospodarenju otpadom, koje proizlaze iz Zakona o otpadu i nastavno Zakona o održivom gospodarenju otpadom, država je odgovorna za gospodarenje opasnim otpadom i za spaljivanje i suspaljivanje otpada dok su županije i Grad Zagreb odgovorni za gospodarenje svim vrstama otpada, osim za opasni otpad, spaljivanje i suspaljivanje, a gradovi i općine odgovorni su za gospodarenje komunalnim otpadom.</i></p> <p>Dakle Grad Zagreb nije dužan, niti odgovoran za spaljivanje otpada i nema obvezu izgraditi spalionicu otpada kako se sugerira u tekstu prijedloga Plana, pozivajući se na Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske</p>	<table border="1"> <tr> <td colspan="2">prikupljanje komunalnog otpada</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Spremnici za odvojeno prikupljanje otpada (papir, staklo, plastična i metalna ambalaža)</td> </tr> <tr> <td>Metalni četvrtasti kontejner 2 m3 za papir</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Metalni četvrtasti kontejner 3 m3 za papir</td> <td>244</td> </tr> <tr> <td>Kontejner 2,5 m3 za papir dvobojni</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Poliesterski četvrtasti kontejner 2 m3 za staklo</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Poliesterski četvrtasti kontejner 3 m3 za staklo</td> <td>244</td> </tr> <tr> <td>Kontejner 2,5 m3 za staklo</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Poliesterski četvrtasti kontejner 2 m3 za PET</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Poliesterski četvrtasti kontejner 3 m3 za PET</td> <td>244</td> </tr> <tr> <td>Kontejner 2,5 m3 za PET ambalažu – dvobojni</td> <td>30</td> </tr> </table> <p>Svjetska praksa upućuje da nije moguće odvojeno sakupiti sav iskoristivi otpad, niti je moguće sav odvojeno prikupljeni otpad reciklirati. Mnogi iskoristivi sastojci otpada ne mogu se reciklirati nakon što se pomiješaju s mokrim otpadom (ostaci voća, povrća, hrane i dr., a koji u komunalnom otpadu sudjeluju s oko 26%), ili se infektivno, kemijski i drugačije kontaminiraju (bojom, uljima, masti i dr.). Isto tako ne može se reciklirati metaliziran i plastificiran papir, višeslojna papirna ambalaža, fotografije, te sav higijenski papir (pelene za djece i odrasle u komunalnom otpadu sudjeluju s oko 5,5% , ili gotovo 12.000 t). Isto tako se ne može reciklirati većina obuće, stiropor, mnogi proizvodi i dijelovi ambalaže iz plastike uključivo zaprljane PVC vrećice, mnogi predmeti od gume i srodnih sintetskih materijala, mnogi gorivi materijali koji se koriste u građevinarstvu (pjene, podne i zidne obloge i dr.), te mnogi gorivi dijelovi u vozilima, elektroničkim uređajima, bijeloj tehnici i malim kućanskim aparatima.</p> <p>U skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom Nacrtom prijedloga PGO za Grad Zagreb predviđeno je prvo sprječavanje nastanka otpada, pa nakon toga izdvajanje i na kraju obrada preostalog otpada. Obrada predviđa mehaničku i energetsku obradu. EU propisi obvezuju obradu otpada prije odlaganja. Na taj se način smanjuje potreba za novim odlagalištima i izbjegavaju opasnosti za zdravlje i okoliš koje nastaju pri odlaganju neobrađenog otpada. Ostatni otpad će se odložiti u</p>	prikupljanje komunalnog otpada		Spremnici za odvojeno prikupljanje otpada (papir, staklo, plastična i metalna ambalaža)		Metalni četvrtasti kontejner 2 m3 za papir	30	Metalni četvrtasti kontejner 3 m3 za papir	244	Kontejner 2,5 m3 za papir dvobojni	30	Poliesterski četvrtasti kontejner 2 m3 za staklo	30	Poliesterski četvrtasti kontejner 3 m3 za staklo	244	Kontejner 2,5 m3 za staklo	30	Poliesterski četvrtasti kontejner 2 m3 za PET	30	Poliesterski četvrtasti kontejner 3 m3 za PET	244	Kontejner 2,5 m3 za PET ambalažu – dvobojni	30
prikupljanje komunalnog otpada																									
Spremnici za odvojeno prikupljanje otpada (papir, staklo, plastična i metalna ambalaža)																									
Metalni četvrtasti kontejner 2 m3 za papir	30																								
Metalni četvrtasti kontejner 3 m3 za papir	244																								
Kontejner 2,5 m3 za papir dvobojni	30																								
Poliesterski četvrtasti kontejner 2 m3 za staklo	30																								
Poliesterski četvrtasti kontejner 3 m3 za staklo	244																								
Kontejner 2,5 m3 za staklo	30																								
Poliesterski četvrtasti kontejner 2 m3 za PET	30																								
Poliesterski četvrtasti kontejner 3 m3 za PET	244																								
Kontejner 2,5 m3 za PET ambalažu – dvobojni	30																								

	<p>kao opravdanjem za izgradnju spalionice: <i>Prema Planu gospodarenja otpadom RH za Grad Zagreb u gradu Zagrebu je predviđena izgradnja objekta za termičku obradu ostatnog neopasnog otpada.</i></p> <p>Iz teksta navedenog u Planu moglo bi se zaključiti kako Grad ima obvezu izgraditi objekt za termičku obradu ostatnog, neopasnog otpada prema regulativi donesenoj na razini Republike Hrvatske. Iznosimo primjedbu na ovako iznesene tvrdnje u Plano jer to nije istina i ne postoji takva obveza Grada. Sve županije u Republici Hrvatskoj, a time i Grad Zagreb, bile su obvezne izraditi svoj Plan gospodarenja otpadom kojim će se definirati način i tehnologiju zbrinjavanja otpada. Pri tome su u donošenju odluke o izboru tehnologije zbrinjavanja otpada sasvim samostalne te Plan gospodarenja otpadom RH ne može služiti kao opravdanje Gradu za gradnju spalionice smeća. Posebno iznosimo primjedbu na činjenicu da se od svih županija u Republici Hrvatskoj, jedino Grad Zagreb odlučio za izgradnju spalionice smeća, a da nisu izneseni nikakvi argumenti, niti pokazatelji koji bi opravdali ovaj izbor. Smatramo upravo nevjerojatnim da se ovakav prijedlog Plana koji je nastoji povećati razinu racikliranja i ponovne upotrebe otpada pokušava prezentirati kao unapređenje u aktivnostima gospodarenja otpadom i pokazati kao sustav održivog</p>	<p>skladu s Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 117/07, 111/11, 17/13, 62/13).</p> <p>Recikliranje je postupak kojim se omogućava ponovna uporaba otpada u proizvodnom procesu. Obuhvaća preradu već korištenih materijala u nove proizvode pa se na taj način potencijalno korisni materijali ne bacaju već se koriste u novoj proizvodnji. Recikliranje ima višestruke koristi za više ekonomskih kategorija – osigurava sirovine i materijale, otvara radna mjesta i potiče razvoj i ulaganja i inovacije. Sirovine koje se najčešće recikliraju su papir, staklo, plastika i metal. Iako svaki kilogram recikliranog papira znači četiri kilograma manje stakleničkih plinova u atmosferi i iako tona prikupljenog i recikliranog papira spašava 20 stabala, a recikliranjem jedne staklene boce uštedi se energija koja je dovoljna da žarulja od 100 W svijetli četiri sata, kao što je već spomenuto, ne može se sav otpad reciklirati.</p> <p>Da bi se reciklirao neki proizvod za to mora postojati ekološko i ekonomsko opravdanje. Ekonomsko opravdanje recikliranja je mogućnost da se iz iskorištenog izvuče maksimalna moguća dobit, uz razumne troškove i što manje opterećenje okoliša. U nedovoljno razvijenim ekonomijama to nije moguće. Primjerice, naknada za staro staklo je 20 EUR/t dok je trošak prijevoza nekoliko puta veći, veći čak i od troškova odlaganja. Za razliku od recikliranja, uporaba je svaki postupak ponovne obrade otpada, radi njegove primjene u materijalne i energetske svrhe. Dio otpada koji se ne može reciklirati koristi se u energetske svrhe, a odlaže se samo mali dio neopasnih ostataka termičke obrade. Termička obrada podrazumijeva tretman otpada toplinom i omogućava rješavanje velike količine otpada različitog sastava i iskorištavanje njegove energetske vrijednosti u obliku toplinske i električne energije.</p> <p>Iako se često ističe da u EU postoje mnogobrojni primjeri primjene koncepta 'nula otpada' s visokim postocima odvojeno sakupljenog otpada koji se često izjednačuju s postocima recikliranja, ovaj koncept zapravo traži korjenitu promjenu pristupa resursima i proizvodnji. Tako se i informativnom materijalu Europske agencije za okoliš iz 2008. postavlja pitanje do koje mjere Europa može računati u rješavanju problema neodržive potrošnje i načina proizvodnje isključivo na bolje prakse gospodarenja otpadom, a može se također postaviti i pitanje u kojoj se mjeri</p>
--	---	---

	<p>gospodarenja otpadom.</p> <p>Suprotno onome što je propisano u čl.10 Zakona o otpadu, ovaj prijedlog Plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ne predviđa mjere izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada. U točki 6.2. <i>Mjere izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada</i> samo se teoretski nabraja što sve može biti uključeno u ove mjere. Navodi se: „prvi korak u realizaciji koncepta izbjegavanja nastanka otpada je izrada programa s mjerama za izbjegavanje nastanka otpada te načina njegovog provođenje.“ Više je nego očigledno da se ovim dokumentom ne planiraju nikakve aktivnosti u tom cilju niti je definirano kada će se program izraditi, koji ciljevi se žele postići i u kojim rokovima. <p>Navedeno je da će se u roku od dvije godine tek izraditi dokumenti i elaborat vezan uz smanjivanje i izbjegavanje otpada:</p> <p><i>Unutar dvije godine od usvajanja ovog Plana potrebno je:</i></p> <p><i>-izraditi dokumente o edukaciji i informiranju građana (napomena: Grad Zagreb je krajem 2013. usvojio Strategiju odnosa s javnošću gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu kojem su definirani ciljevi komunikacije s javnošću, ključne poruke i aktivnosti)</i></p> <p><i>-izraditi provedbeni elaborat vezan uz</i></p>	<p>postrojenja za sortiranje i recikliranje otpada mogu smatrati ključnim katalizatorima održivog razvoja (Monstad, 2009.). Iako za neke ovaj koncept uključuje samo recikliranje, sortiranje otpada te sakupljanja zelenog otpada po kućanstvima te izbjegavanje odlaganja i spalionica, on prije svega ipak traži restrukturiranje sustava proizvodnje i distribucije kako bi se spriječilo nastajanje otpada. Njegova primjena pretpostavlja redizajn proizvoda i pakiranja tako da se proizvod dizajnira za okoliš, a ne za odlaganje. Pritom proizvođači moraju preuzeti odgovornost za otpad i štetu koju njihov proizvod uzrokuje, umjesto da je prebacuju na potrošače.</p> <p>Trogodišnjom studijom provedenom na Sveučilištu Lincoln iz Novog Zelanda proučavan je globalni okvir za primjenu koncepta 'nula otpada'. Provedena je kvalitativna analiza primjene politika i perspektiva različitih skupina, kao i kvantitativna analiza izvještaja o proizvodnji otpada kroz vremensko razdoblje. Istraživanjem su obuhvaćeni gradovi koji su provodili kampanje usmjerene na postizanje koncepta 'nula otpada', odnosno proučavani su primjeri Canberre u Australiji, Christchurcha u Novom Zelandu, Toronta u Kanadi i San Franciska u SAD-u. Istraživanje je pokazalo da svi ovi gradovi nisu uspjeli omogućiti prestanak odlaganja otpada na odlagalištima.</p> <p>Zaključak istraživanja je da koncept 'nula otpada' traži uklanjanje problematičnih materijala i dizajn proizvoda koji isključuju mogućnost odlaganja ili planiranu zastarjelost. Također se zaključuje da se investicije i energija moraju usmjeriti u ova specifična područja, umjesto da se usmjeravaju na strategije poput recikliranja, kojima se ne rješava ovisnost o odlaganju otpada. Ovaj pristup zahtjeva ogromne napore u stjecanju specijalističkih vještina i koordiniranih napora i ima potencijal potaknuti ekonomski razvoj u područjima koja proaktivno primjenjuju koncept 'nula otpada'. Ističe se također da lokalne jedinice gotovo da i nemaju kontrolu nad tokovima otpada koji ulaze u njihove zajednice, s obzirom na različitost i porijeklo proizvoda iz cijelog svijeta. Te bi zajednice mogle primijeniti koncept 'nula otpada' samo radikalnom lokalizacijom: potpunim isključivanjem iz mreže globalnog tržišta. Ovo je potpuno radikalni pristup ima li se na umu prevladavajuća gospodarska, politička i kulturna paradigma, što samo pokazuje zahtjevnost primjene koncepta 'nula otpada'. U sadašnjim okolnostima, potpuno je nerealno</p>
--	--	--

		<p><i>smanjivanje i izbjegavanje nastajanja otpada.</i></p> <p>Pitamo što se do sada čekalo? Zašto je izgubljeno šest godina od zadnjeg prijedloga Plana gdje je vrlo slično bila definirana ova problematika i nije napravljeno ništa na ovom području! Osim toga, vrlo je indikativno da je Strategija odnosa s javnošću gospodarenja otpadom usvojena već krajem 2013. Godine, bez da je definiran Plan gospodarenja otpadom. Ako u vrijeme donošenja Strategije nije bio definiran Plan GO i rješenja koja će se primjenjivati kako je Grad znao što ugraditi u Strategiju i što komunicirati prema javnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ne navodi mjere gospodarenja otpadom prema najboljoj dostupnoj tehnologiji koja ne zahtijeva previsoke troškove. Upravo suprotno – izabrana je najlošija moguća tehnologija spaljivanja otpada što predstavlja i najskuplji način rješavanja otpada. I ne samo to, nego je sada Planom predviđena gotovo duplo viša cijena spalionice u odnosu na prethodnu verziju. <p>Spaljivanje otpada je daleko najskuplja metoda obrade otpada što dokazuje i činjenica da je za izgradnju spalionice predviđen iznos od 2.700.000.00 kn ili 83% ukupnih sredstava predviđenih</p>	<p>očekivati da lokalne zajednice same mogu riješiti ovaj problem. Tako je ministar Teritorija glavnog grada Australije Canberra, Jon Stanhop, izjavio je u siječnju 2009. za ABC da su pokrenuli No Waste by 2010 kampanju kako bi potaknuli zajednicu na recikliranje i dodao „nikad nećemo dostići stanje u kojem nećemo odlagati otpad na odlagališta i to nikad, apsolutno nikad, neće biti ostvarivo“.</p> <p>- U Nacrtu prijedloga PGO za Grad Zagreb do 2015. na stranici 37. navodi se da je „na području Grada Zagreba potrebno prema Planu gospodarenja RH do 2015. postići udio izdvajanja iz ukupnog komunalnog otpada u iznosu od 23%.“ Drugim riječima, postotak od 23% odnosi se na razdoblje do 2015. i preuzet je iz nacionalnog Plana gospodarenja otpadom vezano uz obaveze Grada Zagreba uz udio izdvajanja iz ukupnog komunalnog otpada.</p> <p>Dalje se u Nacrtu također navodi „da je u 2012. dostignut udio izdvajanja određenih vrsta komunalnog otpada od 25,6%“, što je podatak preuzet iz Bilance otpada za Grad Zagreb za 2012. „s trendom rasta kojim se u 2020. u Gradu Zagrebu planira dosegnuti udio izdvajanja od 50% što je u skladu s Okvirnom europskom direktivom o otpadu.“ To znači da bi trend rasta udjela izdvajanja određenih vrsta komunalnog otpada kroz različite sustave odvojenog prikupljanja trebao rasti po prosječnoj stopi od 3,05% godišnje čime se u Gradu Zagrebu planira postizanje zahtjeva iz Okvirne direktive o otpadu (2008/98/EC) koja određuje da svaka država članica do 2020. mora ispuniti sljedeći cilj:</p> <p>„Osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje otpadnih materijala poput papira, metala i plastike, kao i ostalog otpada iz domaćinstva ili sličnog otpada u minimalnom udjelu od 50% mase otpada“.</p> <p>Strategija odnosa s javnošću postavila je okvir za strateško upravljanje komunikacijama svih ključnih aktera: Grada Zagreba, Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom i Zagrebačkog holdinga s nadležnim podružnicama i to po fazama kreiranja preduvjeta za uspostavljanje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom i njegovih ključnih sastavnica do kraja 2018. U skladu sa Strategijom odnosa s javnošću i slijedom članaka 28 i 39 Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN, 94/13) kojim je propisana dužnost jedinica lokalne samouprave da o</p>
--	--	---	---

	<p>Planom. Zanimljiva je činjenica da je trošak izgradnje spalionice povećan gotovo 100% u odnosu na prethodnu verziju Plana gospodarenja otpadom u kojem je bio planiran iznos od 1.400.000.000 KN.</p> <p>Ovo samo dokazuje našu tvrdnju da će građani Zagreba dugi niz godina skupo plaćati trošak izgradnje spalionice koja će istovremeno ugrožavati njihovo zdravlje u obliku pepela i šljake i ispušnih plinova koji sadrže opasne kancerogene spojeve dioksine i furane.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvođenje cjelovitog sustava odvojenog prikupljanja „od vrata do vrata“, recikliranje i kompostiranja je višestruko jeftinije od spalionice uz brojne druge koristi – ne dolazi do zagađivanja okoliša i ugrožavanja zdravlja ljudi što bi trebao biti primarni cilj ovoga Plana. <p>Kako je navedeno u uvodu Plana: „..., gospodarenje otpadom čini skup aktivnosti, odluka i mjera usmjerenih na sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količina otpada i/ili njegovih štetnih utjecaja na okoliš, sakupljanje, prijevoz, oporabu, te nadzor nad tim djelatnostima i skrb za zatvorena odlagališta na gospodarski učinkovit i po okoliš prihvatljiv način.“ Nažalost, moramo konstatirati da navedeni ciljevi nisu ostvareni jer je Planom izabrano</p>	<p>svom trošku osiguraju provedbu edukativno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svom području o svom trošku i o provedenim aktivnostima pripreme izvještaj koji je sastavni dio izvještaja o provedbi plana gospodarenja otpadom Grad Zagreb, Zagrebački centar za gospodarenje otpadom i Zagrebački holding su od 26. svibnja do 18. lipnja 2014. proveli kampanju Stavi pravu stvar na pravo mjesto. Cilj provođenja kampanje bio je informirati i educirati građane o važnosti odvojenog prikupljanja otpada u gradu Zagrebu i potaknuti ih na jači osobni doprinos u odvojenom prikupljanju otpada.</p> <p>U sklopu kampanje provedeno je i GfK istraživanje koje je pokazalo da građani ne odvajaju otpad zbog nedostatka vremena za razvrstavanje i iznošenje otpada, nedostatka motivacije i svijesti o potrebi odvajanja otpada ili pak smatraju da je odvajanje otpada komplicirano i zahtjevno. S druge strane, na odvajanje otpada bi ih potaknulo uvođenje obaveze razvrstavanja otpada, kažnjavanje i veći broj spremnika za odvajanje koji bi im bili dostupni u blizini domova.</p> <p>Stoga, Nacrt prijedloga plana gospodarenja otpadom predviđa edukaciju građana i komunikaciju s javnošću sa sljedećim ciljevima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unaprijediti razinu svijesti građana o cjelovitom gospodarenju otpadom, koje sve korake uključuje i njihov prioritetni red u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom EU; potrebi uspostavljanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom • Unaprijediti razinu svijesti o njihovoj ulozi u održivom gospodarenju otpadom i poticati građane na aktivno sudjelovanje u praksama smanjivanja otpada i povećanja udjela odvojeno sakupljenog otpada • Pružiti zainteresiranoj javnosti i javnosti pravovremene, relevantne i razumljive informacije o sastavnicama cjelovitog planiranog sustava za gospodarenja otpadom i mogućim utjecajima na zdravlje i okoliš u skladu s načelima Aarhuške konvencije <p>Naime svjetska praska upućuje da je daleko intenzivnije nego što je to do sad bio slučaj potrebno osvijestiti poveznicu između zaštite okoliša i zdravlja na načelnoj razini i svakodnevnog ponašanja. Građani se u pravilu rado izjašnjavaju da im je</p>
--	--	---

		<p>spaljivanje otpada kao metoda izbora za rješavanje problema otpada u Gradu iako je to najskuplji način rješavanja otpada i po okoliš najmanje prihvatljiv način. Dakle, odabrano rješenje je upravo suprotno od onog što propisuje Zakon.</p> <ul style="list-style-type: none"> • samo deklarativno navodi mjere iskorištavanja vrijednih osobina otpada, donosno mjere odvojenog sakupljanja otpada. Učinci ovih mjera se navode proizvoljno. Rezultati u području iskorištavanja vrijednih osobina otpada bi bili značajniji da se ovom pitanju pristupilo ozbiljno. • Sukladno obvezi propisano Zakonom, Plan deklarativno spominje mjere nadzora i praćenja gospodarenja otpadom. Međutim, više je nego jasno da se ovoj komponenti gospodarenja otpadom ne pristupa ozbiljno što se vidi i iz činjenice da su sredstva planirana za nadzor nad lokacijama Resnik i Prudinec planirana u iznosu od 6.300.000 kn ili 0,0019% ukupnih sredstava predviđenih Planom. Posebno naglašavamo da bi se predviđenim sredstvima trebao omogućiti nadzor nad radom postrojenja za termičku obradu otpada u Resniku, privremenog odlagališta šljake u Resniku, reciklažnog dvorišta u Resniku te nadzor nad lokacijom u Prudincu. Pri tome nije navedeno za koje razdoblje su planirana 	<p>zaštita okoliša i zdravlja važna, ali ta načelna opredijeljenost dolazi u pitanje kad iziskuje promjene u ponašanju (fenomen 'divljih odlagališta', svijest o važnosti odvojenog sakupljanja otpada koja nužno ne vodi do razdvajanja odvajanja i odnošenja pojedinih vrsta otpada poput papira, stakla, plastike i metala u posebne spremnike postavljene na javnim površinama i/ili reciklažna dvorišta). Informiranje i edukacija građana isto tako nisu samo po sebi dovoljne i građane također treba aktivno poticati na sudjelovanje u praksama smanjivanja i odvojenog sakupljanja otpada.</p> <p>- U Studiji o utjecaju na okoliš i Rješenju o prihvatljivosti zahvata na okoliš za izgradnju PTOO-a iz 2006., analizirane su i razrađene tri jednako vrijedne konfiguracije spaljivača (tehničko-tehnološki koncepti) za koje su primijenjena tehnička rješenja dobro razvijena i ispitana u svijetu na velikom broju referenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koncept A koji uključuje 2 spaljivača s rešetkom kapaciteta 25 t/h za spaljivanje komunalnog otpada (uz dodatak najviše 10 % mulja) + 1 spaljivač s vrtložnim slojem kapaciteta 15 t/h za spaljivanje mulja (loženje mulja se podržava plinom kao primarnim ili loživim uljem kao pričuvnim gorivom) • koncept B koji uključuje 2 spaljivača s vrtložnim slojem kapaciteta 30 t/h (mulj i otpad se suspaljuju u bilo kojem omjeru) • koncept C koji uključuje 2 spaljivača s rešetkom kapaciteta 25 t/h + postrojenje za potpuno sušenje mulja s 3 odvojene linije za isušivanje mulja do 95 % suhe tvari. <p>Od 2006. godine do danas ovi tehničko-tehnološki koncepti dodatno su potvrđeni brojnim novim uspješnim izvedbama, dok je daljnji tehnološki razvoj unaprijedio ove koncepte u mnogim izvedbenim detaljima. Kako u odnosu na tehničko-tehnološke koncepte iz 2006. do danas nije dizajniran napredniji koncept termičke obrade otpada koji bi svoju pogonsku pouzdanost i sigurnost mogao dokazati uspješnim izvedbama, u Nacrtu prijedloga PGO za Grad Zagreb preuzet je tehnološki koncept B za koji je ocijenjeno da najbolje odgovara pogonskim uvjetima suspaljivanja otpada i mulja u bilo kojim omjerima.</p>
--	--	--	--

		<p>sredstva u navedenom iznosu. Međutim, i laiku je jasno da su planirana sredstva nedostatna za kvalitetan nadzor, posebno u višegodišnjem razdoblju.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izvori sredstava nisu definirani dovoljno detaljno, ne preciziraju se iznosi koji se namjeravaju prikupiti iz pojedinih izvora, niti su osigurani izvori koji se u Planu navode. • Rokovi za izvršenje pojedinih aktivnosti su navedeni u tablici 7.-1. pri čemu je nemoguće pratiti od kada se pojedine aktivnosti trebaju realizirati jer za pojedine aktivnosti nije jasno utvrđen rok za izvršenje. • Početak radova na izradi Studije mogućnosti uvođenja odvojenog sakupljanja „od vrata do vrata“ je definiran 1.4.2015. <p>...</p> <p>Čitava koncepcija Plana konfuzna je i proturječna sama sebi. Naime, uvodno se ističe da je isti usklađen s novom Direktivom EU o otpadu (2008/98/EC) koja predstavlja sljedeće prioritete:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprečavanje nastajanja otpada • Pripremu za ponovnu uporabu • Recikliranje • Ponovno korištenje • odlaganje <p>Predloženi Plan ne slijedi ovako definirane prioritete. Cijelim Planom, unatoč pozivanju na konvencije i europske tekovine, naglasak</p>	<p>- Kad je riječ o kapacitetu spalionice, planirani kapacitet PTOO-a u Nacrtu prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb do 2015. preuzet je iz Studije o utjecaju na okoliš Postrojenja za termičku obradu otpada u Gradu Zagrebu iz 2006. godine. Tada CUPOVGZ još nije bio u pogonu, pa je kapacitet PTOO-a procijenjen na temelju tada utvrđenih količina komunalnog otpada od 300.000 t/god i procijenjenih količina otpadnog mulja od 69.000 t/god, te ostataka od čišćenja rešetki i sita od 16.000 t/god.</p> <p>U međuvremenu je CUPOVGZ počeo s radom i godišnje proizvodi oko 50.000 t mulja, odnosno manje od procijenjene količine, ali zato će 2018. godine kad bi PTOO trebao početi s radom u privremene lagune biti odloženo oko 540.000 t otpadnog mulja. Ova količina odloženog mulja postaje odlučujuća za odabir tehnologije spaljivanja jer kad bi se mulj spaljivao u zasebnim spaljivačima, za pogon bi se koristilo fosilno gorivo (plin ili loživo ulje). Naime, mulj nakon provedene digestacije kojom se sadržaj organske tvari u suhoj tvari smanjuje za oko 50%, nema više sposobnost samogorenja. Pogonski trošak takvog spaljivanja bio bi jako visok te je u odabiru tehničko-tehnološkog rješenja preuzeto jedno od varijantnih rješenja iz Studije o utjecaju na okoliš kojim je predviđeno suspaljivanje mulja s preostalim komunalnim otpadom, kojeg se ni na koji drugi način ne može materijalno oporabiti, u spaljivačima s vrtložnim slojem, bez dodatnog korištenja fosilnih goriva.</p> <p>Postrojenja poput PTOO-a grade se za životni vijek od 30 godina što će se svakako uzeti u obzir u izradi studije izvodljivosti uzimajući u obzir dosadašnje i buduće trendove rasta u proizvodnji otpada u Gradu Zagrebu po glavi stanovnika. Drugim riječima, studija izvodljivosti, koja se izrađuje radi optimiziranja svih kapaciteta Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom, treba dati i konačnu procjenu kapaciteta PTOO-a.</p> <p>Studija izvodljivosti za Zagrebački centar za gospodarenje otpadom predstavlja podlogu za projektiranje ZCGO-a i PTOO-a kao njegovog dijela, kao i da bi se osiguralo sufinanciranje ovog izuzetno značajnog kapitalnog projekta za Grad Zagreb sredstvima EU. Nju će verificirati i ovlaštteni stručnjaci Europske komisije, čime će se dobiti potvrda njene stručne utemeljenosti.</p>
--	--	---	--

		<p>nije na upravo tim vrijednostima i mjerilima, prvenstveno odvojenog prikupljanja i recikliranja otpada, već na termičkoj obradi otpada koja je, kao što i iz materijala proizlazi, glavna odrednica u budućem zbrinjavanju otpada u Gradu Zagrebu.</p> <p>Iz poglavlja 5.3. 5.3 <i>Mjere gospodarenja otpadom prema najboljoj dostupnoj tehnologiji koja ne zahtijeva previsoke troškove</i> vidljivo je da je prvenstveno planirano iskorištavanje energije otpada KROZ TERMIČKU OBRADU OSTATNOG OTPDA i to kako je navedeno „zbog nedostatka prostora za odlaganje“. U nastavku se navodi: „Termička obrada otpada u razvijenim zemljama EU čini oko 40% u ukupnom obrađenom otpadu“.</p> <p>Dakle ipak je predlagatelj korigirao podatak jer je očigledno da termička obrada otpada nije vodeći način zbrinjavanja otpada kako se čitavo vrijeme pokušava uvjeriti građane. Vidljivo je da udio obrade putem termičke obrade otpada, a to potvrđuje i predlagač jer je u prethodnoj verziji Plana tvrdio: „...da je udio termičke obrade otpada više od 70% u ukupnom obrađenom komunalnom otpadu u svijetu, a u razvijenim zemljama više od 90%, dok se u ovoj verziji taj udio odjednom smanjio na 40%! Iznosimo prigovor jer se ne navode izvori podataka, a podaci se iznose proizvoljno o tendenciozno. Postoje brojni primjeri održivog gospodarenja komunalnim</p>	<p>- Svrha Plana gospodarenja otpadom nije detaljno utvrditi sve tehničke parametre pojedinih sastavnih dijelova ZCGO-a, pa tako ni PTOO-a (PTOO je prezentiran kao izgledno idejno rješenje koje se u daljnjem postupku projektiranja treba tehnički razraditi).</p> <p>- Moderna postrojenja za termičku obradu otpada već gotovo dvadeset godina spadaju u najčišća industrijska postrojenja jer u ukupnoj emisiji štetnih tvari sudjeluju u najmanjim postocima. Primjerice udio emisija dioksina i furana iz Njemačkih postrojenja za termičku obradu otpada iznosi manje od 0,5 % u ukupnim emisijama (podatak je preuzet iz stručnog rada <i>Dioxine und dioxinähnliche PCB in Umwelt und Nahrungsketten</i>, Umwelt Bundesamt, siječanj 2014.).</p> <p>Europska unija je svojom Direktivom 2010/75/EU koja je na snazi od siječnja 2011. također definirala dopuštene vrijednosti u mg/Nm³ (11% O₂, suho), za PCCD/F u ng/Nm³ (11% O₂, suho).</p> <table border="1" data-bbox="1182 783 2215 932"> <thead> <tr> <th></th> <th>Prašina</th> <th>Cd</th> <th>HCl</th> <th>SO₂</th> <th>NO_x</th> <th>Hg</th> <th>Dioksini i furani</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prosječne dnevne vrijednosti</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>50</td> <td>200</td> <td>0,05</td> <td>0,1</td> </tr> </tbody> </table> <p>U hrvatsko zakonodavstvu ona je ugrađena u Uredbu o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 117/12). Dopuštene emisije dioksina i furana iz postrojenja za spaljivanje otpada su najviše do 0,1 ng/Nm³ u dimnom plinu u razdoblju uzimanja uzoraka ne manjem od 6 sati i ne većem od 8 sati. Ove granične vrijednosti emisija kao i propisani uvjeti rada i tehnološki zahtjevi za postrojenja za termičku obradu otpada, definirani su kako bi se osigurala visoka zaštita okoliša i ljudskog zdravlja.</p> <p>Neutemeljena je tvrdnja da Nacrt prijedloga PGO za Grad Zagreb predviđa gospodarenje otpadom „po okoliš najmanje prihvatljiv način“ i „suprotan od onog što propisuje Zakon“.</p> <p>Za godišnji kapacitet termičke obrade od oko 385.000 t komunalnog otpada koji</p>		Prašina	Cd	HCl	SO ₂	NO _x	Hg	Dioksini i furani	Prosječne dnevne vrijednosti	10	10	10	50	200	0,05	0,1
	Prašina	Cd	HCl	SO ₂	NO _x	Hg	Dioksini i furani												
Prosječne dnevne vrijednosti	10	10	10	50	200	0,05	0,1												

	<p>otpadom koji zaista slijede načela navedena u Direktivi EU o otpadu (California, USA gdje se već danas reciklira 90% otpada, Graz, Treviso u Italiji..). Čak jedan Beč koji se cijelo vrijeme ističe kao argument da je spalionica potrebna jer postoji i u Beču, reciklira se više od 60% otpada.</p> <p>Kada bi i Zagreb usvojio koncept odvojenog prikupljanja, recikliranja i kompostiranja otpada ne bi bila potrebna spalionica i pogotovo ne takvog kapaciteta koji se planira.</p> <p>Također se , kao argument za uvođenje spalionice u nastavku navodi: „...bitno manji problematični utjecaji na okoliš u odnosu na odlaganje neobrađenog otpada i biološku obradu...“ Iznosimo primjedbu na izneseno jer se namjerno i svjesno ignorira činjenica da upravo spalionica ima problematičan utjecaj na okoliš u odnosu na odvojeno prikupljanje, recikliranje i kompostiranje.</p> <p>Indikativno je da se pod 5.3. <i>Mjere gospodarenja otpadom prema najboljoj dostupnoj tehnologiji koja ne zahtijeva previsoke troškove</i> ubraja spalionica koja angažira 2,7 milijardi kn ili 8% ukupnih sredstava predviđenih Planom. (...) Pri tom predlagatelj ne navodi argumente kojima dokazuje gornje navode, nego upravo suprotno u tekstu potvrđuje kako se radi o visokim troškovima: „...što djelomice kompenzira razmjerno visoka ulaganja.“</p>	<p>nije moguće reciklirati i kanalizacijskog mulja iz CUPOVGZ-a PTOO emitira ukupno oko 231.000 Nm³/h dimnih plinova, a što na godišnjoj razini za 7.600 sati rada iznosi oko 1.755.600.000 Nm³. U toj masi dimnih plinova dušik (N₂) čini oko 71% ili oko 1.246.476.000 Nm³, vodena para (H₂O) oko 13,4% ili oko 235.250.400 Nm³, ugljični dioksid (CO₂) oko 9,6% ili oko 168.537.600 Nm³, kisik (O₂) oko 6% ili oko 105.336.000 Nm³, a svi štetni sastojci zajedno čine manje od 0,02% ili oko 351.120 Nm³.</p> <p>U štetne sastojke se ubrajaju čestice, živa (Hg), klorovodik (HCl), fluorovodik (HF), sumporni dioksid (SO₂), dušikovi oksidi (NO_x), ugljični monoksid (CO) i ukupni organski ugljik (TOC). Dušik, vodena para, ugljični dioksid i kisik su prisutni u zraku koji udišemo, a štetnu emisiju iz tih dimnih plinova čini svega 0,02% .</p> <p>Ostatke termičke obrade koji se odlažu na uređeno i usklađeno odlagalište ima blizu 100.000 t, odnosno oko 35.000 t pepela s dna i oko 62.000 t letećeg pepela koji u većom mjeri sadrži štetne tvari, poglavito teške metale, te dioksine i furane. Međutim obradom tog pepela i njegovom solidifikacijom/stabilizacijom s cementom, preveden je u stanje i formu koja odložena na uređenom i usklađenom odlagalištu štetno ne utječe na okoliš. Zarobljavanjem tog pepela u betonsku strukturu onemogućeno je raznošenje štetnih tvari vjetrom, a topive soli koje se eventualno isperu procjednom vodom iz te betonske strukture, zadržavaju se u sustavu pročišćavanja otpadnih voda uređenog i usklađenog odlagališta i stoga štetno ne utječu na okoliš. Ova obrada također onemogućuje njihovo raznošenje vjetrom i onečišćenje okoliša. Prednost odlaganja mineraliziranih obrađenih i solidificiranih/stabiliziranih ostataka u usporedbi s odlaganjem neobrađenog otpada je u tome, što mineralizirani ostaci ne sadrže organsku tvar i stoga nisu biološki aktivni (ne proizvode odlagališni plin ni otrovne lužnate vode).</p> <p>Nacrtom prijedloga plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb do 2015. Predviđeno je odlaganje ostataka termičke obrade otpada u okviru Zagrebačkog centra za gospodarenje otpadom, na uređenom i usklađenom odlagalištu u Resniku.</p> <p>- Opasni ostaci termičke obrade, tj. prašina izdvojena iz vrećastog filtra, će se izvoziti sve dok se u Republici Hrvatskoj ne izgradi odgovarajuće uređeno i</p>
--	--	---

		<p>U točki 2.3.1. navodi se da će se otpad odlagati na uređenom dijelu odlagališta Prudinec koje bi se koristilo do kraja 2015. Godine. Također se navodi: „Zbrinjavanje ukupne količine ostataka termičke obrade iz postrojenja za termičku obradu otpada planira se na području Zagrebačke županije sukladno sporazumu o suradnji u zbrinjavanju otpada“.</p> <p>Iznosimo primjedbu na ovaj podatak i prigovor na Prijedlog Plana koji se ne može donijeti bez jasno definirane lokacije za zbrinjavanje izuzetno opasnog otpada u obliku toksičnog pepela iz spalionice, budući da je Zagrebačka županije raskinula Sporazum o suradnji u zbrinjavanju otpada s Gradom Zagrebom!</p> <p>Iznosimo primjedbu na ovako definiranje zbrinjavanja otpadnog pepela iz spalionice koji predstavlja opasni otpad. Nedopustivo je da se na ovako neozbiljan način predlaže spalionica smeća, a da nije riješen problem otpadnog pepela. Građanima se ne daje informacija, a očito je da ni predlagatelj ne zna gdje bi taj otpadni pepeo sutra trebao završiti. Planom se spominje privremeno skladištenje na lokaciji centra za gospodarenje otpadom u Resniku?! Zar dosita građani Resnika i Grada Zagreba trebaju biti izloženi djelovanju opasnog otpada?!</p>	<p>usklađeno odlagalište za opasni otpad.</p> <p>Zaključak studije <i>Spatial analysis of health effects of large industrial incinerations in England, 1998-2008: a study using matched case-control areas</i> objavljena u British Medical Journalu 2012. kojom je obuhvaćeno pet područja u radijusu od 10 kilometara blizu industrijskih postrojenja za termičku obradu otpada u Engleskoj, kao i pet kontrolnih područja, a istraživači su uzeli u obzir sve vrste bolesti od interesa u tom području, ukazuje da ne postoji dokaz o postojanju povećanog rizika incidencije obolijevanja od karcinoma ili smrtnosti u neposrednom okruženju velikih industrijskih postrojenja za termičku obradu otpada. U studiji se također ističe da, iako su studije o starijim postrojenjima za termičku obradu otpada pronašle dokaze o negativnom utjecaju na zdravlje, izvještaji koji se temelje na podacima o novim postrojenjima pokazuju malu poveznicu, dok se najnovijim ocjenama utvrđuje da blizina stanovanja postrojenjima za termičku obradu otpada predstavlja mali rizik od negativnih utjecaja na zdravlje te da bilo koji utjecaj vjerojatno nije mjerljiv (COC, <i>Committee on Carcinogenicity of Chemicals in Food, Consumer Products and the Environment Update Statement on the Review of Cancer Incidence near Municipal Waste Incinerations</i> i <i>The Impact on Health of Emissions to Air from Municipal Waste Incinerations</i>, Health Protection Agency, London. Napomena: COC je stručno tijelo koje savjetuje vladu Velike Britanije i njezine agencije o tome kolika je vjerojatnost da neke supstance izazovu karcinom).</p> <p>Izvještaj Svjetske zdravstvene organizacije s radionice održane 2007. godine (<i>Report on WHO Workshop, Rome Italy, 29-30 March 2007 Population health and waste management: Scientific Data and Policy Options</i>) kao zaključak o utjecaju spalionica na zdravlje navodi sljedeće: "Studije koje ukazuju na povećanje STS (Soft Tissue Sarcoma - tumori mekih tkiva) i NHL (Non Hodgkin's Lymphomas - ne-Hodgkins limfom) podržavaju moguću ulogu 2,3,8,8 T4CDD-a. Dokaz je nedovoljan da bi se mogli izvući valjani zaključci za donošenje zakonodavnog okvira za spalionice: postoji samo nekoliko relativno kvalitetnih studija koje se uglavnom odnose na stariju generaciju spalionica. U nekim studijama u kojima je nađen povećan rizik, isto se tako navodi i alternativno objašnjenje, odnosno uključuju se i naglašavaju drugi mogući izvori. Naglašava se da su emisije iz modernih postrojenja znatno smanjenje u usporedbi sa starijim postrojenjima. Nekoliko</p>
--	--	---	--

		<p>Zastrašujući je podatak da se skladištenje štetnih tvari (opasnog otpada: boja, lakova, pesticida, herbicida idr.) planira na lokaciji Resnik. Nedopustivo je planiranje takve aktivnosti na lokaciji manjoj od 400 m od naselja i to u vodozaštitnom području. Također, upozoravamo da si Grad opet uzima kompetencije koje mu ne pripadaju.</p> <p>U tablici 3.1.1. navode se količine komunalnog otpada u 2012. Godini. Vidljivo je da je količina komunalnog otpada iz kućanstva iznosila 246.465,7 tona. Već prikupljena količina bez ikakvog odvajanja je značajno manja nego planirani kapacitet spalionice. Ako uzmemo konzervativni pristup i pretpostavimo samo 50% odvojeno prikupljenog i reikliranog otpada, odjednom bi imali značajno manje količine otpada za spaljivanja. Iz navedenog se nameće pitanje – a koji se to otpad onda namjerava spaljivati u planiranom postrojenju?!</p> <p>Smatramo da je moguće postići puno veći postotak recikliranja otpada nego što je to navedeno u Prijedlogu Plana čime su i količine koje potrebno zbrinuti puno manje.</p> <p>Podaci navedeni u tablici 3.1.3.-3. Pokazuju da je moguće značajno povećati postotak primarne reciklaže. Dovoljno je samo pogledati podatak da u miješanom</p>	<p>studija koje su provedene na novim postrojenjima ne mogu se uspoređivati sa starijima zbog razlike u tehnologijama. Primjena NRT (najboljih raspoloživih tehnika) u EU, rezultira podacima da je pojava mjerljivih utjecaja na zdravlje stanovništva u samoj blizini novih postrojenja malo vjerojatna, ali da njihov ukupan utjecaj na okoliš i ljudsko zdravlje kroz indirektno mehanizme još nije procijenjen."</p> <p>- Podaci američke Agencije za zaštitu okoliša pokazuju da za razliku od tvrdnje da se „u SAD-u nakon 1990. g. odustalo se od 248 planirana projekta izgradnje spalionica“ u SAD ima 86 postrojenja za termičku obradu otpada i uporabu energije. Ovih 86 postrojenja godišnje obrađuje 28 milijuna tona otpada, uz kapacitet proizvodnje 2,720 MW energije.</p> <p>U SAD-u se nakon 1990. odustalo od zastarjelih tehnologija u postrojenjima za termičku obradu otpada koje su korištene 60-ih i 70-ih godina prošlog stoljeća, a nisu zadovoljile novo uvedene standarde tj. propise o zaštiti zraka i ograničenim emisijama. Naime, 1970. je stupio na snagu Zakon o čistom zraku kojim je zabranjeno nekontrolirano spaljivanje komunalnog otpada te su određene granične vrijednosti emisija, što je dovelo do zatvaranja pojedinih postrojenja za termičku obradu otpada koja nisu zadovoljila ove zakonske propise. Deset godina kasnije u SAD je zabilježen porast termičke obrade komunalnog otpada od 15%. Temeljem novih saznanja o emisijama žive i dioksina, EPA je 90-ih godina donijela nove standarde tzv. <i>Maximum Achievable Control Technology (MACT)</i> nakon čega su emisije iz ovih postrojenja smanjene za 20 puta, što je dovelo do zatvaranja onih postrojenja koja nisu zadovoljila ove standarde. U razdoblju od 1990.-2005. ukupna emisija opasnih onečišćujućih tvari u zrak iz postrojenja za termičku obradu komunalnog otpada pala je za skoro 94%. http://www.epa.gov/solidwaste/nonhaz/municipal/wte/airem.htm</p>
--	--	---	---

		<p>komunalnom otpadu papir i karton čine 27,1%, staklo 3,6%, plastika 26,4%, kuhinjski biootpad 26,5%, vrtni biootpad 4,1%, metal 1,1%... Samo ovdje navedene sastavnice komunalnog otpada čine 88,8% ukupnog miješanog komunalnog otpada. Ove vrste otpada je lako odvojeno prikupiti uvođenjem sustava odvojenog prikupljanja otpada od vrata do vrata i uvođenjem sustava s četiri kante. Više je nego očigledno da se odvojenim prikupljanjem ovih vrsta otpada drastično smanjuje količina otpada za koju je potrebno pronaći adekvatno rješenje za konačno zbrinjavanje i da u tom slučaju spalionica sasvim sigurno nije metoda izbora.</p> <p>U točki 5. Organizacija cjelovitog sustava gospodarenja otpadom Grada Zagreba navodi ciljeve koji se planiraju postići ovim Planom npr. navedeni su sljedeći ciljevi: unapređivanje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, mjere izbjegavanja i smanjivanja otpada, edukacija i komunikacija s javnošću, razvoj sustava odvojenog skupljanja „približavanjem“ mjestu nastanka, naročito komunalnog otpada... Iznosimo primjedbu da većina ciljeva nije jasno, kvantitativno i financijski, definirana Planom tako da nije jasno što će to građani Zagreba dobiti za cijenu od 3,3 milijarde KN, što je nedopustivo.</p> <p>U tekstu Plana se na nekoliko mjesta navodi izraz „cjeloviti sustav gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu“ iako on nije definiran,</p>	<p>Odlaganje mulja iz uređaja za obradu otpadnih voda na poljoprivredne površine u Republici Hrvatskoj regulirano je Pravilnikom o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08) koji je propisao strože uvjete primjene od EU direktive (Directive on the protection of the environment, and in particular of the soil, when sewage sludge is used in agriculture (86/278/EEC), dopunjene Direktivom 91/692/EEC, i Regulation (EC) No 807/2003; Regulation (EC) No 219/2009)).</p> <p>Pravilnikom su definirani uvjeti koje otpadni mulj koji se može odložiti na poljoprivredne površine mora zadovoljiti kao što je sadržaj teških metala, sadržaj organske tvari i odsustvo patogenih organizama. Pravilnikom je propisana i kvaliteta tla odnosno dopušten sadržaj teških metala u tlu na koje bi se primijenio navedeni mulj. Pri tome je zabranjeno korištenje mulja koje bi moglo prouzrokovati prekoračenje dopuštenih vrijednosti teških metala u tlu. Ovim Pravilnikom ograničene su i potencijalne poljoprivredne površine na koje se mulj može primijeniti pa je tako zabranjeno korištenje mulja na: travnjacima i pašnjacima koji se koriste za ispašu stoke; površinama na kojima se uzgaja krmno bilje najmanje dva mjeseca prije žetve, tlu na kojem rastu nasadi voća i povrća, uz iznimku voćaka, tlu namijenjenom uzgoju voća i povrća koje može biti u izravnom dodiru sa zemljom i koje se može jesti sirovo, u razdoblju od barem 10 mjeseci prije datuma početka berbe ili žetve, tlu na kojem postoji opasnost od ispiranja mulja u površinske vode, tlu čija je pH vrijednost niža od 5, tlu krških polja, plitkom ili skeletnom tlu krša, tlu zasićenom vodom, pokrivenim snijegom i na smrznutom poljoprivrednom tlu i u priobalnom i vodozaštitnom području. Iz svega navedenog je vidljivo da je prije korištenja mulja u poljoprivredi potrebno dodatno utvrditi potencijalne površine za korištenje mulja, veličinu tih površina, ali i spremnost vlasnika ili tvrtki koje upravljaju takvim površinama da ga koriste. Analize sastava mulja iz Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Grada Zagreba (CUPOVGZ) koje se redovno provode upućuju da je moguća njegova primjena u poljoprivredi. Međutim, stupanjem na snagu Pravilnika o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja (NN 09/14) koji je definirao maksimalne dopuštene koncentracije onečišćujućih tvari u tlu (teških metala, PAH-ova, PCB-a, pesticida...) upotreba mulja s CUPOVGZ-a postaje vrlo upitna upravo po sadržaju teških metala kao što su Zn i Cu čije količine u otpadnom mulju i do 5 puta (500 %) premašuju dopuštenu MDK ovih metala u poljoprivrednom tlu.</p>
--	--	---	--

		<p>osmišljen u svim dijelovima niti izražen u smislu jasno definiranih ciljeva. Grad predviđa spalionicu i očito smatra da dodatne aktivnosti (osim onih već provedenih na razini Republike hrvatske) u cilju povećanja recikliranja i kompostiranja i nije potrebno provoditi i to unatoč obvezama koje Republika Hrvatska ima sukladno Direktivama EU.</p> <p>Više je nego licemjerno navoditi u materijalu: „Od 2009. godine svi građani, koji inače bez naknade mogu odložiti otpad iz kućanstva...“ Zar se očekuje od građana da na svoj trošak odvajaju i prevoze otpad na odlagalište, iako već plaćaju naknadu za odvoz smeća? Upravo bi Grad i nadležne službe trebale omogućiti sustavno odvajanje otpada uvođenjem više kanti (četiri) za različite vrste otpada, te odvoz odvojeno prikupljenog otpada „od vrata do vrata“ i stimulirati građane da odvajaju otpad kroz naplatu naknade prema količini nerazvrstanog smeća.</p> <p>Projekcije kretanja količina otpada u Gradu i dalje predviđaju rast ukupnih količina otpada po stopi od 0,5%, te rast mulja iz CUPOVZ-a po stopi od 2,2%. Zanimljivo je da se predviđa rast stvorenih količina otpada iako se i dokumentima na koje se poziva ovaj Plan u uvodnim razmatranjima i čije smjernice navodno provodi, traži da se intenziviraju aktivnosti kako bi se rast količine otpada smanjio i smanjila ukupna stvorena količina otpada.</p>	<p>"Članak 4. Poljoprivredno zemljište smatra se onečišćenim kada sadrži više teških metala i potencijalno onečišćujućih elemenata od maksimalno dopuštenih količina (MDK), izraženo u mg kg-1:</p> <table border="1" data-bbox="1176 347 2141 678"> <thead> <tr> <th>mg kg-1</th> <th>Cd</th> <th>Cr</th> <th>Cu</th> <th>Hg</th> <th>Ni</th> <th>Pb</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pjeskovito tlo</td> <td>00-0,5</td> <td>0-40</td> <td>0-60</td> <td>0,0-0,5</td> <td>0-30</td> <td>0-50</td> <td>0-6</td> </tr> <tr> <td>Praškasto – ilovasto tlo</td> <td>0,5-1,0</td> <td>40-80</td> <td>60-90</td> <td>0,5-1,0</td> <td>30-50</td> <td>50-100</td> <td>60-</td> </tr> <tr> <td>Glinasto tlo</td> <td>1,0-2,0</td> <td>80-120</td> <td>90-120</td> <td>1,0-1,5</td> <td>50-75</td> <td>100-150</td> <td>150</td> </tr> </tbody> </table> <p>Stupanj onečišćenja zemljišta teškim metalima i potencijalno onečišćujućim elementima izračunava se prema sljedećoj jednadžbi:</p> $So (\%) = \frac{\text{ukupni sadržaj teških metala u zemljištu}}{\text{maksimalno dopuštena vrijednost}} \times 100$ <p>Za interpretaciju onečišćenja koristite se sljedeći kriteriji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čisto, neopterećeno zemljište do 25 %; - zemljište povećane onečišćenosti 25 -50 %; - zemljište velike onečišćenosti 50 – 100%; - onečišćeno zemljište 100 – 200 %; - zagađeno zemljište više od 200% od graničnih vrijednosti. 	mg kg-1	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb		Pjeskovito tlo	00-0,5	0-40	0-60	0,0-0,5	0-30	0-50	0-6	Praškasto – ilovasto tlo	0,5-1,0	40-80	60-90	0,5-1,0	30-50	50-100	60-	Glinasto tlo	1,0-2,0	80-120	90-120	1,0-1,5	50-75	100-150	150
mg kg-1	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb																													
Pjeskovito tlo	00-0,5	0-40	0-60	0,0-0,5	0-30	0-50	0-6																												
Praškasto – ilovasto tlo	0,5-1,0	40-80	60-90	0,5-1,0	30-50	50-100	60-																												
Glinasto tlo	1,0-2,0	80-120	90-120	1,0-1,5	50-75	100-150	150																												

		<p>U točki 4. Procjena kretanja količina otpada u Gradu Zagrebu do 2015. navodi se: „... -da će izdvojeno skupljanje komponenti komunalnog otpada prema postojećim sustavima izdvojenog skupljanja rasti po prosječnoj godišnjoj stopi od oko 4,1%</p> <p>Iznosimo primjedbu jer u Planu nije vidljivo kojim će se dodatnim aktivnostima realizirati gore navedeni postotci. Također, nigdje u Planu nije jasno izraženo koji je ukupni postotak recikliranja u odnosu na ukupnu masu otpada. Podaci se, očito namjerno, iznose parcijalno i nepregledno. Npr. u tablici 4.1. u jednoj brojci se navodi količina izdvojenog sakupljenog komunalnog otpada za reciklažu i količina opasnog otpada?! Po kojim kriterijima se ove dvije kategorije otpada zbrajaju i ne prikazuje se posebno količina izdvojeno sakupljenog komunalnog otpada za reciklažu i posebno količina opasnog otpada?! Projekcija izdvajanja od 23% u 2015. godini su proizvoljne, nerazrađene i nasumce dodane kako bi se formalno zadovoljili ciljevi planirani na nivou RH. Budući nisu planirane aktivnost niti sredstva za sustavni pristup odvojenom prikupljanju i recikliranju otpada, već se postotci povećanja recikliranja uključuju samo radi zadovoljenja forme čime se želi pokazati kako Grad tobože slijedi dokumente navedene u uvodu Plana (Strategija gospodarenja otpadom RH, Zakon o otpadu, Direktiva EU o otpadu) i odrednice</p>	<p>- Planovi gospodarenja otpadom kao planski i okvirni dokument predviđaju okvirni investicijski trošak koji se tek treba potvrditi Studijom izvodljivosti. Predviđeni iznos od 2.7 milijardi kuna za predobradu i termičku obradu ostatnog komunalnog otpada, neopasnog proizvodnog otpada i mulja iz CUPOVGZ-a, odnosi se na predobradu (sortirnica) za glomazni otpad i otpad od čišćenja divljih odlagališta, na PTOO i na infrastrukturu potrebnu za priključenje PTOO na Centralni toplinski sustav Grada Zagreba (vrelovodi), elektroenergetski sustav HEP-a, dobavu plina i priključenje na cestovnu infrastrukturu, odgovara iznosu od oko 355 milijuna eura. Svedeno na ukupni kapacitet postrojenja od oko 400.000 t/god. trošak iznosi 887,5 eura po toni otpada.</p> <p>Usporedimo li ovaj predviđeni trošak za PTOO i prateću infrastrukturu s planiranim investicijskim troškom od oko 180 milijuna eura za godišnji kapacitet postrojenja za termičku obradu otpada u Poznau u Poljskoj od 210.000 t/god. vidjet ćemo da on po toni otpada iznosi 857 eura. Ovaj se projekt financira i sredstvima EU, odnosno Poznan je prijavio projekt za sufinanciranje ovog projekta iz sredstava Kohezijskog fonda u okviru Operativnog programa za infrastrukturu i zaštitu okoliša i to u iznosu od oko 84 milijuna eura.</p>
--	--	--	--

		<p>koje su u njima definirane. (...)</p> <p>Nadalje ukazujemo na činjenicu da je Grad naručio Studiju utjecaja na okoliš za PTOO na lokaciji Resnik koja je, kako se navodi, završena još 2005. godine. Grad i nadležne službe su od stanovnika Resnika te iste 2005. Godine otkupljivale zemljište za Centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Grada Zagreba, koji je proglašen projektom od državnog interesa. Građanima koji nisu željeli prodati svoje zemljište, ono je izvlašteno. Građani su svjesno i namjerno od strane Grada i nadležnih službi dovedeni u zabludu jer im nije dana informacija da će se graditi spalionica, već samo uređaj za pročišćavanje otpadnih voda. A danas se koristi argument, kako je lokacija u Resniku jedina moguća za smještaj spalionice otpada budući se tamo nalazi Centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Grada Zagreba.</p> <p>Također navedena studija na koju se Plan poziva je odbijena od strane Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Nova studija nije dana na javni uvid i javnu raspravu, te se vodi postupak pred Upravnim sudom, vezano uz ovaj slučaj koji još uvijek nije završen.</p> <p>Uz točke 6.1. Izvori financijskih sredstava, proizlazi da se Grad namjerava dodatno kreditno zadužiti, te će ponovno građani</p>	
--	--	---	--

	<p>platiti ceh i to višestruko: kroz rast cijena komunalne usluge, otplaćivanjem kredita za spalionicu, ali će isto tako i snositi posljedice emisija štetnih plinova iz spalionice. Planom su planirane i stavke o kojima Grad nije nadležan odlučivati. Nisu razrađeni izvori i način financiranja po stavkama.</p> <p>Sredstva predviđena ovim Planom iznose ogromnih 3,3 milijardi kuna, pri čemu izgradnja spalionice mobilizira ogromna sredstva građana Grada Zagreba i iznosi 83% svih sredstava iz Plana – što je u kontradikciji s osnovnom postavkom da je ovaj Plan baziran na načelima skupljanja i reciklaže otpada, a da se o ekološkim aspektima i posljedicama za građane Grada Zagreba i ne govori.</p> <p>Potpuno je zanemarena činjenica da spalionica otpada ima značajne posljedice za zdravlje ljudi i po okoliš, čak se u kontekstu predloženih dokumenata navodi kako nema dokaza o štetnom utjecaju spalionica?! Isto tako je nevjerojatna tvrdnja da spalionica nema utjecaj na kvalitetu zraka, vode i tla?!</p> <p>Znanstveno je dokazan kancerogeni učinak dioksina i furana koji su nusprodukti koji kroz otpadne plinove spalionice dopijevaju u čovjekov okoliš i izazivaju rak. Studija raka pluća, dišnih organa i debelog crijeva zabilježena na području radijusa 7,5 l, oko spalionica otpada. Također je poznata činjenica modifikacije genskog materijala u</p>	
--	--	--

		<p>krugu od 50 km oko spalionice. Studija je provedena na velikom uzorku ljudi (više od 14 milijuna) i uključila je 72 spalionice otpada na području Velike Britanije. Zbog takvih podataka i zbog takvih podataka i zbog pritisaka javnosti mnoge se spalionice širom svijeta zatvaraju. Tako su, na primjer, početkom 1998. godine zatvorene tri spalionice u Francuskoj, nakon otkrića da je kravlje mlijeko na farmama zatrovano dioksinima. U Japanu je zatvoreno na stotine spalionica industrijskog otpada zbog uvođenja novih, strožih ograničenja emisija štetnih plinova. U SAD se, tijekom 80-ih godina, odustalo od 248 predloženih projekata spalionica. Prema mnogim anketama provedenim u SAD, spalionice otpada su, nakon nuklearnih elektrana, „najomraženija“ tehnologija.</p> <p>Mnogi znanstvenici i stručnjaci smatraju da su spalionice – pogoni koji otpad pretvaraju u otrov. Tako su japanski znanstvenici objavili studiju u kojoj pokazuju kako spaljivanjem smjese običnog novinskog papira, impregniranog natrijevim kloridom, i plastičnog izolacijskog materijala (PVC) nastaju dioksini, vrlo otrovni spojevi koji izazivaju hormonske i imunološke poremećaje te uzrokuju rak (Chemosphere 2005, 58, 891). (...)</p> <p>Podsjećamo da je planirana lokacija</p>	
--	--	---	--

		<p>spalionica udaljena manje od 7,5 kilometara zračne linije od Trga Bana Jelačića u Zagrebu, što znači da će najveći dio građana Zagreba biti izravno ugrožen radom spalionice.</p> <p>Zahtijevamo odgovor tko će snositi odgovornost, i to moralnu, financijsku i krivičnu odgovornost, za svjesno izlaganje stanovništva svakodnevnim emisijama štetnih tvari za koje je dokazano da su kancerogene.</p> <p>Nevjerojatna je koncepcija Plana u kojem se sredstva namijenjena nadzoru rada nad spalionicom planiraju u iznosu od samo 6.300.000 KN. Ova sredstva su minimalna i očito se već sada ne planira posvetiti dovoljno pažnje nadzoru nad, dok su, na primjer sredstva namijenjen edukaciji građana predviđena u iznosu od 16.000.000 KN. Očito da i sam Grad predviđa kako su potrebna znatna sredstva kako bi se građanima spalionica prikazala kao izuzetno dobar projekt.</p> <p>Sredstva namijenjena edukaciji bi imala smisla kada bi se ona usmjerila na educiranje građana o potrebi odvajanja otpada, te bila usmjerena na prezentiranje i uvođenje cjelovitog sustava odvojenog prikupljanja otpada, njegovog recikliranja i kompostiranja.</p> <p>(...)</p>	
--	--	---	--

		<p>U Planu se navodi da će se provesti izravna komunikacija s predstavnicima gradskih četvrti – sastanci s predstavnicima, posebna predstavljanja u gradskim četvrtima i mjesnim odborima (prezentacija plana, prezentacija PTOO, izložbeni panoi). Niti ova aktivnost nije ispunjena, iako smo i kamo VMO Resnik uporno tražili da se održi sastanak s predstavnicima Grada. Javnost želi sudjelovati u procesima odlučivanja i biti partner Gradu u rješavanju ključnih problema okoliša, ali nam je to sustavno onemogućeno, a zahtjevi građana se uporno ignoriraju suprotno demokratskim načelima i Aarhuškoj konvenciji. (...)</p> <p>Nejasno je zašto i čiju koncepciju štiti ovaj Plan i čije obveze zbrinjavanja mulja iz fantomskog ugovora o koncesiji za izgradnju CUPOVZ realizira, a koji bi bilo konačno demokratski objelodaniti svekolikoj javnosti. Isto tako postavljamo pitanje nadležnim institucijama i tražimo da se utvrdi tko je bio dužan zbrinuti mulj iz CUPOVZ-a te da li je dozvoljeno skladištiti takvu vrstu otpada na otvorenom na direktnom utjecaju atmosferilija, pri čemu su građani Zagreba izloženi djelovanju štetnih tvari.</p> <p>Nije istina da se mulj mora spaljivati u spalionicama, što se pokušava nametnuti kao jedino rješenja i argument za spalionicu</p>	
--	--	--	--

		<p>u Resniku. Postoje brojne mogućnosti njegova zbrinjavanja. Neke od njih su definirane Pravilnikom o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08).</p> <p>U točki 3.4 navode se količine opasnog otpada na području grada Zagreba u 2011. godini. Iznosimo prigovor na podatke iznesene u Planu vezane uz opasni otpad, kao i na činjenicu da se Plan predlaže bez definiranog rješenja za opasni otpad koji će nastati kao rezultat rada spalionice.</p> <p>Kako je moguće da nadležne službe i predlagatelj Plana koji su nadležni za gospodarenje otpadom nemaju podatke o opasnom otpadu koji će nastati radom spalionice u obliku pepela i potpuno ignoriraju problem zbrinjavanja ovog otpada u Planu! Naglašavamo da se ovaj otpad se mora odvojeno sakupljati i skladištiti na strogo kontroliranim i u skladu sa zakonom opremljenim prostorima. Ne može se donijeti Plan koji ne predviđa rješenje kako će se zbrinjavati ovaj opasni otpad!</p> <p>Isto tako iznosim primjedbu na činjenicu da ovim Planom nije niti dotaknuta tema analize alternativnih mogućnosti zbrinjavanja otpada, niti su izneseni argumenti koji su podloga za izbor spalionice. Upozoravamo da su alternativni</p>	
--	--	--	--

		<p>načini zbrinjavanje otpada u svakom pogledu: ekonomskom, financijskom, ekološkom i zdravstvenom, prihvatljivija metoda obrade otpada od spaljivanja. Da li su zato i namjerno ispušteni iz materijala?</p> <p>Dodatna primjedba se odnosi na činjenicu da predlagatelj nigdje u Planu nije objasnio kriterije po kojima je spalionica otpada izabrana kao jedino moguće rješenje za ostatni otpad, pri čemu se netočno navodi da je to koncept zbrinjavanja koji prevladava u svijetu.</p> <p>Iznosimo primjedbu i na činjenicu da predlagatelj nije smatrao za potrebno dati argumente i rezultate sveobuhvatne analize (uključujući financijsku analizu) koji bi pokazali koji se rezultati očekuju od uvođenja ovakvog načina rješavanja otpada. Upozoravamo da je uvođenje spalionice i nazivanje to konceptom zbrinjavanja otpada – licemjerno. Otpad se time ne zbrinjava, već spaljuje, pri čemu izgaraju brojni vrijedni resursi koji se mogu ponovno upotrijebiti. Građane se uvođenjem spalionice ne potiče na ekološko postupanje s otpadom, niti se potiče na smanjivanje otpada, jer se smeće ionako spaljuje pa nema potrebe voditi računa o mogućnostima recikliranja i ponovnoj uporabi otpada.</p> <p>Spalionicom nisu riješena pitanja zbrinjavanja otpada, a spalionica se uvodi u sustav u doba recesije i štednje, i u vrijeme</p>	
--	--	---	--

		<p>kada se smanjuju plaće zaposlenicima Grada i gradskih ustanova, sve to uz enormnu cijenu koju će platiti građani ovog Grada i nesaglediva ekološke posljedice.</p> <p>Primjedbu iznosimo i na činjenicu da se otpadni pepeo iz spalionice planira privremeno skladištiti na lokaciji spalionice u Resnik. Očigledno nisu sagledane sve činjenice vezane uz ovu problematiku.</p> <p>Otpadni pepeo predstavlja opasni otpad koji se mora zbrinjavati po posebnim propisima. Prema navedenim podacima s javne tribina, kruti nusprodukti spaljivanja u godišnjoj količini od 105.000 tona će se morati zbrinuti, a dodatnih 10.000 tona godišnje je količina opasnog otpada!</p> <p>Ovom treba dodati i opasni kemijski otpad u obliku ispušnih plinova koji sadrže kancerogene tvari dioksine i furane! Koliko su ovi spojevi štetni ukazuje i činjenica da se ne mjere koncentracije tih spojeva na mjernim postajama jer se ti spojevi ne smiju nalaziti u zraku!</p> <p>Nevjerojatna je namjera predlagatelja da se pepeo i šljaka provizorno i privremeno skladišti na lokaciji u Resniku. Očito je da predlagatelj nema rješenje za zbrinjavanje ovog opasnog otpada i dok se ne definira način postupanja i konačnog zbrinjavanja tog opasnog otpada ne može se usvojiti ovakav Plan!</p>	
--	--	---	--

		<p>Očito je da će zbrinjavanje tog otpada znatno poskupjeti zbrinjavanje otpada u Gradu te je namjerno preskočen ovaj problem!</p> <p>Također iznosimo primjedbu na činjenicu da je odlagalište Prudinec predviđeno da se zatvori do kraja 2015. godine bez rješenja za zbrinjavanje otpada nakon tog roka!!!</p> <p>Iznosimo primjedbu za lokaciju u Resniku jer pozicija buduće spalionice i CGO u Resniku nije primjereno za tu namjenu-nalazi se 7 km od centra Zagreba, manje od 400 m od prvih kuća u naselju Resnik, Struge, i Ivanja Reka, te u blizini područja Črnkovec i Kosnica koje je određeno kao rezerva za buduću vodoopskrbu Grada i okolnih mjesta.</p> <p>Također su u blizini i vodocrpilišta Žitnjak, Ivanja Reka, Šašnjak, Petuševec i Mala Mlaka.</p> <p>Na kraju dodajemo da su građani Resnika i okolnih naselja već iznijeli svoj stav o planiranoj spalionici smeća organiziranjem prosvjeda i potpisivanjem peticije koju je podržalo više od 6000 građana. Peticija je dostavljena gradu koji ne smije ignorirati zahtjeve svojih građana, jer je upravo Grad odgovoran voditi računa o interesima građana i zauzeti se za zaštitu zdravlja građana, što je propisano i Ustavom Republike Hrvatske.</p> <p>ZAKLJUČAK</p>	
--	--	---	--

		<p>Na žalost, moramo iznijeti mišljenje da je Plan izrađen upravo suprotno smjernicama i prioritetima definiranim Direktivom EU o otpadu i Strategijom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj na koje se poziva. Kako i sam Plan navodi: "Gospodarenje otpadom podrazumijeva sprječavanje i smanjivanje nastajanja otpada i njegovog štetnog utjecaja na okoliš, te postupanje s otpadom po gospodarskim načelima..."</p> <p>Predloženi Plan ne usmjerava aktivnosti i sredstva gospodarenja otpadom na smanjivanje količine stvorenog otpada i iskorištavanje korisnih komponenti komunalnog otpada kroz odvojeno prikupljanje korisnih komponenti, recikliranje i kompostiranje.</p> <p>Projekcije i podaci se paušalno iznose i nedostaje cjeloviti i sustavan pristup gospodarenju otpadom u Gradu Zagrebu. Rezultati na području odvojeno prikupljnog otpada u Gradu Zagrebu su sramotni. Podaci navedeni u tablici 3.1.3.-3. pokazuju da je moguće značajno povećati postotak primarne reciklaže. Dovoljno je samo pogledati podatak da u miješanom komunalnom otpadu papir i karton čine 27,1%, staklo 3,6%, plastika 26,4%, kuhinjski biootpad 26,5%, vrtni biootpad 4,1%, metal 1,1%... Samo ovdje navedene sastavnice komunalnog otpada čine 88,8% ukupnog miješanog komunalnog otpada.</p> <p>Ove vrste otpada je lako odvojeno prikupiti uvođenjem sustava odvojenog prikupljanja</p>	
--	--	---	--

		<p>otpada „od vrata do vrata“ i uvođenjem sustava s četiri kante. Više je nego očigledno da se odvojenim prikupljanjem otpada drastično smanjuje količina otpada za koju je potrebno pronaći adekvatno rješenje za konačno zbrinjavanje i da u tom slučaju spalionica sasvim sigurno nije metoda izbora!</p> <p>Sve navedeno pokazuje nebrigu Grada za područje gospodarenja otpadom, a izborom najgore moguće metode rješavanja problema otpada njegovim spaljivanjem i to na lokaciji udaljenoj manje od 400m od naselja, u vodozaštićenoj zoni na kojoj se čak planira i skladištenje opasnog pepela i šljake, pokazuje i nebrigu za zdravlje stanovnika Grada Zagreba.</p> <p>I ne samo to, nego je sada Planom predviđena gotovo duplo viša cijena spalionice u odnosu na prethodnu verziju! Spaljivanje otpada je daleko najskuplja metoda obrade otpada što dokazuje i činjenica da je za izgradnju spalionice predviđen iznos od 2.700.000.000 KN ili 83% ukupnih sredstava predviđenih Planom. Zanimljiva je činjenica da je trošak izgradnje spalionice povećan gotovo 100% u odnosu na prethodnu verziju Plana gospodarenja otpadom u kojem je bio planiran iznos od 1.400.000.000 KN.</p> <p>Ovo sam dokazuje našu tvrdnju da će građani Zagreba dugi niz godina skupo plaćati trošak izgradnje spalionice koja će istovremeno ugrožavati njihovo zdravlje u</p>	
--	--	--	--

		<p>obliku otpadnog pepela i šljake i ispušnih plinova koji sadrže opasne kancerogene spojeve dioksine i furane!</p> <p>U tablici 3.1.1. navode se količine komunalnog otpada u 2012. godini. Vidljivo je daje količina komunalnog otpada iz kućanstava iznosila 246.465,7 tona. Već prikupljena količina bez ikakvog odvajanja je značajno manja nego planirani kapacitet spalionice od 400.000 tona. Ako uzmemo konzervativni pristup i pretpostavimo samo 50% odvojeno prikupljenog i recikliranog otpada, odjednom bi imali značajno manje količine otpada za spaljivanje. Iz navedenog se nameće pitanje - a koji se to otpad onda namjerava spaljivati u planiranom postrojenju?!</p> <p>Mišljenja građana o gradnji spalionice su uporno ignorirana i suprotno odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama, kao i Aarhuškoj konvenciji informacije o projektu izgradnje spalionice su svjesno i namjerno uskraćivane.</p> <p>Ne prihvaćamo kao argument tvrdnju koja je iznesena u predloženim materijalima, da se Plan i Studija moraju prihvatiti jer se u suprotnom neće moći na vrijeme realizirati aktivnosti ukoliko dođe do promjene lokacije spalionice.</p> <p>Nisu građani krivi zbog tuđe nesposobnosti jer se u šest godina nije poduzelo ništa kako bi se uvelo odvojeno prikupljanje otpada „od vrata do vrata“. Da se krenulo na vrijeme, danas bi već imali značajne rezultate u</p>	
--	--	--	--

		<p>recikliranju otpada i ne bi bila potrebna spalionica.</p> <p>Predloženo rješenje sa spalionicom otpada je najskuplje te zdravstveno i ekološki neprihvatljivo! Ne postoje argumenti koji mogu opravdati uvođenje spalionice pod tim uvjetima i na predloženoj lokaciji.</p> <p>Prema navednim podacima s javne tribine, kruti nusprodukti spaljivanja u godišnjoj količini od 105.000 tona će se morati zbrinuti, a dodatnih 10.000 tona godišnje je količina opasnog otpada! Otpadni pepeo predstavlja opasni otpad koji se mora zbrinjavati po posebnim propisima.</p> <p>Ovome treba dodati i opasni otpad u obliku ispušnih plinova koji sadrže kancerogene tvari dioksine i furane! Koliko su ovi spojevi štetni ukazuje i činjenica da se ne mjere koncentracije tih spojeva na mjernim postajama jer se ti spojevi ne smiju nalaziti u zraku!</p> <p>Nevjerojatna je namjera predlagatelja da se pepeo i šljaka provizorno i privremeno skladišti na lokaciji u Resniku. Očito je da predlagatelj nema rješenje za zbrinjavanje ovog opasnog otpada i dok se ne definira način postupanja i konačnog zbrinjavanja tog opasnog otpada ne može se usvojiti ovakav Plan!</p> <p>Očito je da će zbrinjavanje tog otpada znatno poskupjeti zbrinjavanje otpada u Gradu, te je namjerno preskočen ovaj problem!</p> <p>Također iznosimo primjedbu na činjenicu da je odlagalište Prudinec predviđeno da se</p>	
--	--	--	--

		<p>zatvori do kraja 2015. godine bez rješenja za zbrinjavanje otpada nakon tog roka!!!</p> <p>Na kraju dodajemo da su građani Resnika i okolnih naselja već iznijeli svoj stav o planiranoj spalionici smeća organiziranjem prosvjeda i potpisivanjem peticije koju je podržalo više od 6000 građana. Peticija je dostavljena Gradu koji ne smije ignorirati zahtjeve svojih građana, jer je upravo Grad odgovoran voditi računa o interesima građana i zauzeti se za zaštitu zdravlja građana, što je propisano i Ustavom Republike Hrvatske.</p> <p>U prilogu dostavljamo zaključke Vijeća gradske četvrti Peščenica-Žitnjak i zaključke vijeća mjesnih odbora na području gradske četvrti Peščenica-Žitnjak (15) koji su također izrazili protivljenje gradnji spalionice i Centra za gospodarenje otpada na području naše gradske četvrti.</p> <p>Imajući u vidu cijenu ovakvog sustava "zbrinjavanja" otpada, kao i negativne posljedice po okoliš i zdravlje građana, tražimo da se odbaci predloženi Plan gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu i Strateška studija za Plan gospodarenja otpadom i pristupi izradi Plana koji će zaista uvažiti smjernice EU u području gospodarenja otpadom.</p>	
--	--	---	--

7.8.2014.	MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE – PRIMJEDBE NA PGO	<p>U Uvodu na stranici 5, paragraf 6. predložemo izmijeniti izričaj „s legislativom“ u <i>sa zakonodavstvom</i></p> <p>Na stranici 9. predložemo izmjenu naslova 2.1. „Zakonodavni okvir“ u <i>Racionalno zakonodavstvo</i> sukladno navedenom prijedlogu i 2.2 „EU okvir“ u <i>zakonodavstvo EU</i>“, te ažurirati zakonodavstvo sukladno trenutno važećim propisima.</p> <p>U okviru nadležnosti Uprave za klimatske aktivnosti održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i mora:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (Narodne novine, br. 117/2012 i 90/2014) - Pravilnik o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (Narodne novine, broj 129/2012, 97/2013) <p>Također dodati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o zaštiti zraka (Narodne novine, br. 130/2011,47/2014) - Uredba o načinu trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (Narodne novine, broj 69/2012) - Plan zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. godine (Narodne novine, broj 139/2013) <p>Na stranici 11. predložemo izričaj „državni zakonodavni okvir“ izmijeniti u „<i>nacionalni</i></p>	
-----------	--	---	--

		<p><i>zakonodavni okvir“.</i></p> <p>Stranica 47, 5.3.5 Termička obrada ostatnog otpada</p> <p><i>U paragrafu 4. predložimo izmjenu izričaja „za čišćenje dimnih plinova...“ s pročišćavanje otpadnih plinova koja u potpunosti udovoljavaju propisanim obvezama sukladno nacionalnom i EU zakonodavstvom.“</i></p> <p>U paragrafu 5. izričaj „emisije štetnih tvari iz dimnih plinova“ zamijeniti s „emisije onečišćujućih tvari iz otpadnih plinova“.</p> <p>Navesti Direktivu EU 2003/87/EC o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova u EU i Upute za tumačenje Priloga I. navedene Direktive te da su isti uzeti u obzir pri definiranju statusa postrojenja za termičku obradu ostatnog otpada kako bi se procijenilo je li predmetno postrojenje obveznik sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova ili ne. Potrebno je definirati status postrojenja sukladno definicijama iz točke 3.3.2.</p> <p>Spaljivanje i suspaljivanje otpada <i>Upute za tumačenje Priloga I. ETS Direktive (bez zrakoplovnih aktivnosti)</i> (eng. „Guidance on Interpretation of Annex I of the EUETS Directive (excl. aviation activities)¹⁾), jer većina sličnih postrojenja u EU ima upravo status ETS postrojenja jer im je glavna svrha upravo proizvodnja energije. Ova informacija se također navodi u predzadnjem odlomku navedenog poglavlja. Također u istom poglavlju se navodi daje</p>	
--	--	---	--

		<p>PTOO kogeneracijsko postrojenje. Stranica 53, 5.6 Mjere nadzora i praćenja gospodarenja otpadom <i>Točka 4. Paragraf 2. predlažemo izmjenu izričaja „zaštitu od emisija u okoliš“ sa "s ciljem smanjivanja emisija onečišćujućih tvari u sastavnice okoliša na način da se održi postojeća kategorija kvalitete zraka i okoliša u cjelini te osigura nenarušavanje kvalitete života građana".</i> <i>Paragraf 3. predlažemo izmjenu istoga na način da se ne navodi puni naziv propisa nego se općenito navede propisima kojima se reguliraju obveze operatera vezano uz puštanje u rad i rad uređaja za termičku obradu otpada".</i> Točka 6. Monitoring <i>Navesti provoditi monitoring odnosno praćenje provedbe mjera zaštite zraka utvrđene rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš kao i praćenje emisija određenih onečišćujućih tvari u zrak sukladno rješenju i/ili objedinjenim uvjetima zaštite okoliša".</i> Stranica 69, 8. Zaključak U drugom paragrafu izričaj „nacionalnih zakonskih propisa“ zamijeniti u „nacionalnog zakonodavstva</p>	
7.8.2014.	<p>MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE- PRIMJEDBE NA STRATEŠKU STUDIJU</p>	<p>Na stranici 6., 2.1 Pregled sadržaja i glavnih ciljeva prijedloga plana u prvom odlomku dodati Plan zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. godine (Narodne novine, broj 139/2013).</p>	<p>Primjedba se prihvaća. Ispravljeno.</p>

		<p>Na stranici 114., 6.1.1. Utjecaj na zrak U cijelom poglavlju je potrebno napraviti razliku između praćenja emisija onečišćujućih tvari u zrak na ispustu nepokretnog izvora (termička obrada otpada) i praćenja kvalitete zraka (imisije - koncentracije tvari na određenom mjestu i u određenom vremenu u okolišu) u okolici postrojenja.</p> <p><i>Uredom o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (Narodne novine, broj 117/2012 i 90/2014) propisuju se, između ostaloga, granične vrijednosti emisija onečišćujućih tvari u zrak (GVE), obveze praćenja emisija, vrednovanje emisija na ispustima nepokretnog izvora (emisije).</i></p> <p><i>Pravilnikom o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnog izvora (Narodne novine, br. 129/2012 i 97/2013) propisan je, između ostaloga, način praćenja i obveze provođenja praćenja emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnog izvora.</i></p> <p><i>Uredbom o razinama onečišćujućih tvari u zrak (Narodne novine, broj 117/2012) propisuju se, između ostaloga, granične vrijednosti (GV) za pojedine onečišćujuće tvari u zraku (imisije) za zaštitu zdravlja ljudi, kvalitetu življenja, zaštitu vegetacije i ekosustava. Pravilnikom o praćenju kvalitete zraka (Narodne novine, broj 3/2013) propisuju se, između ostaloga, način praćenja kvalitete zraka i prikupljanja podataka.</i></p>	Primjedba se prihvaća. Ispravljeno.
--	--	---	-------------------------------------

		<p><i>U napisanom tekstu pomiješane su emisije i imisije. Uredbom o GVE propisane su GVE za H2S iz nepokretnih izvora, dok nisu propisane GVE za merkaptane. Uredbom o razinama propisane su, između ostaloga, GV koncentracije sumporovodika i merkaptana u zraku obzirom na kvalitetu življenja (dodijavanje mirisom)“.</i></p> <p>Paragraf 3. Na samom početku rečenice koja počinje s „Uobičajene emisije...“ dodati „...onečišćujućih tvari...“ potrebno je istaknuti da se primjenom mjera na ispustu izvora - termička obrada otpada, ne očekuje prekoračenje propisanih GVE onečišćujućih tvari čime se osigurava da se ne naruši postojeće kategorija kvalitete zraka.</p>	
		<p>Na stranici 173, 12.7 Mjere praćenja stanja okoliša, točka 4. Izbrisati Uredbu 0 razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12), te ažurirati propise (brojevi Narodnih novina). Navesti Direktivu EU 2003/87/EC o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova u EU i Upute za tumačenje Priloga I. navedene Direktive te da su isti uzeti u obzir pri definiranju statusa postrojenja za termičku obradu ostatnog otpada kako bi se procijenilo je li predmetno postrojenje obveznik sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova ili ne.</p>	<p>Primjedba se prihvaća. Ispravljeno.</p>

		<p>Uprava za zaštitu prirode, sukladno članku 50. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/2013) mišljenja je daje predmetni Plan prihvatljiv za ekološku mrežu uz predviđene mjere ublažavanja za ekološku mrežu i mjere zaštite okoliša iz Strateške studije. Naime u studiji Glavne ocjene koju su za nositelja Plana, Grad Zagreb u lipnju 2014. godine izradile tvrtke Oikon d.o.o., IPZ Uniprojekt MCF d.o.o. i IGH d.d. iz Zagreba, razmatrana je razina samostalnog i kumulativnog utjecaja prijedloga Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže kao posljedice provedbe aktivnosti definiranih Planom. Studijom su obuhvaćena područja ekološke mreže unutar ili u blizini obuhvata Plana. Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži (Narodne novine, broj 124/13) to su područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS), HR2000583 - Medvednica, HR2000185 - Vetemica špilja, HR2001298 Vejalnica i Krč, HR2001228 - Potok Dolje te granično, HR2000589 - Stupnički lug, HR2001311- Sava nizvodno od Hruščice i područja očuvanja značajna za ptice (POP), HR1000001 - Pokupski bazen i HR1000002 - Sava kod Hruščice koja se nalaze u blizini granice obuhvata. Za vrijeme rada pojedinih objekata u sklopu sustava gospodarenja otpadom mogući su nepovoljni utjecaji u obliku manjih emisija u zrak, odnosno lokalnog onečišćenja tla i površinskih ili podzemnih voda. Ovi utjecaji</p>	
--	--	--	--

		<p>se u najvećoj mjeri mogu ublažiti korištenjem najbolje raspoložive tehnologije i propisanih mjera kojima se osigurava zaštita svih sastavnica okoliša, osobito mjera zaštite površinskih i podzemnih voda. S obzirom na ciljeve Plana, uvažavajući mišljenje Državnog zavoda za zaštitu prirode (KLASA:612-07/14-42/13, URBROJ:366-07-3-14-2 od 25. 7. 2014.), smatramo da je Glavna ocjena primjereno sagledala i procijenila moguće samostalne i kumulativne utjecaje na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je predmetni Plan prihvatljiv za ekološku mrežu uz predviđene mjere ublažavanja za ekološku mrežu, koje su ujedno i mjere zaštite biološke raznolikosti i mjere zaštite okoliša predložene predmetnom studijom.</p>	
<p>25.7.2014.</p>	<p>MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE</p>	<p>Ovo ministarstvo je zaprimilo zahtjev Grada Zagreba da u postupku strateške procjene predmetnog Plana sukladno Zakonu o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 110/07) i Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja plana ili programa na okoliš (Narodne novine, br. 64/08) da mišljenje na Prijedlog Plana i stratešku studiju.</p> <p>S obzirom na to da je ovo ministarstvo putem svog predstavnika sudjelovalo u Savjetodavnom stručnom povjerenstvu za stratešku procjenu utjecaja toga Plana na okoliš, dajemo pozitivno mišljenje i na stratešku studiju i na prijedlog Plana.</p>	

		<p>Međutim, u provedbi toga Plana treba voditi računa o slijedećem:</p> <p>1. Dio zahvata i građevina za gospodarenje otpadom planiranih tim Planom nalazi se u III zoni zaštite izvorišta vode za piće prema Odluci o zaštiti izvorišta Stara Loza, Sašnjak, Žitnjak, Ivanja Reka, Petruševac, Zapruđe, i Mala Mlaka (Sl. glasnik Grada Zagreba br. 9/07). To posebno vrijedi za lokaciju Resnik (CGO) i Prudinec (odlagalište do zatvaranja). Kako ne bi bilo formalnih zapreka provedbi pojedinačnih zahvata, potrebno je navedenu Odluku uskladiti s odredbama Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (Narodne novine, br. 66/11 i 47/13).</p> <p>2. S obzirom na osjetljivost područja u pogledu zaštite podzemnih i površinskih voda od onečišćenja potrebno je striktno provođenje mjera zaštite voda propisanih aktima koje su izdale ili će naknadno, u upravnim postupcima za pojedinačne zahvate i građevine koji slijede, izdati Hrvatske vode, posebno u pogledu monitoringa voda i mjera zaštite u redovnom radu i izvanrednim situacijama. Najveća opasnost za narušavanje stanja voda može nastupiti u slučaju iznenadnih događaja povezanih s istjecanjem tvari opasnih za</p>	
--	--	--	--

		<p>vode tako daje potrebno donijeti i striktno provoditi Operativne planove u slučaju iznenadnih onečišćenja voda u suradnji s nadležnim tijelima.</p> <p>3. Pojedinačne zahvate u prostoru koji su planirani ovim Planom treba unijeti u odgovarajuće prostorne planove uključujući i propisane mjere zaštite te dostaviti iste na mišljenje Hrvatskim vodama.</p>	
<p>24.7.2014.</p>	<p>HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.</p>	<p>Sukladno Vašem zahtjevu od 08. srpnja 2014. g. (KLASA: 351-03/13-08/1, URBROJ: 251-02-01-14-70) i Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08) u nastavku dajemo mišljenje o Strateškoj studiji o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i Prijedlogu plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015.g.</p> <p>Pregledom Strateške studije i Prijedloga Plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba do 2015. g. ustanovili smo slijedeće: - izrađeni dokumenti sukladni su sa Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05) i Planom gospodarenjem otpada u RH za razdoblje od 2007. do 2015. godine (NN 85/07, 126/10, 31/11); Prijedlog Plana gospodarenja</p>	

		<p>otpadom Grada Zagreba do 2015.g. temelji se na hijerarhiji gospodarenja otpadom RH i EU, a potpuna realizacija prijedloga Plana kojeg Grad Zagreb mora realizirati do kraja 2018.g., imati će doprinos u ostvarenju nisko-ugljičnog razvoja Republike Hrvatske;</p> <p>- Propisane mjere zaštite okoliša iz Strateške studije jamče daljnji razvoj sustava gospodarenja otpadom Grada Zagreba sa maksimalno smanjenim štetnim utjecajima na okoliš.</p> <p>Slijedom navedenog, suglasni smo s Prijedlogom plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015.g. a kojeg je evaluirala Strateška studija o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015.g.</p>	
23.7.2014.	GRAD ZAGREB SLUŽBA ZA MJESNU SAMOUPRAVU	<p>Vezano za traženo u dopisu KLASA; 351-03/13-08/1 URBROJ: 251-02-01-14-70, obavještavamo vas daje Služba za mjesnu samoupravu suglasna s predloženim dokumentima i da na istu nema primjedbi.</p>	
15.7.2014.	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA UPRAVA ZA ENERGETIKU I RUDARSTVO	<p>Ministarstvo gospodarstva, Uprava za energetiku i rudarstvo, sukladno članku 63. stavku 1. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine broj 80/13 i 153/13), te sukladno članku 15. stavku 2. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (Narodne novine broj 64/08), nema</p>	

		posebnih zahtjeva koje bi trebalo uvrstiti u Stratešku studiju o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015.g. na okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015.g.	
14.7.2014.	MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOGA UREĐENJA	<p>Povodom traženog očitovanja na Stratešku studiju o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. a koji su u tijeku javne rasprave obavještavamo vas kako slijedi</p> <p>Naime, valja imati na umu da predmetni dokumenti trebaju biti usklađeni sa Zakonom o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 153/13).</p>	
30.7.2014.	GRAD ZAGREB GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO PLANIRANJE I RAZVOJ GRADA	<p>Sukladno Vašem traženju (Klasa 351-03/13-08/1, Urbroj 251-02-01-14-70, od 8. srpnja) dajemo sljedeće mišljenje:</p> <p>Strateškom studijom analiziraju se sve lokacije, postojeće i planirane, navedene u izmjenama i dopunama Prostornog plana Grada Zagreba (procedure pokrenute 2010., 2014.), što smatramo kvalitetnim pristupom obzirom na kontinuitet promišljanja sustava gospodarenja okolišem, međusobno stalno usklađivanje dokumenata (PPGZ, Plan gospodarenja otpadom, Strateška studija),</p>	

		<p>sveobuhvatnost kao i na detaljnost analize svake lokacije kroz glavne značajke okoliša i utjecaja na kvalitetu života, te upotrebljivost za predviđene funkcije. Kroz takav postupak predlaže se kompromisno rješenje koje će, nakon usklađivanja dokumenata prostornog uređenja, omogućiti funkcioniranje cjelovitog i održivog sustava gospodarenja otpadom, te znatno umanjiti ili potpuno riješiti postojeće, a minimizirati ili spriječiti pojavu budućih negativnih utjecaja na okoliš i kvalitetu života.</p> <p>Provođenje postupka javne rasprave Strateške studije o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. sukladno je i u funkciji provođenja Mjere C3.P1-M10 Unapređivanje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, utvrđene u ZagrebPlanu, Razvojnoj strategiji Grada Zagreba, Strateška razvojna usmjerenja do 2013. (Odlukom Gradske skupštine Grada Zagreba produžena do 2014.).</p> <p>U nastavku prenosimo predmetnu mjeru u cijelosti:</p> <p>Strateški cilj C3. Zaštita okoliša i održivo gospodarenje prirodnim resursima i energijom</p> <p>Prioritet C3.P1 Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša</p>	
--	--	---	--

		<p>Cilj mjere: Donošenje temeljnih planskih i programskih dokumenata nužnih za unapređivanje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, uvažavajući načelo sprječavanja i smanjivanja nastajanja otpada. Početak njihove provedbe.</p> <p>Mjera C3.P1-M10 Unapređivanje sustava cjelovitog gospodarenja otpadom</p> <p>Svrha mjere: Stvaranje preuvjeta za zatvaranje sanitarne deponije Prudinec do 31.12. 2015. i za provođenje procedura za realizaciju lokacija i građevina nužnih za gospodarenje otpadom</p> <p>Sadržaj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš i provesti proceduru donošenja Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015.; provesti proceduru donošenja Izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba i Generalnih urbanističkih planova grada Zagreba i Sesveta, u kojima treba utvrditi lokacije Centra za gospodarenje otpadom i pretovarnih stanica te reciklažnih dvorišta, o Započeti provedbu mjera iz Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. s posebnim naglaskom na mjerama usmjernim prema odvojenom 	
--	--	---	--

		<p>sakupljanju otpada, o Uspostavljanje sustava naplate usluga skupljanja i odvoza otpada za kućanstva prema kojem građani/kućanstva dobivaju mogućnost da sami, odgovornim ponašanjem i odvajanjem otpada, utječu na cijenu usluge, o Pristupiti izradi projektne i druge tehničke dokumentacije te realizaciji/provedbi istražnih radova za izgradnju Centra za gospodarenje otpadom.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontinuirano podizati svijest javnosti putem informiranja, promidžbenih aktivnosti i educiranja građana o problematici gospodarenja otpadom. <p>Rezultat: Osigurani prostorno-planski i drugi preduvjeti za unapređivanje provođenja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom.</p> <p>Razvojni učinak: Osiguran okvir za implementaciju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu u skladu s EU zahtjevima i standardima (Direktiva 2008/98/ec Europskog parlamenta i vijeća o gospodarenju otpadom) i RH strateškim i zakonskim propisima</p> <p>Nositelj: Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj-Sektor za zaštitu okoliša i gospodarenje otpadom</p>	
--	--	--	--

		<p>Sudionici u provedbi: Zagrebački holding i podružnice nadležne za gospodarenje otpadom, JU Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba, druga gradska upravna tijela i službe</p> <p>Korisnici: Grad Zagreb, Zagrebački holding-podružnice nadležne za gospodarenje otpadom, ostali subjekti u sektoru gospodarenja otpadom, građani Grada Zagreba i dr.</p> <p>Pokazatelji: Utvrđene lokacije građevina i površina za gospodarenje otpadom ugrađene u prostorno-plansku dokumentaciju o Povećanje udjela odvojeno sakupljenog otpada o Povećanje broja reciklažnih dvorišta o Broj pripremljenih/apliciranih projekata Izvori za financiranje:</p> <p>Ciljani iznos ulaganja: 28.000.000 kn</p> <p>Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (64%), Državna razina-FZOEU, fondovi EU (36%)</p> <p>Razdoblje provedbe mjere: 2012.-20</p>	
--	--	---	--

6.8.2014.	HRVATSKE VODE	<p>zahtjevom Klasa: 351-03/13-08/1, Urbroj: 251-02-01-14-70 od 08. srpnja 2014. godine, zatražili ste od Hrvatskih voda, VGO za gornju Savu, mišljenje na Stratešku studiju o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i na Prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015., u postupku strateške procjene, a sukladno Zakonu o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 110/07) i Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja plana ili programa na okoliš (Narodne novine, br. 64/08).</p> <p>Sukladno Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. godine potencijalne lokacije CGO-a, kriteriji i smjernice za njihovu gradnju moraju biti planirane prostornim planom Grada Zagreba.</p> <p>Grad Zagreb dužan je izraditi plan gospodarenja otpadom kojim se mora definirati sustav gospodarenja otpadom na način da se predvidi najviše jedan CGO u Gradu Zagrebu, a sve sukladno Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. godine. Prema istome za CGO-a Grada Zagreba predložena je lokcija PTOO - Zagreb istok (Resnik).</p> <p>Grad Zagreb, Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo,</p>	
-----------	----------------------	---	--

		<p>komunalne poslove i promet pokrenuo je izradu Prijedloga izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba u postupku ponovljene javne rasprave, a koja je pokrenuta temeljem Odluke o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba („Službeni glasnik Grada Zagreba“, br. 17/10), te Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izradi izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba („Službeni glasnik Grada Zagreba“, br. 5/12). U prijedlogu Izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba-2014. , navedene su: lokacija postrojenja za termičku obradu, lokacija postojećeg odlagališta Prudinec kao i lokacije u istraživanju za potrebe uspostave cjelovitog sustava za gospodarenje otpadom Grada Zagreba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postojeće odlagalište Prudinec (odlagalište otpada - komunalni i inertni otpad) -CGO Resnik uz Centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Grada Zagreba na Resniku (postrojenje za termičku obradu otpada i CGO) - Kostanjek - (reciklaža i odlaganje neopasnog građevnog otpada i zemljanog iskopa) -Resnik-Ostrovci (reciklaža i odlaganja zemljanog iskopa i neopasnog građevnog otpada), -Markuševac (kompostana), 	
--	--	---	--

		<p>- Obreščica (kompostana), -Savica - Šanci (rezervna lokacija u istraživanju za postrojenje za termičku obradu) Na predmetni Prijedlog izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba -2014., dana 21.07.2014. godine, Hrvatske vode, VGO za gornju Savu, dale su očitovanje. Lokacije postojećeg odlagalište Prudinec, CGO Resnik, Resnik-Ostrovci, Obreščica i Savica - Šanci nalaze se u III. zoni zaštite izvorišta - zoni ograničenja i kontrole sukladno Odluci o zaštiti izvorišta Stara Loza, Sašnjak, Žitnjak, Ivanja Reka, Petruševac, Zapruđe i Mala Mlaka (Službeni glasnik Grada Zagreba br. 9/07), te je svu projektnu dokumentaciju potrebno izraditi sukladno odredbama iste. Predmetnu Odluku potrebno je uskladiti sa odredbama Zakona o vodama (Narodne novine br. 153/09, 130/11, 56/13 i 14/14) te s Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (Narodne novine br. 66/11 i 47/13). Rok za donošenje odnosno usklađenje odluke je 31. prosinac 2014. godine. Sukladno Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta, u III zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s</p>	
--	--	---	--

		<p>međuzmskom poroznosti zabranjuje se, između ostaloga, skladištenje i odlaganje otpada, gradnja odlagališta otpada osim sanacija postojećeg u cilju njegovog zatvaranja, građevina za zbrinjavanje otpada uključujući spalionice otpada te postrojenja za obradu, oporabu i zbrinjavanje opasnog otpada te ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda.</p> <p>Iznimno od zabrana u zonama sanitarne zaštite propisanih Pravilnikom, mogu se dopustiti određeni zahvati u prostoru odnosno određene djelatnosti u zonama sanitarne zaštite podzemnih vodonosnika sukladno odredbama članaka 36., 37. i 38. Pravilnika.</p> <p>Nadalje, Pravilnikom se u III. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzmskom poroznosti dopušta izgradnja centra za gospodarenje otpadom (u daljnjem tekstu: centar), sukladno posebnim propisima o otpadu, pod sljedećim uvjetima:</p> <p>a) da je zahvat centra planiran odgovarajućim planskim dokumentima gospodarenja otpadom usklađenim s planskim dokumentima upravljanja vodama,</p> <p>b) da su za lokaciju centra, odnosno uži prostor zone sanitarne zaštite u kojem se isti namjerava izgraditi, provedeni detaljni</p>	
--	--	---	--

		<p>vodoistražni radovi kojima je ispitan mogući utjecaj zahvata centra na stanje vodnog tijela iz kojeg se zahvaća ili je rezervirano za zahvaćanje vode namijenjene ljudskoj potrošnji, te daje na temelju istih moguće utvrditi i provesti odgovarajuće mjere zaštite voda koje će osigurati najmanje dobro stanje toga vodnog tijela u skladu sa standardima propisanim posebnim propisom o standardu kakvoće voda,</p> <p>c) daje lokacija centra izvan poplavnog područja ili zaštićena od štetnog djelovanja voda,</p> <p>d) da je osigurana privremena i trajna zaštita od prodora oborinskih voda u građevinu za trajno odlaganje nakon obrade i/ili uporabe otpada u sklopu centra te spriječeno istjecanje iz nje u okolni prostor (vodonepropusnost), a posebno u vode,</p> <p>e) da se tijekom rada centra provodi stalni pojačani monitoring emisija otpadnih voda kao i stanja voda u priljevnom području vodocrpilišta (izvorišta) za koje postoji rizik od onečišćenja koje potječe iz centra u skladu s odgovarajućim vodopravnim aktom na teret pravne osobe koja upravlja centrom,</p> <p>f) da se provodi pojačani monitoring vodonepropusnosti svih građevina u sustavu centra prema odgovarajućem vodopravnom</p>	
--	--	---	--

		<p>aktu.</p> <p>U Strateškoj studiji o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015., nije jasno definirana namjena i lokacija odlagališta u Jankomiru. Kroz tekst se navode dvije lokacije i to: Čvor Jankomir -kompostana i Jankomir - odlagalište metalnog otpada. Obzirom da je studijom utvrđeno da je Čvor Jankomir u II zoni zaštite, predmetna lokacija ocjenjena je kao neprihvatljiva, međutim u studiji se i nadalje navode lokacije: Čvor Jankomir i Jankomir, obadvije lokacije kao kompostane. Pod naslovom 10.1.3. Studije navodi se daje prema Prijedlogu izmjena i dopuna PP moguće rješenje za prihvrat komunalnog otpada CGO na lokaciji Dumovečki lug, kao potencijalna lokacija za ostale sadržaje, koji se danas nalaze na odlagalištu Prudinec. Nakon javne rasprave na Prostorni plan 2013. godine odustalo se od predmetne lokacije te ista nije dalje obrađivana u strateškoj studiji niti je razmatrana u Prijedlogu Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. kao potencijalna lokacija za prihvrat komunalnog otpada. Studiju je potrebno uskladiti s Uredbom o standardu kakvoće voda (Narodne novine br. 73/13), koja je stupila na snagu 21. lipnja 2013. godine, jer se kroz cijeli tekst studije</p>	
--	--	--	--

		<p>miješaju pojmovi o stanju voda iz stare i nove uredbe (npr. potrebno je ispraviti legendu na slici 4.2.1.2/2 -krivo su označene boje s objašnjenjem, ocjena i klasifikacija voda mora biti prema novoj Uredbi te ispraviti u tablici 4.2.1/1 - zahtjevanu kategoriju vodotoka).</p> <p>Način odvodnje, uvjeti ispuštanja otpadnih voda, monitoring voda, zaštita od štetnog djelovanja voda, eventualno korištenje voda, predviđena iznenadna i izvanredna onečišćenja voda kao i ostali zahtjevi iz domene vodnoga gospodarstva, vezani za predmetne lokacije i objekte, koji su predviđeni u sustavu gospodarenja otpadom, propisani su donesenim vodopravnim aktima i/ili aktima zaštite okoliša (rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša/okolišna dozvola), odnosno propisat će se novim vodopravnim aktima i/ili aktima zaštite okoliša za svaku lokaciju zasebno.</p>	
4.8.2014.	<p>GRADSKI URED ZA PROSTORNO UREĐENJE, IZGRADNJI GRADA, GRADITELJSTVO. KOMUNALNI POSLOVE I PROMET</p>	<p>Temeljem vašeg zahtjeva za dostavom mišljenja o Strateškoj studiji o utjecaju Prijedloga plana gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu do 2015. i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu do 2015., i uvidom u objavljeni materijal na web stranici Grada Zagreba: http://www.eko.zagreb.hr/default.aspx?id=7</p>	

		<p>62, očitujemo se kako slijedi: u Prijedlogu plana gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu do 2015., u točki 2.3.1. Gospodarenje otpadom u temeljnim važećim dokumentima prostornog uređenja te u Strateškoj studiji o utjecaju Prijedloga plana gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu do 2015., točka 2.5.1. Odnos i usklađenost prijedloga Plana s dokumentima prostornog uređenja, u kojima se navodi da su tekstovi u cijelosti preneseni (citirani) iz navedenih službenih dokumenata prostornog uređenja, potrebno je tekst Prijedloga izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba iz lipnja 2014. uskladiti s istim Prijedlogom, kojeg je gradonačelnik Grada Zagreba utvrdio Zaključkom od 01. srpnja 2014. KLASA: 350-07/14-01/324, URBROJ: 251-03-02-14-2, (Službeni glasnik Grada Zagreba 15/14) i uputio u II ponovnu javnu raspravu.</p> <p>U Strateškoj studiji o utjecaju Prijedloga plana gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu do 2015., točka 2.5.1. Odnos i usklađenost prijedloga Plana s dokumentima prostornog uređenja u dijelu u kojem se daje „pregled razmatranih lokacija cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Grada Zagreba i njihov odnos prema postojećim i planiranim zahvatima u</p>	
--	--	---	--

		<p>prostoru prema važećem Prostornom planu Grada Zagreba“, a sukladno oznakama u grafičkim priložima u točki 13. Studije, potrebno je opis lokacije RESNIK, u obuhvatu sukladnom grafičkom prikazu iz priloga Studije: „Prostomo-planska dokumentacija“, uskladiti s važećom Odlukom o donošenju Prostornog plana Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 8/01, 16/02, 11/03, 2/06, 1/09, 8/09) u dijelu u kojem se ista nalazi izvan obuhvata Odluke o donošenju Generalnog urbanističkog plana grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 16/08, 08/09 i 07/13), a slijedom toga i poglavlje: „Ocjena usklađenosti razmatranih lokacija iz prijedloga izmjena i dopuna PP s važećim Prostornim planom Grada Zagreba“.</p>	
24.7.2014.	<p>GRAD ZAGREB GRADSKI URED ZA GOSPODARSTVO, RAD I PODUZETNIŠTVO</p>	<p>U svezi s dopisom KLASA: 351-03/13-08/1, URBROJ: 251-02-01-14-70 od 08. srpnja 2014. izvješćujemo Vas da nemamo dodatnih zahtjeva i primjedbi na Stratešku studiju o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015.</p> <p>Slijedom navedenog, Strateška studija o utjecaju prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i Prijedlog plana gospodarenja otpadom u</p>	

		<p>Gradu Zagrebu do 2015. prihvatljivi su u djelokrugu rada Gradskog ureda za gospodarstvo, rad i poduzetništvo.</p>	
<p>7.8.2014.</p>	<p>ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o. Podružnica Zagrebački električni tramvaj</p>	<p>Nakon učinjene analize Strateške studije o utjecaju Prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. na okoliš i stavki Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu za razdoblje do 2015. godine, u potpunosti smo suglasni s predloženim, osim s dijelom točke 5.7.5. stavak 1. - Prijedloga mjera za ostvarivanje postavljenih ciljeva - Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu. U Prilogu 1. dano je pojašnjenje našeg mišljenja.</p> <p>Prilog 1. - POJAŠNENJE</p> <p>Vlastita stečena Iskustva u Zagrebačkom Holdingu d.o.o. podružnici ZET, govore nam da je edukacija i rad s ljudima na terenu najvažniji čimbenik u dostizanju ciljeva cjelovitog gospodarenja otpadom. Zašto to smatramo? Naime, prije pet godina kada smo krenuli u uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u podružnici ZET, najveći problem je bio kako uvjeriti zaposlenike da otpad koji oni proizvode nije nečija tuđa briga, nego upravo baš njihova. Niti vlastiti program za područje gospodarenja otpadom koji smo razvili u podružnici ZET (program GOZET) nije toliko pridonio uspostavi i implementaciji sustava</p>	

		<p>upravljanja okolišem u našim organizacijskim jedinicama, kao kontakt i razgovor i ponavljanje istog gradiva zaposlenicima da je vlastiti proizvedeni otpad isključivo naša zajednička briga kao i „kor business" i da ako se budemo pošteno odnosili prema problemu otpada, rezultati ne bi smjeli izostati. Ponavljanje je majka znanja i stvarno je upalilo. Danas smo jedan od oglednih primjera za područje upravljanja okolišem u ZH d.o.o., koju dokazuje podatak da je upravo naš sustav upravljanja okolišem u području gospodarenja otpadom (GOZET) implementiran u 11 podružnica ZH d.o.o..</p> <p>U vremenu kada se većina ljudi bori za golu egzistenciju, teško je očekivati da će problem otpada imati visoki rang na ljestvici prioriteta običnog čovjek.</p> <p>Nedostatom točke 5.7.5. stavka 1. smatramo neuvršavanje osmišljene edukacije gradskih komunalnih redara koji će u pravilu ostvariti prvi „face to face" kontakt na terenu s građanima i dobro osmišljenim pristupom (bez kazni) i nastupom nagovoriti i uvjeriti građane da je cijelovito gospodarenje otpadom način kako da našoj djeci u naslijeđe ostavimo pitku vodu i nezagađenu prirodu. Edukacija gradskih komunalnih redara treba biti usmjerena na stjecanje vještina koje će omogućiti izvrsnost komunikacije s građanstvom kroz odgovor na slijedeća tri ključna pitanja:</p> <p>- Što Zagreb imamo u ovom trenutku? (pitku vodu u podzemlju, nezagađenu prirodu)</p>	
--	--	---	--

		<p>- Što Zagreb može izgubiti? (pitku vodu u podzemlju, nezagađenu prirodu) - Kako postupiti kod primarne selekcije otpada u gradu Zagrebu?</p> <p>Edukacija svih društvenih slojeva, ali i djelatnika lokalne uprave u ovom slučaju komunalnih redara mora imati pored infrastrukture i usklađivanja sa zakonskom regulativom, centralno mjesto u programu cjelovitog gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu, što analizom Plana gospodarenja otpadom u točki 5.7.5., po našoj procijeni nije u dovoljnoj mjeri izraženo</p> <p>Odjel za upravljanje kvalitetom i okolišem podružnice ZET</p>	
<p>17.7.2014.</p>	<p>Zagrebački Holding d.o.o. Podružnica Čistoća</p>	<p>S obzirom da je predmetni plan upućen u javnu raspravu, molimo da se u njega, sa stanovišta Zagrebačkog Holdinga d.o.o., podružnice Čistoća kao davatelja javne usluge skupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada te drugih vrsta otpada, uvrste sljedeće dopune:</p> <p>1. Predlažemo da se na stranici 43. Prije točke 5.3. doda odjeljak pod nazivom „Servisno-operativni centar Zagrebačkog Holdinga d.o.o., podružnice Čistoća“ te sljedeći tekst:</p> <p>Servisno-operativni centar centar Zagrebačkog Holdinga d.o.o., podružnice Čistoća</p> <p>Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba</p>	

	<p>prenijelo je na tadašnje Trgovačko društvo Čistoća d.o.o. pravo vlasništva na nekretnini-neizgrađenom građevinskom zemljištu, zavedenom u zemljišnim knjigama kao z.k.č. br. 1301/123, k.o. Jakuševac (k.č. br. 74/17, k.o. Jakuševac) ukupne površine 44.883 m², a u svrhu izgradnje servisno-operativnog centra podružnice Čistoća sa slijedećim sadržajima:</p> <ul style="list-style-type: none">• upravne zgrade s kotlovnicom i uljnim gospodarstvom• portirnice• otvorenog platoa za pranje vozila i zatvorene automatske praonice vozila• bravarske radionice te radionice za predobradu stakla i plastike• otvorenih natkrivenih skladišta neopasnog otpada i skladišta posuda;• garaže,• prometnice, parkirališta, vanjskog vodovoda i kanalizacije, hidrantske mreže te vanjske rasvjete <p>U tom smislu ishođena je lokacijska dozvola klasa: UP/I-350-05/02-01/913, urbroj: 251-05-30/033-02-33 od 29.8.2002. godine i građevinska dozvola klasa: UP/I-361-03/2004-01/178 urbroj: 251-05-39/908-2004-8 od 28.7.2004. godine, nakon čega su započeli radovi na izgradnji planiranog kompleksa. Radovi se obavljaju u fazama,</p>	
--	--	--

sukladno raspoloživim financijskim sredstvima. U narednom periodu na toj lokaciji planira se izgradnja otvorenih natkrivenih skladišta za skladištenje odvojeno skupljenog otpada, kao i uporaba otpada postupcima R12 i R13 u svrhu sortiranja neopasnog i inertnog otpada.

2. U tablici 5.4/1 iza retka „Otpremna skladišta izdvojenih korisnih sastojaka otpada za daljnju reciklažu“ dodati novi redak sa sljedećim sastavnicama:

Otvoreno natkriveno skladište neopasnog otpada	Postojeće i planirano	SOC Jakuševac	100.000
--	-----------------------	---------------	---------

3. U B dijelu tablice 6.2./1, iza retka „Skladište izdvojenih korisnih

Otvoreno natkriveno skladište neopasnog otpada sa pratećim građevinama na lokaciji SOC Jakuševac	23.000.000
--	------------

komponenti iz otpada na lokaciji Prudinec“ dodati novi redak sa sljedećim sastavnicama:

4. U tablici 6.2./2, iza retka „Skladište izdvojenih korisnih komponenti iz otpada na lokaciji Prudinec“ dodati novi redak sa sljedećim sastavnicama:

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	Ukupan iznos ulaganja (kn)
Otvoreno natkriveno skladište neopasnog otpada sa pratećim građevinama na lokaciji SOC	1.000.000	10.000.000	12.000.000					23.000.000

5. U

tablici

14.7.2014.	ZAGREBAČKI HOLDING PODRUŽNICA TRŽNICE ZAGREB Ured voditeljice Podružnice	U okviru Javne rasprave na temu Strateške studije o utjecaju na okoliš prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. godine i Prijedloga plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. godine, izvješćujemo Vas kako na predmetne dokumente Podružnica Tržnice Zagreb nema primjedbi.	
16.7.2014.	ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o. Podružnica ZGOS	<p>Molimo Vas da u Planu gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu izmijenite kako slijedi:</p> <p>U Tablici 5.4./1: <i>Postojeće, planirane i zamjenske lokacije lokacije i građevina (objekti) prema Prijedlogu izmjena i dopuna PPGZ-a koji su predmet ovog Plana</i> je dva puta navedeno isto skladište na lokaciji Prudinec (zamjenska lokacija ZCGO - Resnik) te je potrebno jedno od te dvije stavke izbaciti iz tablice:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skladište za odvojeno izdvojene komponente otpada nakon mehaničke obrade otpada kapaciteta 150.000 t/god 2. Otpremna skladišta izdvojenih korisnih sastojaka otpada za daljnju reciklažu površine 150.000 m². <p>U Tablici 5.4./1: <i>Postojeće, planirane i zamjenske lokacije lokacije i građevina (objekti) prema Prijedlogu izmjena i dopuna PPGZ-a koji su predmet ovog Plana</i> izmijeniti tekst iz „Mehanička obrada (Sortirnica odvojeno sakupljenih komponenti otpada i glomaznog otpada)” u „Opremanje i</p>	Prihvaća se.

		<p>korištenje prostora za mehaničku obradu otpada u sklopu odlagališta Prudinec".</p> <p>U nazivu tablice se dva puta ponavlja riječ „lokacije“ [Postojeće, planirane i zamjenske lokacije lokacije...].</p>	
17.7.2014.	ZGH- ZGOS	<p>Molimo Vas da u Plan gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu uključite kako slijedi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Predvidite rok za odlaganje otpada na sanacijom pripremljenu površinu odlagališta otpada Prudinec/Jakuševac do 31.12.2018. <i>Obrazloženje</i> <i>Na lokaciji odlagališta otpada Prudinec/Jakuševac po trenutnim količinama otpada koji se odlaže, a prema projektantskim izračunima, kapacitet preostalog prostora za odlaganje otpada bit će dostatan za odlaganje otpada grada Zagreba do kraja 2018. godine.</i> 2. Na lokaciji Prudinec, k.č. 390 k.o. Jakuševac, z.k.č.1302/1 k.o. Jakuševac i k.č.394/1 z.k.č. 1358/1 pijesak Šanci, k.o.Jakuševac predvidjeti postrojenje za mehaničku obradu iskoristivih sastojaka otpada; 3. Na lokaciji Prudinec, k.č. 390, 392 i 394, k.o. Jakuševac na platou bivšeg pokretnog uređaja za termičku obradu organskog otpada tehnološkog porijekla 	

		<p>predvidjeti skladište za odvojeno prikupljene iskoristive komponente otpada;</p> <p><i>Obrazloženje točke 2. i 3.</i></p> <p><i>Sukladno hrvatskim propisima i direktivama Europske unije, nije dozvoljeno na odlagalište odlagati otpad koji nije prethodno obrađen. Osim navedenoga, Zakonom o održivom gospodarenju otpadom naloženo je smanjenje odlaganja biorazgradive komponente u komunalnom otpadu. Oba zahtjeva bi se ispunila izgradnjom postrojenja za mehaničku obradu otpada prije odlaganja, čime bi se smanjila količina otpada koji se odlaže, izdvojila biorazgradiva komponenta otpada te izdvojila sekundarna sirovina iz otpada koja bi se reciklirala.</i></p> <p>4. Na lokaciji Prudinec, k.č.390, k.o. Jakuševac predvidjeti sljedeći zahvat: nadogradnja plinskog postrojenja sa vrelovodnim priključkom na sustav HEP-Toplinarstva za predaju i prodaju toplinske energije, u najbližoj točki naselja Jakuševac</p> <p><i>Obrazloženje</i></p> <p><i>Budući da plinski sustav odlagališta odnosno plinska mreža i plinsko postrojenje moraju raditi još 20 do 30 godina nakon konačnog zatvaranja odlagališta Jakuševac, monitoring nad stvaranjem i zbrinjavanjem odlagališnog</i></p>	
--	--	--	--

		<p><i>plina-sigurnost tijela odlagališta, potrebno je predvidjeti iskorištavanje električne i toplinske energije iz sustava hlađenja motora-kogeneracija.</i></p> <p>5. Na lokaciji Prudinec, k.č. 390, k.o. Jakuševac predvidjet i sljedeći zahvat: nadogradnja plinskog postrojenja uređajem za obradu plina na kvalitetu za primjenu istoga za vozila ZET-a i Čistoće (punionica plina).</p> <p><i>Obrazloženje:</i></p> <p><i>Budući da plinski sustav odlagališta odnosno plinska mreža i plinsko postrojenje moraju raditi još 20 do 30 godina nakon konačnog zatvaranja odlagališta Jakuševac, potrebno je predvidjeti ekološko i ekonomsko zbrinjavanje viška plina umjesto da se višak plina spaljuje na bakljama!</i></p> <p>Također podsjećamo da je u svrhu korištenja svih izgrađenih objekata na lokaciji odlagališta te njihove moguće rekonstrukcije, potrebno u Plan gospodarenja otpadom grada Zagreba uvrstiti i postojeću kompostanu i reciklažno dvorište (tzv.SISO) da bi se isti mogli i dalje koristiti radi ispunjenja obveza i ciljeva propisanih Zakonom o održivom gospodarenju otpadom.</p> <p>Klasa: ZGH-01-12-111 Ur:broj: 01-01-02-14-01</p>	
--	--	--	--

		<p>Zagreb, 12.02.2014.</p> <p>Na temelju članka 14. Izjave o osnivanju trgovačkog društva Zagrebački holding d.o.o. (potpuni tekst od 20.12.2013.) Uprava Društva na 326. Sjednici održanoj 12.02.2014. donijela je</p> <p style="text-align: center;">ZAKLJUČAK</p> <p>1. Gradskom uredu za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj uputit će se zahtjev za dopune Plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba do 2015. godine, kojim se predlaže:</p> <p>1.1. Uskladiti rok za odlaganje otpada na odlagalištu otpada Jakuševac na način da se predvidi odlaganje otpada do 31.12.2018.</p> <p>1.2. Na odlagalištu otpada Jakuševac predvidjeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • -gradnju postrojenja za mehaničku obradu iskoristivih sastojaka otpada, - gradnju skladišta za odvojeno prikupljene iskoristive komponente otpada, - nadogradnju plinskog postrojenja sa vrelovodnim priključkom na sustav HEP-Toplinarstva za predaju i prodaju toplinske energije, - nadogradnju plinskog postrojenja uređajem za obradu plina na odgovarajuću kvalitetu za primjenu 	
--	--	--	--

		<p>istoga za vozila ZET-a i Čistoće (punionic aplina).</p> <p>2. Za provedbu ovog zaključka zadužuje se voditeljica podružnice ZGOS, Anita Udovičić.</p> <p>Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja</p>	
--	--	---	--